

De danske rentefradragsbegrænsningsregler set i lyset af Rådets direktiv (EU) 2016/1164 og dets rentefradragsbegrænsningsregel

The Danish interest limitation rules in light of Council Directive (EU) 2016/1164 and its interest limitation rule

Copenhagen Business School

Kandidatafhandling

Cand.merc.aud.

Dato: 15. september 2017

Vejleder: Jesper Anker Howes

Normalsider: 80

Anslag: 181.976

Isabella Kluge

1 Forord

Afhandlingen startede som et samarbejde mellem Cathrine Reinholdt Jensen og undertegnede. Den 29. marts 2017 stoppede samarbejdet. På det tidspunkt havde vi primært delt ideer om fortolkningen af de enkelte regler og strukturen i afhandlingen. Selve skriveprocessen var foregået hver for sig. Opdelingen af arbejdet er derfor sket i forhold til de afsnit, som vi hver især har skrevet. Ingen af afsnittene er brugt direkte i afhandlingen. Efter at samarbejdet stoppede, blev der udarbejdet en ny problemformulering, som er tilpasset omfanget af et speciale skrevet af en enkelt studerende. Emnet og problemstillingen er stadig det samme, men indgangsvinklen er en anden. Oprindeligt var det tiltænkt, at der skulle udarbejdes en sammenligning af de danske rentefradragsbegrænsningsregler og rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164. Nu udarbejdes der i stedet for en retspolitisk analyse af, om det er ønskeligt, at de danske rentefradragsbegrænsningsregler tilpasses rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164.

2 Abstract

This paper examines interest limitation rules as a way to combat tax avoidance. Throughout the years, a lot of countries have implemented interest limitation rules. On 12 July 2016, The European Union (EU) introduced an Anti-Tax Avoidance Directive, Council Directive (EU) 2016/1164, which contains an interest limitation rule. The Directive sets out minimum standards meaning that Member States are allowed to have stricter rules in their national laws.

Denmark now has two possible sets of interest limitation rules. It is interesting to examine what the content of the Danish interest limitation rules should be. The thesis investigates what the content is in the Danish interest limitation rules and in the interest limitation rule in Council Directive (EU) 2016/1164 and to what extent the content of the Danish interest limitation rules should adjust to the content of the interest limitation rule in EU's Directive. It is not part of the thesis to investigate to what extent Denmark is allowed to maintain its current interest limitation rules. It only examines to what extent it is desirable from a Danish perspective.

The study is based on two legal dogmatic analyses (*de lege lata*) of the Danish interest limitation rules and the interest limitation rule in Council Directive (EU) 2016/1164 and one legal policy analysis (*de lege ferenda*) of to what extent it is desirable to adjust the content of the Danish interest limitation rules to the content of the interest limitation rule in EU's Directive.

The research indicated that there is a difference in the tax treatment between debt and equity and a difference in the tax rates between countries which encourages taxpayers to place debt in high tax jurisdictions and exploit interest deduction to avoid tax. Denmark has three interest limitation rules. SEL § 11 relates to the amount of debt. SEL § 11 B relates to assets. SEL § 11 C relates to the taxable income. The interest limitation rule in EU's Directive 2016/1164 resembles the interest limitation rule in SEL § 11 C. On the bottom line both sets of interest limitation rules succeed in mitigating the bias towards debt. However, they all have some problems.

The paper concludes that the interest limitation rule in EU's Directive 2016/1164 offers a solution to the problems with the Danish interest limitation rules to an extent that it is desirable to adjust. Seen in a wider perspective, EU has also proposed a relaunch of a common consolidated corporate tax base which confirms the conclusion. Furthermore, there are other means to mitigate the bias towards debt.

Indholdsfortegnelse

1	Forord	1
2	Abstract.....	2
3	Indledning.....	7
3.1	Problemformulering	8
3.2	Underspørgsmål	8
4	Afgrænsning	9
5	Metode.....	10
5.1	Retssystemet	12
5.1.1	Danmark	12
5.1.2	EU	14
5.2	Retskilder	16
5.2.1	Danmark	17
5.2.1.1	Regulering	17
5.2.1.2	Retspraksis	18
5.2.2	EU	20
5.2.2.1	Regulering	20
5.2.2.2	Retspraksis	21
5.3	Retsanvendelse	21
5.3.1	Danmark	22
5.3.1.1	EU-konform fortolkning.....	22
5.3.1.2	Ordlydsfortolkning	25
5.3.1.3	Formålsfortolkning	25
5.3.1.4	Domsanalyse	26
5.3.2	EU	27
5.3.2.1	Ordlydsfortolkning	27
5.3.2.2	Formålsfortolkning	28
5.3.2.3	Domsanalyse	29
6	Behov for rentefradragsbegrænsningsregler.....	30
6.1	Forskel i den skattemæssige behandling af fremmedkapital og egenkapital (Indkomstforvridning).....	30
6.1.1	Fremmedkapital	31
6.1.2	Egenkapital	34

6.2	Forskel i skattesatserne mellem landene (Indkomstflytning).....	37
6.3	Sammenfatning.....	38
7	De danske rentefradragsbegrænsningsregler (SEL §§ 11, 11 B og 11 C).....	39
7.1	SEL § 11	39
7.1.1	Formål.....	39
7.1.2	Historisk overblik	39
7.1.3	Hvem er omfattet (Debitor)	41
7.1.4	Potentiel ikke-markedskonform gæld (Kontrolleret gæld/Kreditor)	43
7.1.4.1	Interessefællesskab	43
7.1.4.2	Sikkerhed for tredjemands gæld	44
7.1.5	Ikke-markedskonform gæld.....	45
7.1.5.1	Minimumskrav	46
7.1.5.2	Solvenskrav	46
7.1.5.3	Opgørelse af gæld.....	46
7.1.5.4	Opgørelse af egenkapital	47
7.1.6	Undgå fradragsbegrænsning	47
7.1.6.1	Armslængde undtagelse	48
7.1.6.2	Kildeskat på renter.....	50
7.1.7	Fradragsbegrænsning.....	50
7.1.7.1	Rækkefølge.....	51
7.1.8	Skattefri kreditor.....	51
7.1.9	Samlet opgørelse.....	52
7.1.10	Sammenfatning.....	53
7.2	SEL § 11 B	54
7.2.1	Formål.....	54
7.2.2	Historisk overblik	54
7.2.3	Hvem er omfattet	56
7.2.4	Minimumskrav	57
7.2.5	Opgørelse af nettofinansieringsudgifter.....	57
7.2.6	Opgørelse af driftsaktiver	59
7.2.7	Standardrente	60
7.2.8	Fradragsbegrænsning.....	60
7.2.8.1	Rækkefølge.....	60
7.2.9	Samlet opgørelse.....	61
7.2.10	Sammenfatning.....	62
7.3	SEL § 11 C	62

7.3.1	Formål.....	62
7.3.2	Historisk overblik	62
7.3.3	Hvem er omfattet	63
7.3.4	Minimumskrav.....	63
7.3.5	Opgørelse af nettofinansieringsudgifter.....	63
7.3.6	Opgørelse af EBIT	64
7.3.7	80 pct.	64
7.3.8	Fradragsbegrænsning	64
7.3.8.1	Fremførsel	65
7.3.9	Samlet opgørelse.....	65
7.3.10	Sammenfatning.....	65
8	EU's rentefradragsbegrænsningsregel (Rådets direktiv (EU) 2016/1164)	66
8.1	Rådets direktiv (EU) 2016/1164	66
8.1.1	Formål.....	66
8.1.2	Historisk overblik	66
8.1.3	Hvem er omfattet	67
8.1.4	Minimumskrav.....	67
8.1.5	Opgørelse af overstigende låneomkostninger	67
8.1.6	Opgørelse af EBITDA	69
8.1.7	30 pct.	69
8.1.8	Undgå fradragsbegrænsning	69
8.1.8.1	Selvstændig enhed	69
8.1.8.2	Egenkapital undtagelse.....	70
8.1.9	Fradragsbegrænsning	71
8.1.9.1	Tilbageførsel og fremførsel	71
8.1.10	Koncernniveau.....	71
8.1.10.1	Gruppe ratio.....	72
8.1.10.2	Samlet opgørelse	72
8.1.11	Sammenfatning.....	72
9	Vurdering.....	73
9.1	Bør ikke tilpasse	74
9.1.1	De danske rentefradragsbegrænsningsregler er unikke	74
9.1.2	Suveræniteten	75
9.1.3	Få ændringer	75
9.2	Bør tilpasse.....	75

9.2.1	Simpel	75
9.2.2	EU-konform	76
9.2.3	Harmonisering	76
9.3	Sammenfatning	76
10	Konklusion	77
11	Perspektivering	79
11.1	En del af en større helhed	79
11.2	Andre midler	80
12	Referenceliste	81
12.1	Litteratur	81
12.2	Retligt materiale	83
12.2.1	Regulering	83
12.2.1.1	Danmark	83
12.2.1.2	EU	88
12.2.2	Retspraksis	89
12.2.2.1	Danmark	89
12.2.2.2	EU	89
13	Bilag	90
13.1	Bilag 1: Forkortelser	90
13.2	Bilag 2: Lovforarbejder til Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten fra 1903	91
13.3	Bilag 3: Data til selskabsskattesats i OECD og EU	111
13.4	Bilag 4: De danske rentefradragsbegrænsningsregler (SEL §§ 11, 11 B og 11 C)	122
13.5	Bilag 5: Direktiv 2016/1164/EU DA og EN	129

3 Indledning

Hvordan forhindrer man, at skatteretten udnyttes til at undgå at betale skat, og hvordan sikrer man, at den ikke står i vejen for fornuftige forretningsmæssige dispositioner? Der er ikke noget entydigt svar på disse spørgsmål, men helt centralt bliver spørgsmålet om værnregulering. Skat er en omkostning, som virksomheder vil forsøge at nedbringe som led i at maksimere værdien for aktionærkredsen. Skatteomkostningen reducerer indtjeningen, og det påvirker værdien negativt. Omvendt betyder det, at en reduktion af skattebetalingen påvirker værdien positivt. Bagsiden af medaljen er flere. Staten går glip af indtægter. Indtægter, der anvendes til finansieringen af en veludviklet infrastruktur, og til opretholdelse af et relativt højt socialt niveau.¹ Hvis staten forsøger at kompensere for de mistede indtægter, er der andre, der skal bære skattebyrden. Noget de færreste vil acceptere, og som i sidste ende truer tilliden til skattesystemet.² Tilliden krænkes yderligere af, at virksomheder, der udnytter skatteretten, opnår en fordel set i forhold til virksomheder, der ikke gør.³

Fradrag for renter er en helt oplagt måde at udnytte skatteretten på til at undgå at betale skat. Får man et højere fradrag end beskatningen af den modsvarende indtægt, reducerer det skattebetalingen. Siden statsskattelovens fødsel i 1903 har der været adgang til et ubegrænset rentefradrag i dansk ret.⁴

Den øgede globalisering har skabt bedre muligheder for at placere gæld i lande, hvor man får det højeste fradrag, og placere den modsvarende indtægt i lande, hvor beskatningen er lav. Først i 1998 blev der i Danmark stillet spørgsmål ved retten til et ubegrænset fradrag, da man indførte den første rentefradragsbegrænsningsregel i dansk ret.⁵ Næsten et årti senere udbyggede man dette værn, da man indførte to yderligere rentefradragsbegrænsningsregler i dansk ret.⁶

Danmark var ikke det eneste land, der indførte rentefradragsbegrænsningsregler. Af medlemsstaterne i EU er der blot fire, der ikke har indført sådanne regler.⁷ Det er ikke nødvendigvis de samme regler, medlemsstaterne har indført, og netop fordi formålet er at værne om det nationale skatteprovenu, forhindrer de ofte udøvelsen af frihedsrettighederne i det indre marked.

¹ Se hertil COM(2015) 302 final, indledning og Pedersen, et al. (2013), s. 35.

² Se hertil COM(2015) 302 final, indledning.

³ Se hertil COM(2015) 302 final, økonomisk kontekst.

⁴ I 1903 indføres en generel indkomst- og formuebeskatning med lov nr. 85 af 15 maj 1903. Loven udgør forløberen til statsskatteloven, som indføres med lov nr. 149 af 10. april 1922. I begge er der ret til rentefradrag i § 6, stk. 1, litra e.

⁵ Se hertil lov nr. 432 af 26. juni 1998.

⁶ Se hertil lov nr. 540 af 6. juni 2007.

⁷ Se hertil Bundgaard & Schmidt (2016), s. 3.

Nu vil EU have harmonisering. Fra international side har der været fokus på skatteundgåelse i en årrække. Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) startede i 2013 sit projekt om at bekæmpe udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud.⁸ Aktion 4 i projektet handler om, hvordan man gør det med rentefradragsbegrænsning. EU lancerede i 2015 en handlingsplan for mere fair og effektiv selskabsbeskatning i EU, som blev fuldt op af en pakke med foranstaltninger til bekæmpelse af skatteundgåelse i 2016.⁹ En del af denne pakke bestod af et direktiv, Rådets direktiv (EU) 2016/1164, som skal sørge for, at anbefalingerne fra OECD gennemføres på en ensartet måde i medlemsstaterne.¹⁰ I det er der en rentefradragsbegrænsningsregel.

Direktivet er et minimumsdirektiv.¹¹ Det betyder, at Danmark gerne må have mere restriktive regler, men ikke mindre. Man må under alle omstændigheder ikke få et højere rentefradrag end det, som direktivet tillader.¹² Lige nu har Danmark tre rentefradragsbegrænsningsregler. Spørgsmålet er, om Danmark kan få lov til at beholde de danske rentefradragsbegrænsningsregler, og om det overhovedet er ønskeligt. Sidstnævnte bliver besvaret i denne afhandling, mens førstnævnte overlades til fremtidig forskning. Der er ingen grund til at foretage denne forskning, hvis det viser sig, at det ikke er et ønskeligt at beholde dem. Det leder frem til problemformuleringen og en række underspørgsmål, som skal hjælpe med at besvare problemformuleringen.

3.1 Problemformulering

Hvad er indholdet i de danske rentefradragsbegrænsningsregler og i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164, og i hvilket omfang er det ønskeligt, at de danske regler tilpasses reglen i EU's direktiv ud fra et dansk synspunkt?

3.2 Underspørgsmål

1. Hvad er behovet for værnsregulering i form af rentefradragsbegrænsningsregler?
2. Hvad er indholdet i de danske rentefradragsbegrænsningsregler?
3. Hvad er indholdet i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164?
4. Hvad taler for og imod at tilpasse de danske rentefradragsbegrænsningsregler til rentefradragsbegrænsningsreglen i EU's direktiv ud fra et dansk synspunkt?

⁸ Se hertil OECD (2017a), s. 3. Projektet benævnes BEPS. Det står for Base Erosion and Profit Shifting, som på dansk oversættes til udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud.

⁹ Se hertil COM(2015) 302 final og COM(2016) 23 final.

¹⁰ Se hertil Rådets direktiv (EU) 2016/1164, 2. betragtning.

¹¹ Se hertil Rådets direktiv (EU) 2016/1164, 3. betragtning.

¹² Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 153.

4 Afgrænsning

Problemformuleringen lægger op til en undersøgelse af rentefradragsbegrænsningsregler. I det er der noget der ikke vil blive undersøgt. I teorien skelner man mellem skatteundgåelse, skatteunddragelse og skattesvig. Skatteundgåelse benyttes om situationer, hvor skattefordelen opnås på lovlig vis. Ved skatteunddragelse opnås skattefordelen med midler, der ikke er i overensstemmelse med retten, og ved skattesvig har skatteudnyttelsen en sådan karakter, at det udløser et strafansvar.¹³ Afhandlingen tager ikke stilling til, hvilken form for skatteudnyttelse rentefradraget bruges til.

Skatteudnyttelsen sker, fordi der er et skattemæssigt incitament til at finansiere sig med gæld frem for egenkapital. I afhandlingen indgår der ikke økonomiske årsager til at påtage sig en høj gældsandel.

Det er afkastet fra gælden i form af renter, som udnyttes. Der er andre regler, der forsøger at værne imod, at man benytter renter til skatteudnyttelse. Som eksempel kan nævnes transfer pricing (TP), controlled foreign companies (CFC) og hybride mismatches. De er ikke en del af afhandlingen. Afhandlingen fokuserer kun på rentefradragsbegrænsningsregler.

Rentefradragsbegrænsningsreglerne gælder for selskaber. Hvordan fysiske personer beskattes af fremmedkapital og egenkapital er afhandlingen uvedkommende. Afhandlingen vurderer de danske rentefradragsbegrænsningsregler i forhold til rentefradragsbegrænsningsreglen i EU's direktiv på et overordnet plan. Det indebærer, at der ses bort fra nicheområder i reglerne såsom faste driftssteder, selskaber omfattet af kulbrinteskattelovens § 21, stk. 4, selskaber, der opgør den skattepligtige indkomst efter tonnageskatteloven, finansielle selskaber og langsigtede offentlige infrastrukturprojekter.

Det indebærer også, at afhandlingen fokuserer på dansk ret i forhold til EU-ret. Andre landes regler skelnes der ikke til. OECD's projekt om BEPS er heller ikke en del af undersøgelsen. Det benyttes alene til at fortolke EU's direktiv. Et direktiv kan implementeres i dansk ret på forskellige måder. Af artikel 288 stk. 3 TEUF fremgår det, at medlemsstaterne selv vælger form og midler til gennemførelse af et direktiv.¹⁴ Hvordan direktivet skal implementeres i dansk ret tager afhandlingen ikke stilling til. Om direktivet overholder legalitetsprincippet, subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet er heller ikke noget, afhandlingen tager stilling til.

¹³ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 271.

¹⁴ Se hertil Traktat om den Europæiske Unions Funktionsmåde (konsolideret udgave 2016).

5 Metode

Indtil videre er det blevet præciseret, hvad afhandlingen undersøger. Dette afsnit fokuserer på, hvordan den gør det. Afhandlingen falder inden for den retsvidenskabelige disciplin. Det vil sige, at den forsøger at skabe viden om retten.¹⁵ Inden for den retsvidenskabelige disciplin er der en række underdiscipliner, der alle har retten som sin forskningsgenstand. Som eksempler kan nævnes retssociologi, retsøkonomi, retsdogmatik og retspolitik. Afhandlingen beskæftiger sig med de to sidste, som henholdsvis går ud på at klarlægge, hvad gældende ret er, og hvordan gældende ret bør være, når den undersøger, hvad indholdet er i de danske rentefradragsbegrænsningsregler og i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164 og vurderer i hvilket omfang, det er ønskeligt, at de danske regler tilpasses reglen i EU's direktiv.¹⁶

De to discipliner benytter sig i høj grad af den samme metode. Som en samlet betegnelse kan anvendes juridisk metode. Den består dels af retskildelære og dels af fortolkningslære, som tilsammen styrer, hvad der skal inddrages i den juridiske argumentation. Først identificeres retskilderne, der er grundlaget for indholdet i retten, og dernæst udledes deres juridiske mening.¹⁷ Retsdogmatikken gør brug af metoden til at finde frem til, hvad gældende ret er, og retspolitikken benytter sig af metoden til at begrunde i hvilket omfang, gældende ret bør ændres, idet det er en forudsætning for at lave denne vurdering, at man har viden om, hvordan gældende ret er i dag.¹⁸

Til at skelne mellem hvilke retskilder, der er relevante, og hvad der forstås ved fortolkning, benyttes Alf Ross' realitiske retsteori. En retsteori hører til retsfilosofien, som reflekterer over, hvordan man skaber viden om retten på en måde, som sikrer, at den retsvidenskabelige analyse har en videnskabelig forankring. Det er altså en teori om, hvad retsvidenskab er.¹⁹ For Alf Ross er gældende ret det resultat, som en domstol vil komme frem til ved anvendelsen af retskilderne.²⁰ Nedenfor indikerer afsnittet om retsanvendelse derfor, hvordan retskilderne anvendes eller sagt på en anden måde, hvordan de fortolkes.

¹⁵ Se hertil Olsen (2013), s. 91.

¹⁶ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 31. Retsdogmatik benævnes på latin *de lege lata*. Inden for retspolitik skelnes der mellem to former for retspolitik, der på latin benævnes *de lege ferenda* og *de sententia ferenda*. *De lege ferenda* går ud på at vurdere, om den bestående retstilstand skal gælde i fremtiden, eller om noget andet bør sættes i stedet. *De sententia ferenda* går ud på at ændre den måde, hvorpå retsfor skrifter anvendes. Afhandlingen beskæftiger sig med *de lege ferenda*.

¹⁷ Se hertil Blume (2013), s. 29.

¹⁸ Se hertil Blume, 2013, s. 29.

¹⁹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 32 f.

²⁰ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 31.

I forhold til Alf Ross skal det bemærkes, at han beskæftiger sig med, hvad gældende ret er, og ikke hvordan gældende ret bør være. Faktisk anser han kun retspolitik som en videnskab, hvis den bygger på retssociologiske studier.²¹ Denne antagelse er siden hen blevet udfordret af flere forfattere. Blandt andet kan nævnes Jørgen Dalberg-Larsen, som har opstillet fem forskellige retspolitiske idealtyper, der alle medvirker til at gøre retspolitik til en videnskab, og Bo von Eyben, der definerer retspolitik som en disciplin, hvor juristen som led i sit videnskabelige arbejde fremkommer med anbefalinger til at gennemføre ændringer i den bestående retstilstand.²² Afhandlingen funderer sin retspolitiske del i to retsdogmatiske analyser af henholdsvis dansk ret og EU-ret og inddrager de værdier, der findes i retssystemet. Med Jørgen Dalberg-Larsen og Bo von Eybens argumenter in mente bevarer den retspolitiske del således sin videnskabelige forankring så længe, det sker på et sådant objektivt grundlag.

Derudover udviklede Alf Ross sin realistiske retsteori på et tidspunkt, hvor EU-retten knap havde fået sin fødsel.²³ I dag er EU-retten derimod stærkt integreret i medlemsstaternes nationale ret, og det stiller nye krav til de gængse retsteorier.²⁴ I Danmark er det for eksempel ikke kun de nationale retskilder, der bestemmer, hvad der gælder, og EU-Domstolen har en helt anden måde at anvende retskilderne på end det, der kendes fra dansk praksis.²⁵ Som det vil fremgå nedenfor har det betydning for, hvad gældende ret er i Danmark og i EU. Men Christina Tvarnø og Ruth Nielsen viser i deres bog, *Retskilder og retsteorier*, at Alf Ross' realistiske retsteori kan udvides til at rumme EU-retten, og det er en tilgang til retsvidenskaben, som afhandlingen vil lægge til grund.²⁶

EU-retten er blot en ud af tre dimensioner i retten. Traditionelt opdeles den i national ret, folkeret og EU-ret.²⁷ Afhandlingen berører kun national ret og EU-ret i bestræbelserne på at udlede indholdet i de danske rentefradragsbegrænsningsregler og i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164. Det eneste element, der ikke stammer direkte fra national ret eller EU-ret, er OECD's 4. rapport i BEPS-projektet, som bruges til at fortolke EU's direktiv.²⁸ Dermed er det ikke

²¹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 497, der henviser til "Alf Ross, Om Ret og Retfærdighed, 1953, Kbhvn., s. 418."

²² Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 499 f., der henviser til "Jørgen Dalberg-Larsen, *Fem opfattelser af retspolitik som retsvidenskabelig aktivitet i historisk og aktuel belysning*, i Om retspolitik, ed. Jens Evald og Sten Schaumburg-Müller, Kbhvn, 2002, s. 10 ff." og "Bo von Eyben, Om politik og retspolitik, i Suum Cuique, ed. Peter Blume, Ditlew Tamm og Vibeke Vindeløb, Kbhvn., 1991, s. 3."

²³ Alf Ross udviklede sin realistiske retsteori i 1950'erne. Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 30.

²⁴ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 53.

²⁵ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 64 ff.

²⁶ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 319.

²⁷ Se hertil Blume (2013), s. 30.

²⁸ Se hertil OECD (2017a).

en selvstændig dimension i afhandlingen. Systematikken med dansk ret på den ene side og EU-ret på den anden er udgangspunktet for nedenstående beskrivelse af metoden, hvor retssystemet først sætter rammen for, hvor afhandlingen henter sit materiale, retskilderne dernæst giver en ide om, hvad det er for noget materiale, som afhandlingen undersøger, og retsanvendelsen til sidst beskriver, hvordan den fortolker dette materiale.

5.1 Retssystemet

Ikke nok med at Alf Ross' realistiske retsteori benyttes til at skelne mellem, hvilke retskilder der er relevante, og hvad der forstås ved fortolkning, så hjælper retssystemet med nærmere at indkredse, hvad det er for nogle retskilder, der kan bruges til at finde frem til indholdet i retten på området for lige netop rentefradragsbegrænsning, og hvordan de skal fortolkes. Retssystemet består nemlig af en række retsområder, og inden for dem er der forskellige retskilder og fortolkningsstile, der gør sig gældende.²⁹ Retssystemet kan ses som helheden, der danner baggrunden for, hvilke værdier der udgør begrundelsen for rettens tilblivelse, og hvilke værdier der bør fremmes i samfundet.³⁰ Det er værd at have med i overvejelserne, når det skal fastlægges, hvad gældende ret er i dag, og hvordan den bør være i fremtiden.

5.1.1 Danmark

Dansk skatteret hører til den offentlige ret, som vedrører de regler, der styrer forholdet mellem det offentlige indbyrdes og forholdet mellem det offentlige og de private.³¹ Den offentlige ret inddeles traditionelt i statsforfatningsret, forvaltningsret, strafferet og procesret. Af disse falder skatteretten inden for forvaltningsretten, som igen inddeles i den almindelige forvaltningsret og den specielle forvaltningsret.³² Skatteretten og specielt reglerne om rentefradragsbegrænsning er naturligvis en del af den specielle forvaltningsret, idet de vedrører en speciel forvaltningsretlig funktion i form af at ansætte beregningsgrundlaget for skattekravet.

Det danske retssystem hviler på ideen om retsstaten.³³ Dybt indlejret i den ide er værdien om, at der i forholdet mellem det offentlige og de private stilles krav til det offentlige om at beskytte de private mod vilkårlige og unødvendige indgreb. Ideen om retsstaten skal ses som en modreaktion på den

²⁹ Se hertil Evald (2011), s. 8.

³⁰ Se hertil Evald (2011), s. 10.

³¹ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 60.

³² Se hertil Evald (2011), s. 8 f.

³³ Se hertil Evald (2011), s. 11.

magtudøvelse, der kendes fra enevælden, hvor statsmagten mere eller mindre vilkårligt kunne afgøre borgernes retsstilling.³⁴ Dette blev først og fremmest sikret ved formuleringen af præcise regler, der fastlægger den enkeltes retsstilling, så retsstillingen bliver forudberegnelig.³⁵ Dansk skatteret har også taget denne ide til sig. I 2006 blev der udnævnt en retssikkerhedschef, som skal fremme retssikkerheden for Skatteministeriet.³⁶ Skatteministeriet udtaler selv, at ”det er retssikkerhedschefens opgave at sætte og fastholde fokus på retssikkerhed i skattesystemet, så skatteyderne oplever en ensartet og retfærdig behandling.”³⁷

Netop retfærdighed er en anden værdi, som både findes i det danske retssystem generelt og i dansk skatteret især. Slår man ordet op i ordbogen, fremgår det, at det skal forstås som en tilstand eller en samfundsorden, der er moralsk uangribelig. Værdien er blevet lagt som en grundsten i det danske retssystem i takt med velfærdsstatens fremkomst, hvor det er af central betydning, at samfundets goder fordeles lige.³⁸ I bestræbelserne på at nå dette mål har det været nødvendigt at anvende retten som et politisk fordelingsinstrument. Udover sit fiskale formål har skatteretten da også et fordelingspolitisk formål, som går ud på at opnå den mest mulige retfærdige fordeling af indkomster, formue og velfærd i øvrigt til sikring af et homogent og funktionsdygtigt samfund.³⁹ Det skal ses i lyset af, at dansk skatteret har rod i et evneprincip, som går ud på, at de bredeste skuldre skal bære de største byrder således, at beskatningen fordeles på borgerne i forhold til deres økonomiske evne.⁴⁰

Selvom skatteretten har mange hensyn, må det stadig være et mål, at den holdes enkel og overskuelig. Helt tilbage til romerne for mere end 2.000 år siden blev det anerkendt, at systematik og logik er forudsætninger for et velfungerende retssystem.⁴¹ I dansk skatteret er det også åbenlyst, at der er et ønske om at forenkle og overskueliggøre skattelovgivningen. Allerede i 1903 ophævede man den komplicerede beskatning, der havde udviklet sig i løbet af 1800-tallet, og siden hen er der fulgt en række reformer.⁴² I 1987 indførtes den første rigtige skattereform siden 1903 som en konsekvens af, at skattelovgivningen havde fået vokseværk, og derefter gik det stærkt. Bare 6 år senere i 1993 kom

³⁴ Se hertil Evald (2011), s. 11.

³⁵ Se hertil Evald (2011), s. 12.

³⁶ Se hertil Skatteministeriet (26. oktober 2009).

³⁷ Se hertil Skatteministeriet (26. oktober 2009).

³⁸ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 44.

³⁹ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 44.

⁴⁰ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 40.

⁴¹ Se hertil Evald (2011), s. 8.

⁴² Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 46.

den næste skattereform og i 1998 den næste. Alle har de det til fælles, at de forsøger at nedsætte skatterne og modvirke skattetænkning.⁴³ Det kom dog så vidt, at de mange nye ændringer førte til, at selv ikke de professionelle brugere af skattesystemet kunne følge med, og i 2010 nåede det til et skattestop.⁴⁴ Rækken af skattereformer er foreløbigt afsluttet i 2013 med en reform, som forsøger at imødekomme den politiske og professionelle trang til opbremsning og overskueliggørelse.⁴⁵

Fra skattereformerne er det klart, at et helt afgørende hensyn i skatteretten er, at skatteretten ikke skal påvirke de skattepligtiges beslutningstagen. I beskrivelsen af baggrunden for 1993-reformen står der direkte, at et af hovedpunkterne i reformen er en ”ensartet beskatning af forskellige former for indkomst bl.a. for at modvirke skattearbitrage.”⁴⁶ Skattereformen fra 1993 er godt nok primært rettet mod beskatning af fysiske personer. Men også inden for beskatning af juridiske personer er der et hovedprincip om, at skatteretten skal påvirke så lidt som muligt. Det kommer til udtryk i det såkaldte neutralitetsprincip, der skal udjævne de strukturforskelle, som findes rundt omkring i skatteretten, så beslutninger træffes ud fra forretningsmæssige overvejelser.⁴⁷ I nogle tilfælde er det tilstræbt, at skatteretten påvirker de skattepligtiges adfærd. Der gives fradrag for indbetalinger på pensionsordninger, fradrag på 150 pct. for udgifter til visse forskningsprojekter, fuldt fradrag for udgifter til software etc.⁴⁸ Det er bare ikke i forbindelse med finansieringen af et selskabs aktiviteter, som er et område, hvor skatteministeren har udtalt, at det er uheldigt, hvis skattesystemet påvirker selskabers beslutning, og det er det relevante for afhandlingens fokus på rentefradragsbegrænsningsregler.⁴⁹

5.1.2 EU

EU er ikke et retssystem, der på samme måde som det danske kan opdeles i offentlig ret og privat ret. I stedet har EU-retten gennem tiden været beskrevet som henholdsvis et græsk tempel og en russisk dukke. I perioden fra Maastricht-traktatens ikrafttræden den 1. november 1993 til Lissabon-traktatens ikrafttræden den 1. december 2009 var den dominerende metafor et græsk tempel, som bestod af tre søjler: fællesskabsretten (søjle 1), udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde (søjle 2) og politi- og

⁴³ Se hertil Pedersen, et al. (2013) s. 50 ff.

⁴⁴ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 55.

⁴⁵ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 55 f.

⁴⁶ Se hertil Skatteministeriet (u.å.).

⁴⁷ Se hertil Pedersen, Kerzel, Ferniss, & Eriksen (2015), s. 234 ff.

⁴⁸ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 45.

⁴⁹ Se hertil bilag 8 til L 213 (2006-07), spørgsmål 224.

retligt samarbejde i kriminalsager (søjle 3) samt en overligger med generelle principper og en underligger med visse fælles og afsluttende bestemmelser.⁵⁰ Efter Lissabon-traktatens ikrafttræden er denne metafor ændret til nu at udgøre en russisk dukke. Den illustrerer, at EU-retten består af mange lag, hvor EU-traktaten (TEU) danner det yderste lag, EUF-traktaten (TEUF) danner det næste, og i midten findes EU-rettens sekundære regulering.⁵¹

Traktaterne nævner stort set ikke noget om skatteret. Det vidner om, at det er et retsområde i EU-samarbejdet, hvor medlemsstaterne har været tilbageholdne med at afgive suverænitet. I den sammenhæng skal der skelnes mellem de indirekte skatter såsom moms, told- og punktafgifter og de direkte skatter, som er emnet for nærværende afhandling. Inden for de indirekte skatter er der nemlig sket en næsten fuldstændig harmonisering, hvorimod tendensen har været en anden for de direkte skatter, hvor der kun er indført regulering på få områder.⁵² Denne tendens forstærkes af, at TEUF artikel 114 og 115 bestemmer, at retsakter om fiskale forhold skal vedtages ved enstemmighed. Afhandlingen befinder sig således på et retsområde, der indtil videre har været udsat for en begrænset harmonisering.

Harmonisering er et af de midler, der skal få det indre marked til at blive en realisation. En meget stor del af det værdigrundlag, der præger EU-samarbejdet, beror på en økonomisk vision om at skabe et fælles marked, hvor varer, kapital og personer kan bevæge sig frit mellem medlemsstaterne uden indre grænser. Det er synligt ved at tage et kig på historien. Det, der i dag er kendt som EU, startede som et Kul- og Stålfællesskab med et ret snævert økonomisk fokus på at sætte de tyske og franske kul- og stålfælle ressourcer under fælles forvaltning.⁵³ Ganske hurtigt bredte samarbejdet sig dog til at omfatte etableringen af et fælles marked, da Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EØF) blev oprettet i 1957.⁵⁴ De to næste skridt i samarbejdet handlede også i allerhøjeste grad om det fælles marked, der med Den Europæiske Fælles Akt i 1986 satte skub i udviklingen af det indre marked og med Maastricht-traktaten i 1993 lod det træde officielt i kraft. Samtidig omdøbte sidstnævnte traktat EØF til Det Europæiske Fællesskab (EF), som efter Lissabon-traktatens ikrafttræden nu er afløst af Den Europæiske Union (EU).⁵⁵

⁵⁰ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 64.

⁵¹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 65. Tvarnø & Nielsen har tilmed illustreret dette i en figur.

⁵² Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 221.

⁵³ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 42.

⁵⁴ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 42.

⁵⁵ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 118 f.

Med Lissabon-traktaten blev det terminologiske skift fra fælles marked til det indre marked også fuldendt.⁵⁶ Det indre marked indgår i dag direkte i målbeskrivelsen for EU. Artikel 3 i EU-traktaten fremhæver, at ”Unionen giver borgerne et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser... Unionen opretter et indre marked... Den bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel...”. Af det fremgår det, at det er en klar forventning, at virksomhederne konkurrerer på lige vilkår og behandler hinanden med respekt. Det er vigtigt, at virksomhederne overholder disse spilleregler, for det indre marked medfører en masse fordele. Udover at borgerne får mulighed for at rejse, bo, arbejde og studere, hvor de måtte ønske det, åbner det op for et noget større marked for virksomhederne, som de kan afsætte deres varer på, og forbrugerne får lavere priser fra den øgede konkurrence mellem virksomhederne.⁵⁷

Kernen i det indre marked er frihedsrettighederne. For at det indre marked kan fungere, er det absolut nødvendigt, at der er fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og personer, herunder arbejdskraft og etableringsfrihed for selvstændige næringsdrivende og selskaber.⁵⁸ Det indebærer, at medlemsstaternes borgere på lige vilkår har adgang til markederne i andre medlemsstater på en måde, så hverken den ene eller den anden medlemsstat opstiller hindringer herfor.⁵⁹ Fraværet af hindringer for handel mellem medlemsstaterne skal opfordre de handlende rundt omkring i medlemsstaterne til at foretage grænseoverskridende transaktioner i samme grad, som de ville foretage transaktioner inden for deres egen medlemsstat.⁶⁰ Noget, der kan være med til at forhindre grænseoverskridende transaktioner, er, hvis medlemsstaterne har forskellige regler, og det er her harmoniseringen af de nationale regler kommer ind i billedet.⁶¹

5.2 Retskilder

Retskilderne er i deres kraft af grundlaget for indholdet i retten det materiale, som skal hjælpe med at udlede indholdet i de danske rentefradragsbegrænsningsregler og rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164. Alf Ross opdeler i sin realistiske retsteori retskilderne i fire hovedgrupper, som består af regulering, retspraksis, retssædvaner og forholdets natur.⁶² Af relevans for afhandlingen er regulering og retspraksis. Ifølge Ross er der ikke noget hierarki mellem retskilderne,

⁵⁶ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 45.

⁵⁷ Se hertil Folketingets EU-Oplysning (December 2016), s. 116.

⁵⁸ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 39.

⁵⁹ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 224.

⁶⁰ Se hertil Folketingets EU-Oplysning (December 2016), s. 13.

⁶¹ Se hertil Munck, Nielsen, Seidelin, Surrugue, & Ørskov (2002), s. 89.

⁶² Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 30, der henviser til ”Ross, Alf: Om Ret og Retfærdighed, 1953, Kbhvn.”

og det er vigtigt, at alle relevante retskilder inddrages i bestræbelserne på at udlede, hvad gældende ret er.⁶³ Skatteretten og særligt området for rentefradragsbegrænsningsregler dannes af et meget stort antal nedskrevne regler, der kommer til udtryk i autoritative tekster. Det minimerer betydningen af retssædvaner og forholdets natur, der er to lavt objektiverede retskilder, som ikke er skrevet ned noget sted.⁶⁴

5.2.1 Danmark

5.2.1.1 Regulering

Til retskilden regulering henregnes love, bekendtgørelser, cirkulærer, planer og vejledninger.⁶⁵ Selvom der ikke er noget hierarki mellem retskilderne, er der alligevel et hierarki mellem disse. Det betyder, at trinlavere retskilder ikke må være i modstrid med trindhøjere retskilder og i det hele taget skal have indholdsmæssig hjemmel heri.⁶⁶ Grundloven (GRL) er øverst i hierarkiet. Den foreskriver, at ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov.⁶⁷ Det får naturligvis lovgivning til at blive en relevant retskilde for dansk skatteret. På den anden side medfører det, at betydningen af de øvrige typer af regulering forsvinder. Cirkulærer og vejledninger har dog en fremtrædende rolle i dansk skatteret, idet SKAT udsteder et omfattende antal til at bistå skattelovene.⁶⁸

Skattelovene er resultatet af en proces, der følger reglerne i Grundloven. Som sådan har de en demokratisk forankring, der gør dem særdeles relevante til at fastlægge, hvad indholdet er i de danske rentefradragsbegrænsningsregler. Retskildeværdien forhøjes af, at de med undtagelse af Grundloven har den højeste status i reguleringshierarkiet, som giver dem en tvingende retlig karakter for såvel skattemyndighederne, de skattepligtige og trinlavere retskilder.⁶⁹

Cirkulærer er interne tilkendegivelser fra en administrativ myndighed til en anden.⁷⁰ De kan udstedes med hjemmel i lov eller i et over-/underordningsforhold. Dem, der findes inden for skatteretten, udstedes uden hjemmel i lov og alene med hjemmel i over-/underordningsforhold.⁷¹ SKAT udsteder

⁶³ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 30, der henviser til ” Ross, Alf: Om Ret og Retfærdighed, Kbhvn, 1953.”

⁶⁴ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 102 ff. og s. 213 ff.

⁶⁵ Se hertil Evald (2011), s. 21.

⁶⁶ Se hertil Evald (2011), s. 21.

⁶⁷ Jf. GRL § 43. Se hertil Lov nr. 169 af 5. juni 1953.

⁶⁸ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 115 ff.

⁶⁹ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 117.

⁷⁰ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 101.

⁷¹ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 115.

både SKM-meddelelser, SKM-styresignaler, Den juridiske vejledning og andre vejledninger til at hjælpe SKAT's enheder og ansatte med at styre forvaltningen af skattelovgivningen.⁷² Alle disse retsforskrifter har i retlig henseende samme status som cirkulærer, og de vil blive behandlet sådan i afhandlingen. De er forpligtende for told- og skatteforvaltningens medarbejdere, men ikke for domstolene og klageinstanser eller for de skattepligtige.⁷³ Noget andet er så, at skatteyderne har en indirekte interesse i at kende til cirkulærene, hvis de vil forudse deres retsstilling på retsområdet. Af Den juridiske vejledning fremgår det nemlig, at de er udtryk for SKAT's opfattelse af gældende ret.⁷⁴ Heri ligger også den store retskildemæssige værdi af cirkulærene. De kan bruges til at fastlægge indholdet i reglerne under forudsætning af, at de indholdsmæssigt ikke er i modstrid med trindhøjere retskilder i reguleringshierarkiet.⁷⁵

Imod den retskildemæssige værdi af cirkulærene taler, at de ikke sjældent indeholder udsagn om problemstillinger, der ikke er endeligt afklarede.⁷⁶ Det er således nødvendigt at betragte retskilden med en vis skepsis i det omfang, den i afhandlingen bruges til at fastlægge indholdet i de danske rentefradragsbegrænsningsregler. Det er som sagt kun, hvis udsagnet i cirkulæret har den fornødne indholdsmæssige hjemmel i den materielle lovgivning, at det kan bruges til det. Tilsvarende gentages det, at det kun er bindende for myndigheder, som er underordnet i forhold til udstederen af cirkulæret. Domstolene, Landsskatteretten og skatteankenævnene er ikke underordnet SKAT.⁷⁷ De er frit stillet til at træffe andre afgørelser, end cirkulæret foreskriver, og det får betydning for, hvad gældende ret er på området, eftersom deres afgørelser er en anden retskilde, som nedenstående afsnit vil gøre klart.

5.2.1.2 Retspraksis

For Alf Ross er gældende ret det resultat, som en domstol vil komme frem til ved anvendelsen af retskilderne. Navnlig på områder, hvor retstilstanden ikke er udtømmende angivet i lovgivningen, vil retspraksis være en betydelig retskilde til at danne mønster for fremtidige afgørelser.⁷⁸ Det siger sig selv, at retspraksis på den baggrund er en retskilde, der må medtages i bestræbelserne på at fastlægge retstilstanden på området for rentefradragsbegrænsningsregler. Ligesom for retskilden regulering kan retspraksis opdeles i en del, der er generel på samme måde som lovgivning og en del, der er af mere

⁷² Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 116 f.

⁷³ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 117.

⁷⁴ Se hertil Den juridiske vejledning, (2017-1), Om Den juridiske vejledning.

⁷⁵ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 118.

⁷⁶ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 119.

⁷⁷ Se hertil Pedersen, et al., 2013, s. 106.

⁷⁸ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 125.

administrativ karakter på samme måde som cirkulærer. Domstolenes praksis gælder for alle, hvorimod forvaltningens praksis ikke binder aktører uden for disse myndigheder.⁷⁹ Især inden for skatteretten taler man om polycentri, fordi den består af et veludbygget net af klageinstanser, der medvirker til at gøre en given praksis til et relativt begreb.⁸⁰

Domstolene er en del af magtens tredeling, hvor domstolene har fået pladsen som den dømmende magt.⁸¹ Denne placering tilfører domstolenes praksis en bindende karakter over for myndighederne og underordnede domstole.⁸² Det er ikke kun inden for retskilden regulering, at der er et hierarki. Inden for domstolene er der også et hierarki, hvor Højesteret, som navnet siger, har den højeste rang, landsretterne følger efter, og til sidst er byretterne.⁸³ Jo højere i hierarkiet retspraksis stammer fra, desto stærkere er den som retskilde.⁸⁴ Over tid vil den bindende karakter af domstolenes praksis aftage, fordi samfundet og de berørte retsområder udvikler sig. Som en norsk professor har beskrevet det, har domme en manddomsalder, og det må man have med i overvejelserne, når man skal bedømme retskildeværdien af retspraksis.⁸⁵ Både Højesteret og landsretterne er kollektive organer med flere dommere, når der skal afsiges dom, og de er ikke altid enige. Det sker derfor fra tid til anden, at der afsiges dom med dissens, som skaber tvivl om retstilstanden. Hvis det er tilfældet, mister dommen noget af sin kraft som præjudikat.⁸⁶

Forvaltningens praksis er underlagt domstolene. Grundloven foreskriver, at domstolene er berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser.⁸⁷ At det så ikke sker særlig ofte, er en anden sag. De sager, der findes i forvaltningen, afgøres her.⁸⁸ Det betyder, at administrativ praksis spiller en større rolle end domstolenes praksis for retstilstanden på det skatteretlige område. Skatteretten er plaget af et stort antal sager, og netop i sådan en situation er retspraksis særligt velegnet som retskilde, fordi det er effektivt og procesbesparende at løse problemerne på samme måde, som man har gjort det før.⁸⁹ Med dets veludbyggede net af klageinstanser strømmer skatteretten ind fra

⁷⁹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 177.

⁸⁰ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 122.

⁸¹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 85.

⁸² Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 123.

⁸³ Se hertil Evald (2011), s. 48.

⁸⁴ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 123.

⁸⁵ Se hertil Evald (2011), s. 48.

⁸⁶ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 124.

⁸⁷ Jf. GRL § 63.

⁸⁸ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 198.

⁸⁹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 198.

flere centre. Landsskatterettens praksis har præjudikatsværdi for myndighederne og underordnede klageinstanser, mens en praksis fra skatteankenævnene er præjudikatskabende for sideordnede nævn, men ikke for Landsskatteretten. Til gengæld tillægger de forskellige nævn deres egen praksis stor præjudikatsværdi.⁹⁰ Selvom administrativ praksis formelt set ikke har nogen bindende virkning for domstolene, hævdes det i litteraturen, at de vil lade administrativ praksis indgå i grundlaget for sagens afgørelse.⁹¹ Ser man sådan på det, bakker det op om administrativ praksis som en retskilde til at udlede indholdet i de danske rentefradragsbegrænsningsregler, fordi retskilder med Alf Ross' egne ord er "de kilder, som domstolene vil føle sig bundet af."⁹²

5.2.2 EU

5.2.2.1 Regulering

Under afsnittet om retssystemet blev det pointeret, at EU-retten, efter Lissabon-traktaten er trådt i kraft, bliver beskrevet ud fra metaforen om en russisk dukke, hvor EU-traktaten danner det yderste lag, EUF-traktaten danner det næste, og i midten findes EU-rettens sekundære regulering. Heraf kan det udledes, at der også findes et hierarki inden for retskilden regulering i EU. Normalt betegner man EU-traktaten og EUF-traktaten som EU's primære ret og de resterende nedskrevne retskilder som EU's sekundære ret, fordi de er afledt af traktaterne.⁹³ Inden for EU's sekundære ret er der ikke noget hierarki mellem retskilderne. Artikel 288 TEUF anfører, at den består af forordninger, direktiver, afgørelser, henstillinger og udtalelser. De tre første er bindende retskilder, hvorimod de sidste to bedst kan betegnes som soft law, der ikke er bindende. På området for rentefradragsbegrænsningsregler er der kun indført Rådets direktiv (EU) 2016/1164, som er det, der analyseres i afhandlingen. Det gør naturligvis de andre typer af regulering irrelevante.

Frihedsrettighederne er traktatfæstede. De fremgår forskellige steder rundt omkring i EUF-traktaten, herunder artikel 18 TEUF om forbuddet mod nationalitetsdiskrimination, artikel 34 TEUF om fri bevægelighed for varer, artikel 45 TEUF om fri bevægelighed for arbejdskraft, artikel 49 TEUF om fri etableringsfrihed, artikel 56 TEUF om fri bevægelighed for tjenesteydelser og artikel 63 TEUF om fri bevægelighed for kapital og betalinger. Det faktum, at frihedsrettighederne er skrevet direkte ind i traktaten, giver dem en høj status som retskilde. Under forudsætning af, at de er klare og præcise,

⁹⁰ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 122 f.

⁹¹ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 126 og Tvarnø & Nielsen, 2014, s. 198.

⁹² Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 86, der henviser til "Ross, Alf: Om Ret og Retfærdighed, 1953, Kbhvn., s. 47."

⁹³ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 141.

er de direkte anvendelige i medlemsstaterne, og for frihedsrettighedernes vedkommende har EU-Domstolen slået fast, at det er de.⁹⁴

Direktiver er bindende med hensyn til det tilsigtede mål, men ikke med hensyn til form og midler. Det er op til medlemsstaterne selv at gennemføre direktivet i national ret.⁹⁵ I den henseende skal der lægges mærke til, om direktivet er udtryk for minimumsharmonisering eller fuld harmonisering. Er direktivet et minimumsdirektiv, fastlægger EU nogle minimumskrav, som alle medlemsstater skal opfylde. Derudover kan medlemsstaterne selv vælge, om de vil have strengere nationale regler.⁹⁶ Er direktivet derimod udtryk for et ønske om fuld harmonisering, må medlemsstaterne hverken trække noget fra eller lægge noget til.⁹⁷ Rådets direktiv (EU) 2016/1164 er et minimumsdirektiv.

5.2.2.2 Retspraksis

Størstedelen af den harmonisering, der er sket på området for de direkte skatter, er fremkommet via EU-Domstolens retspraksis.⁹⁸ Som det vil fremgå nedenfor, er det især medlemsstaternes pligt til at bringe national ret i overensstemmelse med frihedsrettighederne, der er skyld i denne harmonisering. EU-Domstolens opgave er ifølge artikel 19 TEU at sikre overholdelse af lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af traktaterne. Det forudsætter, at dens domme accepteres som præjudikater i medlemsstaterne. Den bindende virkning gælder kun for de nationale domstole. Selv har EU-Domstolen en dynamisk fortolkningsstil, der gør, at dens domme ikke nødvendigvis danner mønster for dens fremtidige afgørelser.⁹⁹ Det sker dog sjældent, at EU-Domstolen ændrer eller modificerer sin tidligere praksis.¹⁰⁰ En årsag til, at det sker, kan være, at der har været uenighed om retstilstanden på et område. Det fremgår bare ikke direkte af EU-Domstolens domme, om det er tilfældet, idet de afgives uden dissens, og det fjerner ét af de elementer, der er med til at fastlægge retskildeværdien af retspraksis.¹⁰¹

5.3 Retsanvendelse

Materialet skal fortolkes for at finde frem til, hvad meningsindholdet er i retskilderne. I Alf Ross' optik er gældende ret det resultat, som en domstol vil komme frem til ved anvendelsen af retskilderne.

⁹⁴ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 241 f.

⁹⁵ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 246.

⁹⁶ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 153.

⁹⁷ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 153 f.

⁹⁸ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 221.

⁹⁹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 191.

¹⁰⁰ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 192.

¹⁰¹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 192.

Afhandlingen undersøger, hvad indholdet er i de danske rentefradragsbegrænsningsregler og i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164, og i den forbindelse er det afgørende, hvad de danske domstole og EU-Domstolen vil komme frem til i deres anvendelse af retskilderne. Der er et hav af principper, som domstolene kan gøre brug af i denne anvendelse. Ordlydsfortolkning, formålsfortolkning, modsætningsfortolkning og analogifortolkning er alle sammen nogle velkendte fortolkningsprincipper. Skatteretten sætter nogle naturlige grænser for, hvilke principper, der skal inddrages i retsanvendelsen. Hjemmelskravet i GRL § 43 er det styrende element i al beskatning, og det taler umiddelbart imod, at man benytter analogier, og at man inddrager forarbejderne.¹⁰² Men i den skatteretlige litteratur og praksis synes opfattelsen at være en anden.¹⁰³ Nedenfor lægges der kun vægt på de fortolkningsprincipper, som afhandlingen rent faktisk benytter sig af.

5.3.1 Danmark

5.3.1.1 EU-konform fortolkning

National ret skal fortolkes i overensstemmelse med EU-retten. Pligten til EU-konform fortolkning fremgår af artikel 4, stk. 3 TEU, som omfatter alle EU-retsakter og artikel 288, stk. 3 TEUF, som omfatter direktivbestemmelser.¹⁰⁴ På området for de danske rentefradragsbegrænsningsregler er det kun artikel 4, stk. 3 TEU, der er relevant. Det eneste direktiv, der findes på området, er Rådets direktiv (EU) 2016/1164, og det er jo netop dét, som de danske rentefradragsbegrænsningsregler holdes op imod, så det skal ikke indgå i analysen af disse. Artikel 4, stk. 3 TEU anfører:

3. I medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af traktaterne.

Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af traktaterne eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.

Medlemsstaterne bistår Unionen i gennemførelsen af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare.

De danske rentefradragsbegrænsningsregler må altså ikke være i modstrid med EU-retten. I mangel på sekundærregulering tænkes der her på traktaternes bestemmelser om frihedsrettighederne og EU-

¹⁰² Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 245 og Tvarnø & Nielsen, 2014, s. 66 f.

¹⁰³ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 131 ff.

¹⁰⁴ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 230.

Domstolens retspraksis. Hvis ikke det er muligt at fortolke de danske regler på en måde, der bringer dem i overensstemmelse med EU-retten, følger det af EU-retsakternes direkte og bindende virkning, at det er EU-retten, der gælder. EU-rettens forrang har været et veletableret princip i retsanvendelsen, siden det blev fastslået i 1964 i Costa/ENEL-sagen.¹⁰⁵ Der findes allerede en række EU-domme om nationale rentefradragsbegrænsningsreglers forenelighed med frihedsrettighederne, som må gøres til en del af afhandlingens analyse af de danske rentefradragsbegrænsningsregler. Selvom der endnu ikke foreligger en dom, skal de danske rentefradragsbegrænsningsregler stadig overholde EU-retten. I modsat fald kan de danske domstole ikke anvende de danske regler, og det er ikke dem, der gælder.

Til at bedømme om en national regel overholder frihedsrettighederne, har EU-Domstolen et helt fast argumentationsmønster. Først kigges der på, om den nationale regel udgør en diskrimination eller en restriktion for den frie bevægelighed. Forskellen på diskrimination og restriktion er, at diskrimination er begrænset til sammenlignelige situationer, som behandles forskelligt på grundlag af nationalitet, hvorimod restriktion gælder bredere i alle situationer, som forhindrer den frie bevægelighed eller gør den mindre attraktiv.¹⁰⁶ Selve diskriminationen kan finde sted ud fra enten et værtsstatsperspektiv eller et oprindelsesstatsperspektiv. I førstnævnte bliver en udefrakommende forskelsbehandlet sammenlignet med en hjemmehørende, så det gøres mindre attraktivt for den udefrakommende at udøve sin frihedsrettighed ind i værtsstaten. I sidstnævnte bliver en hjemmehørende omvendt forskelsbehandlet afhængigt af, om denne foretager sin aktivitet i oprindelsesstaten eller i en anden medlemsstat på en måde, så det gøres mindre attraktivt for den hjemmehørende at udøve sin frihedsrettighed ud af oprindelsesstaten.¹⁰⁷

Dernæst afgøres det, om en diskriminerende eller restriktiv national regel kan retfærdiggøres. En national regel, der generer den frie bevægelighed, kan i visse tilfælde retfærdiggøres ud fra enten de traktatfæstede undtagelser eller de domstolsskabte almene hensyn. Inden for de direkte skatter er det næsten udelukkende de domstolsskabte tvingende almene hensyn, der anvendes, og derfor er det kun dem, der vil blive gennemgået her.¹⁰⁸ Disse omfatter:¹⁰⁹

- Hensynet til at sikre en afbalanceret fordeling af beskatningskompetencen

¹⁰⁵ Se hertil Sag 6/64.

¹⁰⁶ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 225 f.

¹⁰⁷ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 277 f.

¹⁰⁸ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 229.

¹⁰⁹ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 230.

- Hensynet til at modvirke dobbelt fradrag
- Hensynet til at modvirke skatteunddragelse
- Hensynet til at sikre sammenhængen i beskatningsordningen
- Hensynet til territorialprincippet
- Hensynet til en effektiv skattekontrol
- Hensynet til en effektiv skatteopkrævning

Det faktum, at de er domstolsskabte, betyder, at de kan ændres over tid. Nye hensyn kan komme til, og indholdet af de eksisterende hensyn kan udvikle sig i takt med EU-Domstolens anvendelse af dem. Mange af hensynene peger i retning af, at forhindrende nationale regler kan retfærdiggøres ud fra hensyn om at værne om skatteprovenuet. Det er specielt interessant i forbindelse med en analyse af de danske rentefradragsbegrænsningsregler, der udgør værnsregler i dansk ret. Heroverfor skal ses, at EU-retlige direktiver netop bliver indført for at modvirke nødvendigheden af sådanne hindringer, hvilket alt andet lige må føre til en forventning om, at udviklingen i retning af harmonisering vil reducere anvendelsen af hensynene.¹¹⁰

Til sidst beslattes det, om en eventuelt retfærdiggjort national regel, der forhindrer udøvelsen af den frie bevægelighed er egnet til at opfylde det påberåbte hensyn, og om den går ud over, hvad der er nødvendigt for at opfylde hensynet.¹¹¹ Dette princip kendes som proportionalitetsprincippet i EU-retten og er i dag traktatfæstet i artikel 5 stk. 4 TEU. Her fremgår det, at EU kun handler i det omfang, det er nødvendigt for at nå målene i traktaterne. EU-Domstolens tankeskema viser, at princippet har bredt sig i EU-retten til ikke kun at omfatte EU's institutioner, men også medlemsstaterne i det omfang de opstiller generende foranstaltninger for den frie bevægelighed. Det er vigtigt, at sådanne regler rammer præcist de situationer, de tager sigte på, så de ikke skyder gråspurve med kanoner. Så længe det kan lade sig gøre, overholder en national regel, der forhindrer den frie bevægelighed, EU-retten, og det er den, der gælder.¹¹²

¹¹⁰ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 233.

¹¹¹ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 233.

¹¹² Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 235.

5.3.1.2 Ordlydsfortolkning

Ved siden af at de danske domstole skal tage højde for frihedsrettighederne og EU-domme på området for rentefradragsbegrænsningsregler i deres anvendelse af de danske rentefradragsbegrænsningsregler, skal de også inkludere de danske retskilder. Hele formålet med fortolkningen er at finde frem til meningsindholdet i retskilderne. I hvert fald for de skrevne retskilder er et godt sted at starte i deres ordlyd. Det må formodes, at lovgiver har valgt de ord, der bedst udtrykker retten, til at nedfælde den på skrift. Ord alene er imidlertid aldrig nok til at fastlægge en teksts mening.¹¹³ Ordene kan både være abstrakte, vage og flertydige. Lovgivningens mange generalklausuler er nok det bedste eksempel på ord, der ikke har nogen eksakt eller klar mening, og alle kender til, at et ord som kort kan betyde en længdeangivelse i en sammenhæng og at komme til kort i en anden.

5.3.1.3 Formålsfortolkning

Objektiv og subjektiv formålsfortolkning kan bruges til at præcisere meningsindholdet bag reglernes ord. Som navnet afslører, går de to ud på at komme så tæt som muligt på det formål, som reglerne egentlig er sat i verden til at opfylde.¹¹⁴ Sondringen bundet ene og alene i, hvor dette formål findes. Nogle gange fremgår det direkte af lovteksten, nogle gange af forarbejderne, og nogle gange er det nødvendigt at inddrage hele den kontekst, som reglerne indgår i.¹¹⁵ Det rører ikke ved, at de begge to tilfører retsanvendelsen et pragmatisk præg, og det passer særlig godt til fortolkningen af skatterettens retskilder, som i den juridiske litteratur er blevet beskrevet som realistisk.¹¹⁶

Objektiv formålsfortolkning finder sit formål objektive steder så som selve lovteksten eller den større sammenhæng, som reglerne indgår i.¹¹⁷ Værdierne i retssystemet og reglernes historiske udvikling er begge to elementer, der kan tjene som hjælpemidler i fortolkningen, og det var dét, der mentes med, at retssystemet danner baggrunden for hvilke værdier, der udgør begrundelsen for rettens tilblivelse. På den måde inddrager afhandlingen også den hermeneutiske retsteori, som sikrer, at læsningen af den juridiske tekst fører frem til et fagligt acceptabelt resultat.¹¹⁸ Ved første øjekast kan det synes svært at forene med den realistiske retsteori. Den realistiske retsteori underlægger den retsdogmatiske analyse naturvidenskabens videnskabsidealer, når den med en empirisk tilgang tager udgangspunkt i,

¹¹³ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 240.

¹¹⁴ Se hertil Evald (2011), s. 37.

¹¹⁵ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 60.

¹¹⁶ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 132.

¹¹⁷ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 94.

¹¹⁸ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 380.

hvad en domstol vil komme frem til ved anvendelsen af retskilderne. Men dommerne inddrager uden tvivl den historiske, nationale og kulturelle kontekst, og Alf Ross har da også selv erkendt, at den retsdogmatiske fortolkning sker ud fra helheden: ”Den ledende grundsætning for al fortolkning er helhedens og sammenhængens primære meningsbestemmende funktion.”¹¹⁹

Subjektiv formålsfortolkning finder modsat sit formål i lovens forarbejder, som udtrykker noget så subjektivt som lovgivers vilje.¹²⁰ Lovens forarbejder består dels af det materiale, der produceres, før et lovforslag fremsættes i Folketinget, dels af det materiale, der ledsager lovforslaget på dets vej gennem Folketingets behandlinger. Det vil typisk være udvalgs- og kommissionsbetænkninger og bemærkninger til selve lovforslaget.¹²¹ I Danmark har lovens forarbejder traditionelt spillet en stor rolle. Det hænger sammen med, at det danske retssystem tilhører civil law traditionen, hvor lovgiver har den retsskabende funktion frem for common law traditionen, hvor domstolen har en langt mere retsskabende funktion.¹²² Med inddragelsen af lovens forarbejder får lovgiver flere tekstsider til at formidle sine overvejelser på, og det stiller uden tvivl retsanvenderen i en bedre position til at forstå, hvad meningsindholdet er i retskilderne.¹²³ På den anden side må man være opmærksom på den ulempe, at fortolkningen kan blive bundet til fortiden og uodynamisk.¹²⁴

5.3.1.4 Domsanalyse

Retsplejelovens (RPL) kapitel 20 indeholder regler om rettens rådslagninger og afgørelser. Af RPL § 218 a, stk. 1 fremgår det, at domme skal indeholde parternes påstande, parternes anbringender samt en fremstilling af sagen, der i fornødent omfang gengiver de faktiske og retlige omstændigheder, der er lagt vægt på ved sagens afgørelse, og af RPL § 218 stk. 1 fremgår det, at domme og kendelser skal ledsages af grunde.¹²⁵ Disse vil normalt kunne findes i dommens præmisser, inden dommen sluttes af med en konklusion.¹²⁶

De faktiske og retlige omstændigheder kan forklare, at der nogle gange er forskel i resultatet af to tilsyneladende ens problemstillinger eller i dommernes resultat af samme problemstilling. Det er dem,

¹¹⁹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 240, der henviser til ”Ross, Alf: Ret og Retfærdighed, Kbhvn., 1953, s. 139.”

¹²⁰ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 94.

¹²¹ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 95.

¹²² Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 59.

¹²³ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 257.

¹²⁴ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 261.

¹²⁵ Se hertil Lovbekendtgørelse nr. 1257 af 13. oktober 2016.

¹²⁶ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 68 f.

dommerne lægger til grund for deres resultat, og hvis de er forskellige, vil resultatet også være det.¹²⁷ En klarlægning af dem giver en forståelse for, hvad det er for nogle omstændigheder, der skal være til stede for, at den ret, der kan udledes af dommen, finder anvendelse i fremtiden.¹²⁸

Argumentationen foregår i dommens præmisser. Her tager dommerne stilling til problemstillingen og begrundet løsningen ud fra en anvendelse af retten. Den ret, som dommerne anvender, benævnes dommens ratio decidendi, og det er den, der skal udledes for at finde frem til gældende ret.¹²⁹ Selve begrundelsen skal gerne være så generel, at retsanvendelsen kan udstrækkes til andre situationer end den, som dommen baserer sig på.¹³⁰ I domsnoterne vil der være yderligere hjælp at hente til at forstå, hvad der indgår som en del af begrundelsen og hvilken retstilstand, der kan udledes af dommen.¹³¹

5.3.2 EU

5.3.2.1 Ordlydsfortolkning

Ligesom for de danske domstole er et godt sted at starte for EU-Domstolen retskildernes ordlyd for at finde frem til, hvad indholdet er i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164. I EU gælder dog det særlige, at det er et samarbejde mellem 28 forskellige nationer. Det vil sige, at der er et væld af forskellige sprog, og det komplicerer en ellers simpel ordlydsfortolkning. EU-Domstolen har faktisk selv udstukket retningslinjer for, hvordan den anvender EU-rettens retskilder i CILFIT-sagen:¹³²

18. Der skal først og fremmest tages hensyn til den omstændighed, at de EF-retlige bestemmelser er affattet på flere forskellige sprog, og at alle sproglige versioner er autentiske. Fortolkningen af en EF-retlig bestemmelse kan derfor først ske efter en sammenligning af de sproglige versioner.

19. Det bemærkes dernæst, at der i EF-retten – selv om de sproglige versioner er nøje overensstemmende – anvendes en særlig sprogbrug. Det skal i øvrigt understreges, at indholdet af de retlige begreber ikke nødvendigvis er det samme i EF-retten som i de forskellige nationale retsordener.

¹²⁷ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 39 f.

¹²⁸ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 28.

¹²⁹ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 26. Ratio decidendi er et latinsk udtryk, og det kommer af ratio, der betyder "begrundelse" eller "grund" og decidere, der betyder, at "skære af" eller at "afgøre".

¹³⁰ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 28.

¹³¹ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 71ff.

¹³² Se hertil Sag 283/81.

I forhold til ordlydsfortolkningen af danske retskilder tilføjer det fortolkningen en ekstra dimension. Ikke nok med at ordene stadig er abstrakte, vage og flertydige, skal retsanvenderen nu også tage hensyn til, at indholdet af de retlige begreber ikke nødvendigvis er det samme i EU-retten som i de forskellige nationale retsordener. Paradoksalt nok kan de mange forskellige sprog på samme tid hjælpe retsanvenderen, fordi uklarheder i en tekst i nogle tilfælde kan afklares ved at se på de andre tekster.¹³³ Fransk er det sprog, som EU-Domstolen arbejder på, og den franske version af en EU-dom er den eneste, som samtlige medvirkende dommere har set og forstået.¹³⁴ Det skal gøres klart, at afhandlingen ikke har sammenholdt alle sproglige versioner af EU's direktiv. Som følge af sproglige færdigheder er det kun den danske version og den engelske version, der er blevet læst til at finde frem til, hvad indholdet er rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164.

5.3.2.2 *Formålsfortolkning*

Udover sin dynamiske fortolkningsstil, som det blev beskrevet under afsnittet om EU-Domstolens retspraksis, har EU-Domstolen en teologisk fortolkningsstil. At det forholder sig sådan, er ligeledes EU-Domstolens egne ord fra CILFIT-sagen:

20. Endelig skal de enkelte EF-regler vurderes i deres rette sammenhæng og fortolkes i lyset af EF-rettens bestemmelser som helhed, den bagved liggende målsætning og EF-rettens udviklingstrin på tidspunktet for de pågældende bestemmelsers anvendelse.

Den teologiske fortolkningsstil indebærer, at EU-Domstolen forsøger at finde frem til den forståelse af retskilderne, der bedst kan realisere EU's målsætninger.¹³⁵ I tillæg hertil indeholder de enkelte retsakter i betydeligt omfang selv formålsbestemmelser, som ofte er placeret i præambelen. Det rykker det indhold, der i Danmark ofte er placeret i lovens forarbejder, til selve retsaktens tekst, hvilket blandt andet skal ses som en konsekvens af, at artikel 296, stk. 2 TEUF foreskriver, at retsakter skal begrundes. De to forhold, at EU-Domstolen anvender EU's målsætninger og de enkelte retsakters formålsbestemmelser i sin retsanvendelse, vidner om, at den helt overvejende benytter sig af objektiv formålsfortolkning. Forarbejdernes faldende betydning for fortolkningen af EU-retsakter hænger godt sammen med, at EU-Domstolen har en langt mere retsskabende funktion i EU, end de danske

¹³³ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 236.

¹³⁴ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 235.

¹³⁵ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 139.

domstole har i Danmark, og at ingen institution i EU har mere eller anden kompetence, end den de har fået tildelt, og ingen har fået tildelt kompetencen til at lovgive gennem forarbejder.¹³⁶

Alligevel kan der spores enkelte tendenser til subjektiv formålsfortolkning i EU-Domstolens adfærd. Erklæringer optaget i Rådsprotokollen udgør nogle gange supplerende fortolkningsbidrag, så længe de blot angår ordlyden af en bestemmelse, og erklæringens indhold ikke direkte udfylder huller i reguleringen.¹³⁷ I relation til rentefradragsbegrænsningsreglerne i EU vil det tilmed være oplagt at hive OECD's 4. rapport i BEPS-projektet om rentefradragsbegrænsning ind i fortolkningen af, hvad indholdet er i Rådets direktiv (EU) 2016/1164. Direktivet implementerer som sagt anbefalingerne i rapporten, og det må formodes, at der på den baggrund er væsentlige bidrag at hente til, hvad der menes med de enkelte bestemmelser.

5.3.2.3 Domsanalyse

I EU afhænger opbygningen af domme af typen af søgsmål. De forskellige søgsmålstyper fremgår af artikel 258-259 TEUF om traktatbrudssøgsmål, artikel 263 TEUF om annulationssøgsmål, artikel 267 om præjudicielle søgsmål og artikel 218 om udtalelser. Afhandlingen inddrager kun sager om præjudicielle søgsmål. Præjudicielle søgsmål indeholder i grove træk en præsentation af den sag, der er i medlemsstaten, der har anlagt det præjudicielle søgsmål, de faktiske omstændigheder, der har ført til de præjudicielle spørgsmål, de præjudicielle spørgsmål og EU-Domstolens svar herpå samt en konklusion.¹³⁸ Disse elementer er fremhævet, fordi det er dem, der benyttes til at udlede retten af dommen.

Til forskel fra danske domme består EU-domme af små afsnit, der kaldes præmisser. De gør det lettere at henvise til en specifik passage i dommen og at orientere sig i indholdet af dommen.¹³⁹ Derudover er der i EU en generaladvokat, der kommer med udtalelser til, hvordan en problemstilling skal løses. Det fremgår af artikel 252 TEUF, at denne fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt skal fremsætte et begrundet forslag til afgørelse af sagen. I forslaget vil der være nyttig information at hente til bedre at forstå de argumenter, der indgår i begrundelsen for dommen, og hvilken retstilstand, der kan udledes af dommen.¹⁴⁰

¹³⁶ Se hertil Tvarnø & Nielsen (2014), s. 493 og s. 261 f.

¹³⁷ Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 145 f.

¹³⁸ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 149.

¹³⁹ Se hertil Olesen & Lilja (2016), s. 133.

¹⁴⁰ Se hertil Olesen & Lilja, 2016, s. 133 f.

6 Behov for rentefradragsbegrænsningsregler

Inden det undersøges, hvad indholdet er i de danske rentefradragsbegrænsningsregler og i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164, og i hvilket omfang det er ønskeligt, at de danske regler tilpasses reglen i EU's direktiv ud fra et dansk synspunkt, er det på sin plads at redegøre for, hvad behovet er for disse regler. Skatteudnyttelse sker, fordi der findes strukturforskelle i skattelovgivningen, som medfører en forskellig skattemæssig behandling alt afhængigt af hos hvem, hvordan, hvornår og hvorhenne en disposition udføres.¹⁴¹ Helt overordnet kan strukturforskellene inddeles i en forskellig skattemæssig behandling af samme indkomst hos forskellige skattesubjekter, en forskellig skattemæssig behandling hos samme skattesubjekt af forskellige indkomstformer og en forskellig skattemæssig behandling hos samme skattesubjekt og af samme indkomstform i forskellige nationale skattesystemer.¹⁴² De skaber hver især et incitament til henholdsvis indkomstoverførsel, indkomstforvridning og indkomstflytning for at opnå den skattemæssige behandling, der minimerer den samlede skattebetaling.¹⁴³ Reglerne om rentefradragsbegrænsning hører til beslutningen om, hvordan et selskab skal finansiere sine aktiver. Det kan både ske gennem fremmedkapital og egenkapital, og der er en forskel i den skattemæssige behandling af de to, hvilket skaber et incitament til indkomstforvridning. Værdien af fradraget afhænger af skattesatsen, og der er en forskel i denne mellem landene, hvilket skaber et incitament til indkomstflytning. De to drivkræfter styrer strukturen i nedenstående gennemgang af behovet for rentefradragsbegrænsningsregler.

6.1 Forskel i den skattemæssige behandling af fremmedkapital og egenkapital (Indkomstforvridning)

Hverken fremmedkapital eller egenkapital er skatteretlige begreber. De to begreber strammer fra regnskabsretten. Bilag 1 til årsregnskabsloven (ÅRL) definerer forpligtelser, der kan sidestilles med fremmedkapital, som eksisterende pligter for virksomheden, der er opstået som et resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele, og ÅRL § 25 definerer egenkapital som forskellen mellem aktiver og forpligtelser. Skatteretten har selv forsøgt at definere begreberne blandt andet i selskabsskattelovens (SEL) §§ 11, stk. 2 og stk. 3. Den skattemæssige definition vil blive nærmere behandlet i afsnit 7.1.5.3 og afsnit 7.1.5.4. På nuværende tidspunkt er det nok at rette opmærksomheden mod nogle kendetegn for de to, da afsnittets fokus er på den skattemæssige behandling og ikke på definitionen. Fremmedkapitalen er kendetegnet ved, at

¹⁴¹ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 139.

¹⁴² Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 140.

¹⁴³ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 140.

låntager pålægges en retlig og reel pligt til at betale en løbende forrentning af kapitalen til långiver i form af renter. Renterne udgør den ene del af afkastet, som derudover udgøres af kursgevinster.¹⁴⁴ Egenkapital er derimod kendetegnet ved, at indskyderen af kapital ikke er sikker på at få en betaling fra selskabet, som i stedet for selv bestemmer på dets generalforsamling, om det vil udbetale udbytte. Udbytte udgør den ene del af afkastet, som derudover udgøres af aktieavancer.¹⁴⁵

6.1.1 Fremmedkapital

Renter hører til det løbende afkast. I skatteretten er der opstået et selvstændigt begreb i forhold til renter. I dommen UfR 1941.563 H er det fastslået, at en rente skal forstås efter den sædvanlige sprogbrug, således at en videre fortolkning af begrebet må forkastes. Det vil sige, at en rente er den nominelle rente, der beregnes i forhold til restgælden, i modsætning til den effektive rente. Der er fire kumulative betingelser, der skal være opfyldt:¹⁴⁶

- Renten er vederlag for rådigheden over et pengebeløb
- Renten beror på en retlig forpligtelse
- Renten beregnes for en given periode som en bestemt procentdel af det i perioden til enhver tid til rådighed stillede nominelle beløb
- Renten erlægges eller modtages løbende (periodisk)

Det løbende afkast beskattes efter statsskatteloven (SL) §§ 4-6. SL § 6, stk. 1, litra e bestemmer, at der er fradrag for renter ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Ordlyden skelner ikke mellem om, det er en privat udgift eller en erhvervsmæssig udgift, eller om renten er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, som det kendes fra SL § 6, stk. 1, litra a. Lovforarbejderne løfter heller ikke sløret for, hvad begrundelsen for rentefradraget er.¹⁴⁷ Det må blot konstateres, at der er fradrag for alle renteudgifter. Omvendt er renteindtægter skattepligtige, jf. SL § 4, stk. 1, litra e.

Situationen er anderledes for en udenlandsk långiver. Af SEL § 2, stk. 1, litra d fremgår det, at der som udgangspunkt er begrænset skattepligt af renteindtægter. I de fleste tilfælde vil det dog være undtagelsen, fordi skattepligten er betinget af, at der er tale om renter af gæld til juridiske personer som nævnt i skattekontrollovens § 3 B, og at bare én af følgende ikke er opfyldt:

¹⁴⁴ Se hertil Pedersen, Kerzel, Ferniss, & Eriksen (2015), s. 430.

¹⁴⁵ Se hertil Hansen & Krenchel (2014), s. 342.

¹⁴⁶ Se hertil Pedersen, et al. (2013), s. 383.

¹⁴⁷ Med lovforarbejderne menes lovforarbejderne til lov nr. 104 af 15. maj 1903 om Indkomst- og Formueskat til Staten. De er vedlagt i bilag 2.

- Renterne er knyttet til et fast driftssted i Danmark
- Beskatningen af renterne skal frafaldes eller nedsættes efter rente-/royaltydirektivet (2003/49/EF). Dette gælder dog kun, hvis selskaberne er associeret som nævnt i direktivet i en sammenhængende periode på mindst et år, inden for hvilken betalingstidspunktet skal ligge
- Beskatningen af renterne skal frafaldes eller nedsættes efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Færøerne, Grønland eller den stat, hvor det modtagende selskab mv. er hjemmehørende¹⁴⁸
- Et dansk moderselskab mv. selv direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse i det modtagende selskab mv., jf. § 31 C, i en sammenhængende periode på mindst et år, inden for hvilken betalingstidspunktet skal ligge
- Det modtagende selskab mv. er under bestemmende indflydelse af et moderselskab mv., der er hjemmehørende på Færøerne, i Grønland eller en stat, som har en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark, og dette selskab mv. efter reglerne på Færøerne, i Grønland eller denne stat kan undergives CFC-beskatning af renterne, og betingelserne herfor er opfyldt
- Det modtagende selskab mv. godtgør, at den udenlandske selskabsbeskatning af renterne udgør mindst tre fjerdedele af den danske selskabsbeskatning, samt at det ikke betaler renterne videre til et udenlandsk selskab mv., som er undergivet en selskabsbeskatning af renterne, der er mindre end tre fjerdedele af den danske selskabsbeskatning

Kursgevinster og kurstab hører til indkomstgrundlaget. Afsnit C.A.1.1 i Den juridiske vejledning fortæller, at hele skelettet i skatteretten har været bygget op omkring en sondring mellem indkomst- og avancebeskatning, siden man ophævede den komplicerede beskatning i 1903. Herefter opregner SL § 4 alle de skattepligtige indtægter, mens SL § 5 fritager alle de indtægter, der vedrører selve indkomstgrundlaget. Kursgevinster og kurstab er altså ifølge denne tankegang indkomstopgørelsen uvedkommende. Senere er der kommet en række særlove til, som driver beskatningen væk fra sit historiske udgangspunkt. Den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab findes nu i kursgevinstloven (KGL).¹⁴⁹ Efter denne lov er en kursgevinst eller et kurstab et spørgsmål om forskellen mellem en slutværdi og en startværdi, jf. KGL §§ 26, stk. 2 og 26 stk. 3. Der er forskellige måder at opgøre disse værdier på alt afhængig af, om der er tale om gæld eller fordringer, og om de opgøres

¹⁴⁸ Danmark har indgået mere end 80 dobbeltbeskatningsoverenskomster, hvor det overvejende udgangspunkt er, at de følger OECD's modeloverenskomst, som i artikel 11 stk. 2 nedsætter beskatningen af renterne til 10 pct. i kildestaten. Se hertil Tell (December 2011), s. 23.

¹⁴⁹ Se hertil Lovbekendtgørelse nr. 1283 af 25. oktober 2016.

efter realisationsprincippet eller lagerprincippet. Det er ikke det væsentlige i denne omgang, som derimod er at få gjort klart, at begreberne er defineret i loven som en avance.

Det låntagende selskab skal som udgangspunkt medregne kursgevinster og kurstab ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL §§ 2 og 6. Tilsvarende skal långiver medregne kursgevinster og kurstab ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL §§ 2 og 3. Dette udgangspunkt ændres af KGL §§ 4, 8 og 24, som vedrører långivers fradragsret for kurstab, og det låntagende selskabs skattepligt af kursgevinster. Ifølge KGL § 4 har långiver ikke fradragsret for kurstab på fordringer til et koncernforbundet selskab med mindre:

- Fordringen er erhvervet som et skattepligtigt vederlag for leverede varer mv., og långiver ikke har været sambeskattet med selskabet
- Fordringen er optaget til handel på et reguleret marked
- Fordringen er en rentefordring, og långiver ikke har været sambeskattet med selskabet
- Långiver er næringsdrivende med hensyn til køb og salg af fordringer, og koncernforbindelsen alene er etableret med henblik på afvikling af tidligere ydede lån eller omstrukturering

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at den er sat i verden for at forhindre, at der gives dobbeltfradrag enten ved, at långiver både får fradrag for låntagers tab i sambeskatningsindkomsten og på fordringen eller ved, at långiver pludselig får fradrag for en tabsgivende anlægsinvestering, der normalt ikke er fradragsberettiget, fordi investeringen foretages af et koncernforbundet selskab.¹⁵⁰ Hvis långiver ikke har fradrag for kurstabet, er låntager heller ikke skattepligtig af kursgevinsten, jf. KGL § 8, stk. 1. Selv i tilfælde hvor långiver har fradrag for kurstab, kan låntager opnå skattefrihed, hvis kursgevinsten er opnået som følge af en tvangsakkord eller en frivillig akkord, og der er tale om en samlet ordning, jf. KGL § 24, stk. 1.¹⁵¹ Sker dette betaler låntager i stedet med at blive begrænset i sin ret til at fremføre underskud, jf. SEL §§ 12 A-12 B.

KGL §§ 4, 8 og 24 rører ikke ved, at låntager har fradrag for kurstab og långiver er skattepligtig af kursgevinster. Også her er situationen en anden for en udenlandsk långiver. Den generelle skattepligt for kursgevinster og kurstab er fraveget ved kun at indfange kursgevinster på fordringer, som er stiftet

¹⁵⁰ Se hertil L 194 (1996-97), bemærkninger til § 4.

¹⁵¹ Der foreligger en samlet ordning, hvis en væsentlig del af debtors gæld er inkluderet i ordningen. Sædvanligvis vil en ordning, der omfatter mindst 50 pct. af debtors gæld, udgøre en samlet ordning. Se hertil Den juridiske vejledning (2017-1), afsnit C.B.1.5.

til en forud fastsat overkurs, under den begrænsede skattepligt, jf. SEL § 2, stk. 1, litra h. Formålet med bestemmelsen er at forhindre, at rentebetalinger konverteres til kursgevinster for at undgå den begrænsede skattepligt af renter.¹⁵² Det forklarer, hvorfor de samme betingelser, der medførte, at det sjældent bliver relevant med begrænset skattepligt af renter, finder anvendelse for kursgevinster.

6.1.2 Egenkapital

Udbytte hører til det løbende afkast. Ligningslovens (LL) § 16 A indeholder skatterettens definition af udbytte. Her fremgår det af stk. 2, at udbytte er alt, hvad der udloddes af selskabet til dets aktuelle aktionærer. Det er et bredt begreb, som i stk. 3 afgrænses negativt til ikke at omfatte udlodning af likvidationsprovenu foretaget i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, og udlodning efter tilladelse fra told- og skatteforvaltningen for så vidt angår udlodning af likvidationsprovenu forud for det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, og udlodning i forbindelse med en nedsættelse af selskabskapitalen i et selskab, der ikke er under likvidation. Samtidig fritager stk. 4 flere udlodninger, herunder friaktier, og LL § 16 B præciserer begrebet endnu mere ved at tilføje salg af aktier til det udstedende selskab. Det afgørende for, at der er tale om udbytte i en skatteretlig sammenhæng, er herefter, at et selskabs aktionærer modtager en økonomisk fordel fra selskabet, som skyldes deres status som aktionærer.¹⁵³

Der består ikke i dansk skatteret en hjemmel til at fradrage udbetalingen af udbytte ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.¹⁵⁴ SL § 4 er stadig udgangspunktet for beskattningen af modtaget udbytte. SL § 4, stk. 1, litra e bestemmer, at udbytte er skattepligtigt. Hjemlen har efterhånden begrænset betydning, eftersom LL § 16 A, stk. 1 flytter hjemlen til beskattning af udbytte af aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer.¹⁵⁵ For selskaber afhænger den skattemæssige behandling endvidere af, hvilken type af aktier, der er tale om. Man skelner imellem egne aktier, næringsaktier, datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier, skattefri porteføljeaktier og skattepligtige porteføljeaktier. Egne aktier behøver i kraft af sit navn ikke en nærmere forklaring, og næringsaktier fortolkes efter det, der kendes fra det almindelige skatteretlige næringsbegreb.¹⁵⁶ Datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier og

¹⁵² Se hertil bilag 72 til L 119 (2003-04), bemærkninger til nr. 11-13.

¹⁵³ Se hertil Pedersen, et al. (2015), s. 435.

¹⁵⁴ Se hertil Pedersen, et al. (2015), s. 452.

¹⁵⁵ Se hertil Pedersen, et al. (2015), s. 427 f.

¹⁵⁶ Næringsvirksomhed opfattes normalt som den professionelt tilrettelagte virksomhed, der er indrettet med systematisk indkomsterhvervelse for øje. Momenter der kan lægges til grund for bedømmelsen af, om der foreligger næring omfatter blandt andet antallet af handler og regelmæssigheden herved, aktiviteterens omfang og systematiske karakter, skatteyderens uddannelse og professionelle tilknytning til den pågældende branche og indtægternes betydning for skatteyderens økonomi. Se hertil Den juridiske vejledning, (2017-1), afsnit C.C.2.1.3.3.2.

skattefri porteføljeaktier er defineret direkte i aktieavancebeskatningsloven (ABL), mens skattepligtige porteføljeaktier er en restkategori, der samler det op, der ikke indgår i nogle af de andre kategorier. ABL § 4 A definerer datterselskabsaktier som aktier, der ejes af et selskab med en ejerandel på mindst 10 pct. af aktiekapitalen, og som er underlagt selskabsskattepligt enten i Danmark eller i den stat, hvor datterselskabet er hjemmehørende, og at den kompetente myndighed i denne stat udveksler oplysninger med de danske skattemyndigheder. ABL § 4 B definerer koncernselskabsaktier som aktier, hvor ejeren og det selskab, hvori der ejes aktier, er sambeskattede efter selskabsskattelovens § 31 eller kan sambeskattes efter selskabsskattelovens § 31 A.¹⁵⁷ ABL § 4 C definerer skattefri porteføljeaktier som aktier, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked eller en multilateral handelsfacilitet, og som ejes af et selskab, der ejer mindre end 10 pct. af aktiekapitalen.

Det er kun for skattefri porteføljeaktier og skattepligtige porteføljeaktier, at udbytte er skattepligtigt, jf. henholdsvis SEL § 13, stk. 2 og LL § 16 A, stk. 1. SEL § 13, stk. 1, nr. 2 statuerer skattefrihed for datterselskabsaktier og koncernselskabsaktier, og SEL § 1, nr. 3 statuerer skattefrihed for egne aktier. Skattefriheden må begrundes i hensynet til at sikre mod en tredobbeltsbeskatning af udbytter. Det kan ske, fordi udbytter både bliver beskattet hos det udbetalende selskab som selskabsindkomst og som aktieindkomst hos de endelige aktionærer.¹⁵⁸ Det begrundes også, at skattefriheden forsvinder, hvis det udbetalende selskab har fået fradrag for udlodningen, eller et datterselskab på et lavere niveau har haft fradrag for udlodningen, jf. SEL § 13, stk. 1, nr. 2, 3 pkt. og 4. pkt.

Skattefriheden gælder tilsvarende for en udenlandsk aktionær, der er begrænset skattepligtig af udbytter. Her er den ovenikøbet støttet af Rådets direktiv 2011/96/EU om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber og de forskellige dobbeltbeskatningsoverenskomster, idet skattefriheden finder anvendelse, så snart beskatningen af udbytter fra et datterselskab skal frafaldes eller nedsættes efter bestemmelserne i direktivet eller efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst, jf. SEL § 2, stk. 1, litra c. Som nævnt under afsnittet om fremmedkapital har Danmark indgået mere end 80 af sådanne

¹⁵⁷ Sambeskatning efter SEL §§ 31 og 31 A afhænger af, om der er tale om koncernforbundne selskaber efter SEL § 31 C. Koncerndefinitionen i SEL § 31 C fastslår, at der består en koncern, hvis et selskab faktisk udøver den bestemmende indflydelse over et andet selskabs økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Bestemmende indflydelse kan både foreligge, når moderselskabet direkte eller indirekte gennem et datterselskab ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne, eller hvis moderselskabet har råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer, beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i henhold til en vedtægt eller aftale, beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan og dette organ besidder den bestemmende indflydelse eller råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen eller i et tilsvarende organ og derved besidder den faktisk bestemmende indflydelse over selskabet.

¹⁵⁸ Se hertil Pedersen, et al. (2015), s. 356.

overenskomster, hvor det overvejende udgangspunkt er, at de følger OECD's modeloverenskomst, som i artikel 10 stk. 2 nedsætter beskatningen af udbytte til 5 pct. af udbyttet, hvor der ejes mindst 25 pct. af kapitalen og 15 pct. i alle andre tilfælde.

Aktieavancer hører til indkomstgrundlaget. På samme måde som kursgevinster og kurstab oprindeligt efter tankegangen i statsskatteoven er indkomstopgørelsen uvedkommende, er aktieavancer ikke noget, der vedkommer indkomstopgørelsen. Efterfølgende er aktieavancebeskatningsloven kommet til, som nu styrer den skattemæssige behandling af aktieavancer. En aktieavance er ifølge denne lovs § 1, stk. 1 den gevinst eller det tab, der opstår ved afståelse af aktier. Om der er tale om en gevinst eller et tab afhænger af, om afståelsessummen er steget eller faldet i forhold til anskaffelsessummen, jf. ABL § 26, stk. 2 om realisationsprincippet. Selskaber skal som altovervejende hovedregel anvende lagerprincippet, jf. ABL § 23, stk. 5, og efter dette princip afhænger avancen af, om aktiernes værdi ved indkomstårets slutning er steget eller faldet i forhold til aktiernes værdi ved indkomstårets start, jf. ABL § 23, stk. 2, 2. pkt. Det er ikke vigtigt for afsnittets fokus på den skattemæssige behandling, om avancen opgøres på den ene eller den anden måde. Igen er det væsentlige at få gjort klart, at begrebet er defineret i loven som en avance.

For at der ikke skal bestå en skattemæssig fordel i at få afkastet som udbytte frem for en aktieavance eller omvendt, er beskatningen af aktieavancer i høj grad gjort magen til beskatningen af udbytter.¹⁵⁹ Skattepligtige porteføljeaktier medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. ABL § 9, stk. 1., og datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier og egne aktier er skattefrie, jf. henholdsvis ABL § 8, stk. 1 og ABL § 10, stk. 1. Næringsaktier og skattefrie porteføljeaktier bryder dog den ensartede beskatning, idet næringsaktier lige pludselig er gjort skattepligtige, jf. ABL § 17, stk. 1, hvorimod skattefrie porteføljeaktier er gjort skattefrie, jf. ABL § 8, stk. 1.

En udenlandsk aktionær er heller ikke begrænset skattepligtig af aktieavancer. Der findes ikke en hjemmel i SEL § 2 til at beskatte aktieavancer med mindre:

- Aktieavancen er knyttet til et fast driftssted i Danmark
- Aktieavancen følger af LL § 16 A, stk. 3, hvorefter udlodning af likvidationsprovenu i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, skal behandles som en aktieavance¹⁶⁰

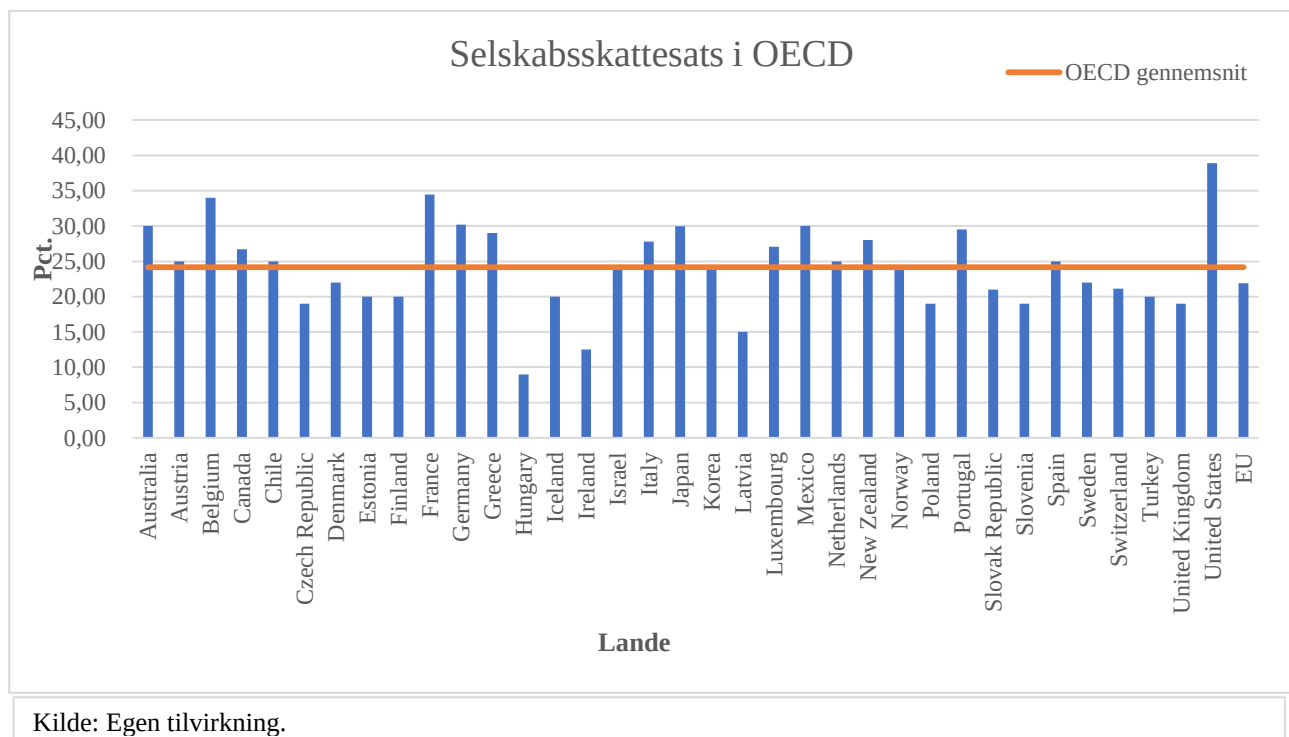
¹⁵⁹ Se hertil Pedersen, et al. (2015), s. 323.

¹⁶⁰ LL § 16 A, stk. 3, nr. 1, litra a og b omkvalificerer sådan en aktieavance tilbage til en udlodning.

6.2 Forskel i skattesatserne mellem landene (Indkomstflytning)

Skattesatsen er en parameter, som mange lande bruger til at gøre sig attraktive i konkurrencen om at fastholde og tiltrække investeringer. Blandt OECD-landene er den gennemsnitlige skattesats for selskaber faldet fra 32,5 pct. i 2000 til 24 pct. i 2017.¹⁶¹ I EU er den gennemsnitlige selskabsskattesats faldet fra 35 pct. i 1995 til 21,9 pct. i 2017, og i Danmark alene er selskabsskattesatsen nedbragt fra 50 pct. i 1989 til 22 pct. i 2017.¹⁶² Denne form for skattekonkurrence, hvor landene driver hinandens selskabsskattesatser ned, er blevet betegnet som et *race to the bottom*.¹⁶³

Alligevel er der forskel i skattesatserne mellem landene. Nogle lande har en relativt høj skattesats, mens andre lande har en relativt lav skattesats. Nedenstående figur viser en oversigt over skattesatsen for selskaber i OECD-landene. Af den fremgår det, at både Danmark og EU har en selskabsskattesats, som ligger tæt på gennemsnittet i OECD. EU er medtaget som den gennemsnitlige selskabsskattesats i medlemsstaterne. Placeringen betyder, at der både er lande med en højere skattesats og lande med en lavere skattesats. Set i forhold til lande med en lavere skattesats må Danmark og EU kategoriseres som lande med en relativt høj skattesats.

¹⁶¹ Se hertil bilag 3.

¹⁶² Se hertil bilag 3 for dokumentation for faldet i den gennemsnitlige selskabsskattesats i EU og Pedersen, et al. (2015), s. 293 for en beskrivelse af faldet i selskabsskattesatsen i Danmark.

¹⁶³ Se hertil Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 267.

Figuren er baseret på data fra OECD. Disse er vedlagt i bilag 3. Det er ikke alle lande, som har en flad selskabsskattesats som Danmark. I nogle lande varierer skattesatsen afhængigt af indkomstens størrelse, og i nogle lande er der flere typer af selskabsskattesats. I figuren angiver skattesatsen den kombinerede selskabsskattesats. Det stemmer overens med, hvordan EU har opgjort skattesatsen for medlemsstaterne. Her angiver skattesatsen den kombinerede statslige og lokale selskabsskattesats. I lande, hvor der findes flere selskabsskattesatser, er den angivne sats den højeste. Dataene stammer fra en rapport, *Taxation trends in the European Union*, som EU udgiver hvert år.¹⁶⁴

Lande med en lav skattesats kaldes normalt lavskattelande. Nogle af dem kategoriseres som såkaldte skattelystater eller *tax havens*. I 1998 udgav OECD en rapport, *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue*, som identificerer en række kriterier, der kendetegner sådanne lande. Blandt dem er, at skatteprocenterne er diminutive eller måske helt nul, der er bankhemmelighed, og de har ikke indgået aftaler om udveksling af informationer.¹⁶⁵ Selvom lande ikke skulle opfylde samtlige af disse kriterier, medvirker den lave sats stadig til at tiltrække investeringer fra skatteydere i højskattelande.

6.3 Sammenfatning

Den forskellige skattemæssige behandling af fremmedkapital og egenkapital og de forskellige skattesatser mellem landene medfører strukturforskelle i skattelovgivningen, der gør det mere attraktivt at placere sin gæld i højskattelande, hvor fradragsværdien af renteudgifterne er høj, og sine indtægter i lavskattelande, hvor beskatningen af dem er lav. Det strider imod neutralitetsprincippet, der tilsiger, at beslutninger træffes ud fra forretningsmæssige overvejelser. Der er ikke noget galt i at have en høj gældsandel i sin finansieringsstruktur, så længe det ikke sker ud fra skattemæssige overvejelser. Hvis man ovenikøbet kan sørge for, at renterne betales til et selskab uden for Danmark, hvor der ikke pålægges kildeskat på renteindtægterne, eller at gælden finansierer investeringer i egenkapital, hvor afkastet i overvejende grad er skattefrit, kan man fjerne sin skattebetaling. Det strider imod værdien om retfærdighed, der sigter mod, at skattebyrden fordeles på borgerne i forhold til deres økonomiske evne, og EU's målsætning om fri og fair handel. Det var næppe det, der var meningen med at give fradrag for renter, da man udformede Statsskatteloven i 1903. Dengang havde man ikke chance for at forudse den øgede volumen i international handel, der er sket i de sidste årtier. Det fører til, at rentefradraget i Statsskatteloven ikke er tilstrækkeligt til at håndtere nutidens dispositioner, og det er det rentefradragsbegrænsningsreglerne er sat i verden til at rette op på.

¹⁶⁴ Se hertil Europa-Kommissionen (2017). Data fra EU er vedlagt i bilag 3.

¹⁶⁵ Se hertil OECD (1998), s. 21.

7 De danske rentefradragsbegrænsningsregler (SEL §§ 11, 11 B og 11 C)

De danske rentefradragsbegrænsningsregler skal sikre, at selskaber ikke udnytter den høje fradragsværdi i Danmark til at placere renteudgifter her, som udhuler det danske skattegrundlag. Regelsættet kan overordnet opdeles i to grupper, som er indført i to forskellige sammenhænge. Det drejer sig om henholdsvis SEL § 11 på den ene side og SEL §§ 11 B og 11 C på den anden side. SEL § 11 blev indført i 1998 ved lov nr. 432 af 26. juni (L 101) med fokus på at forhindre, at der opnås rentefradrag i Danmark for gældsforhold, der ikke er markedskonforme.¹⁶⁶ Næsten et årti senere blev SEL §§ 11 B og 11 C indført ved lov nr. 540 af 6. juni 2007 (L 213). Fokus er i denne lov i højere grad at forhindre, at der opnås rentefradrag i Danmark for gæld, som ikke medgår til skabelsen af dansk skattepligtig indkomst.¹⁶⁷ Nedenfor undersøges indholdet af de tre regler hver for sig for at fastlægge, hvad gældende ret er.

7.1 SEL § 11

7.1.1 Formål

SEL § 11 blev som sagt indført ved lov nr. 432 af 26. juni 1998 (L 101) med det formål at forhindre, at der opnås rentefradrag i Danmark for gældsforhold, der ikke er markedskonforme. Bestemmelsen blev indført sammen med bestemmelsen i LL § 2 om armlængdeprincippet, og de to bestemmelser har da også et tæt sammenspil, idet hovedvægten i SEL § 11 netop er på, om selskabet er finansieret på vilkår, som afviger fra det, der kunne være opnået på det fri marked med hensyn til forholdet mellem fremmedkapital og egenkapital.¹⁶⁸ Der skal altså være en grænse for, hvor meget fremmedkapital man kan finansiere et selskab med og dermed, hvor store rentefradrag man kan få i Danmark. Denne grænse går ved forholdet 4:1 mellem gæld og egenkapital. Gæld, der overstiger dette forhold, anses ikke for at være markedskonform, og det får man ikke fradrag for.

7.1.2 Historisk overblik

Siden SEL § 11 blev indført i 1998 er der sket en række justeringer for at få bestemmelsen til at passe bedre til sit formål. Et historisk overblik hjælper med at forstå den udvikling, som har betydning for, hvad gældende ret er i dag:

¹⁶⁶ Se hertil L 101 (1997-98).

¹⁶⁷ Se hertil L 213 (2006-07).

¹⁶⁸ Armlængdeprincippet går ud på, at interesseforbundne parter ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst skal anvende priser og vilkår for deres transaktioner, der svarer til de priser og vilkår uafhængige parter ville fastsætte for tilsvarende transaktioner, jf. LL § 2, stk. 1. Dette princip svarer til det grundlæggende princip for transfer pricing, som findes i artikel 9 i OECD's modeloverenskomst fra 2014, og i OECD's Transfer Pricing Guidelines fra 2017.

- Lov nr. 432 af 26. juni 1998 (L 101)
- Lov nr. 1026 af 23. december 1998 (L 53)
- Lov nr. 452 af 31. maj 2000 (L 155)
- Lov nr. 409 af 6. juni 2002 (L 185)
- Lov nr. 221 af 31. marts 2004 (L 119)
- Lov nr. 426 af 6. juni 2005 (L 121)
- Lov nr. 308 af 19. april 2006 (L 116)
- Lov nr. 460 af 12. juni 2009 (L 151)
- Lov nr. 529 af 26. maj 2010 (L 139)
- Lov nr. 600 af 12. juni 2013 (L 187)
- Lov nr. 1286 af 9. december 2014 (L 10)

L 101 introducerede reglerne om tynd kapitalisering i SEL § 11 til dansk ret sammen med princippet i LL § 2 om, at transaktioner mellem interesseforbundne parter skal være på markedsvilkår. Det er helt centralt for forståelsen af SEL § 11 at forstå, hvor stor vægt lovforslaget lægger på dette princip. Det er kun i de tilfælde, hvor gælden ikke er markedskonform, at fradragsretten begrænses. Alt, der er i overensstemmelse med armslængdeprincippet, rører SEL § 11 ikke ved.¹⁶⁹

L 53, L 155, L 185, L 121, L 151, L 139, L 187 og L 10 omhandler alle sammen, hvem der er omfattet, og som dermed kan få sin fradragsret begrænset. Der er tale om mindre justeringer af SEL § 11, som tilføjer subjekter til bestemmelsen, efterhånden som de undergives selskabsskattepligt. Den eneste lovændring, der er værd at kommentere yderligere på, er L 53. Denne lov tilføjer faste driftssteder af udenlandske selskaber til bestemmelsen for at opnå neutralitet i valget mellem at etablere en aktivitet i Danmark gennem et selskab eller et fast driftssted.¹⁷⁰

¹⁶⁹ Afsnit 7.1.6.1 om armlængde undtagelse behandler muligheden for at undgå fradragsbegrænsning af renter på gæld, der er i overensstemmelse med armslængdeprincippet nærmere.

¹⁷⁰ Se hertil L 53 (1998-99), bemærkninger til § 1, nr. 3. Tilføjelsen af faste driftssteder er blevet ekstra relevant efter, at OECD i 2010 har ændret artikel 7 om faste driftssteder i sin modeloverenskomst. For det første er den indirekte metode til at opgøre et fast driftsstedes indkomst slettet, så indkomsten nu skal opgøres efter den direkte metode. Den fastsætter størrelsen af den fortjeneste, der kan henføres til det faste driftssted, ud fra en fiktion om, at det faste driftssted er et selvstændigt foretagende, og at transaktioner mellem hovedkontoret og det faste driftssted er på markedsvilkår. For det andet er der sket et skift fra en begrænset til en ubegrænset selvstændighedsfiktion. Den anser det faste driftssted som et selvstændigt foretagende i alle henseender i stedet for at se bort fra visse interne ydelser mellem hovedkontoret og det faste driftssted. Det betyder, at alle interne transaktioner mellem de to skal afregnes til armslængdepris, herunder rentebetalinger. Dermed bliver indkomstopgørelsen meget lig med den opgørelse, der foretages hos et datterselskab. Det skal dog fremhæves, at størstedelen af Danmarks dobbeltbeskatningsoverenskomster er fra før 2010, og at 2008-versionen eller tidligere gælder for dem, da der er tale om en ændring. Se også Schmidt, Tell, & Weber (2015), s. 175 ff.

L 119 og L 116 omhandler begge to, hvem lånet skal stamme fra. L 119 ændrer formuleringen af, hvad der forstås ved kontrolleret gæld fra en henvisning til skattekontrollovens § 3 B til en henvisning til ligningslovens § 2, som sørger for at tilføje gæld til danske koncernforbundne selskaber og fritage gæld til fysiske personer.¹⁷¹ Lovændringen skal ses i lyset af, at de tyske regler om tynd kapitalisering i 2002 blev dømt til at være uforenelige med EU-retten, fordi de kun gjaldt for gæld til udenlandske moderselskaber.¹⁷² L 116 tilføjer endvidere gæld til transparente enheder. På samme måde som det for debitor skal være neutralt, om en aktivitet i Danmark er etableret gennem et selskab eller et fast driftssted, skal det for kreditor være neutralt, om et foretagende er etableret som et selskab eller en transparent enhed, når den transparente enhed reelt udøver bestemmende indflydelse på debitor, og investorerne agerer samlet.¹⁷³

Derudover indeholder L 119 yderligere nogle væsentlige lovændringer. De omhandler alt fra, at en fradragsbegrænsning kun kan komme på tale, hvis den kontrollerede gæld overstiger 10 mio. kr. til, at der kun sker konsolidering inden for den enkelte virksomhedsgren i Danmark. Herimellem findes der bestemmelser om, at en fradragsbegrænsning kan undgås, hvis der pålægges kildeskat på renterne, at fradragsbegrænsningen maksimalt kan omfatte renter og kurstab af den del af den kontrollerede gæld, som skulle omkvalificeres til egenkapital for, at forholdet mellem gæld og egenkapital ved indkomstårets udløb udgør 4:1, at der foretages fradragsbegrænsning for dansk kontrolleret gæld forud for udenlandsk kontrolleret gæld, og at en dansk kreditor er skattefri af renteindtægterne, hvis debitor ikke får fradrag for renteudgifterne.¹⁷⁴ Alt dette vil blive uddybet nedenfor i gennemgangen af de enkelte bestemmelser.

7.1.3 Hvem er omfattet (Debitor)

Det fremgår direkte af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, nr. 1, hvem der er omfattet, og som dermed kan få sin fradragsret begrænset. Det drejer sig om et selskab eller en forening, der er omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 1-2 b, 2 d-2 j, 3 a-5 b. Det vil sige, at det er subjekter, der er undergivet selskabsskattepligt i Danmark, og som dermed har mulighed for at udnytte rentefradragsretten her. Nærmere bestemt drejer det sig om:

- Aktie- og anpartsselskaber (SEL § 1, stk. 1, nr. 1)
- Andre kapitalselskaber, herunder selskaber omfattet af SEL § 2 C (SEL § 1, stk. 1, nr. 2)

¹⁷¹ Se hertil L 119 (2003-04), bemærkninger til § 10, nr. 8.

¹⁷² Se hertil Sag C-324/00.

¹⁷³ Se hertil L 116 (2005-06), alminnelige bemærkninger, afsnit A.

¹⁷⁴ Se hertil L 119 (2003-04), bemærkninger til § 10, nr. 9-11.

- Sparekasser og andelskasser (SEL § 1, stk. 1, nr. 2a)
- Registrerede medarbejderinvesteringsselskaber (SEL § 1, stk. 1, nr. 2b)
- DSB (SEL § 1, stk. 1, nr. 2d)
- Elselskaber (SEL § 1, stk. 1, nr. 2e og 2f)
- Energinet.dk (SEL § 1, stk. 1, nr. 2g)
- Vandforsyningsselskaber m.v. (SEL § 1, stk. 1, nr. 2h)
- Naviar (SEL § 1, stk. 1, nr. 2i)
- Danpilot (SEL § 1, stk. 1, nr. 2j)
- Brugsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 3a)
- Skattepligtige andelsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 4)
- Gensidige forsikringsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 5)
- Akkumulerende investeringsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 5a)
- Realkreditinstitutter m.v, KommuneKredit og Dansk Eksportfinansieringsfond (SEL § 1, stk. 1, nr. 5b)

Derudover fremgår det af ordlyden af SEL § 11, stk. 5, 1. pkt., at faste driftssteder er omfattet. Det begrundes som nævnt under det historiske overblik med, at man ønsker at opnå neutralitet i valget mellem at etablere en aktivitet i Danmark gennem et selskab eller et fast driftssted. Det medfører samtidig, at selskaber omfattet af SEL § 2 A, der omkvalificerer selskabet til en transparent enhed, omfattes, da ejerne af disse anses for at have fast driftssted i Danmark, jf. SEL § 2 A, stk. 8.

I lovforarbejderne til L 101 er der yderligere hjælp at hente. Det fremgår af bemærkningerne til § 2, nr. 1, stk. 1, at udenlandske selskaber, der har ledelsens sæde i Danmark efter SEL § 1, stk. 1, nr. 6 og udenlandske datterselskaber, der indgår i en dansk sambeskatning efter SEL § 31 A, er omfattet, da begge disse anses for at være hjemmehørende i Danmark.

Tilsvarende fremgår det direkte af bemærkningerne til § 2, nr. 1, stk. 1 i selvsamme lovforslag, at andelsforeninger omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 3, foreninger m.v. omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 6, og selskaber, der sambeskattes efter reglerne om CFC i SEL § 32, ikke er omfattet.

7.1.4 Potentiel ikke-markedskonform gæld (Kontrolleret gæld/Kreditor)

Samspillet med LL § 2 viser sig for første gang i forhold til, hvem debitor skal have gæld til. Alarmklokkerne skal begynde at ringe lige så snart, der er et gældsforhold i mellem interesseforbundne parter. Interessefællesskabet sætter markedskræfterne ud af spil, så der er en risiko for, at forholdet mellem gæld og egenkapital overstiger det, der kunne være opnået på det fri marked. Risikoen gælder både, når der er gæld til en interesseforbunden part, og når der er gæld til en tredjemand, som en interesseforbunden part har stillet sikkerhed for.

7.1.4.1 *Interessefællesskab*

Det fremgår direkte af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, nr. 2, hvem debitor skal have gæld til. Det drejer sig om gæld til juridiske personer som nævnt i ligningslovens § 2, stk. 1. Bestemmelsen henviser til LL § 2, stk. 1, som definerer, hvad der forstås ved interesseforbundne parter. Her fremgår det, at interessefællesskabet findes i mellem skattepligtige,

- hvorover fysiske eller juridiske personer udøver en bestemmende indflydelse
- der udøver en bestemmende indflydelse over juridiske personer
- der er koncernforbundet med en juridisk person
- der har et fast driftssted beliggende i udlandet
- der er en udenlandsk fysisk eller juridisk person med et fast driftssted i Danmark, eller
- der er en udenlandsk fysisk eller juridisk person med kulbrintetilknyttet virksomhed omfattet af kulbrinteskattelovens § 21, stk. 1 eller 4

Det er ligegyldigt, om interessefællesskabet er nationalt eller internationalt. I bemærkningerne til § 10, nr. 9 i L 119 anføres det, at henvisningen til LL § 2 er valgt for at sikre, at den kontrollerede gæld både omfatter gæld til en udenlandsk långiver og gæld til en dansk långiver. Til gengæld fritages gæld til fysiske personer. SEL § 11, stk. 1, 2. pkt. komplementerer dette ved at fastslå, at gæld til fysiske personer, der er selskabsdeltagere i selskaber og foreninger m.v. omfattet af LL § 2, stk. 1, 2. pkt., ikke anses for kontrolleret gæld. LL § 2, stk. 1, 2. pkt. omhandler transparente enheder. De sidestilles med juridiske personer i LL § 2, stk. 1, nr. 1 og LL § 2, stk. 3, når deres forhold er reguleret af selskabsretlige regler, en selskabsaftale eller en foreningsvedtægt. I fremsættelsestalen til L 116 får man den forståelse, at transparente enheder reelt er at opfatte som selskaber med bestemmende indflydelse, når investorerne agerer samlet, og der er derfor den samme risiko for, at gæld til dem ikke er markedskonform.

Bestemmende indflydelse foreligger ved ejerskab eller rådighed over stemmerettigheder, således at der direkte eller indirekte ejes mere end 50 pct. af aktiekapitalen eller rådes over mere end 50 pct. af stemmerne. Det fremgår direkte af ordlyden af LL § 2, stk. 2, 1. pkt. Ved direkte bestemmende indflydelse siger det sig selv, at der kigges på den vertikale forbindelse mellem to parter uden at skæve til andre. Ved indirekte bestemmende indflydelse er der derimod forskel på, om den bestemmende indflydelse opnås ved hjælp af ejerskab eller rådighed over stemmerettigheder. Er det første tilfældet, medregnes en forholdsmæssig andel af kapitalandele, som datterselskaber ejer. Er det sidste tilfældet, skal det for hvert enkelt led opgøres, om der er rådighed over mere end 50 pct. af stemmerne eller ej.¹⁷⁵ Ved bedømmelsen af om der foreligger bestemmende indflydelse, skal der tilmed medregnes aktier og stemmerettigheder, som indehaves af en lang række personer, der oplistes i LL § 2, stk. 2. De vil ikke blive oplistet her, da det væsentlige blot er at konstatere, at begrebet afhænger af, om en eller flere med interessesammenfald tilsammen har mulighed for at udøve bestemmende indflydelse i én anden part.

Koncernforbundne juridiske personer foreligger, hvor samme kreds af selskabsdeltagere har bestemmende indflydelse, eller hvor der er fælles ledelse. Det fremgår direkte af ordlyden af LL § 2, stk. 3. Bestemmende indflydelse skal i den sammenhæng forstås i overensstemmelse med KGL § 4, stk. 2, hvorefter samme aktionærkreds direkte eller indirekte skal eje mere end 50 pct. af aktiekapitalen eller råde over mere end 50 pct. af stemmerne i begge selskaber.¹⁷⁶ Samme aktionærkreds skal forstås efter en henvisning til ABL § 4, stk. 2, hvorefter der er tale om den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Fælles ledelse er mere et spørgsmål om personsammenfald i to selskabers ledelse. Bestemmelsen er indført sammen med bestemmelsen i LL § 2, stk. 1, 2. pkt. om transparente enheder, og i forarbejderne til L 116 er der lidt hjælp af hente til, hvordan fælles ledelse skal opfattes. Det fremgår, at fælles ledelse er medtaget for at undgå, at flere kapitalfonde med samme komplementar, kan foretage fælles opkøb. I modsætning til overstående afsnit er det væsentlige her at konstatere, at koncernforbindelsen afhænger af, om der er interessesammenfald i ejerkredsen til to eller flere juridiske personer.

7.1.4.2 Sikkerhed for tredjemands gæld

Af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 4. pkt. fremgår det, at lån fra tredjemand, som den kontrollerede ejerkreds eller hermed koncernforbundne selskaber direkte eller indirekte har stillet sikkerhed for,

¹⁷⁵ Se hertil Den juridiske vejledning, (2017-1), afsnit C.D.11.1.2.2.

¹⁷⁶ Se hertil Winther-Sørensen, et al. (2013), s. 411.

også anses som kontrolleret gæld. Det er imidlertid ikke klart fra formuleringen af bestemmelsen, hvad der forstås ved direkte eller indirekte sikkerhedsstillelse.

Lovforarbejderne giver en ide herom. I bemærkningerne til § 2, nr. 1, stk. 1 i L 101 fremgår det, at direkte sikkerhedsstillelse omfatter tilfælde, hvor moderselskabet har kautioneret eller på anden måde garanteret for lånet, og at indirekte sikkerhedsstillelse dækker over de såkaldte back-to-back lån, hvor moderselskabet enten aftaler med tredjemand, at denne skal yde et lånt til datterselskabet mod, at moderselskabet yder et lån til tredjemand, eller moderselskabets bank yder et lån til datterselskabet, samtidig med at moderselskabet indsætter et tilsvarende beløb i den långivende bank. Ministeren har i flere omgange udtalt, at det, der er afgørende for at sidestille sikkerhedsstillelse for tredjemands gæld med kontrolleret gæld, er, at der er en sådan sammenhæng mellem lån og sikkerhedsstillelse, at disse er indbyrdes forbundne.¹⁷⁷ Det volder ikke problemer i forhold til direkte sikkerhedsstillelse. I relation til back-to-back lån må det formentlig antages, at der ikke er tale om kontrolleret gæld, hvis de almindelige modregningsbetingelser om udjævnighed, afviklingsmodenhed og gensidighed ikke er opfyldt, idet der ikke er nogen forbindelse i mellem de to ydelser i juridisk forstand.¹⁷⁸ Dertil kommer, at BDO i bilag 7 til L 101 har spurgt om, hvorvidt moderselskabets hensigtserklæringer om økonomisk støtte over for datterselskabets långivende banker og samhandelspartnere kan anses som kontrolleret gæld, og har fået som svar i bilag 9 til L 101, at det må antages, at der i disse situationer foreligger den nævnte sammenhæng mellem lån og sikkerhedsstillelse. Et kritikpunkt er her, at et moderselskabs hensigtserklæringer ofte ikke er juridisk bindende for moderselskabet i civilretligt forstand, og at skatteretten derved kommer til at fravige et ellers fastlagt civilretligt begreb.¹⁷⁹

7.1.5 Ikke-markedskonform gæld

Det er ikke garanteret, at gæld i interessefællesskabet ikke er markedskonform. For at en begrænsning af fradragsretten kan komme på tale, er der et minimumskrav til størrelsen af den kontrollerede gæld og et solvenskrav til forholdet mellem gæld og egenkapital, der skal være opfyldt. Er det første krav opfyldt, er det nødvendigt at opgøre gælden og egenkapitalen for at se, om det næste krav også er opfyldt. Gælden og egenkapital skal opgøres på den måde, som det er defineret i SEL § 11.

¹⁷⁷ Se hertil bilag 8 og bilag 9 til L 101 (1997-98).

¹⁷⁸ Se hertil Bundgaard (2000), s. 130.

¹⁷⁹ Se hertil Bundgaard (2000), s. 245 og Pedersen H. G., 2013, s. 135 ff. Der hersker i bund og grund enighed i civilretten om indholdet af hensigtserklæringer. Dermed er det ikke sagt, at retsvirkningen af en hensigtserklæring er sikker. I stedet for må det fastslås, at der findes et utal af varianter af hensigtserklæringer, der spænder fra udtalelser af beroligende karakter til erklæringer, der mere præcist indeholder en forpligtelse for moderselskabet, og at det kun er sidstnævnte der er juridisk bindende for afgiveren.

7.1.5.1 Minimumskrav

Af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 4. pkt. fremgår det, at fradragsbeskæringen alene finder sted, hvis den kontrollerede gæld overstiger 10 mio. kr. I afsnit 3.3 i de almindelige bemærkninger til L 119 forklares det, at minimumskravet er indsat for, at små og mellemstore virksomheder skal fritages fra reglerne.

7.1.5.2 Solvenskrav

Ordlyden af SEL § 11, stk. 1, nr. 3 afslører, at det kun er i de tilfælde, hvor forholdet mellem gæld og egenkapital overstiger 4:1, at fradragsretten begrænses. Det svarer til en solvensgrad på 20 pct. Solvenskravet sætter en grænse for, hvad der anses for markedskonformt. Overstiger gælden fire gange egenkapitalen, er formodningen, at gældsforholdet ikke kunne være opnået på det fri marked mellem uafhængige parter.¹⁸⁰

7.1.5.3 Opgørelse af gæld

SEL § 11, stk. 2 definerer, hvad der forstås ved gæld. En ordlydsfortolkning fører til, at der som gæld anses gæld i henhold til fordringer omfattet af kursgevinstloven samt konvertible obligationer, og at gælden skal opgøres som kursværdien ved indkomstårets udløb. Lovforarbejderne til KGL slår fast, at reglerne gælder for alle pengefordringer uanset deres art, og at det alene er afgørende, om der foreligger et retligt krav på betaling i form af penge.¹⁸¹ Lovforarbejderne til SEL § 11 anfører, at det er den samlede gæld, der indgår i opgørelsen, og at gæld i fremmed valuta skal omregnes til danske kroner ligeledes ved indkomstårets udløb.¹⁸² Den juridiske vejlednings afsnit C.D.2.4.4.1.3.4 afslører, at der skal foretages en bruttoopgørelse af gælden forstået på den måde, at en fordring på kreditor ikke kan modregnes i gælden. Derudover er der ikke meget hjælp at hente i hverken Den juridiske vejledning, lovforarbejder eller retspraksis til, hvordan gæld skal opgøres. Jakob Bundgaard har i sin bog, *Tynd kapitalisering – en skatteretlig fremstilling*, lavet en omfattende analyse af det skatteretlige gældsbegreb i SEL § 11 stk. 2. Udgangspunktet er regnskabets poster, og derfra korrigerer man for, hvad der er omfattet af kursgevinstloven, og hvad der ikke er. Hans konklusion er, at posteringen af gæld i årsregnskabets balance ikke ganske nøje svarer til det skatteretlige gældsbegreb. I forhold til hvad tilfældet var for hensigtserklæringer, kan skatterettens fravigelse dog bedre forsvares, da der ligger helt andre hensyn bag regnskabsretten end skatteretten såsom et forsigtighedsprincip.

¹⁸⁰ Tal fra Danmarks Statistik viser, at solvensgraden på tværs af sektorer varierer mellem 30,3 pct. og 57 pct. i 2015. En solvensgrad på 20 pct. må derfor antages at give et rimeligt rum for forretningsprægede udsving. Se hertil Danmarks Statistik (9. juni 2017).

¹⁸¹ Se hertil L 194 (1996-97), bemærkninger til § 1.

¹⁸² Se hertil L 101 (1997-98), bemærkninger til § 2, nr. 1, stk. 2.

7.1.5.4 Opgørelse af egenkapital

SEL § 11, stk. 3, 1. pkt. definerer, hvad der forstås ved egenkapital. Her fører en ordlydsfortolkning til, at egenkapitalen skal opgøres som værdien af aktiver opgjort til handelsværdi med fradrag af gæld efter stk. 2, og igen sker opgørelsen ved indkomstårets udløb. Lovforarbejderne anfører, at det er samtlige aktiver, der indgår i opgørelsen.¹⁸³ Derudover er der heller ikke her meget ekstra hjælp at hente i Den juridiske vejledning, lovforarbejder eller retspraksis til, hvordan egenkapital skal opgøres, og tilsvarende her, har Jakob Bundgaard i førnævnte bog lavet en omfattende analyse af det skatteretlige begreb. Han konkluderer, at allerede fordi egenkapitalen skal opgøres med fradrag af gæld efter stk. 2, vil der forekomme afvigelser mellem begrebet i regnskabsretten og i skatteretten. Det faktum, at samtlige aktiver skal indgå i opgørelsen til forskel fra de bogførte aktiver, medfører en yderligere afvigelse, og opgørelsen af aktiverne til handelsværdi fremfor kostprisen gør afvigelsen konstant. Der findes op til flere værdiansættelsescirkulærer, som kan inspirere til værdiansættelsen af aktiverne.¹⁸⁴ Alligevel er det anført i bilag 3 til L 53, at det ikke er muligt med sikkerhed at opgøre egenkapitalen, fordi der mangler retningslinjer for værdiansættelsen, og hertil har skatteministeren blot svaret i bilag 11 til L 53, at aktiverne skal opgøres til handelsværdi, og at denne i mangel af særlige holdepunkter må ske på grundlag af et skøn. Afvigelsen i det skatteretlige begreb forsvares ud fra samme argumentation som for gæld med, at der ligger forskellige hensyn bag regnskabsretten og skatteretten.

SEL § 11, stk. 3, 2. pkt. stiller det ekstra krav til opgørelse af egenkapitalen, at egenkapital indskudt af ejerkredsen kun medregnes i det omfang, den forbliver i selskabet i mindst 2 år. Det fremgår af bemærkningerne til § 2, nr. 1, stk. 3 i L 101, at reglen skal modvirke, at den udenlandske ejerkreds for at få forholdet mellem gæld og egenkapital ned på eller under 4:1 umiddelbart før udløbet af selskabets indkomstår indskyder egenkapital, som så hjemtages primo det efterfølgende indkomstår. Overholdes kravet ikke, skal gæld og egenkapital opgøres på ny med tilbagevirkende kraft.

7.1.6 Undgå fradragsbegrænsning

Solvenskravet skaber kun en formodning for, at gæld, der overstiger fire gange egenkapitalen, ikke kunne være opnået hos en uafhængig part. Samspillet med LL § 2 viser sig for alvor ved, at gæld, der alligevel er på markedsvilkår, undgår en fradragsbegrænsning. Dertil kommer, at der heller ikke sker fradragsbegrænsning, hvis der er pålagt kildeskat på renterne.

¹⁸³ Se hertil L 101 (1997-98), bemærkninger til § 2, nr. 1, stk. 3.

¹⁸⁴ Som eksempler kan nævnes cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 og TSS-cirkulære 2000-10 af 28. marts 2000.

7.1.6.1 Armslængde undtagelse

Det fremgår af SEL § 11, stk. 1, 5 pkt. at fradragsbeskæringen bortfalder i det omfang, selskabet eller foreningen godtgør, at lignende finansiering kan opnås mellem uafhængige parter. Af ordlyden er det ikke særlig tydeligt, hvad der skal forstås ved lignende finansiering. I lovforarbejderne til L 101 er der yderligere hjælp at hente. Her fremgår det, at det centrale er, om en uafhængig finansieringskilde under hensyntagen til selskabets kommercielle økonomiske situation ville yde selskabet et tilsvarende lån på de givne vilkår uden en eventuel sikkerhedsstillelse fra koncernforbundne selskaber.¹⁸⁵ Ved vurderingen kan der henses til branchens soliditetsgrad, lovfæstede solvenskrav, bindende lånetilbud fra en bank, kreditværdighedsanalyser fra uafhængige parter, og om en ekstern långiver ville stille yderligere lån til rådighed for at beskytte allerede ydede lån. Der henvises til OECD's rapport om tynd kapitalisering af 26. november 1986 for flere momenter, der kan afgøre, om der er tale om et reelt lån:

- Om forholdet mellem gæld og egenkapital blev meget højt som følge af lånet
- Om lånet tilgodeser et langfristet finansieringsbehov hos selskabet
- Om lånet er ydet i forbindelse med, at selskabet har lidt betydelige tab
- Om renten på lånet er afhængig af selskabets resultat
- Om lånet er konvertibelt
- Om renten på lånet er urimelig høj
- Om lånet i henseende til rentebetaling eller tilbagebetaling af selve lånebeløbet er efterstillet øvrige kreditorer
- Om der er nogen aftale om, på hvilket tidspunkt lånet skal betales tilbage
- Om tilbagebetalingen er afhængig af selskabets indtjening

Tilstedeværelsen af ét af disse momenter kan være en vigtig, men ikke nødvendigvis afgørende faktor ved vurderingen af, om armslængdeprincippet er overholdt. Jo flere momenter der er til stede, desto større vil sandsynligheden være for, at der ikke er tale om et reelt lån, der kunne være opnået hos en uafhængig part. Et selskab er ikke afskåret fra at godtgøre, at långivningen kunne være opnået hos en uafhængig part, selvom et eller flere af disse momenter er til stede. På den anden side har selskabet heller ikke automatisk godtgjort, at finansieringen kunne være opnået hos en uafhængig part, hvor ingen af disse momenter er til stede.¹⁸⁶

¹⁸⁵ Se hertil L 101 (1997-98), bemærkninger til § 2, nr. 1, stk. 1.

¹⁸⁶ Se hertil L 101 (1997-98), bemærkninger til § 2, nr. 1, stk. 1.

Under behandlingen af L 53 blev der i bilag 6 stillet et spørgsmål om, hvorvidt et konkret lånetilbud fra en uafhængig bank kan opfylde dokumentationskravet. Med det spørgsmål kunne man håbe på, at det ville blive afklaret, hvad der skal forstås ved lignende finansiering. Skatteministeren svarede i bilag 19 til L 53, at det må afhænge af de konkrete omstændigheder, om et lånetilbud er tilstrækkelig dokumentation for, at et koncerninternt lån kunne være ydet af en uafhængig part. Svaret kaster ikke meget lys over, hvad der skal forstås ved lignende finansiering andet end, at det er en konkret samlet vurdering, og det ligger derfor åbent for praksis at håndtere, hvordan begrebet skal udfyldes.

Afsnit C.D.2.4.4.1.6 i Den juridiske vejledning indeholder en enkelt afgørelse i sin oversigt over afgørelser, domme, kendelser, SKAT-meddelelser med videre. I SKM2008.171.SR blev Skatterådet anmodet om at bekræfte, at et selskab kunne undgå fradragsbegrænsning, idet det fandtes godtgjort, at lignende finansiering kunne opnås hos en uafhængig part. De faktiske omstændigheder afslører, at der er tale om et dansk ApS, der drev investeringsvirksomhed, og som havde optaget et lån hos sit moderselskab i Schweiz med en rente på 5 pct. Selskabet havde indhentet et eksternt lånetilbud fra en bank med en samlet rentesats på 6,34 pct., som kom fra en rente på 4,84 pct. p.a. og en provision på 1,5 pct. p.a. under den forudsætning, at banken fik håndpant i selskabets obligationsportefølje. SKAT fandt, at selskabet havde godtgjort, at der ikke var tale om lån ydet på vilkår, der alene var affødt af ejerkredsens kontrollerende indflydelse. I begrundelsen blev der lagt vægt på, at selskabet kunne have opnået et lignende lån af samme størrelse hos banken, som var en uafhængig finansieringskilde. Det er én afgørelse om en bestemmelse med et upræcist indhold, og der er grund til at anføre, at afgørelsen ikke endegyldigt fastlægger retsstillingen på området.

Af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 5. pkt. fremgår det, at det er selskabet, der har bevisbyrden for, at lignende finansiering kan opnås hos en uafhængig part. Det kan være en tung bevisbyrde at løfte, og den praktiske dokumentationshåndtering kan medføre store efterlevelsесomkostninger.¹⁸⁷ Situationen kompliceres af, at det af de alminelige bemærkninger til lovforslaget i L 101 fremgår, at bevisbyrden skal løftes ved indkomstårets udløb. Det skaber et problem, hvor der er forskel på forholdene på tidspunktet for gældsoptagelsen og forholdene ved udløbet af indkomståret.¹⁸⁸

¹⁸⁷ Se hertil Bundgaard (2000), s. 147.

¹⁸⁸ Se hertil Winther-Sørensen, et al. (2013), s. 371.

7.1.6.2 Kildeskat på renter

Det fremgår af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 10 pkt., at der ikke foretages fradragsbeskæring for beløb, der kan beskattes her i landet efter § 2, stk. 1, litra d.

7.1.7 Fradragsbegrænsning

Den del af gælden, der overstiger fire gange egenkapitalen, er der som sagt en formodning for ikke er markedskonform. Kan det ikke bevises, at den er det, undergår renter og kurstab, der knytter sig til den overskydende gæld, fradragsbegrænsning. Af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 1. pkt. fremgår det, at renteudgifter og kurstab, der vedrører den overskydende del af den kontrollerede gæld, ikke kan fradrages. I forarbejderne til L 101 er der angivet en formel til at beregne fradragsbegrænsningen, som senere er ændret med lov nr. 221 af 31. marts 2004 for at konstatere, at der er et maksimum for fradragsbegrænsningen.¹⁸⁹ SEL § 11, stk. 1, 7 pkt. fastslår nu, at fradragsbeskæringen alene finder sted for den del af den kontrollerede gæld, som skulle omkvalificeres til egenkapital, for at forholdet mellem gæld og egenkapital ved indkomstårets udløb udgør 4:1. I bilag 39 til L 119 er der medtaget et eksempel, der illustrerer, at beregningen af fradragsbegrænsningen bedst foretages i to trin. Først findes den overskydende gæld:

$$\text{Overskydende gæld} = \text{samlet gæld} - (80 \% \cdot \text{aktiver})$$

Dernæst findes fradragsbegrænsningen:

$$\text{Fradragsbegrænsning} = \frac{\text{overskydende gæld}}{\text{samlet gæld}} \cdot \text{renter og kurstab}$$

Fradragsbegrænsningen gælder fuldt ud uden hensyn til hvilken grad af kontrol, der udøves over debitor.¹⁹⁰ Selvom beregningen af fradragsbegrænsningen omkvalificerer en del af den kontrollerede gæld til egenkapital, som om der var foretaget en optimal planlægning af indskud af egenkapital, fremgår det af de almindelige bemærkninger til L 101, at der ikke sker en egentlig omkvalifikation af renterne til udbytte.

¹⁸⁹ Den tidligere formel var $\frac{\text{Samlet gæld} - (4 \cdot \text{egenkapital})}{\text{Samlet gæld}} \cdot \text{Renter og kurstab}$, og den førte til, at samtlige renteudgifter og kurstab blev fradragsbegrænset, hvis egenkapitalen var nul eller negativ. Se hertil L 101, almindelige bemærkninger og L 119 (2003-04), almindelige bemærkninger.

¹⁹⁰ Se hertil L 101 (1997-98), bemærkninger til § 2, nr. 1, stk. 1.

7.1.7.1 Rækkefølge

Af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 3 pkt. fremgår det, at kurstab kan fradrages i kursgevinster på samme lån i efterfølgende indkomstår. I bilag 11 til L 53 har skatteministerens bekræftet, at et selskab kan vælge først at lade fradragsbegrænsningen omfatte kurstab i situationer, hvor fradragsbegrænsningen er mindre end de samlede renteudgifter og kurstab, og dermed bevare sin mulighed for at modregne kurstab i en eventuel kursgevinst på samme lån i efterfølgende år.

Af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 8 pkt. fremgår det, at fradragsbegrænsningen først foretages for den koncerninterne kontrollerede gæld og dernæst for den kontrollerede gæld til tredjemand. Af ordlyden af SEL § 11, stk. 1, 9 pkt. fremgår det, at fradragsbegrænsningen først foretages for dansk kontrolleret gæld og dernæst for udenlandsk kontrolleret gæld.

7.1.8 Skattefri kreditor

Af ordlyden af SEL § 11, stk. 6 fremgår det, at renter og kursgevinster ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for skattepligtige omfattet af § 1 eller § 2, stk. 1, litra a, hvis debitor ikke kan få fradrag for de tilsvarende beløb efter stk. 1. Dette gælder dog ikke for renter af lån fra tredjemand, som den kontrollerende ejerkreds eller hermed koncernforbundne selskaber direkte eller indirekte har stillet sikkerhed for. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget i L 119 fremgår det, at bestemmelsen er indført for at skabe neutralitet i nationale koncernforhold.

Den 21. december 2016 har EU-Domstolen afsagt dom i sag C-593/14, Masco Denmark ApS og Damixa ApS mod Skatteministeriet. Sagen var et præjudicielt søgsmål indgivet af Vestre Landsret. I Danmark opstod tvisten, fordi Damixa ApS havde undladt at indtægtsføre renter fra et lån ydet til sit tyske datterselskab, Damixa Armaturen GmbH, som var blevet rentefradragsbegrænset efter de tyske regler om tynd kapitalisering. Skatteministeret påstod på den anden side, at renterne skulle medregnes i den skattepligtige indkomst. På den baggrund forelagde Vestre Landsret følgende præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen:

Er EF-Traktatens artikel 43, jf. artikel 48 (nu artikel 49 TEUF, jf. artikel 54 TEUF), til hinder for, at en medlemsstat ikke indrømmer et hjemmehørende selskab skattefritagelse for renteindtægter i tilfælde af, at et koncernforbundet selskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, ikke har skattemæssigt fradrag for de korresponderende renteudgifter som følge af regler (som de i sagen foreliggende) i den pågældende medlemsstat om rentefradragsbegrænsning i tilfælde af tyndkapitalisering, når medlemsstaten indrømmer et hjemmehørende selskab skattefrita-

gelse for renteindtægter i tilfælde af, at et koncernforbundet selskab, der er hjemmehørende i den samme medlemsstat, ikke har skattemæssigt fradrag for de korresponderende renteudgifter som følge af nationale regler (som de i sagen foreliggende) om rentefradragsbegrænsning i tilfælde af tyndkapitalisering?

Ud fra sit faste argumentationsmønster starter EU-Domstolen i præmis 24-31 med at fastslå, at SEL § 11, stk. 6 udgør en hindring for etableringsfriheden ud fra et oprindelsesstatsperspektiv, idet den behandler to sammenlignelige situationer forskelligt. Dernæst fastlægger EU-Domstolen i præmis 32-43, at SEL § 11, stk. 6 er egnet til at sikre en afbalanceret fordeling af beskatningskompetencen mellem medlemsstaterne, men at den går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette formål. Heller ikke hensynet til at modvirke skatteunddragelse kan retfærdiggøre diskriminationen.¹⁹¹ Dette munder ud i følgende svar:

Artikel 49 TEUF, sammenholdt med artikel 54 TEUF, skal fortolkes således, at den er til hinder for en medlemsstats lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der indrømmer et hjemmehørende selskab skattefritagelse for renteindtægter fra et hjemmehørende datterselskab, i det omfang sidstnævnte selskab ikke har fået fradrag for de korresponderende renteudgifter som følge af regler om rentefradragsbegrænsning i tilfælde af tyndkapitalisering, men udelukker en sådan fritagelse, som ville følge af en anvendelse af medlemsstatens egen lovgivning om tynd kapitalisering, når datterselskabet er hjemmehørende i en anden medlemsstat.

SEL § 11, stk. 6 er dermed i strid med EU-retten. De danske domstole skal nu fortolke bestemmelsen i overensstemmelse med dommen, som er udtryk for gældende ret.¹⁹²

7.1.9 Samlet opgørelse

Dansk skatteret indeholder et princip om, at koncerner i nogle tilfælde skal anses som en helhed.¹⁹³ SEL § 11, stk. 4 er et eksempel på det. Af ordlyden af SEL § 11, stk. 4, 1. pkt. fremgår det, at hvis flere danske koncernforbundne selskaber kontrolleres, jf. kursgevinstloven § 4, stk. 2, finder stk. 1-3 samlet anvendelse på aktiver og passiver i disse selskaber, og der bortses fra danske selskabers aktier i andre selskaber, der indgår i de samlede opgørelse, samt gæld og fordringer mellem disse. Fra bemærkningerne til § 1, nr. 1, stk. 4 i L 101 står det klart, at bestemmelsen er indført for at undgå en omgåelse af reglerne i stk. 1-3, idet en koncern ved at indskyde yderligere selskaber kan udtynde kapitalen, samtidig med at forholdet mellem gæld og egenkapital opretholdes i det enkelte selskab.

¹⁹¹ Jf. Sag C-594/14, præmis 44-46.

¹⁹² Se hertil afsnit 5.3.1.1 om EU-konform fortolkning.

¹⁹³ Se hertil Pedersen, et al. (2015), s. 350 ff. Et koncernselskab udgør som udgangspunkt et selvstændigt retssubjekt, der skal opgøre sin skattepligtige indkomst efter de samme regler som enkeltsselskaber. Det er kun i nogle tilfælde, at udgangspunktet fraviges, fordi koncerner hverken skal stilles bedre eller ringere end enkeltsselskaber.

Af ordlyden af SEL § 11, stk. 4, 2. pkt. fremgår det, at 1. pkt. kun finder anvendelse på danske selskaber, der også uden at inddrage de udenlandske aktionærer eller et eventuelt dansk ultimativt moderselskab kan anses for at være koncernforbunden.

Konsolideringskreds er koncernforbundne selskaber efter KGL § 4, stk. 2, som er behandlet nærmere i afsnit 7.1.4.1 om interessefællesskab. Jakob Bundgaard anfører i sin artikel, *Efter Lnkhorst-Hohorst – nationale værn mod tynd kapitalisering i ny indpakning*, at det er den ene regel, der giver anledning til absolut flest vanskeligheder i praksis. De aktionærer, der skal ses bort fra, kan udgøre den fælles aktionærkreds, og to danske selskaber kan være koncernforbundne efter KGL § 4, stk. 2, uden at det er hensigten med bestemmelsen. Kritikken tager til ved, at Michael Tell i sin Ph.d.-afhandling, *Fradragsbeskæring af selskabers finansieringsudgifter – en skatteretlig analyse af SEL §§ 11, 11B og 11 C*, stiller spørgsmål ved, om bestemmelsen er EU-stridig og konkluderer, at den formentlig er det.

Retsvirkningerne af, at der foreligger en konsolideringskreds, er, at gæld og egenkapital skal opgøres samlet. Af ordlyden af bestemmelsen fremgår det direkte, at der ved opgørelsen skal ses bort fra aktier, fordringer og gæld mellem de selskaber, der indgår i konsolideringskredsen. I bilag 19 til L 53 har skatteministeren bemærket, at samtlige koncerninterne fordringer og gældsposter elimineres, også renteindtægter og renteudgifter. I bemærkningerne til § 1, nr. 1, stk. 4 i L 101 fremgår det, at den samlede fradragsbegrænsning skal fordeles mellem alle de danske datterselskaber i forhold til hvert datterselskabs andel af de samlede renteudgifter og kurstab. Det vil sige, at der kan ske en fradragsbegrænsning i et selskab, der isoleret set ikke har for meget gæld i forhold til solvenskravet.

7.1.10 Sammenfatning

SEL § 11 sætter en grænse for, hvor store rentefradrag man kan opnå i Danmark. Man må godt have gæld, den skal bare være markedskonform. Analysen tegner et billede af en kompliceret og detaljeret regel. Hensigtserklæringer er et fastlagt begreb i civilretten, som SEL § 11 fraviger med den følge, at det går udover et hensyn til systematik, overskuelighed og retssikkerhed. Opgørelsen af egenkapital kommer til at vakle, fordi der mangler retningslinjer for værdiansættelsen. På samme måde er det usikkert, hvad der helt præcist skal forstås ved lignende finansiering i armslængde undtagelsen, som kompliceres yderligere af, at det er selskabet, der har bevisbyrden, og den er tung at løfte. En kreditor er nødt til at orientere sig i EU-retten for at finde ud af, hvad der gælder for vedkommende, og det er slet ikke klart, hvornår der skal foretages en samlet opgørelse, hverken med hensyn til, hvem der er en del af konsolideringskredsen, eller om den er EU-stridig.

7.2 SEL § 11 B

7.2.1 Formål

Selvom gælden er markedskonform, er det stadig muligt at udhule det danske skattegrundlag, hvis der opnås rentefradrag i Danmark for gæld, som ikke medgår til skabelsen af dansk skattepligtig indkomst. Det blev klart i løbet af 00'erne, hvor en række kapitalfonde selvbetjente sig til ikke at betale dansk skat.¹⁹⁴ Lovforarbejderne til L 213 anfører to måder, hvorpå man kan fjerne den danske skattebetaling. For det første kan man oprette et holdingselskab, som lånefinansierer opkøb af et dansk driftsselskab, og som via sambeskatning udnytter renteudgifterne til at nedbringe den skattepligtige indkomst i driftsselskabet.¹⁹⁵ For det andet kan man lånefinansiere opkøb af et udenlandsk driftsselskab, så renteudgifterne nedbringer den danske skattepligtige indkomst, og beskatningen af aktiviteten sker i udlandet.¹⁹⁶ I begge tilfælde stammer den modsvarende indtægt til renteudgifterne fra aktier, som er skattefri. SEL § 11 B indfører en grænse for, hvad man kan få rentefradrag for i Danmark, og den går ved skabelsen af dansk skattepligtig indkomst.

7.2.2 Historisk overblik

Ligesom for SEL § 11 er der sket en række justeringer, siden SEL § 11 B blev indført i 2007 for at få bestemmelsen til at passe bedre til sit formål. Et historisk overblik hjælper med at forstå udviklingen, som har betydning for, hvad gældende ret er i dag:

- Lov nr. 540 af 6. juni 2007 (L 213)
- Lov nr. 335 af 7. maj 2008 (L 31 B)
- Lov nr. 98 af 10. februar 2009 (L 23)
- Lov nr. 460 af 12. juni 2009 (L 151)
- Lov nr. 462 af 12. juni 2009 (L 201)
- Lov nr. 529 af 26. maj 2010 (L 139)
- Lov nr. 525 af 12. juni 2009 (L 202)
- Lov nr. 254 af 30. marts 2011 (L 84)
- Lov nr. 1381 af 28. december 2011 (L 30)
- Lov nr. 591 af 18. juni 2012 (L 173)
- Lov nr. 1354 af 21. december 2012 (L 67)

¹⁹⁴ Se hertil L 213 (2006-07), almindelige bemærkninger, afsnit 1.

¹⁹⁵ Se hertil L 213 (2006-07), almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

¹⁹⁶ Se hertil L 213 (2006-07), almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

- Lov nr. 600 af 12. juni 2013 (L 187)
- Lov nr. 1286 af 9. december 2014 (L 10)
- Lov nr. 202 af 27. februar 2015 (L 98)

L 213 introducerede reglerne om renteloftet i SEL § 11 B til dansk ret sammen med bestemmelsen i SEL § 11 C om EBIT. De begrænser begge to rentefradraget ud fra det grundlæggende princip om, at finansieringsudgifter bør fradrages der, hvor den indkomstskabende aktivitet er placeret.¹⁹⁷

L 31 B, L 23, L 151, L 201, L 139, L 173, L 187 L 10 omhandler alle sammen mindre justeringer, enten fordi andre love tilpasses, eller selskaber tilføjes til bestemmelsen.

L 23, L 84 og L 98 omhandler alle tre opgørelsen af nettofinansieringsudgifter. L 23 fjerner kurstab på fordringer og tab på aktier, og L 98 justerer bestemmelsen om kurstab på fordringer yderligere.¹⁹⁸ L 84 fjerner provisioner vedrørende varegæld eller varefordringer, tab og gevinst på obligationer til finansiering af visse udlån og terminskontrakter, som sikrer driftsindtægter og driftsudgifter.¹⁹⁹

L 23 og L 202 omhandler begge to opgørelsen af driftsaktiver. L 23 tilføjer varedebitorer opstået ved salg af tjenesteydelser.²⁰⁰ L 202 fjerner udenlandske aktier. Indtil da har det ellers været muligt at medregne 20 pct. af anskaffelsessummen med den begrundelse, at det kan være svært at placere alle finansieringsudgifter til opkøb af udenlandske aktier i udlandet. Men med lovændringen håndhæves princippet om, at finansieringsudgifter bør fradrages der, hvor den indkomstskabende aktivitet er placeret, uden undtagelse. Reglen udfases over 8 år med 2½ procentpoint pr. år, så den i 2017 er 0 pct.²⁰¹ Bestemmelsen er derfor ikke længere en del af gældende ret, og den vil ikke indgå yderligere i afhandlingen.

L 30 og L 67 omhandler to variable, der reguleres løbende. L 30 fastfryser grundbeløbet, der sætter et minimumskrav til størrelsen af nettofinansieringsudgifterne, og L 67 indfører en ny model til at beregne standardrenten.²⁰²

¹⁹⁷ Afsnit 7.3 SEL § 11 C behandler reglerne om EBIT nærmere.

¹⁹⁸ Se hertil L 23 (2008-09), bemærkninger til § 1, nr. 9 og 17-21 samt nr. 12 og L 98, bemærkningerne til § 3, nr. 4.

¹⁹⁹ Se hertil L 84 (2010-11), bemærkninger til § 8, nr. 10, 11 og 12-13.

²⁰⁰ Se hertil L 23 (2008-09) bemærkninger til § 1, nr. 13.

²⁰¹ Se hertil L 202 (2008-09), bemærkninger til § 14 nr. 18 og 19.

²⁰² Se hertil L 30 (2011-12), bemærkninger til § 2, nr. 2 og 4-7 og L 67 (2012-13), bemærkninger til § 16, nr. 5.

7.2.3 Hvem er omfattet

Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 1, 1. pkt. fremgår det, hvem der er omfattet, og som dermed kan få sin fradragsret begrænset. Det drejer sig om selskaber, der er omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 1-2 b, 2 d-2 j, 3 a-6 og SEL § 2, stk. 1, litra a og b. De er allesammen undergivet selskabsskattepligt i Danmark og kan udnytte rentefradragsretten her. Nærmere bestemt drejer det sig om:

- Aktie- og anpartsselskaber (SEL § 1, stk. 1, nr. 1)
- Andre kapitalselskaber, herunder selskaber omfattet af SEL § 2 C (SEL § 1, stk. 1, nr. 2)
- Sparekasser og andelskasser (SEL § 1, stk. 1, nr. 2a)
- Registrerede medarbejderinvesteringsselskaber (SEL § 1, stk. 1, nr. 2b)
- DSB (SEL § 1, stk. 1, nr. 2d)
- Elselskaber (SEL § 1, stk. 1, nr. 2e og 2f)
- Energinet.dk (SEL § 1, stk. 1, nr. 2g)
- Vandforsyningsselskaber m.v. (SEL § 1, stk. 1, nr. 2h)
- Naviar (SEL § 1, stk. 1, nr. 2i)
- Danpilot (SEL § 1, stk. 1, nr. 2j)
- Brugsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 3a)
- Skattepligtige andelsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 4)
- Gensidige forsikringsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 5)
- Akkumulerende investeringsforeninger (SEL § 1, stk. 1, nr. 5a)
- Realkreditinstitutter m.v, KommuneKredit og Dansk Eksportfinansieringsfond (SEL § 1, stk. 1, nr. 5b)
- Andre foreninger m.v. (SEL § 1, stk. 1, nr. 6)
- Faste driftssteder i Danmark (SEL § 2, stk. 1, litra a)
- Fast ejendom i Danmark (SEL § 2, stk. 1, litra b)

Det bemærkes, at foreninger m.v. omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 6 er omfattet til forskel fra, hvad der gælder for SEL § 11. Derudover fremgår det af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., at selskaber, der er omfattet af kulbrinteskattelovens § 21, stk. 4 er omfattet.

Af bemærkningerne til § 1, nr. 5 i L 213 fremgår det, at udenlandske selskaber, der indgår i en dansk sambeskatning efter SEL § 31 A, og udenlandske selskaber, der har ledelsen sæde i Danmark, er omfattet på samme måde, som det var tilfældet for SEL § 11.

Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 11, 1. pkt. fremgår det, at livsforsikringselskaber ikke er omfattet. Det begrundes i bemærkningerne til § 1 nr. 5 i L 213 med, at disse selskaber kun i meget begrænset omfang optager gæld og i forvejen er underlagt tilsyn. Af bemærkningerne fremgår det endvidere, at kooperationsbeskattede andelsforeninger, selskaber, der sambeskattes efter reglerne om CFC i SEL § 32 og selskaber, der beskattes efter reglerne om skyggesambeskatning i § 15, stk. 8-9 i lov nr. 426 af 6. juni 2005, ikke er omfattet.

7.2.4 Minimumskrav

Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 1, 2. pkt. fremgår det, at begrænsningen maksimalt kan nedsætte indkomstårets fradragsberettigede nettofinansieringsudgifter til et beløb på 21,3 mio. I bemærkning til § 1 nr. 5 i L 213 begrundes det med, at mindre selskaber ikke skal rammes af reglerne. Ved lov nr. 98 af 10. februar 2009 (L 23) er beløbet fastfrosset, så det i dag permanent er på 21,3 mio. kr.

7.2.5 Opgørelse af nettofinansieringsudgifter

Overstiger nettofinansieringsudgifterne minimumskravet, kan de potentielt set fradragsbegrænses. Opgørelsen af dem reguleres af SEL § 11 B, stk. 4, som er oplyst i nedenstående figur.

Figur 10.2 Opgørelse af nettofinansieringsudgifterne	
1.	Skattepligtige renteindtægter og fradragsberettigede renteudgifter. • Undtagelse: Renteindtægter fra varedebitorer mv. og renteudgifter til varekreditorer mv. indgår ikke.
2.	Provisioner og lignende, der er fradragsberettigede efter LL § 8, stk. 3, og de tilsvarende skattepligtige provisioner og lignende. • Undtagelse: Provisioner mv. vedrørende varegæld mv. eller varefordringer mv. indgår ikke.
3.	Skattepligtige gevinster og fradragsberettigede tab på fordringer, gæld eller finansielle kontrakter, der omfattes af KGL. • Undtagelse 1: Gevinst og tab på varekreditorer og varedebitorer medregnes ikke. • Undtagelse 2: Tab og gevinster på udlån medregnes ikke for næringsdrivende ved finansiering mv. Det omfatter også tab og gevinster på obligationer, der finansierer sådanne udlån, samt finansielle kontrakter med tilknytning hertil. Gevinst og tab medregnes dog alligevel, hvis modkontrahenten er koncernforbunden, jf. SEL § 31 C. • Undtagelse 3: Gevinst og tab på kontrakter (terminkontrakter mv.), som tjener til sikring af driftsindtægter og driftsudgifter, medregnes ikke. Gevinst og tab på terminkontrakter mv. medregnes dog, hvis den skattepligtige udøver næring ved køb og salg af fordringer og finansielle kontrakter, driver næringsvirksomhed ved finansiering, eller hvis modkontrahenten er koncernforbunden, jf. SEL § 31 C. • Undtagelse 4: Urealiserede kursgevinster på en renteswap vedrørende lån med sikkerhed i fast ejendom medregnes ikke. I stedet fremføres disse til modregning i urealiserede kurstab på samme kontrakt og i realiserede kurstab på samme kontrakt, der realiseres i det indkomstår, hvor kontrakten ophører.
4.	En beregnet finansieringsomkostning ved finansielle leasingbetalinger medregnes hos leasingtager, mens leasinggiver medregner en beregnet finansieringsindtægt.
5.	Skattepligtig fortjeneste og udnyttede tab ved afståelse af aktier mv. omfattet af ABL samt skattepligtige udbytter og skattepligtige afståelsessummer omfattet af LL § 16 B. • Undtagelse 1: Gevinst og tab på lagerbeskattede aktier, der medgår i aktivmassen, medregnes ikke. • Undtagelse 2: En negativ nettosum medregnes ikke. I stedet fremføres det negative nettobeløb til modregning i aktiegevinster mv. i efterfølgende indkomstår.

Kilde: Schmidt. Tell. & Weber (2015).

Heraf kan det udledes, at bestemmelsen ikke skelner mellem, om gælden er til interesseforbundne parter eller til tredjemand til forskel fra, hvad der gælder for SEL § 11. Al gæld inkluderes, så længe den ikke knytter sig til driften.²⁰³ Varekreditorer og varedebitorer, udlån for næringsdrivende ved finansiering, kontrakter, som tjener til sikring af driftsindtægter og driftsudgifter, og lagerbeskattede næringsaktier hører alle sammen til driftsaktiviteten. I SKM2008.240.DEP tydeliggøres opdelingen mellem driftsaktivitet og finansieringsaktivitet med ministerens kommenter om, at renteudgifter på gæld, der er optaget ved anskaffelse af en næringsejendom, er renteudgifter til en varekreditor, der indgår i driftsaktiverne. De skal ikke indgå i opgørelsen af nettofinansieringsudgifter, fordi de ikke er egentlige finansieringsudgifter.

Tab på aktiver er heller ikke egentlige finansieringsudgifter. Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 1, 3.-5. pkt. fremgår det, at der ikke sker fradragsbeskæring, i det omfang nettofinansieringsudgifterne består af nettokurstab på fordringer, som overstiger indkomstårets nettorenteindtægter. Uanset 3. pkt. sker der fradragsbeskæring af kurstab på forringer, i det omfang kurstabet skyldes, at anskaffelsessummen er højere end den aftale indfrielsessum. Nettokurstab, der ikke beskæres efter 3. pkt. fremføres til modregning i skattepligtige nettogevinster på fordringer og nettorenteindtægter ved efterfølgende indkomstårs opgørelse af nettofinansieringsudgifterne. I bemærkningerne til § 3 nr. 4 i L 98 anføres det, at fremtidige kursudsving på fordringer kun i meget begrænset omfang vil påvirke beregningen af renteloftet, idet kurstab er maksimeret til forskellen mellem anskaffelsessummen og den aftalte indfrielsessum, og det er hensigtsmæssigt, fordi kun sådanne kurstab reelt er en finansieringsudgift. Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 4, nr. 5, 2. pkt. fremgår det, at hvis summen af afkastet fra aktier er negativ, medregnes den ikke, men fremføres til modregning i efterfølgende indkomstår. Forskellen på de to er, at nettokurstab på fordringer indgår i opgørelsen af nettofinansieringsudgifterne og udgår af fradragsbegrænsningen, hvorimod nettotab på aktier slet ikke indgår i opgørelsen.

²⁰³ Opgørelsen kan sammenlignes med den opgørelse, man inden for regnskabsteori kalder reformulering. Her opdeles en virksomheds aktiviteter i driftsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. Ud fra virksomhedens regnskab reklassificerer man posterne til de to aktiviteter. Driftsaktiver er aktiverede udgifter, som medgår i produktionen og salg af varer til kunderne. Driftsforpligtelser opstår fra køb af varer på kredit til brug i produktionen, og det mindsker behovet for finansiering. Fratrækkes driftsforpligtelserne fra driftsaktiverne fremkommer nettodriftsaktiverne, som er et mål for størrelsen af den finansiering, som finansieringsaktiviteten skal tilvejebringe. Finansielle aktiver opbevarer overskydende likviditet, og de mindsker behovet for ekstern finansiering. Finansielle forpligtelser stammer fra transaktioner med långivere i de eksterne kapitalmarkeder. Fratrækkes de finansielle aktiver fra de finansielle forpligtelser fremkommer nettodriftsforpligtelserne, som er et mål for størrelsen af den finansiering, som virksomheden er nødt til at hente eksternt. Reklassifikationen i driftsindtægter, driftsudgifter, finansielle indtægter og finansielle udgifter er alene et spørgsmål om, hvilke balanceposter de knytter sig til. Tankegangen hjælper med at forstå opgørelsen af nettofinansieringsudgifterne som de indtægter og udgifter, der knytter sig til finansielle aktiver og finansielle forpligtelser og altså ikke driftsaktiver og driftsforpligtelser. Se hertil Sørensen (2012), s. 157 ff. for regnskabsteori om reformulering.

7.2.6 Opgørelse af driftsaktiver

Driftsaktiver er alt det, der ikke er finansieringsaktivitet. Opgørelsen af dem reguleres af SEL § 11 B, stk. 5, som er oplyst i nedenstående figur.

Figur 10.1 Opgørelse af aktivmassen	
1.	Afskrivningsberettigede aktiver medregnes til den nedskrevne værdi ved indkomstårets udløb.
2.	Aktiver, der ikke er afskrivningsberettigede, medregnes til anskaffelssummen tillagt eventuelle udgifter til forbedringer.
3.	Fremførselsberettigede underskud efter SEL § 12 medregnes som de underskud, der ville være fremførselsberettigede ultimo indkomståret uden fradragsbeskæring efter SEL § 11 B og § 11 C i indkomståret.
4.	Terminkontrakter mv., som tjener til sikring af driftsindtægter og driftsudgifter i selskabet eller sambeskatningen, medregnes til anskaffelssummen.
5.	Følgende driftsaktiver og -passiver medregnes til den samlede positive nettoværdi: • Igangværende arbejder • Næringsaktiver inkl. lagerbeskattede næringsaktier • Varelagre • Fordringer erhvervet ved salg af varer og andre næringsaktiver samt tjenesteydelser • Gæld opstået ved køb af varer og andre næringsaktiver samt tjenesteydelser.
6.	Igangværende arbejder for fremmed regning medregnes til nettoværdien.
7.	Finansielt leasede aktiver medregnes hos leasingtager, men ikke hos leasinggiver, til den regnskabsmæssige værdi. Den skattemæssige værdi anvendes kun, hvis leasingtager og leasinggiver indgår i en dansk sambeskatning.

Kilde: Schmidt, Tell. & Weber (2015).

I bemærkningerne til § 1, nr. 5 i L 213 forklares det, at det er dem, der skaber skattepligtig indkomst, og som har et finansieringsbehov. Det vil man gerne støtte, at man optager gæld for at finansiere. Alle andre aktiver anses ikke for at skabe skattepligtig indkomst. Hvis de så alligevel gør det, får man sit fradrag ved, at den skattepligtige indkomst modregnes i finansieringsudgifterne.

Det fremgår hverken af ordlyden eller af lovforarbejderne, om aktiver i faste driftssteder i udlandet skal indgå. Skatteministeren har i bilag 26 til L 213 udtalt, at de ikke skal. Michael Tell konkluderer i sine artikler i SU.2012.272 og SU.2014.2, at den fortolkning formentlig er i strid med EU-retten, fordi den udgør en hindring for etableringsfriheden ud fra et oprindelsesstatsperspektiv, som ikke kan retfærdiggøres med den konsekvens, at aktiver i faste driftssteder i udlandet skal indgå i opgørelsen.

Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 5, 15. pkt. fremgår det, at aktiver, der er indskudt af udenlandske koncernforbundne enheder, jf. § 31 C, kun medregnes i det omfang, aktiverne forbliver i selskabet i mindst 2 år. Michael Tell konkluderer i sin artikel i SR.2013.101, at den bestemmelse ligeledes har problemer med EU-retten, fordi den udgør en hindring for etableringsfriheden ud fra et værtsstatsperspektiv, som ikke kan retfærdiggøres med den konsekvens, at den ikke er en del af gældende ret.

7.2.7 Standardrente

Aktiver kan ikke direkte sammenlignes med finansieringsudgifter. Standardrenten kreerer et mål for, hvad det koster at have gæld af samme størrelse som driftsaktiverne. Af ordlyden af SEL § 11 B stk. 2 fremgår det blandt andet, at standardrenten for 1 år beregnes på grundlag af et simpelt gennemsnit af den af Danmarks Nationalbank opgjorte kassekreditrente for ikkefinansielle selskaber i månederne juli, august og september forud for det til indkomståret svarende kalenderår. I lovforarbejderne til L 67 forklares det, at intentionen med den gældende standardrente er, at den skal svare til de renter, som almindelige selskaber kan opnå på pengemarkedet.²⁰⁴ Ganges standardrenten med driftsaktiverne fremkommer renteloftet:

$$\text{Renteloft} = \text{Skattemæssig værdi af driftsaktiver} \cdot \text{standardrente}$$

7.2.8 Fradragsbegrænsning

Nettofinansieringsudgifter, der ikke kan rummes i renteloftet, undergår fradragsbegrænsning. De må relatere sig til gæld, der ikke finansierer indkomstskabende aktiver. Af SEL § 11 B, stk. 1, 1 pkt. fremgår det, at nettofinansieringsudgifter alene kan fradrages, i det omfang de ikke overstiger den skattemæssige værdi af selskabets aktiver ganget med standardrenten. Det medfører, at fradragsbegrænsningen beregnes ud fra følgende formel:

$$\text{Fradragsbegrænsning} = \text{Nettofinansieringsudgifter} - \text{renteloft}$$

Fradragsbegrænsningen sker først efter, at man har anvendt SEL § 11. Det fremgår direkte af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 9. I bemærkningerne til § 1, nr. 5 i L 213 gøres der opmærksom på, at beskære renteudgifter og kurstab efter SEL § 11 som en konsekvens af det ikke vil indgå i opgørelsen af nettofinansieringsudgifterne.

7.2.8.1 Rækkefølge

Inden for SEL § 11 B er der også en rækkefølge for fradragsbegrænsningen. Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 1, 7. pkt. fremgår det, at nettokurstab på gæld og finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstloven altid anses for beskåret først. Det svarer til skatteministerens udtalelse i bilag 11 til L 53 om, at man i SEL § 11 kan vælge først at lade fradragsbegrænsningen omfatte kurstab i situationer, hvor fradragsbegrænsningen er mindre end de samlede renteudgifter og kurstab. I SEL § 11 B er det bare fastsat i ordlyden.

²⁰⁴ Se hertil L 67 (2012-13), almindelige bemærkninger, afsnit 3.3.

SEL § 11 B stk. 10 uddyber fremførselsadgangen. Af ordlyden af 1. pkt. fremgår det, at hvis et selskab i et indkomstår fradragsbeskæres efter stk. 1, vil beskærne nettokurstab på gæld og finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstloven kunne fradrages i kursgevinster på gæld og finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstloven i de 3 efterfølgende indkomstår, og af ordlyden af 3. pkt. fremgår det, at de ældste kurstab modregnes først. I bemærkningerne til § 1, nr. 5 i L 213 knyttes den kommentar, at modregningen skal foretages i de efterfølgende indkomstårs bruttokursgevinster, som nedbringer fremførselssaldoen, så risikoen for forældelse mindskes.

7.2.9 Samlet opgørelse

Tilsvarende, hvad der gælder for SEL § 11, gælder det for SEL § 11 B, at koncerner i nogle tilfælde skal anses som en helhed. Af ordlyden af SEL § 11 B, stk. 8, 1. pkt. – 2. pkt. fremgår det, at selskaber, der indgår i en sambeskatning efter § 31 eller § 31 A, opgør koncernens nettofinansieringsudgifter og den skattemæssige værdi af aktiverne samlet, og at minimumskravet i stk. 1 gælder samlet for de sambeskattede selskaber.

Kredsen af selskaber, der indgår i en samlet opgørelse, er selskaber, der sambeskattes efter § 31 eller 31 A. SEL § 31 C styrer, hvem der sambeskattes efter de to bestemmelser. Det afgørende er, at et moderselskab udøver bestemmende indflydelse over et datterselskab. Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre et datterselskabs økonomiske og driftsmæssige beslutninger, jf. SEL § 31 C, stk. 2. Den kan både foreligge gennem direkte og indirekte ejerskab af stemmerettigheder, eller hvis det på anden måde kan bevises, at man kan styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger.²⁰⁵ Det er en anden koncerndefinition end den, der anvendes i SEL § 11.

Noget andet, der adskiller sig fra SEL § 11, er, at der ikke bortses fra poster mellem selskaber, der indgår i sambeskatningskredsen.²⁰⁶ Fradragsbegrænsningen fordeles forholdsmæssigt på baggrund af, hvor meget det enkelte selskabs nettofinansieringsudgifter uden nettokurstab, der beskæres efter stk. 1, 3. pkt., overstiger den skattemæssige værdi af selskabets aktiver ganget med standardrenten. Det fremgår direkte af ordlyden af SEL § 11, stk. 8, 5. pkt. Fordelingen tilnærmer sig således i højere grad den fradragsbegrænsning et selskab isoleret set ville opleve end, hvad der gælder for SEL § 11.

²⁰⁵ Råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer, beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i et selskab i henhold til en vedtægt eller aftale, beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan eller råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen er andre måder at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger på. Se hertil fodnote 157.

²⁰⁶ Se hertil bilag 29 til L 213 (2006-07), bemærkninger til nr. 9.

Når der overføres overskydende renteloft mellem danske koncernforbundne selskaber, og det ikke er tilfældet mellem udenlandske koncernforbundne selskaber med mindre, der er valgt international sambeskatning, udgør det formentlig en hindring for etableringsfriheden. Problemstillingen kan sammenlignes med, at aktiver i faste driftssteder i udlandet ikke er en del af opgørelsen af driftsaktiver. Michael Tell kommer da også i sin artikel SR.2013.101 ud fra nogenlunde samme argumenter som i SU.2012.272 og SU.2014.2 frem til, at en sådan hindring formentlig ikke kan retfærdiggøres med den konsekvens, at overførselsadgangen må udstrækkes til at omfatte koncernforbundne selskaber i andre medlemsstater.

7.2.10 Sammenfatning

SEL § 11 B sætter endnu en grænse for, hvor store rentefradrag man kan opnå, og hvad man kan opnå dem for i Danmark. Man må godt have gæld, den skal bare finansiere aktiver, der skaber skattepligtig indkomst. I flere omgange er bestemmelsen blevet justeret, fordi det har vist sig, at opgørelsen af nettofinansieringsudgifter og driftsaktiver var utilstrækkelige. Komplikationerne forøges af, at både bortseelsen fra aktiver i faste driftssteder i udlandet og karenperioden for aktiver formentlig er i strid med EU-retten. Det samme gælder for den samlede opgørelse for sambeskattede selskaber, hvor det kun er danske koncerner, der kan overføre overskydende renteloft.

7.3 SEL § 11 C

7.3.1 Formål

Renteloftet baseres blot på en forventning om, at driftsaktiverne i balancen resulterer i skattepligtig indkomst. Det er imidlertid slet ikke sikkert, at de gør det. SEL § 11 C tager i stedet sit udgangspunkt direkte i resultatopgørelsen. Formålet er stadig at forhindre, at der opnås rentefradrag i Danmark for gæld, som ikke medgår til skabelsen af dansk skattepligtig indkomst, men bestemmelsen medfører en stærkere forbindelse mellem rentefradrag for gæld og skabelsen af danske skattepligtige indtægter. Grænsen er sat til 80 pct af den skattepligtige indkomst før renter, som sikrer en minimumsbeskatning af driftsresultatet.

7.3.2 Historisk overblik

Ligesom for SEL § 11 og SEL § 11 B er der sket en række justeringer, siden SEL § 11 C blev indført i 2007 for at få bestemmelsen til at passe bedre til sit formål. Et historisk overblik hjælper med at forstå den udvikling, som har betydning for, hvad gældende ret er i dag:

- Lov nr. 540 af 6. juni 2007 (L213)

- Lov nr. 98 af 10. februar 2009 (L23)
- Lov nr. 460 af 12. juni 2009 (L 151)
- Lov nr. 529 af 26. maj 2010 (L 139)
- Lov nr. 1381 af 28. december 2011 (L30)
- Lov nr. 600 af 12. juni 2013 (L 187)
- Lov nr. 1286 af 9. december 2014 (L 10)

De enkelte love er behandlet i forbindelse med det historiske overblik for SEL § 11 B, og der henvises derfor til afsnit 7.2.2 for en nærmere behandling.

7.3.3 Hvem er omfattet

Det er de samme subjekter, der er omfattet af SEL § 11 C, som der er omfattet i SEL § 11 B, og der henvises derfor til afsnit 7.2.3 for en nærmere behandling.

7.3.4 Minimumskrav

Minimumskravet er det samme som i SEL § 11 B, og der henvises derfor til afsnit 7.2.4 for en nærmere behandling.

At man altid har fradrag for 21,3 mio. kr. tydeliggøres ved, at det af SEL § 11 C, stk. 1, 4. pkt. fremgår, at hvis EBIT er negativ, kan de fradragsberettigede nettofinansieringsudgifter ikke overstige beløbet i 3. pkt., som er minimumskravet.

7.3.5 Opgørelse af nettofinansieringsudgifter

Opgørelsen af nettofinansieringsudgifter sker på samme måde som i SEL § 11 B, og der henvises derfor til afsnit 7.2.5 for en nærmere behandling.

Nettokurstab på fordringer indgår i opgørelsen af nettofinansieringsudgifter i SEL § 11 B. Af SEL § 11 C, stk. 1, 2. pkt. fremgår det direkte af ordlyden, at nettofinansieringsudgifterne korrigeres for nettokurstab, der ikke beskæres efter § 11 B, stk. 1, 3. pkt. De trækkes ud af opgørelsen, fordi de ikke er egentlige nettofinansieringsudgifter.²⁰⁷

²⁰⁷ Se hertil L23, almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.1.

7.3.6 Opgørelse af EBIT

Opgørelsen af EBIT er det punkt, hvor SEL § 11 C for alvor adskiller sig fra SEL § 11 B. EBIT er en post i resultatopgørelsen, mens driftsaktiverne findes i balancen.²⁰⁸ I resultatopgørelsen er det muligt at sammenligne afkastet fra aktiverne direkte med afkastet fra gælden. Af ordlyden af SEL § 11 C, stk. 1, 1. pkt. fremgår det, at den skattepligtige indkomst før nettofinansieringsudgifter maksimalt kan nedsættes med 80 pct. som følge af nettofinansieringsudgifterne. I den er der ikke meget hjælp at hente til, hvordan EBIT skal opgøres.

Nettokurstab på fordringer, der lige er blevet trukket ud af opgørelsen af nettofinansieringsudgifter, reducerer EBIT, fordi de nu behandles som et fradragsberettiget tab og ikke en finansieringsudgift. Det fremgår direkte af ordlyden af SEL § 11 C, stk. 1, 2. pkt. og de almindelige bemærkninger til afsnit 2.2.1 i L 23. I SKM2008.240DEP er der mere hjælp at hente. Her anføres det positivt, at det er Skatteministeriets opfattelse, at kildeartsbegrænsede tab skal fragå i den skattepligtige indkomst, så de også reducerer EBIT. Til gengæld fremgår det af samme kommentar, at underskud fra tidligere år ikke skal indgå i opgørelsen af EBIT, og det bekræftes i bilag 26 til L 213.

7.3.7 80 pct.

Af ordlyden af SEL § 11 C, stk. 1, 1. pkt. fremgår det som sagt, at den skattepligtige indkomst før nettofinansieringsudgifter maksimalt kan nedsættes med 80 pct. Ganges den procentsats med EBIT, fremkommer et EBIT-loft:

$$EBIT_{loft} = EBIT \cdot 80 \text{ pct.}$$

7.3.8 Fradragsbegrænsning

Nettofinansieringsudgifter, der ikke kan rummes i EBIT-loftet, undergår fradragsbegrænsning. Af SEL § 11 C, stk. 1, 1. pkt. fremgår det ydermere, at EBIT maksimalt kan nedsættes med 80 pct. som følge af nettofinansieringsudgifter. Det medfører, at fradragsbegrænsningen beregnes ud fra følgende formel:

$$Fradragsbegrænsning = Nettofinansieringsudgifter - EBIT_{loft}$$

Ligesom for SEL § 11 B sker fradragsbegrænsningen først efter, at man har anvendt den foregående rentefradragsbegrænsningsregel. Det fremgår direkte af ordlyden af SEL § 11 C, stk. 1, 1. pkt. Tilsvarende vil beskårne renteudgifter og kurstab ikke indgå i opgørelsen af nettofinansieringsudgifter.

²⁰⁸ EBIT er en forkortelse for earnings before interest and tax. Se hertil L 213 (2006-07), bemærkninger til § 1, nr. 5.

7.3.8.1 Fremførsel

Bare fordi den skattepligtige indkomst ikke er høj nok til at rumme alle nettofinansieringsudgifter, betyder det ikke, at gælden ikke finansierer driftsaktiver, der vil skabe skattepligtig indkomst på et senere tidspunkt. Af ordlyden af SEL § 11 C, stk. 1, 5. pkt. fremgår det, at nettofinansieringsudgifter, der er fradragsbegrænset, kan fremføres til fradrag i efterfølgende indkomstår.

SEL § 11 C, stk. 1, 6. pkt. indeholder noget vejledning til, hvordan det sker. Af ordlyden fremgår det, at fremførte nettofinansieringsudgifter indgår i beregningen efter 1. pkt. i efterfølgende indkomstår. Det er ikke klart, om det er beregningen af EBIT eller beregningen af nettofinansieringsudgifter, der henvises til i 1. pkt. I bilag 33 til L 213 er det præciseret via et eksempel, at det er opgørelsen af nettofinansieringsudgifter, så de fremførte nettofinansieringsudgifter indgår i opgørelsen på ny.

7.3.9 Samlet opgørelse

Den samlede opgørelse svarer til den samlede opgørelse for sambeskattede selskaber i SEL § 11 B, og der henvises derfor til afsnit 7.2.9 for en nærmere behandling.

Det eneste, der adskiller sig fra opgørelsen i SEL § 11 B, er fordelingen af fradragsbegrænsningen. SEL § 11 C, stk. 2, 3 pkt. anfører, at fradragsbegrænsningen fordeles forholdsmæssigt, i det omfang det enkelte selskabs nettofinansieringsudgifter overstiger 80 pct. af selskabets skattepligtige indkomst før nettofinansieringsudgifter. Det adskiller sig som sådan ikke fra SEL § 11 B. Af SEL § 11 C, stk. 2, 4. pkt. fremgår det imidlertid, at hvis den tildelte fradragsbeskæring overstiger nettofinansieringsudgifterne i enkelte af selskaber, fordeles den overskydende fradragsbeskæring forholdsmæssigt. Det medfører, at der kan ske fradragsbegrænsning i et selskab, der isoleret set ikke rammer EBIT-loftet.

7.3.10 Sammenfatning

SEL § 11 C sætter den sidste grænse for, hvor store rentefradrag man kan opnå, og hvad man kan opnå dem for i Danmark. Man må godt have gæld, man får bare kun fradrag for nettofinansieringsudgifter, der rent faktisk skaber skattepligtige indtægter i resultatopgørelsen og maksimalt 80 pct. af EBIT, så der altid er 20 pct. tilbage til beskatning. EBIT er den styrende faktor for fradragsbegrænsningen, og det er kritisabelt, at man er nødt til at dykke ned i Skatteministeriets kommentarer til loven for at finde ud af, hvordan den skal opgøres. Når det er sagt, volder bestemmelsen ikke lige så store problemer som de to andre bestemmelser. Den samlede opgørelse for sambeskattede selskaber er formentlig EU-stridig på samme måde, som det gælder for SEL § 11 B.

8 EU's rentefradragsbegrænsningsregel (Rådets direktiv (EU) 2016/1164)

EU's rentefradragsbegrænsningsregel skal sikre, at selskaber ikke udnytter den høje fradragsværdi i EU til at placere renteudgifter her, som udhuler skattegrundlaget i EU. Reglen er indført i 2016 ved Rådets direktiv (EU) 2016/1164 af 12. juli med fokus på at forhindre, at selskaber undgår at betale skat dér, hvor de skaber deres overskud.²⁰⁹ Direktivet er som sagt en del af en større pakke fra EU, som skal bekæmpe skatteundgåelse, og som samtidig sørger for, at anbefalingerne fra OECD om at bekæmpe udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud gennemføres på en koordineret måde.²¹⁰ Mange af bestemmelserne bygger på arbejdet fra OECD, og analysen vil derfor inddrage dette til at fastlægge, hvad indholdet i reglen er.

8.1 Rådets direktiv (EU) 2016/1164

8.1.1 Formål

Rentefradragsbegrænsningsreglen i EU's direktiv 2016/1164 er som sagt indført med det formål at forhindre, at selskaber undgår at betale skat dér, hvor de skaber deres overskud. Direktivet fokuserer især på den situation, hvor koncerner placerer gæld i EU og flytter deres overskud ved, at et selskab betaler overdrevent høje renter til et andet selskab.²¹¹ Dykker man ned i anbefalingerne fra OECD bliver det klart, at reglen tager højde for tre situationer. For det første kan man finansiere sig med uforholdsmæssig meget gæld i forhold til egenkapital. For det andet kan man betale overdrevent høje renter mellem koncernforbundne selskaber. For det tredje kan man lade gælden finansiere skattefri indkomst.²¹² De to første koncentrerer sig om størrelsen af rentefradraget, den sidste om hvad man får rentefradrag for. Fælles for dem er, at man benytter rentefradrag til at udhule skattegrundlaget og overføre overskud. Der skal altså være en grænse for, hvor store rentefradrag man kan opnå, og hvad man kan opnå dem for i EU. Den går ved 30 pct. af EBITDA, så der altid er noget overskud tilbage at beskatte.

8.1.2 Historisk overblik

Rådets direktiv (EU) 2016/1164 har ikke undergået nogle justeringer, siden det blev vedtaget den 12. juli 2016. Det historiske overblik består kun af direktivet:

- Rådets direktiv (EU) 2016/1164 af 12. juli 2016

²⁰⁹ Se hertil Rådets direktiv (EU) 2016/1164, 1. betragtning.

²¹⁰ Se hertil OECD (2017) for OECD's anbefalinger angående rentefradrag.

²¹¹ Se hertil Rådets direktiv (EU) 2016/1164, 6. betragtning.

²¹² Se hertil OECD (2017), s. 13.

Rådets direktiv (EU) 2016/1164 er en del af en større indsats fra EU mod skatteundgåelse. Den 17. juni 2015 har Kommissionen fremlagt en handlingsplan for mere fair og effektiv selskabsbeskatning i EU, og den 28. januar 2016 er den blevet fulgt op af en pakke af foranstaltninger til bekæmpelse af selskabers skatteundgåelse.²¹³ Direktivet er en del af denne pakke. De bygger alle sammen på det grundlæggende princip, at selskaber skal betale skat dér, hvor de skaber deres overskud.

8.1.3 Hvem er omfattet

Artikel 1 bestemmer, hvem der er omfattet. Af ordlyden fremgår det, at direktivet finder anvendelse på alle skattesubjekter, som er selskabsskattepligtige i en eller flere medlemsstater, herunder faste driftssteder i en eller flere medlemsstater for enheder, der er skattemæssigt hjemmehørende i et tredjeland. Det er et ganske bredt anvendelsesområde, og det kan ikke afvises, at det vil give anledning til afgrænsningsvanskeligheder, når det skal gennemføres i national ret. I dansk ret fritager samspillet mellem SEL §§ 2 og 3 visse subjekter fra objektiv skattepligt, selvom de er subjektivt skattepligtige.

8.1.4 Minimumskrav

I artikel 4, stk. 3, litra a er der fastsat et minimumskrav på 3.000.000 EUR, som de overstigende låneomkostninger skal være større end, før det er relevant at undersøge, om der skal ske en fradragsbegrænsning.²¹⁴ Af ordlyden fremgår det, at et subjekt uanset stk. 1 kan gives ret til et fradrag af de overstigende låneomkostninger på en sådan størrelse. Ordet ”kan” vidner om, at det er valgfrit for medlemsstaterne, om de vil gøre bestemmelsen til en del af national ret. I 8. betragtning i præamblen fremgår det, at minimumskravet er indsat for at reducere reglernes administrative byrde, uden at det i væsentlig grad formindsker deres skattemæssige virkning. Det bakkes op af anbefalingerne fra OECD, som begrundet minimumskravet med, at selskaber, der har overstigende låneomkostninger mindre end beløbet ikke udgør en risiko for udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud.²¹⁵

8.1.5 Opgørelse af overstigende låneomkostninger

Artikel 2 regulerer opgørelsen af overstigende låneomkostninger. Artikel 2, nr. 1 definerer, hvad der skal forstås ved låneomkostninger og artikel 2 nr. 2 definerer, hvad der skal forstås ved overstigende låneomkostninger. Ordlyden af nr. 1 afslører, at låneomkostninger er renteudgifter af alle former for gæld, andre udgifter, der økonomisk svarer til renter, og udgifter i forbindelse med fremskaffelsen af finansiering som defineret i national ret. I artiklen er der oplistet en række eksempler på det:

²¹³ Se hertil COM(2015) 302 final og COM(2016) 23 final.

²¹⁴ Med kursen den 12. juli 2016 på 743,78 svarer det til 22,3 mio. kr. Kursen er fra Nationalbankens hjemmeside. Se hertil <http://www.nationalbanken.dk/da/statistik/valutakurs/Sider/default.aspx>.

²¹⁵ Se hertil OECD (2017), s. 39.

- Betalinger til overskudsafhængige lån
- Imputerede renter på instrumenter som konvertible obligationer og nulkuponobligationer
- Beløb under alternative finansieringsordninger såsom islamisk finansiering
- Finansieringsomkostningselementet ved finansielle leasingbetalinger
- Kapitaliserede renter medtaget i balanceværdien for et tilknyttet aktiv eller nedskrivninger af kapitaliserede renter
- Beløb, der måles i forhold til finansieringsafkast i henhold til regler for intern afregning, hvor det er relevant
- Fiktive rentebeløb under afledte finansielle instrumenter eller risikoafdækning med hensyn til en enheds lån
- Visse gevinster og tab ved lån i udenlandsk valuta og instrumenter i forbindelse med fremskaffelse af finansiering
- Garantigebyrer for finansieringsordninger
- Gebyrer for ordninger og lignende omkostninger i forbindelse med lån af finansielle instrumenter

Heraf kan det udledes, at direktivet hverken skelner mellem nationale og grænseoverskridende lån eller mellem koncernintern og koncernekstern finansiering. Alt inkluderes, så længe det knytter sig til selskabets finansieringsaktivitet.

Ordlyden af nr. 2 afslører, at overstigende låneomkostninger er det beløb med hvilket et skattesubjekts fradragsberettigede låneomkostninger overstiger de skattepligtige renteindtægter og anden økonomisk tilsvarende skattepligtig indkomst, som skattesubjektet modtager i henhold til national ret. I OECD's anbefalinger fremgår det, at der tænkes på det positive afkast fra præcis de samme eksempler som angivet ovenfor.²¹⁶ Tilbage er de overstigende låneomkostninger, som kan blive fradragsbegrænset.

I artikel 4, stk. 4, litra a er der indsat en såkaldt bedstefarklausul. Det fremgår af ordlyden, at den tillader medlemsstaterne at undtage overstigende låneomkostninger fra opgørelsen for lån, som er optaget inden den 17. juni 2016, og at undtagelsen ikke gælder for efterfølgende ændringer af lånet. I 8. betragtning i præamblen begrundes det med, at man gerne vil lette overgangen til den nye regel.

²¹⁶ Se hertil OECD (2017), s. 34.

8.1.6 Opgørelse af EBITDA

EBITDA udtrykker som en post i resultatopgørelsen et selskabs bruttodriftsoverskud.²¹⁷ Artikel 4, stk. 2 regulerer opgørelsen af posten. Af ordlyden fremgår det, at EBITDA beregnes ved at lægge beløbene justeret for skat for de overstigende låneomkostninger samt beløbene justeret for skat for af- og nedskrivninger til den selskabsskattepligtige indkomst, og at indkomst, der er fritaget for skat, ikke indgår i opgørelsen. Det er altså den skattepligtige indkomst før overstigende låneomkostninger, af- og nedskrivninger. Af- og nedskrivninger er ikke likvide omkostninger, som påvirker et selskabs evne til at indfri dets forpligtelser.²¹⁸ Udelukkes de fra opgørelsen er der det tilbage, som rent faktisk har et finansieringsbehov, og som er skattepligtigt. Det vil man gerne give fradrag for.

8.1.7 30 pct.

OECD anbefaler et spænd på 10 pct. til 30 pct. i forhold til, hvor stort et fradrag man skal give.²¹⁹ Af ordlyden af artikel 4, stk. 1 fremgår det, at overstigende låneomkostninger er fradragsberettigede i den skatteperiode, hvor de påløber, men kun op til 30 pct. af skattesubjektets resultat før renter, skat og af- og nedskrivninger. Heraf kan det udledes, at EU har valgt den højeste sats. I det oprindelige lovforslag til direktivet er det begrundet med, at medlemsstaterne selv kan indføre strengere regler.²²⁰ Ganges procentsatsen med EBITDA, fremkommer et EBITDA-loft:

$$EBITDA_{loft} = EBITDA \cdot 30 \text{ pct.}$$

8.1.8 Undgå fradragsbegrænsning

EBITDA-loftet skaber en formodning for, at renter ud over dette loft bliver udnyttet til at udhule skattegrundlaget og overføre overskud. Der er stadig nogle situationer, hvor den risiko ikke er til stede. En selvstændig enhed har ikke de samme forudsætninger som en multinational koncern for at udnytte rentefradraget. Har et selskab en lige så stor egenkapitalandel som resten af koncernen, er der heller ikke risiko for, at koncernen har placeret gæld i selskabet for at udnytte rentefradraget.

8.1.8.1 Selvstændig enhed

Af ordlyden af artikel 4, stk. 3, litra b fremgår det, at et skattesubjekt uanset stk. 1 kan gives ret til fuldt fradrag af overstigende låneomkostninger, hvis skattesubjektet er en selvstændig enhed. Igen vidner ordet ”kan” om, at der er tale om en valgmulighed for medlemsstaterne. Det begrundes i 8.

²¹⁷ EBITDA er en forkortelse for earnings before interest, tax, depreciation and amortisation. Se hertil 6. betragtning i præamblen til den engelske version af Rådets direktiv (EU) 2016/1164. Den engelske version er vedlagt i bilag 5.

²¹⁸ Se hertil OECD (2017), s. 48.

²¹⁹ Se hertil OECD (2017), s. 53.

²²⁰ Se hertil COM(2016) 26 final, begrundelse, afsnit 5.

betragtning i præamblen med, at udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud i princippet finder sted gennem alt for overdrevne rentebetalinger mellem enheder, der er tilknyttede selskaber.

Længere nede i bestemmelsen fremgår det, at der ved en selvstændig enhed forstås et skattesubjekt, der ikke i regnskabsmæssig henseende er en del af en koncern og ikke har noget tilknyttet selskab eller fast driftssted. I stk. 8 er en koncern i regnskabsmæssig henseende defineret som alle de enheder, der fuldt ud indgår i de konsoliderede regnskaber, som er udarbejdet i overensstemmelse med IFRS eller en medlemsstats nationale regnskabssystem. På dette område svarer ÅRL til IFRS.²²¹ Afsnit B i bilag 1 til ÅRL definerer en koncern som en modervirksomhed og alle dens dattervirksomheder, og denne koncerndefinition er overført til den, der kendes fra SEL § 31 C, som er behandlet nærmere under afsnit 6.1.2 og afsnit 7.2.9.²²²

I direktivets artikel 2, nr. 4 er et tilknyttet selskab defineret som

- en enhed, hvor skattesubjektet har direkte eller indirekte interesse i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 pct. eller mere eller har ret til at modtage 25 pct. eller mere af skattesubjektets overskud
- en enkeltperson eller enhed, som har direkte eller indirekte interesse i et skattesubjekt i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 pct. eller mere eller har ret til at modtage 25 pct. eller mere af skattesubjektets overskud

Hvis en enkelt person eller en enhed har direkte eller indirekte interesse i et skattesubjekt og en eller flere enheder på 25 pct. eller mere, anses alle berørte enheder, herunder skattesubjektet, for tilknyttede selskaber. Denne koncerndefinition kendes ikke fra de danske rentefradragsbegrænsningsregler.

8.1.8.2 Egenkapital undtagelse

Af ordlyden af artikel 4, stk. 5, litra a fremgår det, at hvis nu et skattesubjekt i regnskabsmæssig henseende er medlem af en koncern, kan skattesubjektet gives ret til fuldt fradrag af sine overstigende låneomkostninger, hvis det kan påvise, at dets egenkapitalandel i forhold til dets samlede aktiver svarer til eller er højere end koncernens tilsvarende egenkapitalandel, og på følgende betingelser:

²²¹ Se hertil EY (2016/17), s. 290. Årsregnskabslovens koncerndefinition er materielt den samme som i den internationale regnskabsstandard IAS 27. Det skal bemærkes, at den gældende IFRS-kontroldefinition findes i IFRS 10. Forfatteren anfører, at det ikke forventes at skabe væsentlige forskelle mellem kontroldefinitionen i ÅRL og IFRS.

²²² Se hertil Pedersen, et al. (2015), s. 365. Forfatterne anfører, at SEL § 31 C ønsker at bibringe en parallelitet mellem regnskabslovgivningens krav til samlet regnskabsmæssig koncernopgørelse og sambeskatning.

- skattesubjektets egenkapitalandel i forhold til dets samlede aktiver anses for at svare til koncernens tilsvarende egenkapitalandel, hvis skattesubjektets egenkapitalandel i forhold til dets samlede aktiver er op til to procentpoint lavere, og
- alle aktiver og passiver er værdiansat efter den samme metode, der anvendes i det konsoliderede regnskab, der er omhandlet i stk. 8

Af ordlyden kan det udledes, at det er valgfrit for medlemsstaterne, om de vil indføre bestemmelsen. Her henviser bestemmelsen udelukkende til regnskabsmæssige standarder. Det må bifaldes, så der ikke indføres endnu et koncernbegreb i skatteretten, som i forvejen består af et hav af forskellige koncernbegreber, og at værdiansættelsen af aktiver og passiver sker efter den samme metode som i regnskabet, så der ikke er usikkerhed om den.

8.1.9 Fradragsbegrænsning

Hvis man ikke er en selvstændig enhed, og det ikke kan påvises, at man har en egenkapitalandel, der svarer til koncernens egenkapitalandel, undergår de overstigende låneomkostninger, der ikke kan rummes i EBITDA-loftet, fradragsbegrænsning. Det fremgår som sagt direkte af ordlyden af artikel 4, stk. 1.²²³ Det medfører, at fradragsbegrænsningen beregnes ud fra følgende formel:

$$\text{Fradragsbegrænsning} = \text{Overstigende låneomkostninger} - \text{EBITDA-loft}$$

8.1.9.1 Tilbageførsel og fremførsel

Bare fordi overstigende låneomkostninger ikke kan rummes i EBITDA-loftet, betyder det ikke, at de bliver udnyttet til udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud. Det kan blot skyldes, at afkastet af investeringen først viser sig i fremtiden. Artikel 4, stk. 6 introducerer tre valgmuligheder for medlemsstaterne til henholdsvis at tilbageføre og fremføre de fradragsbegrænsede overstigende låneomkostninger og fremføre overskydende EBITDA-loft.

8.1.10 Koncernniveau

Det gælder stadig, at man i nogle tilfælde anser koncerner som en helhed, så de opgør de overstigende låneomkostninger og EBITDA samlet. Enheder, som er en del af en multinational koncern, kan på den måde få en højere procentsats, og nationale koncerner kan overføre overskydende EBITDA-loft mellem sine enheder.

²²³ Se hertil afsnit 8.1.7.

8.1.10.1 Gruppe ratio

Af artikel 4, stk. 5, litra b fremgår det, at medlemsstaterne kan vælge at give enheder ret til at fradrage overstigende låneomkostninger på et større beløb, hvis de er en del af en koncern i regnskabsmæssig henseende. OECD begrundet anbefalingen med, at koncerner i forskellige brancher opererer med forskellige grader af gæld, uden at det udgør en risiko for udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud.²²⁴ Koncernens overstigende låneomkostninger i forhold til tredje parter sættes i forhold til koncernens EBITDA for at afgøre, om koncernen samlet har en procentsats på over 30 pct.

Det fremgår ikke noget sted i direktivet, hvordan de overstigende låneomkostninger og EBITDA skal opgøres. OECD anbefaler, at overstigende låneomkostninger opgøres på samme måde som beskrevet i afsnit 8.1.5. I de overstigende låneomkostninger, der lægges til den skattepligtige indkomst, indgår kapitaliserede renter ikke. Til gengæld indgår renteelementet ved operationel leasing og pension.²²⁵

8.1.10.2 Samlet opgørelse

Af artikel 4, stk. 1 fremgår det, at medlemsstaterne kan vælge at give ret til at opgøre de overstigende låneomkostninger og EBITDA samlet for hele koncernen i en medlemsstat. Artikel 4, stk. 3 anfører, at minimumskravet i sådan et tilfælde gælder for hele koncernen. Koncerndefinitionen henviser til national skatteret.

8.1.11 Sammenfatning

Rådets direktiv (EU) 2016/1164 sætter en grænse for, hvor store rentefradrag man kan opnå, og hvad man kan opnå dem for i EU. Det er fuldstændig lige meget, hvad man benytter sit rentefradrag til, man får bare kun fradrag for overstigende låneomkostninger, der kan rummes inden for en grænse på 30 pct. af EBITDA, så der altid er 70 pct. af overskuddet tilbage til beskatning. Direktivet har et ganske bredt anvendelsesområde, som kan skabe problemer, når det skal gennemføres i national ret. Besværet for dansk ret øges af, at definitionen af selvstændige enheder introducerer endnu en koncerndefinition, som ikke kendes i forvejen fra de danske rentefradragsbegrænsningsregler. Gruppe ratio er uklar med hensyn til, hvordan overstigende låneomkostninger og EBITDA skal opgøres. Direktivet indeholder et hav af valgmuligheder. Minimumskravet, procentsatsen, de to undtagelser til fradragsbegrænsning, tilbageførsel og fremførsel af fradragsbegrænsning og de to bestemmelser på koncernniveau er alle sammen bestemmelser, der giver medlemsstaterne et betydeligt råderum.

²²⁴ Se hertil OECD (2017), s. 61.

²²⁵ Se hertil OECD (2017), s. 119 ff. OECD har i 2016 opdateret sin rapport om rentefradragsbegrænsning med en del II om netop gruppe ratioen. Især opgørelsen af EBITDA skal justeres i forhold til afsnit 8.1.6.

9 Vurdering

Den foregående analyse har koncentreret sig om, hvad indholdet er i de danske rentefradragsbegrænsningsregler og i rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv 2016/1164. Nu skal det vurderes, hvordan indholdet bør være i dansk ret på området for rentefradragsbegrænsningsregler ud fra et dansk synspunkt. Der er både nogle problemer med de danske regler og med reglen i EU's direktiv. De skal løses bedst muligt, så de harmonerer med værdierne i det danske retssystem.

Resultatet af de danske rentefradragsbegrænsningsregler og rentefradragsbegrænsningsreglen i EU's direktiv er det samme. Vil man have rentefradrag, må man skabe driftsoverskud. De opfylder begge to værdien om neutralitet i det danske retssystem. Ved at begrænse rentefradraget reducerer de det skattemæssige incitament til at finansiere sig med fremmedkapital frem for egenkapital. De opfylder samtidig begge to værdien om retfærdighed. Ved at begrænse rentefradraget til en procentsats af den skattepligtige indkomst sørger de for, at der altid er noget overskud tilbage at beskatte, så man ikke kan fjerne sin skattebetaling helt. De har imidlertid også hver deres egenskaber. I analysen af i hvilket omfang det er ønskeligt, at de danske regler tilpasses reglen i EU's direktiv ud fra et dansk synspunkt, tages der udgangspunkt i de positive egenskaber, som de danske regler besidder. De holdes overfor de problemer, som der er med dem, og der ses på, hvad EU's regel kan tilbyde dansk ret.

Værdierne i det danske retssystem er dem, der skal fremmes ved udformningen af retten.²²⁶ De er beskrevet under metoden i afsnit 5.1.1. Det er klart, at ikke alle værdier i det danske retssystem er medtaget. Udvælgelsen er til en vis grad udtryk for en subjektiv udvælgelse efter en gennemlæsning af litteraturen. For at bevare analysens videnskabelighed er Jørgen Dalberg-Larsens analyseværktøj, som opstiller fem forskellige idealtyper, anvendt. De omfatter retspolitikeren som bygmester, social teknolog, talsmand for den juridiske tradition, talsmand for borgernes værdier og som moralfilosof. Bygmesteren går ud på at udforme en klar og enkel retstilstand. Den sociale teknolog går ud på at finde et effektivt middel til at opfylde reglernes formål. Talsmanden for den juridiske tradition går ud på at værne om de juridiske værdier. Talsmanden for borgernes værdier går ud på at sikre at retten opfylder borgernes værdier.²²⁷ Ud fra dem er det muligt på en objektiv måde at få øje på med danske briller, hvorfor man ikke bør, eller hvorfor man bør tilpasse de danske regler til reglen i EU's direktiv.

²²⁶ Se hertil Evald (2011), s. 10.

²²⁷ Se hertil Dalberg-Larsen (2002). Moralfilosoffen vil ikke indgå i analysen, da afhandlingen har afgrænset sig fra at tage stilling til, om udnyttelsen af rentefradraget er moralsk rigtigt eller forkert.

9.1 Bør ikke tilpasse

9.1.1 De danske rentefradragsbegrænsningsregler er unikke

Den sociale teknolog ser, at de danske rentefradragsbegrænsningsregler er unikke. De en historie, der rækker godt og vel 20 år tilbage. Lidt efter lidt er de blevet justeret, så de passer bedre til deres formål. Der er ikke andre lande, der har indført tre rentefradragsbegrænsningsregler, som virker på præcis samme måde som de danske.²²⁸ EU's direktiv indeholder da også kun én rentefradragsbegrænsningsregel som i sin udformning svarer til EBIT-reglen i SEL § 11 C. Dansk ret indeholder derudover en tynd kapitaliseringsregel i SEL § 11 og en renteloftsregel i SEL § 11 B. SEL § 11 koncentrerer sig om størrelsen af gælden, mens SEL § 11 B koncentrerer sig om driftsaktiverne. Det er driftsaktiverne, der måler det finansieringsbehov, som man optager gælden til at dække, og det er her, at de danske rentefradragsbegrænsningsregler har deres helt store styrke. At det kan være nødvendigt med andre regler ved siden af EBITDA-reglen, anerkendes af OECD. I anbefalingerne fremgår det, at landene bør indføre andre regler i de situationer, hvor EBITDA-reglen ikke finder anvendelse.²²⁹

Den retsdogmatiske analyse af de danske rentefradragsbegrænsningsregler har vist, at de alle sammen indeholder et minimumskrav. I SEL § 11 skal den kontrollerede gæld overstige 10 mio. kr. og i SEL §§ 11 B og 11 C skal nettofinansieringsudgifterne overstige 21,3 mio. kr. før reglen finder anvendelse. Det er altså ikke garanteret, at de danske rentefradragsbegrænsningsregler finder anvendelse dér, hvor EBITDA-reglen ikke finder anvendelse. Den retsdogmatiske analyse af reglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164 har vist, at den tager højde for alle de situationer, som de danske regler forsøger at værne imod. Størrelsen af gæld og kravet om skabelsen af skattepligtig indkomst er noget, som indgår i formålet. Den tillader, at man tilbagefører såvel som fremfører de fradragsbegrænsede overstigende låneomkostninger og fremfører overskydende EBITDA-loft, så det overflødiggør, om man kan se driftsaktivernes finansieringsbehov. Får man ikke rentefradrag i et år, selvom gælden finansierer driftsaktiver med et finansieringsbehov, kan man få det i et andet år. Tages det med i betragtningen, at de danske regler indeholder elementer, der ikke virker helt efter hensigten, underminerer det deres unikhed. Konsolideringsreglen i SEL § 11 risikerer, at man ser bort fra aktionærer, der kan udgøre den fælles aktionærkreds, og to danske selskaber kan være koncernforbundne, uden at de er en del af samme virksomhedsgren. SEL § 11 B er siden dens fødsel blevet justeret mange gange, fordi man indser, at den ikke virker som den skal, og man kan kun gisne om, at det er et mønster for fremtiden.

²²⁸ Se hertil Tell (December 2011), s. 117.

²²⁹ Se hertil OECD (2017), s. 77.

9.1.2 Suverænitet

Som talsmand for den juridiske tradition er de direkte skatter et område, hvor medlemsstaterne har været tilbageholdne med at afgive suverænitet. Beholder Danmark sine regler, holder man samtidig fast i retten til selv at bestemme over udformningen af regler på dette område. På den anden side har EU-Domstolen allerede i betydelig grad medvirket til, at medlemsstaternes regler på området nærmer sig hinanden. Som en konsekvens heraf, fremsætter Jesper Lett i sin artikel, *EU- og EØS-rettens indvirkning på skatteområdet*, en tese om, at det bliver vanskeligt at opretholde synspunktet om, at de direkte skatter er et rent internt anliggende.²³⁰

9.1.3 Få ændringer

Rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164 indeholder elementer, som kan skabe problemer, når det skal gennemføres i national ret. I afsnit 5.1.1 om det danske retssystem blev det identificeret som en værdi, at man ikke ønsker alt for mange nye ændringer. De danske regler skal kun tilpasses, hvis der er gode grunde, der taler for det. Næste afsnit afgør, om der er det.

9.2 Bør tilpasse

9.2.1 Simpel

De danske rentefradragsbegrænsningsregler er komplekse både til sammen og hver for sig. Alene antallet gør dem komplekse at anvende, og især SEL §§ 11 og 11 B indeholder tekniske opgørelser. Bygmesteren ser muligheden for at opbygge en enkel og klar retstilstand, som samtidig opfylder værdierne om enkelhed og retssikkerhed. Netop retssikkerhed er noget, som de danske regler har problemer med. SEL § 11 indeholder begreber, der afviger fra civilretten, der mangler retningslinjer for værdiansættelsen, og det er usikkert, hvad der skal forstås ved lignende finansiering. SEL § 11 C kræver, at man dykker ned i lovforarbejderne for at finde ud af, hvordan EBIT skal opgøres. Som talsmand for borgernes værdier bemærkes endvidere, at det er administrativt byrdefuldt for virksomhederne at skulle sætte sig ind i og efterleve så komplekse regler. Fra lovgivers side skal man huske på, at etableringsfriheden i artikel 49 TEUF gør det frit for virksomhederne i hvilken medlemsstat, de vil etablere sig. I den sammenhæng er det vigtigt med enkle og klare regler for at gøre sig attraktiv.

EBITDA-reglen er langt mere simpel i sin udformning. Til gengæld er det også her usikkert, hvordan overstigende låneomkostninger og EBITDA skal opgøres i bestemmelsen om gruppe ratio.

²³⁰ Se hertil Lett (2000), s. 240.

9.2.2 EU-konform

Retssikkerheden forværres yderligere af, at de danske rentefradragsbegrænsningsregler indeholder flere elementer, der er EU-stridige. SEL § 11, stk. 6 er allerede blevet dømt af EU-Domstolen til at være det, mens SEL § 11, stk. 4, SEL § 11 B, stk. 5, SEL § 11 B, stk. 8 og SEL § 11 C, stk. 4 formentlig er det. Samtidig er det et brud med loyalitetsforpligtelsen i artikel 4, stk. 3 TEU, som en talsmand for den juridiske tradition må værne om. Konsekvensen af bruddet med EU-retten er, at de danske regler alligevel skal ændres.

9.2.3 Harmonisering

I loyalitetsforpligtelsen ligger også, at det er forbudt at have foranstaltninger, der udgør en restriktion, fordi de medfører ulemper eller gør det mindre attraktivt at udøve etableringsfriheden.²³¹ Umiddelbart kan forskellige regler fra land til land synes som en restriktion.²³² Under alle omstændigheder får talsmanden for borgernes værdier øje på, at det er administrativt byrdefuldt for virksomhederne at skulle tage hensyn til 28 forskellige regelsæt. Kommissær, Pierre Moscovici, har udtalt, at man har estimeret besparelsen ved at have et enkelt sæt regler på tværs af medlemsstaterne til tæt på 1 mia. EUR.²³³ Når det er sagt, indeholder Rådets direktiv (EU) 2016/1164 i sig selv mange forskellige valgmuligheder, og det er på ingen måde garanteret, at medlemsstaternes regler bliver ens. Set fra et dansk synspunkt er sidstnævnte et dårligt argument for, at de danske regler ikke bør tilpasses. I stedet må Danmark starte med sig og gøre sit til at få det indre marked til at fungere.

9.3 Sammenfatning

De danske rentefradragsbegrænsningsregler har nogle positive egenskaber. De er unikke, de opfylder ønsket om at bevare sin suverænitet, og man undgår alt for mange nye ændringer i lovgivningen. Det er bare ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at man bør bevare den eksisterende retstilstand. EBITDA-reglen tager højde for formålet med de danske regler, og synspunktet om at bevare sin suverænitet er ikke holdbart. EU's rentefradragsbegrænsningsregel tilbyder til en vis grad en løsning på problemerne med de danske regler. Den er mere simpel og forbedrer retssikkerheden. Det har en positiv effekt på investeringer, selvom den selv har sine problemer med retssikkerheden. Retssikkerheden forbedres ved, at de EU-stridige elementer fjernes. Det tilbyder en mulighed til Danmark for bedre at opfylde sin loyalitetsforpligtelse. Noget, der forpligter Danmark til at gøre sit for at det indre marked fungerer.

²³¹ Se hertil Sag C-686/13, præmis 28.

²³² Se hertil Neergaard & Nielsen (2016), s. 156. Forfatterne henviser til en rapport om grænseoverskridende e-handel, som påstår, at forskellige kontraktregler i medlemsstaterne kan virke som en restriktion for det indre markeds funktion.

²³³ Se hertil Europa-Kommissionen (17. juni 2015).

10 Konklusion

Afhandlingen har foretaget en retsdogmatisk analyse af de danske rentefradragsbegrænsningsregler og af rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164 samt en retspolitisk analyse af i hvilket omfang, det er ønskeligt, at de danske regler tilpasses reglen i EU's direktiv.

Behovet for værnsregulering i form af rentefradragsbegrænsningsregler kommer af, at der består et skattemæssigt incitament til at finansiere sig med fremmedkapital frem for egenkapital i højskattelelande, hvis man har et ubegrænset rentefradrag, som man kan bruge til at fjerne sin skattebetaling. Det strider imod værdierne om neutralitet og retfærdighed i det danske retssystem.

Som en konsekvens heraf har Danmark indført tre rentefradragsbegrænsningsregler i to omgange. I 1998 introduceredes SEL § 11 og i 2007 introduceredes SEL §§ 11 B og 11 C. SEL § 11 koncentrerer sig om markedskonformiteten af gælden. Overstiger forholdet mellem gæld og egenkapital 4:1, anses gælden ikke for at være markedskonform, og så får man ikke rentefradrag med mindre, man kan bevise, at den er det. SEL § 11 B tager hensyn til, om aktiverne skaber skattepligtig indkomst. Kun gæld, der finansierer aktiver, der skaber skattepligtig indkomst, får man rentefradrag for. Aktiverne befinder sig i balancen, og det er ikke givet, at de rent faktisk resulterer i skattepligtig indkomst i resultatopgørelsen. SEL § 11 C kompenserer for det ved at tage sit udgangspunkt i resultatopgørelsen. 80 % af den skattepligtige indkomst før nettofinansieringsudgifter får man rentefradrag for. Reglerne er ikke problemfri. SEL § 11 afviger fra civilretten med sin brug af begrebet hensigtserklæringer, opgørelsen af egenkapital er plaget af usikkerhed, det er ikke klart, hvad der skal forstås ved begrebet lignende finansiering, bevisbyrden for armlængde undtagelsen er tung at løfte, bestemmelsen om en skattefri kreditor er EU-stridig, konsolideringsreglen virker ikke efter hensigten, og den er formentlig EU-stridig. SEL § 11 B er meget teknisk i sin udformning, og den er formentlig EU-stridig på flere punkter, herunder bortseelsen fra driftsaktiver i faste driftssteder, karenperioden for driftsaktiver fra udenlandske selskaber og den samlede opgørelse. SEL § 11 C er tilsvarende formentlig EU-stridig for så vidt angår den samlede opgørelse.

EU's direktiv 2016/1164 indeholder én rentefradragsbegrænsningsregel. Den minder om reglen i SEL § 11 C. Den tager også sit udgangspunkt i resultatopgørelsen. 30 pct. af den skattepligtige indkomst før overstigende låneomkostninger, af- og nedskrivninger får man rentefradrag for. Direktivet har et bredt anvendelsesområde, og det indeholder en koncerndefinition, som ikke findes i de danske regler

i forvejen, hvilket kan skabe problemer, når det skal gennemføres i national ret. Samtidig tillader det et hav af valgmuligheder. Størrelsen af minimumskravet, størrelsen af procentsatsen, to undtagelser til fradragsbegrænsning, tilbageførsel og fremførsel af fradragsbegrænsning og to bestemmelser på koncernniveau er valgfrie. Der er dermed ikke garanteret en ens implementering i medlemsstaterne.

Resultatet af de danske rentefradragsbegrænsningsregler og rentefradragsbegrænsningsreglen i EU's direktiv er det samme. Vil man have rentefradrag, må man skabe driftsoverskud. Begge regelsæt formår at genoprette værdierne om neutralitet og retfærdighed. Alligevel har de to retsdogmatiske analyser vist, at de hver især har deres positive egenskaber og problemer. Udgangspunktet for den retspolitiske analyse er de danske reglers positive egenskaber. De holdes overfor de problemer, som der er med dem, og der ses på i hvilket omfang, EU's regel kan tilbyde en løsning til dem.

På den ene side er de danske rentefradragsbegrænsningsregler unikke. De er det eneste regelsæt, der er udformet lige præcis på den måde. OECD anbefaler ligefrem, at man har andre regler ved siden af EBITDA-reglen. Det er bare ikke SEL §§ 11 og 11 B, der tænkes på. De finder ikke anvendelse i alle situationer, hvor EBITDA-reglen ikke finder anvendelse, deres formål er der taget højde for, og de indeholder elementer, der ikke virker efter hensigten. De danske regler lader Danmark beholde sin suverænitæt. Ud fra udviklingen inden for de direkte skatter virker det dog ikke som en holdbar værdi. Ønsket om få ændringer kan der derimod ikke sættes spørgsmålstegn ved. Ved at beholde de danske regler undgår man de implementeringsvanskeligheder, der er forbundet med EU's direktiv.

På den anden side er de danske regler komplekse både til sammen og hver for sig. EU's direktiv tilbyder en mulighed for at gøre op med kompleksiteten. En nyordning med en langt mere enkel og klar retstilstand er ønskelig. Retssikkerheden er noget, som de danske regler har store problemer med. EU's regel har også selv sine problemer, men slet ikke i samme omfang. I de danske regler forværres retssikkerheden af, at de indeholder flere EU-stridige elementer. Et problem, som EU's regel kan afhjælpe de danske regler med. Danmarks loyalitetsforpligtelse øger vigtigheden heraf. Samtidig minder den om, at Danmark har en forpligtelse til at gøre sit til at få det indre marked til at fungere.

Det er min vurdering, at EU's regel afhjælper de danske regler med deres problemer i et sådant omfang, at det er ønskeligt at tilpasse dem ud fra et dansk synspunkt. Det er en chance for at bygge på ny med et tidssvarende indhold, som det også vil vise sig, når konklusionen ses i et større perspektiv.

11 Perspektivering

Afhandlingen har vurderet i hvilket omfang, det er ønskeligt, at de danske rentefradragsbegrænsningsregler tilpasses rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164 på baggrund af en analyse af, hvad indholdet er i de to regelsæt. Konklusionen er, at det er ønskeligt at tilpasse de danske regler til reglen i EU's direktiv. Direktivet er som sagt en del af EU's handlingsplan for mere fair og effektiv selskabsbeskatning i EU. Inddrages denne i vurderingen af i hvilket omfang, det er ønskeligt at tilpasse de danske regler til reglen i EU's direktiv, åbner der sig nye indfaldsvinkler. En anden del af handlingsplanen er relanceringen af et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag. Det berører nogle af de samme områder som direktivet, og det foreslår andre midler til at neutralisere det skattemæssige incitament til fremmedkapital frem for egenkapital.

11.1 En del af en større helhed

I 2016 lykkedes det at fremsætte to forslag til direktiver, som skal relancere forslaget om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag. Forslag til direktiv 2016/0337 (CNS) behandler selve det fælles selskabsskattegrundlag, mens forslag til direktiv 2016/0337 (CNS) behandler konsolideringen af det fælles selskabsskattegrundlag. I modsætning til direktivet, som afhandlingen hidtil har beskæftiget sig med, er forslagene ikke minimumsdirektiver.²³⁴ Det betyder, at medlemsstaterne ikke længere kan have andre regler, selvom de er mere restriktive. Nu er der kun et fuldt ud harmoniseret sæt regler. I hvert fald for dem, der er omfattet af direktiverne. Det bekræfter tesen om, at det bliver vanskeligt at opretholde synspunktet om, at de direkte skatter er et rent internt anliggende.

Tanken i det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag er, at selskaber skal have et fælles sæt regler til beregning af den skattepligtige indkomst i stedet for medlemsstaternes 28 forskellige regler.²³⁵ At det foreslås i to direktiver, vidner om, at gennemførelsen sker trinvist. Til at starte med skal der opnås enighed om et fælles selskabsskattegrundlag. I det befinder sig en rentefradragsbegrænsningsregel. Udformningen af den bygger på rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164.²³⁶ Til forskel fra dette direktiv er der valgt for medlemsstaterne, og et af disse valg er, at der ikke indføres en gruppe ratio.²³⁷ Det punkterer argumenterne om, at EU's regel har problemer med retssikkerheden, og at det ikke er garanteret, at medlemsstaternes regler bliver ens.

²³⁴ Se hertil COM(2016) 685 final, begrundelse, afsnit 2.

²³⁵ Se hertil COM(2016) 685 final, begrundelse, afsnit 1.

²³⁶ Se hertil COM(2016) 685 final, begrundelse, afsnit 1.

²³⁷ Jf. COM(2016) 685 final, artikel 13.

Først herefter går arbejdet med konsolidering i gang.²³⁸ Konsolidering eller ej så bliver det fælles selskabsskattegrundlag obligatorisk for store multinationale koncerner med samlede indtægter på over 750 mio. EUR.²³⁹ For dem er der kun et fælles sæt regler, og det er det samme fra medlemsstat til medlemsstat. Jørgen Dalberg-Larsen nævner som en afsluttende bemærkning endnu en form for retspolitik, som går ud på at basere retspolitikken på udviklingstendenser i samfundet.²⁴⁰ Tages relanceringen af et fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag til indtægt for udviklingen i samfundet, må det anbefales, at Danmark med det samme tager hånd om de problemer, der er med EU's direktiv, når det skal gennemføres i national ret, så man har en chance for at være med fra start. Det er endnu et argument for, at det er ønskeligt at tilpasse de danske rentefradragsbegrænsningsregler til rentefradragsbegrænsningsreglen i Rådets direktiv (EU) 2016/1164.

Det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag er stadig blot et forslag, og historien har vist, at det kan være svært at vedtage. Forhandlingerne rækker helt tilbage til 2011, og det ser ud til, at disse forhandlinger er gået i stå.²⁴¹ Forklaringen på det er ifølge Kommissionen selv det meget ambitiøse omfang af et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag. Konsolidering er den sværeste del at blive enige om. I relanceringen håber man på, at en trinvis gennemførelse vil lette vedtagelsen.²⁴² Med det sagt er ovenstående værd at have med i overvejelserne, når det skal vurderes, om det er ønskeligt at beholde de danske rentefradragsbegrænsningsregler, som de er udformet i dag.

11.2 Andre midler

Afhandlingen har fokuseret på rentefradragsbegrænsning som et middel til at neutralisere det skattemæssige incitament til fremmedkapital frem for egenkapital som følger af, at man har et ubegrænset rentefradrag. Relanceringen af et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag løfter sløret for en anden måde at gøre det på. Det foreslås, at der gives fradrag for vækst og investering. Fradraget gives på baggrund af, hvor meget egenkapitalen ændrer sig fra år til år. En udvidelse af egenkapitalen ganges med en sats, der består af en risikofri rente og en risikopræmie.²⁴³ Det skal tilskynde selskaber til at anvende egenkapital frem for fremmedkapital i deres kapitalstruktur og på den måde styrke kapitalmarkederne i EU.²⁴⁴

²³⁸ Se hertil COM(2016) 685 final, begrundelse, afsnit 1.

²³⁹ Jf. COM(2016) 685 final, artikel 2, stk. 1, litra c.

²⁴⁰ Se hertil Dalberg-Larsen (2002), s. 37 f.

²⁴¹ Se hertil COM(2016) 685 final, begrundelse, afsnit 1.

²⁴² Se hertil COM(2016) 682 final, afsnit 3 i

²⁴³ Jf. COM(2016) 685 final, artikel 13 i

²⁴⁴ Se hertil COM(2016) 682 final, afsnit 6.2.

12 Referenceliste

12.1 Litteratur

- Blume, P. (2013). Juridisk metode og argumentation. I R. Thomas, & J. Trzaskowski, *Skriftlig Jura - den juridiske fremstilling* (1. udg., s. 25-44). København: Ex Tuto Publishing A/S.
- Bundgaard, J. (2000). *Tynd kapitalisering - en skatteretlig fremstilling* (1. udg.). København: Forlaget Thomson A/S.
- Bundgaard, J. (2004). Efter Lankhorst-Hohorst – nationale værn mod tynd kapitalisering i ny indpakning. *Skat Udland (SU)*, 207.
- Bundgaard, J., & Schmidt, P. K. (2016). Kommissionens forslag til et anti-tax avoidance directive. *SR Skat (SR)*, 151.
- Dalberg-Larsen, J. (2002). Fem opfattelser af retspolitik som retsvidenskabelig aktivitet i historisk og aktuel belysning. I J. Evald, & S. Schaumburg-Müller, *Om retspolitik* (1. udg., s. 9-41). København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Danmarks Statistik. (9. juni 2017). *Øget økonomisk modstandskraft i danske firmaer*. Hentet 14. september 2017 fra <http://www.dst.dk/da/Statistik/nyt/NytHtml?cid=24191#>.
- Europa-Kommissionen. (17. juni 2015). *Action Plan for Fair and Efficient Corporate Taxation – Speaking points of Commissioner Pierre Moscovici*. Hentet 14. september 2017 fra http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-15-5211_en.htm
- Europa-Kommissionen. (2017). *Taxation Trends in the European Union - Data for the EU Member States, Iceland and Norway*. Hentet 14. september 2017 fra https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2017.pdf
- Evald, J. (2011). *At tænke juridisk - Juridisk metode for begyndere* (4. udg.). København: Nyt Juridisk Forlag A/S.
- EY. (2016/17). *Indsigt i årsregnskabsloven - EY's praktiske guide til forståelse af loven* (3. udgave). Hentet 14. september 2017 fra [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY_-_Indsigt_i_aarsregnskabsloven_2016-17/\\$FILE/EY-indsigt-i-aarsregnskabsloven-2016-17.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY_-_Indsigt_i_aarsregnskabsloven_2016-17/$FILE/EY-indsigt-i-aarsregnskabsloven-2016-17.pdf)
- Folketingets EU-Oplysning. (December 2016). *117 spørgsmål og svar om EU* (5. udgave). Hentet 14. september 2017 fra http://www.eu.dk/~media/files/eu/publikationer/117_spoergsmaal_og_svar_om_eu.ashx

- Hansen, S. F., & Krenchel, J. V. (2014). *Dansk selskabsret 2* (4. udg.). København: Karnov Group Denmark A/S.
- Lett, J. (2000). *EU- og EØS-rettens indvirkning på skatteområdet*. Hentet 14. september 2017 fra <http://jura.ku.dk/njm/35/lett-jesper/>
- Munck, A., Nielsen, J., Seidelin, M., Surrugue, S., & Ørskov, S. (2002). *Turen går til EU* (1. udg.). København: Politikens Forlag A/S.
- Neergaard, U., & Nielsen, R. (2016). *EU ret* (7. udg.). København: Karnov Group Denmark A/S.
- OECD. (1998). *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue*. Hentet 14. september 2017 fra <http://dx.doi.org/10.1787/9789264162945-en>
- OECD. (2008). *Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2008*. Hentet 14. september 2017 fra http://dx.doi.org/10.1787/mtc_cond-2008-en
- OECD. (2010). *Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2010*. Hentet 14. september 2017 fra http://dx.doi.org/10.1787/mtc_cond-2010-en
- OECD. (2014). *Model Tax Convention on Income and on Capital 2014 (Full Version)*. Hentet 14. september 2017 fra <http://dx.doi.org/10.1787/9789264239081-en>
- OECD. (2017a). *Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2016 Update: Inclusive Framework on BEPS*. OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project. Hentet 14. september 2017 fra <http://dx.doi.org/10.1787/9789264268333-en>
- OECD. (2017b). *OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2017*. Hentet 14. september 2017 fra <http://dx.doi.org/10.1787/tpg-2017-en>
- Olesen, K. N., & Lilja, T. M. (2016). *Domsanalyse* (2. udg.). København: Samfundslitteratur.
- Olsen, H. P. (2013). Videnskabsteori og retsfilosofi. I T. Riis, & J. Trzaskowski, *Skriftlig jura - den juridiske fremstilling* (1. udg., s. 91-136). København: Ex Tuto Publishing A/S.
- Pedersen, H. G. (2013). *Kaution* (10. udg.). København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Pedersen, J., Kerzel, M., Ferniss, J., & Eriksen, C. H. (2015). *Skatteretten 2* (7. udg.). København: Karnov Group Denmark A/S.
- Pedersen, J., Siggaard, K., Winther-Sørensen, N., Bundgaard, J., Jeppesen, I. L., Kerzel, M., . . . Wittendorff, J. (2013). *Skatteretten 1* (6. udg.). København: Karnov Group Denmark A/S.
- Sørensen, O. (2012). *Regnskabsanalyse og værdiansættelse - en praktisk tilgang* (4. udg.). København: Gjellerup.

- Schmidt, P. K., Tell, M., & Weber, K. D. (2015). *International skatteret - i et dansk perspektiv* (1. udg.). København: Hans Reitzels Forlag.
- Skatteministeriet. (26. oktober 2009). *Resumé af Retssikkerhedsredegørelse for 2008*. Hentet 14. september 2017 fra [http://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/notater/2009/oktober/resumé-af-retssikkerhedsredegoerelse-for-2008](http://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/notater/2009/oktober/resume-af-retssikkerhedsredegoerelse-for-2008)
- Skatteministeriet. (u.å.). *1994-skatteomlægningen*. Hentet 14. september 2017 fra <http://www.skm.dk/aktuelt/temaer/1994-skatteomlaegningen>
- Tell, M. (December 2011). *Fradragsbeskæring af selskabers finansieringsudgifter - En skatteretlig analyse af SEL §§ 11, 11B og 11C*. Ph.d.-afhandling. Copenhagen Research Group on International Taxation, Juridisk Institut, Copenhagen Business School. Hentet 14. september 2017 fra http://openarchive.cbs.dk/bitstream/handle/10398/8427/Michael_Tel.pdf?sequence=1
- Tell, M. (2012). Renteloftet og faste driftssteder i udlandet. *Skat Udland (SU)*, 272.
- Tell, M. (2013). EU-retten og danske rentebeskræningsregler. *SR Skat (SR)*, 101.
- Tell, M. (2014). Renteloftet og faste driftssteder i udlandet – i lyset af Argenta, C-350/11. *Skat Udland (SU)*, 2.
- Tvarnø, C. D., & Nielsen, R. (2014). *Retskilder og retsteorier* (4. udg.). København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Winther-Sørensen, N., Bundgaard, J., Wittendorff, J., Pedersen, J., Siggard, K., Jeppesen, I. L., . . . Eriksen, H. C. (2013). *Skatteretten 3* (6. udg.). København: Karnov Group Denmark A/S.

12.2 Retligt materiale

12.2.1 Regulering

12.2.1.1 Danmark

12.2.1.1.1 Love

- Lov nr. 104 af 15. maj 1903 (L 19). *Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten*. FT 1902-03 Tillæg C.
- Lov nr. 149 af 10 april 1922 (L 19). *Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten*. FT 1921-22 Tillæg C.
- Lov nr. 169 af 5. juni 1953 (L 1). *Lov om Danmark Riges Grundlov*. FT 1952-1952 Tillæg C.

- Lov nr. 432 af 26. juni 1998 (L 101). *Lov om ændring af ligningsloven, selskabsskatteloven og skattekontrolloven (Lovfæstelse af armslængdeprincippet og værn mod tynd kapitalisering)*. FT 1997-98 Tillæg C.
- Lov nr. 1026 af 23. december 1998 (L 53). *Lov om ændring af forskellige skattelove (International beskatning af udbytter og aktieavance m.v.)*. FT 1998-99 Tillæg C.
- Lov nr. 452 af 31. maj 2000 (L 155). *Lov om ændring af forskellige skattelove (Elselskabers overgang til almindelig skattepligt m.v. – elreformen)*. FT 1999-00 Tillæg C.
- Lov nr. 409 af 6. juni 2002 (L 185). *Lov om Post Danmark A/S*. FT 2001-02 Tillæg C.
- Lov nr. 221 af 31. marts 2004 (L 119). *Lov om ændring af forskellige skattelove (Rentebeskatningsdirektivet, rente/royaltydirektivet, koncerninterne lån, fraflytterbeskatning, omregning til helårsindkomst, bruttobeskattede personer)*. FT 2003-04 Tillæg C.
- Lov nr. 426 af 6. juni 2005 (L 121). *Lov om ændring af selskabsskatteloven og andre skattelove (Nedsættelse af selskabsskatten og globalpuljeprincip i sambeskatningen)*. FT 2004-05 Tillæg C.
- Lov nr. 308 af 19. april 2006 (L 116). *Lov om ændring af ligningsloven, selskabsskatteloven og andre skattelove (Justering af erhvervsbeskatningen)*. FT 2005-06 Tillæg C.
- Lov nr. 540 af 6. juni 2007 (L 213). *Lov om ændring af selskabsskatteloven og forskellige andre skattelove (CFC-beskatning og indgreb mod kapitalfonde m.v.)*. FT 2006-07 Tillæg C.
- Lov nr. 335 af 7. maj 2008 (L 31 B). *Lov om ændring af forskellige skattelove (Diverse EU-tilpasninger af skattelovgivningen m.v.)*. FT 2007-08 Tillæg C.
- Lov nr. 98 af 10. februar 2009 (L 23). *Lov om ændring af selskabsskatteloven, fusionsskatteloven og forskellige andre love (Justering af rentefradragsbegrænsningsreglerne m.v.)*. FT 2008-09 Tillæg C.
- Lov nr. 460 af 12. juni 2009 (L 151). *Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. og forskellige andre love (Konsekvenser af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold)*. FT 2008-09 Tillæg C.
- Lov nr. 462 af 12. juni 2009 (L 201). *Lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, skattekontrolloven, kildeskatteloven, ligningsloven og forskellige andre love (Enkel og effektiv kontrol samt mindre skatteplanlægning)*. FT 2008-09 Tillæg C.
- Lov nr. 525 af 12. juni 2009 (L 202). *Lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love (Harmonisering af selskabers aktie- og udbyttebeskatning m.v.)*. FT 2008-09 Tillæg C.

Lov nr. 529 af 26. maj 2010 (L 139). *Lov om Naviair*. FT 2009-10 Tillæg C.

Lov nr. 254 af 30. marts 2011 (L 84). *Lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, selskabsskatte-
loven og forskellige andre love (Opfølgning på harmoniseringen af selskabers aktieafkast-
beskatning m.v.)*. FT 2010-11 Tillæg C.

Lov nr. 1381 af 28. december 2011 (L 30). *Lov om ændring af selskabsskatte-
loven (Justering af rentefradragsbegrænsningsreglerne)*. FT 2011-12 Tillæg C.

Lov nr. 1354 af 21. december 2012 (L 67). *Lov om ændring af skattekontrolløven, kildeskatteløven
og forskellige andre love (Udvidelse af årsopgørelsesordningen, indberetning af udbytter
m.v.)*. FT 2012-13 Tillæg C.

Lov nr. 591 af 18. juni 2012 (L 173). *Lov om ændring af selskabsskatte-
loven, kildeskatteløven, skat-
tekontrolløven, skatteforvaltningsloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen mod
nulskatteselskaber, beregning af indkomsten i et fast driftssted og åbenhed om selskabers
skattebetalinger m.v.)*. FT 2011-12 Tillæg C.

Lov nr. 600 af 12. juni 2013 (L 187). *Lov om Danpilot*. FT 2012-13 Tillæg C.

Lov nr. 1286 af 9. december 2014 (L 10). *Lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, lignings-
loven, selskabsskatte-
loven og forskellige andre love (Skattemæssige ændringer i lyset af lov
om medarbejderinvesteringsselskaber)*. FT 2014-15 Tillæg C.

Lov nr. 202 af 27. februar 2015 (L 98). *Lov om ændring af kildeskatteløven, kursgevinstloven, sel-
skabsskatte-
loven, virksomhedsskatte-
loven og forskellige andre love (Exitskat og henstand for
fysiske personer, gennemførelse af ændring af moder-/datterselskabsdirektivet, justering af
rentefradragsbegrænsningsreglerne og opgørelsesprincipper for fordringer og gæld m.v.)*.
FT 2014-15 Tillæg C.

Lovbekendtgørelse nr. 1580 af 10. december 2015. *Bekendtgørelse af årsregnskabsloven*. Lovtidende
A. Populærtitlen for denne lov er årsregnskabsloven.

Lovbekendtgørelse nr. 1148 af 29. august 2016. *Bekendtgørelse af lov om den skattemæssige behand-
ling af gevinster og tab ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven)*. Lovti-
dende A. Populærtitlen for denne lov er aktieavancebeskatningsloven.

Lovbekendtgørelse nr. 1162 af 1. september 2016. *Bekendtgørelse af påligning af indkomstskat til
staten (ligningsloven)*. Lovtidende A. Populærtitlen for denne lov er ligningsloven.

Lovbekendtgørelse nr. 1164 af 6. september 2016. *Bekendtgørelse af selskabsskatte-
loven*. Lovtidende
A. Populærtitlen for denne lov er selskabsskatte-
loven.

Lovbekendtgørelse nr. 1257 af 13. oktober 2016. *Bekendtgørelse af lov om rettens pleje*. Lovtidende A. Populærtitlen for denne lov er retsplejeloven.

Lovbekendtgørelse nr. 1283 af 25. oktober 2016. *Bekendtgørelse af lov skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven)*. Lovtidende A. Populærtitlen for denne lov er kursgevinstloven.

12.2.1.1.2 Lovforarbejder

- L 194. (1996-97). *Forslag til lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (Kursgevinstloven)*. FT 1996-97 Tillæg A.
- L 101. (1998-99). *Forslag til lov om ændring af ligningsloven, selskabsskatteloven og skattekontrolloven (Lovfæstelse af armslængdeprincippet og værn mod tynd kapitalisering)*. FT 1998-99 Tillæg A.
- L 53. (1998-99). *Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove (International beskatning af udbytter og aktieavancer m.v.)*. FT 1998-99 Tillæg A.
- L 119. (2003-04). *Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove (Rentebeskatningsdirektivet, rente/royaltydirektivet, koncerninterne lån, fraflytterbeskatning, omregning til helårsindkomst, bruttobeskattede personer)*. FT 2003-04 Tillæg A.
- L 116. (2005-06). *Forslag til lov om ændring af ligningsloven, selskabsskatteloven og andre skatte love (Justering af erhvervsbeskatningen)*. FT 2005-06 Tillæg A.
- L 213. (2006-07). *Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og forskellige andre love (CFC-beskatning og indgreb mod kapitalfonde m.v.)*. FT 2006-07 Tillæg A.
- L 23. (2008-09). *Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, fusionsskatteloven og forskellige andre love (Justering af rentefradragsbegrænsningsreglerne m.v.)*. FT 2008-09 Tillæg A.
- L 202. (2008-09). *Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love (Harmonisering af selskabers aktie- og udbyttebeskatning m.v.)*. FT 2008-09 Tillæg A.
- L 84. (2010-11). *Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, selskabsskatteloven og forskellige andre love (Opfølgning på harmoniseringen af selskabers aktieafkastbeskatning m.v.)*. FT 2010-11 Tillæg A.
- L 30. (2011-12). *Lov om ændring af selskabsskatteloven (Justering af rentefradragsbegrænsningsreglerne)*. FT 2011-12 Tillæg A.
- L 67. (2012-13). *Forslag til lov om ændring af skattekontrolloven, kildeskatteloven og forskellige andre love (Udvidelse af årsopgørelsesordningen, indberetning af udbytter m.v.)*. FT 2012-13 Tillæg A.

L 98. (2014-15) *Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven, kursgevinstloven, selskabsskatteloven, virksomhedsskatteloven og forskellige andre love (Exitskat og henstand for fysiske personer, gennemførelse af ændring af moder-/datterselskabsdirektivet, justering af rentefradragsbegrænsningsreglerne og opgørelsesprincipper for fordringer og gæld m.v.).* FT 2014-15 Tillæg A.

Bilag 7 til L 101 (1997-98). *Henvendelse fra BDO SKAT* (Løbenr. 7865-1).

Bilag 8 til L 101 (1997-98). *Kommentar fra skatteministeren til henvendelse fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer om bemærkninger, lovforslag* (J.nr.10.98-411-50 og Løbenr. 7873).

Bilag 9 til L 101 (1997-98). *Kommentar fra skatteministeren til henvendelse fra BDO SKAT* (Jr.nr.10.98-411-50 og Løbenr. 7944).

Bilag 3 til L 53 (1998-99). *Henvendelse fra Ernst & Young A/s* (Løbenr. 2663-1).

Bilag 6 til L 53 (1998-99). *Henvendelse fra LEGO A/S om bemærkninger, forslag* (Løbenr. 3177-1).

Bilag 9 til L 53 (1998-99). *Kommentar fra skatteministeren til henvendelse fra LEGO A/S om bemærkninger, forslag* (J.nr. 10.98-711-37 og Løbenr. 3496).

Bilag 11 til L 53 (1998-99). *Kommentar fra skatteministeren til henvendelse fra Ernst & Young A/s* (J.nr.10.98-711-37 og Løbenr. 4233).

Bilag 19 til L 53 (1998-99). *Kommentar fra skatteministeren til henvendelse fra BDO SKAT om bemærkninger, forslag* (J.nr. 10-98-711-37 og Løbenr. 5171).

Bilag 39 til L 119 (2003-04). *Svar på spm. 39-42* (J.nr. 2003-311-0029).

Bilag 72 til L 119 (2003-04). *Betænkning afgivet den 17. marts 2004* (Løbenr. 13685).

Bilag 8 til L 213 (2006-07). *Skatteministerens svar på alm. del – spm. 205, 207-213, 214-217, 219-220, 221, 222, 223 og 224-225, som alle omhandler lovforslaget* (J.nr. 2007-418-0421).

Bilag 26 til L 213 (2006-07). *Skatteministerens kommentar til henvendelse af 14/5-07 fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer* (J.nr. 2007-411-0081).

Bilag 29 til L 213 (2006-07). *Betænkning afgivet den 23. maj 2007.*

Bilag 33 til L 213 (2006-07). *Ændringsforslag til 2. behandling stillet den 29. maj 2007.*

12.2.1.1.3 Administrative forskrifter

Den juridiske vejledning, (2017-1). *Om Den juridiske vejledning* (Version: 2.7 – 31.01.17 – 30.07.17).

Den juridiske vejledning, (2017-1). *C.A.1.1 Indkomstbegrebet* (Version: 2.7 – 31.01.17 – 30.07.17).

Den juridiske vejledning, (2017-1). *C.B.1.5 Generelle ordninger om gældseftergivelse – KGL § 24* (Version: 2.7 – 31.01.17 – 30.07.17).

Den juridiske vejledning, (2017-1). *C.C.2.1.3.3.2 Næring* (Version: 2.7 – 31.01.17 – 30.07.17).

Den juridiske vejledning, (2017-1). *C.D.2.4.4.1.3.4 Forholdet mellem gæld og egenkapital* (Version: 2.7 – 31.01.17 – 30.07.17).

Den juridiske vejledning, (2017-1). *C.D.2.4.4.1.6 Mulighed for at undgå beskæring af fradragsretten* (Version: 2.7 – 31.01.17 – 30.07.17).

Den juridiske vejledning, (2017-1). *C.D.11.1.2.2 Hvornår er der bestemmende indflydelse* (Version: 2.7 – 31.01.17 – 30.07.17).

Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982. *Værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftberegning.*

TSS-cirkulære 2000-10 af 28. marts 2000. *Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill.*

[12.2.1.2 EU](#)

[12.2.1.2.1 Traktater](#)

Traktat om Den Europæiske Union (konsolideret udgave 2016). EFT C 202 (2016).

Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (konsolideret udgave 2016). EFT C 202 (2016).

[12.2.1.2.2 Direktiver](#)

Rådets direktiv (EU) 2016/1164 af 12. juli 2016. *Rådets direktiv om regler til bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse, der direkte indvirker på det indre markeds funktion.* EFT L 193 (2016).

[12.2.1.2.3 Lovforarbejder](#)

COM(2016) 26 final. *Forslag til Rådets direktiv 2016/0011 (CNS) af den 28. januar 2016 om regler til bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse, der direkte påvirker det indre markeds funktionsmåde.* CELEX-nummer 52016PC0026.

COM(2016) 685 final. *Forslag til Rådets direktiv 2016/0337 (CNS) af den 25. oktober 2016 om et fælles selskabsskattegrundlag.* CELEX-nr. 52016PC0685.

COM(2015) 302 final. *Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet af den 17. juni 2015 om et fair og effektivt system for selskabsbeskatning i Den Europæiske Union: 5 centrale indsatsområder* (CELEX-nr. 52015DC0302).

COM(2016) 23 final. *Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet af den 28. januar 2016 om en pakke af foranstaltninger til bekæmpelse af skatteundgåelse: næste skridt i retning af en effektiv og mere gennemsigtig beskatning i EU* (CELEX-nr. 52016DC0023).

COM(2016) 682 final. *Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet af den 25. oktober 2016 om opbygning af et fair, konkurrencedygtigt og stabilt selskabsskattesystem i EU* (CELEX nr. 52016DC0682).

12.2.2 Retspraksis

12.2.2.1 Danmark

12.2.2.1.1 Domme

UfR 1941.563 H. *Ejendomsaktieselskabet Nakskovhus mod Finansministeret*. Afd. nr. 221/1940.

12.2.2.1.2 Administrativ praksis

SKM2008.171.SR. *Investeringselskab – rentebegrænsning – tynd kapitalisering* (J.nr. 07-188699).

Bindene svar fra Skatterådet af 19. februar 2008.

SKM2008.240.DEP. *Skatteministeriets kommentarer til henvendelse fra FSR vedrørende lov nr. 540 af 6. juni 2007 (L 213) (2007-462-0014)*. Kommentar fra Skatteministeriet 14. marts 2008.

12.2.2.2 EU

12.2.2.2.1 Domme

Sag 6/64. *Costa mod ENEL*. EU:C:1964:66.

Sag 283/81. *CILFIT mod Sundhedsministeriet*. EU:C:1982:335.

Sag C-324/00. *Lankhorst-Hohorst GmbH mod Finanzamt Steinfurt*. EU:C:2002:749.

Sag C-686/13. *X AB mod Skatteverket*. EU:C:2015:375.

Sag C-593/14. *Masco Denmark ApS og Damixa ApS mod Skatteministeriet*. EU:C:2016:984.

13 Bilag

13.1 Bilag 1: Forkortelser

ABL	Aktieavancebeskatningsloven
BEPS	Base Erosion and Profit Shifting
COM	Commission Working Document
EBIT	Earnings Before Interest and Tax
EBITDA	Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization
EF	Det Europæiske Fællesskab
EØF	Det Europæiske Økonomiske Fællesskab
EU	Den Europiske Union
EUT	Den Europæiske Unions Tidende
FT	Folketingstidende
GRL	Grundloven
H	Højesteret
IFRS	International Financial Reporting Standards
KGL	Kursgevinstloven
L	Lovforslag nummer
LL	Ligningsloven
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
RPL	Retsplejeloven
SEL	Selskabsskatteloven
SL	Statsskatteloven
TEU	Traktaten om Den Europæiske Union
TEUF	Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde
ÅRL	Årsregnskabsloven

13.2 Bilag 2: Lovforarbejder til Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten fra 1903

Bilaget indeholder lovforarbejderne til lov nr. 104 af 15. maj 1903 om Indkomst- og Formueskat til Staten. Loven er forløberen til lov nr. 149 af 10. april 1922 om Indkomst- og Formueskat til Staten, som i dag kendes som statsskatteloven. I statsskatteloven findes rentefradraget i § 6, stk. 1, litra e. Det fremgår af bilaget, at adgangen til rentefradrag allerede er indført ved lov nr. 104 af 15. maj 1903. Lovforarbejderne er brugt til at dokumentere, at der ikke er en begrundelse for rentefradraget lige meget, hvor langt man går tilbage i tid.

Materialet er indeholdt i Folketingstidende 1902-03. Her er det opdelt i indeks, forhandlinger, tillæg A, tillæg B og tillæg C. Indekset indeholder en oversigt over spalterne, forhandlingerne indeholder som navnet siger Folketingets forhandlinger om lovforslaget, tillæg A indeholder selve lovforslaget, tillæg B indeholder betænkninger, og tillæg C indeholder den vedtagne lov. I bilaget er de vedlagt i den kronologiske rækkefølge som indeks, tillæg A, forhandlinger, tillæg B og tillæg C.

II. Lovforslag om *Indkomst- og Formueskat til Staten*, se *Oversigten A. II. 19.*

Lovforslagets § 1. Fastsættelse af Indkomst- og Formueskattens Størrelse ved de aarlige Finanslove Sp. 5080-82, 5090-91, 5108-09, 5126-28, 5140. — Formueskattens Størrelse 4464, 4472, 4489, 4516-17, 4525-26, 4551, 4581-82, 5140. — Den stigende Skala for Indkomstskatten, Indførelse af en Rateskala Sp. 4470, 4494-95, 4518-19, 4526, 4552, 4580-83, 4592, 4647-49, 4669-70, 4716-21, 5081-82, 5091-92, 5110, 5125-26, 5140. — Udskrivning af Formueskatten efter en stigende Skala Sp. 4495, 5081-82, 5093, 5140. — § 2. Beskatning af Aktieselskaber, Ligestilling af Aktieselskaber og Andelsselskaber Sp. 4465, 4472-73, 4525-26, 4550-51, 4564, 4568-69, 4576, 4583-84, 4588, 4602-03, 4641, 4653, 4721, 4772, 5085, 5085-86, 5095-97, 5102-03, 5106, 5112-13, 5114-15, 5129-31, 5140-41, 5398. — § 3. Skattefriheden for Kongehusets Medlemmer Sp. 5081, 5083, 5093-94, 5140-41. — Skattefriheden for Kreditforeninger og Kreditkasser Sp. 4473, 4584, 4684-85, 4820-21, 5085, 5097-98, 5115, 5140. — Statsanstalten for Livsforsikring Sp. 4584-85, 4725, 5118. — § 5. Beskatning af Værdistigning Sp. 4483, 4489, 4493, 4635, 4702, 5144, 5152, 5169-70, 5173-74, 5179-80, 5397-98. — Beskatning af Forskud paa Arv Sp. 5082, 5114, 5121-22, 5140. — § 6. Fradrag af Forsikringspræmier ved Beregningen af den skattepligtige Indkomst Sp. 4585-86, 4725-27, 5085, 5098-5102, 5105-06, 5115-17, 5117-19, 5141. — § 7. Reglen om, at Manden beskattes af hele Husstandens Indkomst, ogsaa af Hustruens Særindtægt Sp. 4685-86, 4727-28, 4768-71, 4773. — § 8. Det skattefri Minimum, særlig om en Ligestilling af Gentofte, Lyngby og Søllerød Kommuner med Kjøbenhavn og Frederiksberg Sp. 4568, 4588, 5082-83, 5093, 5141. — § 11. Nedsættelse af Formueskatten for smaa Formuer Sp. 5083, 5093, 5141. — § 23. Ansættelse af Formuen hvert Aar 4517. — Pligten til Selvangivelse af Formue og Indkomst Sp. 4465-66, 4473, 4489-90, 4495, 4517-18, 4528, 4548-49, 4561-62, 4699-4700, 5083-84, 5094-95, 5113, 5119-20, 5141-42, 5150, 5159-60. — § 25. Den Frist, inden hvilken Skatteansættelsen i Kommunerne skal være tilendebragt Sp. 4651. — § 39. Vederlaget til Kommunerne for Opkrævningen af Indkomst- og Formueskatten Sp. 4473.

III. Lovforslag om *Ejendomsskyld*, se *Oversigten A. II. 20.*

Afskrivning af Hartkornsskatterne paa den Maade, at Staten til Ejerne udbetaler Skatternes kapitaliserede Beløb i 4 pCt. rentebærende Statshypotekbeviser, imod at Ejerne til Staten udstede 4 pCt. rentebærende Grundværdiobligationer af ligelydende Værdi Sp. 4627-28, 4735-36, 5103-05, 5143, 5147, 5172-73, 5186-87, 5195. — Tilbagebetaling af Godtgørelsen for Hartkornsudjævningen i 1850 Sp. 5144-45, 5155-56, 5174. — *Lovforslagets § 1.* Bortfald af de særlige paa fast Ejendom hvilende Afgifter, der forekomme i visse Egne af Landet, saasom paa Bornholm, og have Karakteren af Statsskatter Sp. 4474, 4596-97, 4598-4602, 4680, 4727, 4786. — § 2. Medregning ved Vurderingen af Besætning, Inventarium, Maskiner og andet Driftsmateriel, Indførelse af en ren Grundværdiskat Sp. 4466-67, 4475-76, 4488-89, 4519, 4528-30, 4539, 4550, 4578, 4609, 4625-26, 4640-41, 4689-90, 4728, 4744, 4773. — Landbrugsejendommens Vurdering som fri Ejendomme Sp. 4530. — Benyttelsen af tidligere Vurderinger til Laaneefterretning Sp. 4767-68. — Vurderingen af Skovejendomme Sp. 4659-60, 4749. — Hyppigheden af Omvurderingerne Sp. 4476, 4493, 4519, 4530, 4549, 5143, 5152, 5168-69, 5195. — § 3. Ejendomsskyldens Størrelse Sp. 4464, 4476-77, 4519-20, 4538-39, 4552. — § 6. Skattefriheden for kommunale Ejendomme Sp. 4520-21, 4530-32, 4569, 4576-77, 4631-35, 4643-44, 4660-63, 4721-25, 5146, 5160-63, 5167, 5171-72, 5175-76, 5188-92, 5195. — § 7. Fritagelse af visse Beboelsesejendomme for Ejendomsskyld, særlig om Reglens Anvendelse i Gentofte, Lyngby og Søllerød Kommuner Sp. 4752, 5144, 5147, 5152-53, 5163, 5165-66, 5170, 5176, 5179, 5195. — Fritagelse for Ejendomsskyld i Tilfælde, hvor Lov af 31. Marts 1900 medfører Fritagelse for Bygningsafgift Sp. 4593, 5144, 5147, 5153-54, 5163-65, 5166-67, 5176-79, 5187-88, 5192-93, 5195. — Fradragene for Ejendomme paa Landet samt paa Købstædernes Markjorder, til hvilke der er knyttet Landbrug eller Havebrug som Næringsvej Sp. 4467, 4477, 4521-22, 4532, 4592-93, 4765-66, jfr. ogsaa Sp. 5401-03, 5410. — Fradragene for Huse, der bebos af een Familie, og hvis Beboere tilhøre Arbejderklassen eller ernære sig ved Fiskeri eller Haandværk uden fremmed Medhjælp Sp.

For de i § 2 Nr. 3—5 nævnte skattepligtige bliver kun den Indtægt at tage i Betragtning, der hidrører fra de henholdsvis under Nr. 3 og 4 nævnte Kilder.

§ 5.

Til Indkomst henregnes ikke:

- a. Formueforøgelse, der fremkommer ved, at de Formuegenstande, en skattepligtig ejer, stige i Værdi — medens der paa den anden Side ikke gives Fradrag i Indkomsten for deres Synken i Værdi — eller Indtægter, som hidrøre fra Salg af den skattepligtiges Ejendele (herunder indbefattet Værdipapirer), for saa vidt disse Salg ikke henhøre til vedkommendes Næringsvej, for Eksempel Handelsvirksomhed med faste Ejendomme, eller ere foretagne i Spekulationsøjemed, i hvilke Tilfælde den derved indvundne Handelsfortjeneste henregnes til Indkomsten, ligesom ogsaa eventuelt Tab kan fradrages i denne;
- b. Formueforøgelse, som hidrører fra Arv og Forskud paa saavel falden som ikke falden Arv eller fra Indgaaelse af Ægteskab, Udbetaling af Livsforsikringer, Brandforsikringer og deslige;
- c. de Indtægter, der hidrøre fra Kapitalforbrug eller Optagelse af Laan;
- d. Dagpenge og Rejsegodtgørelse, begge Dele under Udførelse af offentlige Hverv.

Den under a. og b. omhandlede Formueforøgelse, ligesom ogsaa den Formueformindskelse, der fremkommer ved Formuegenstandes Synken i Værdi, kommer derfor kun i Betragtning, for saa vidt som Formuens Udbytte derved er blevet forøget eller formindsket, og da kun med Beløbet af den saaledes fremkomne Udbytteforøgelse eller Udbytteformindskelse.

§ 6.

Ved Beregningen af den skattepligtige Indkomst bliver at fradrage:

- a. Driftsomkostninger, d. v. s. de Udgifter, som i Aarets Løb ere anvendte til at erhverve, sikre og vedligeholde Indkomsten, derunder ordinære Afskrivninger;
- b. fra Embedsindtægter de Udgifter til Kontorhold m. v., som Embedets Bestridelse har medført;
- c. Pensioner og andre Byrder, der paahvile et Embede;
- d. de Beløb, som i det paagældende Aar ere udredede i direkte Skatter, i Afgifter til Kommune eller Kirke, i Tiende, Fæste- og Forpagtningsafgifter, Aftægtsydelser og lignende Byrder;
- e. Renter af Prioriteter og anden Gæld, samt hvad der er anvendt til blot Vedligeholdelse eller Forsikring af den skattepligtiges Ejendom. For saa vidt Skatteansættelsen kun omfatter Indtægter fra de i § 2 Nr. 3 og 4 nævnte Kilder, kunne kun de disse Kilder vedrørende Udgifter fradrages. Derimod kan der ikke fradrages, hvad der af den skattepligtige er anvendt til Afdrag paa hans Gæld, hvilket ogsaa gælder om Fideikommisbesidderes Afdrag paa Fideikommissets Gæld.

Det kan ved den i § 48 nævnte Vejledning fastsættes, hvorvidt og i hvilket Omfang der ved Opgørelsen af udenlandske Forsikringsselskabers skattepligtige Indkomst skal tages Hensyn til Reassurancer.

Den beregnede Skatteindtægt er skattepligtig uden Hensyn til, hvorledes den anvendes, altsaa hvad enten den benyttes til egen eller Families Underhold, Betjening,

Nytte eller Behagelighed, eller til Formueforøgelse, til Forbedring af Ejendom, til Udvildelse af Næring eller Drift, til Gaver eller paa anden Maade, derunder indbefattet, hvad der af Indtægten anvendes til Erhvervelse af Livsforsikring eller anden Personforsikring.

§ 7.

Familieoverhovedet beskattes af hele Husstandens Indkomst. Til Husstanden henregnes den med Manden samlevende Hustru, selv om hun har Særformue, naar Manden dog er raadig over Indkomsten af denne, samt de af Familieoverhovedet økonomisk afhængige Børn, for saa vidt disse ikke have egen Husstand, herunder Pleje- og Adoptivbørn, derimod ikke andre Slægtninge, der ere optagne i en Familie, saa lidt som Personer, der mod Løn eller andet Vederlag ere antagne til Tjeneste eller Hjælp.

Hustru, der har Særformue, over hvis Indkomst hun er berettiget til paa egen Haand eller med en anden Værge end Manden at raade, bliver at betragte som selvstændig skattepligtig Person med Hensyn til Indkomsten af saadan Særformue. Dog bliver ingen Del af denne Indkomst at fradrage som skattefri efter § 8, naar hun samlever med Manden og denne ogsaa er skattepligtig.

Hustru, der til Stadighed lever adskilt fra sin Mand, bliver ligeledes at betragte som selvstændig skattepligtig Person med Hensyn til den Del af sin Indkomst, der ikke bestaar i Bidrag fra Manden.

§ 8.

I enhver Indkomst fradrages som skattefri: i Kjøbenhavn og Frederiksberg 800 Kr., i Købstadkommunerne samt i Marstal og Frederiksværk 700 Kr. og i Landkommunerne 600 Kr.; for hvert Barn, der ved Begyndelsen af det Kalenderaar, i hvilket Skatten ansættes, er under 15 Aar, og som efter § 7 ikke ansættes til selvstændig Skat, gives et yderligere Afdrag af 100 Kr. i Kjøbenhavn og Frederiksberg, 85 Kr. i Købstadkommunerne samt i Marstal og Frederiksværk og 70 Kr. i Landkommunerne.

Disse Fradrag blive ikke at foretage i de under § 2 Nr. 3—5 nævnte skattepligtiges Indkomst.

Af enhver Indkomst bortkastes, efter at de her nævnte Fradrag have fundet Sted, det Beløb, der bliver tilovers, naar Indkomsten deles med 50.

Den Procent, hvormed Skatten ifølge § 1 skal udredes, udfindes, forinden noget af de her nævnte Fradrag har fundet Sted.

De i § 2 Nr. 5 nævnte skattepligtige svare Skatten med 2 pCt. af det skattepligtige Beløb.

§ 9.

Skatten ansættes efter Indkomsten i det Kalenderaar, der gaar forud for Ligningen, medmindre der i vedkommendes Næringsvej sædvanlig benyttes et andet Driftsaar, eller han gør Selvangivelse og derved paaviser, at han bruger et andet Regnskabsaar end Kalenderaaaret, i hvilke Tilfælde Skatteraadet kan lade det paagældende Driftsaar eller Regnskabsaar træde i Stedet for Kalenderaaaret.

siger, at den ikke skal betale, og en anden, ifølge hvilken den skal. Det forekommer mig at være et Punkt, som var en redaktionel Ændring værd. I hvert Fald vil jeg gerne spørge den højtærede Minister, hvorledes han opfatter Forholdet. — Saa er der endelig et tredje Punkt, hvor jeg ønsker at paakalde Tingets Opmærksomhed, og det er § 6, Afsnittet e., og det sidste Stykke. Paragraffen vedrører de Poster, som kunne fradrages den skattepligtige Indtægt, og der finde vi da, at man kan fradrage Aarspræmien for Brandforsikring og Forsikringen for Ejendomme i hele Landet, og i sidste Stykke bliver der endvidere slaaet fast, at derimod maa Aarspræmien for Livsforsikring og anden Personforsikring ikke fradrages. Det er et saa ganske ejendommeligt Stykke Lovgivning, at jeg ikke mindes at have set noget tilsvarende. Jeg husker, at gamle Magister Lindberg, da han i sin Tid oversatte Biblen og kom til det Sted, hvor der staar, at Esau solgte sin Førstefødsret for en rød Ret — jeg tror nok, at der i den almindelige danske Oversættelse staar: „for en Ret Linser“ — skrev: „for en Ret Rødgrød“, og han siger saa: „Rødgrød er, saa vidt jeg ved, det eneste, en Dansker nogen Sinde har opfundet“. Jeg beklager, at Magister Lindberg er død, for hvis han havde levet endnu, saa vilde han rimeligvis have erkendt, at Danskerne have opfundet endnu en Ting, nemlig det at beskatte Aarspræmien for Livs- og Ulykkesforsikring, Syge-, Alderdoms- og Enkeforsikring, men at fritage Præmien for Brandforsikring. Jeg kender i alt Fald intet som helst tilsvarende i noget som helst andet Land. Vi have i Danmark en Lov, som tvinger visse Dele af Befolkningen til Personforsikring, Livsforsikring, Børneforsørgelse, Enkeforsørgelse osv. De, der ere tvungne dertil ved Lov, have altsaa slet ikke Raadighed over den Del af deres Indtægt, som anvendes til at betale Forsikringspræmien med, men ikke desto mindre skulle de dog betale Skat af denne Forsikringspræmie, endskønt Staten tvinger dem til at anvende deres Indtægt paa denne bestemte Maade og bevirker, at de ikke kunne raade over denne Del af Indtægten, som saaledes ikke bliver, hvad man i skattelig Henseende vilde kalde Indtægt. Vi have en anden Klasse Medborgere, Arbejdsgivere, som ifølge en udmærket Lov ere tvungne til at betale Præmie for Arbejdernes Ulykkesforsikring, men det Beløb, som Arbejdsgiveren saaledes betaler i

tvungen Præmie, er dog ikke en Indtægt, som han har Raadighed over. Staten har været saa venlig at disponere over denne Del af Arbejdsgiverens Indtægt i Forvejen. Ganske besynderligt er det da at idømme ham Skat deraf. Men se vi saa paa Modsetningen dertil, at Aarspræmien for Assurance af Ejendom skal være fritagen for Skat, begynder Forstaaelsen virkelig at glippe, og det bliver meget vanskeligt at se, hvilken Tanke der ligger bag ved disse Bestemmelser. Men man vil misforstaa det i meget betydelig Grad — det skal jeg straks komme tilbage til. Efter min Mening er Livet mere end Ejendom, efter Lovens Mening er Ejendom Nr. 1, og med Livet kan det være det samme. Ejendommen er saa værdifuld, at dens Assurance bliver honoreret efter Loven, om Livet derimod assureres, bliver vedkommendes private Sag, og han skal i alt Fald betale Skat af det, han anvender til at assurere sig selv, sin Enke og sine Børn for. Jeg vil naturligvis indrømme, at frivillig Livsforsikring, frivillig Enke- eller Børneforsørgelse, som ikke er paa-budt efter Loven, staar noget anderledes end de Personforsikringer, der ere fremtvungne ved Lov, men jeg kan ikke se, at de staa anderledes end Brandassurance, og nu kender jeg fra de forskellige europæiske Love Tilfælde, hvor man fritager Aarspræmier og Personforsikring for Skat, men man vil forgæves lede i dem for at finde noget tilsvarende til dette at paalægge Præmier for Personforsikring Skat, men derimod fritage Aarspræmier for Ejendomsforsikring for Skat. Det er det, jeg mener er en Opfindelse, der ganske kan sættes ved Siden af Opfindelsen af Rødgrød. Den er absolut national, i alt Fald i den Forstand, at den ikke forekommer noget som helst andet Sted.

Det var disse 3 Forhold, jeg ønskede at henlede Opmærksomheden paa og eventuelt at stille Ændringsforslag om, fordi jeg ved, at de have vakt en Misstemning og vakt en Missstemning, som jeg i allerhøjeste Grad beklager. Sammenstilte vi nemlig dette, at fritage Andelselskaber for Skat, men ikende Aktieselskaber Skat, at fritage Kreditforeningerne for Skat, men ikende Bankerne Skat, at fritage Brandassurancepræmierne for Skat, men ikende Livsforsikringspræmierne Skat, kunne vi ikke undre os over, at dette vil blive opfattet som et Stykke Tendenslovgivning, at gamle Følelser, som forlængst ere svundne af det politiske Liv, takket være

Maade, i samme Øjemed som almindelig Privatejendom, skal beskattes, saa kommer man Skridt for Skridt til fuldstændige Uhyrligheder. Det er denne Betragtning, der ogsaa i Fjor vandt Anerkendelse i Folketinget, og hvis man nu vilde rokke derved og gøre det om, vilde det være et Tilbageskridt i høj Grad til det værre.

Naar jeg ret udførlig har berørt disse Spørgsmaal, er det ikke, fordi der er fremkommet noget nyt, som i og for sig kunde nødvendiggøre en indtrængende Behandling deraf; men det er for at genkalde i Erindringen, hvorledes alle disse Ting allerede tidligere have været debatterede igennem fra Ende til anden, og hvorledes de Resultater, der ere naaede, ikke ere Tilfældigheder, ikke ere Afgørelser af den Art, at man lige saa godt kunde have valgt det ene som det andet. Lovenes Affattelse paa disse og mange andre omstridte Punkter er naaet gennem omhyggelige Overvejelser, som have ført til, at man har bestemt sig netop for dette og ikke for noget andet. Jeg skal yderligere endnu berøre nogle af de fremdragne enkelte Spørgsmaal. Det ærede Medlem for Valby (Oscar Hansen) spurgte, om Statsanstalten for Livsforsikring kommer til at betale Indkomstskat. Dertil skal jeg svare: Nej, Statsanstalten er fritagen for at svare Indkomstskat, der er intet i Loven, hvorefter man kunde indordne Statsanstalten under de Virksomheder, af hvilke der skal betales Skat. — Det ærede Medlem mente dernæst, at det er saa højst urimeligt, at hvad der anvendes til Brandforsikring kan fradrages i den skattepligtige Indkomst, medens det samme ikke er Tilfældet med det, der anvendes til Livs- og Ulykkesforsikring. Det ærede Medlem finder, at denne Forskel ikke blot er urimelig, men saa forkastelig, at den sætter et Brændemærke paa Loven, at den giver Loven Karakter af en Tendenslov, et Stykke Klassepolitik. Jeg tilstaar, at jeg ikke ganske er i Stand til at faa fat paa den Tankerække, der bringer et forholdsvis saa lille Spørgsmaal som dette til at ses under en saa fænomenal Forstørrelse. Jeg skal erkende, at et Ønske om, at det, der udredes til Livs- og Ulykkesforsikring skal undrages fra Beskatning, kan fortjene at tages Hensyn til; men det er i alt Fald

noget, der kan være forskellige Meninger om, og det er ikke en Sag, der er saadan lige at løbe til. At det, der udredes i Brandforsikringspræmie, er en direkte Udgift og maa medregnes til Driftsomkostninger, er noget, der siger sig selv. Det er klart, at det Beløb, man giver ud for at sikre sig mod Brandfare eller mod Søskade, er økonomisk set simpelthen en Driftsudgift. Det samme vil komme til at gælde f. Eks. om den Præmie, som en Arbejdsgiver udreder for at dække sine Forpligtelser med Hensyn til Udbetaling af Skadeserstatning til en Arbejder, som kommer til Skade i hans Bedrift. De Assurancepræmier, som en Arbejdsgiver udreder i dette Øjemed, ere ogsaa at betragte som en Driftsomkostning og maa ganske simpelt fragaa i hans Bruttoudbytte, inden hans Renindkomst kan fremkomme. Dette synes mig selvfølgeligt. Spørgsmaalet bliver derimod allerede betydelig mindre klart, naar der bliver Tale om den Præmie, en Mand udreder til Syge-, Ulykkes- eller Invaliditetsforsikring for sig selv. Det er ikke let at se, hvorledes Udgifterne i dette Øjemed egentlig ere væsensforskellige fra Udgiften til Læge og Medicin. Den Mand, der forsikrer sig mod Sygdom eller Tilskadekommen nedbringer derved sin Udgift i det Tilfælde, han bliver syg eller kommer til Skade; men de Udgifter, der normalt paa-hvile et Menneske til Livets første Fornødenheder og Underhold, derunder ogsaa Sygehjælp, ere allerede tagne i Betragtning ved det Beløb, der som Eksistensminimum fradrages enhver Indkomst. Det er derfor ingenlunde helt klart, at det vil være begrundet yderligere at give Fradrag for Udgifter af den nævnte Art. Gaa vi nu videre og spørge om Skattefrihed for de Præmier, en Mand udreder for sin egen Livsforsikring eller for at skaffe sig en Livrente, saa er det ikke let at se, hvori Væsensforskellen ligger mellem Udbetalingen af saadanne Præmier og Beløbenes Opsparing i en Sparekasse. Enten jeg sætter mine Penge paa en Sparekassebog, eller jeg køber en Livrente eller Livsforsikring derfor, synes i det væsentlige at komme ud paa det samme, ligesom Livsforsikringspoliceen jo ogsaa er et Værdipapir, der kan realiseres. Disse Forhold

Kommanditaktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar under de under Nr. 4 angivne Forudsætninger. Udenlandske Selskabers herværende befuldmægtigede ere medansvarlige for Skattebidraget.“

Af *Oscar Hansen, Alfred Christensen og Philipsen*:

Til § 2.

11) I Nr. 5, Linie 4 og 5, udgaa Ordene: „naar den Virksomhed, der er Foreningens Hovedøjemed, udstrækkes ud over Medlemmernes Kreds“.

Til § 3.

12) Nr. 4 udgaa.

Til § 6.

13) I Post e., 2den Linie, udgaa Ordene: „eller Forsikring“.

14) I sidste Stykke, 4de Linie, sættes Punktum efter „Maade“, og Resten af Stykket udgaa.

Af *Alfred Benzon, Alfred Christensen, Ottosen og Philipsen*:

Til § 6.

15) Stykke f. bortfalder undtagen det sidste Punktum. I dette udgaa i sidste Linie: „efter Fradrag af de forannævnte 4 pCt. fremkomne“.

Til § 8.

16) Som nyt 4de Stykke indsættes:

„Enhver her i Landet boende Skatteyder kan ved Angivelsen af sin skattepligtige Indtægt opgive særskilt det Beløb heraf, som maatte skyldes Udbytte af Aktier eller Andele i de i § 2, Stykke 5, nævnte Selskaber og Foreninger, og hvoraf der er betalt Indkomstskat til Staten. Der fradrages da 2 pCt. af det nævnte Beløb i vedkommende Skatteydere Indkomstskat.“

Af *Bluhme*:

17) Principalt:

Der tilføjes en ny § 49, saalydende:

„Paa den aarlige Finanslov bestemmes, hvor stort Beløb (mindst Halvdelen) der af disse Skatters Beløb skal afgives til Kommunerne“.

Anm. § 31 i Forslag til Lov om Ændringer i og Tillæg til de nugældende Regler for den kommunale Beskatning samt om Statstilskud til Kommunerne rettes i Overensstemmelse hermed.

Se endvidere neden for Sp. 5143.

Formanden: Til Foretagelsen af det af det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) stillede Ændringsforslag kræves Tingets Samtykke. Hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er saaledes givet.

Jeg sætter Lovforslagets enkelte Paragraffer med de dertil hørende Ændringsforslag til Forhandling under et.

Borgbjerg: Der er til Skattelovenes 2den Behandling stillet en stor Mængde Ændringsforslag, og det er jo ret naturligt, eftersom der ikke er givet Tinget Lejlighed til Udvalgsbehandling. Imidlertid vedrøre de fleste af disse Ændringsforslag, saa vidt jeg kan se, kun mere underordnede Punkter, for saa vidt de ere stillede fra andre Sider i Salen. De Forslag derimod, som det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (Sigvald Olsen) og jeg paa den socialdemokratiske Gruppens Vegne have tilladt os at stille, vedrøre ogsaa Hovedpunkter i de foreliggende Lovforslag. Derimod mener jeg ikke, at de røre ved Grundlaget eller ved Rammerne for den foreliggende Skattereform; det gøre de ikke. Vi kunde i og for sig godt have Lyst til at stille Ændringsforslag, der rørte ved Grundlaget, selve det ledende Princip, selve Rammerne for Forslagene, men da den højtærede Finansminister i Vinter har gjort et Forsøg derpaa, et forgæves Forsøg paa at komme bort fra den store Vending, den store Kolbøtte i Skattelovssagen, der skete ved de Estrupske Godsejeres

at man ikke har sat Andelsselskaber ind, og det er denne Forglemmelse, vi gerne ville give Tinget Løjlighed til at gøre god igen ved at stille det over for Ændringsforslagene. I Længden vilde Lovforslaget, som det her foreligger, vistnok virke mere generende for Andelsselskaber end for Aktieselskaber, i hvert Tilfælde moralsk; thi det er uomtvisteligt, at Andelshaverne ville faa at høre tidlig og sildig, at de gennem deres Talsmænd i Tinget have sørget for en Lovgivning, der ikke er retfærdig lige over for alle Erhvervsgrene. Den Tanke, at Aktieselskaber og Andelsselskaber skulle staa lige, har heller ikke fra nogen som helst Side mødt Modstand, tværtimod har den mødt Billigelse fra enkelte Talere, i hvert Tilfælde fra det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Blem). Ændringen Nr. 2 til § 3 tilsigter paa lignende Maade at skabe Ligestillethed mellem de forskellige Pengeinstitutter, saaledes at de Pengeinstitutter, der ere absolut nødvendige for Handelens og Industriens og Søfartens Vedkommende, ikke faa en Ekstraskat mere paalagt end dem, der ere tilstrækkelige i det hele og store for Landbrugets Vedkommende. Her er der ganske vist ved Sagens første Behandling fremkommet en Indvending fra det ærede Medlem for Bornholms 2den Valgkreds (N. J. Jensen), men denne Indvending beror paa forskellige Misforstaaelser. Det ærede Medlem antydede, at der er Forskel paa Banker, der kun have den Opgave at skabe Fortjeneste til Aktionærerne, og saa Kreditforeningerne. Men nu er Sagen jo den, at Bankerne søge at skabe Fortjeneste til dem, der have Stemmeret paa Bankernes Generalforsamlinger, og Kreditforeningerne søge selvfølgelig ogsaa at skabe Pengefordel for dem, der have Stemmeret paa Kreditforeningernes Generalforsamlinger. Der er der i hvert Tilfælde ingen Forskel mellem dem. Desuden tager det ærede Medlem ogsaa i en anden Henseende fejl, idet det paa ingen Maade er alle Spare- og Laanekasser, som ere forskellige fra Bankerne i denne Henseende, men vigtigere og væsentligere er det imidlertid, at det ærede Medlem ikke synes at have lagt Mærke til, at Lovforslaget indfører Beskatning baade paa fysiske Personer og paa juridiske Personer. Og naar vi her have at gøre med en Bestemmelse vedrørende de saakaldte juridiske Personer, kan det ikke hjælpe, at man pludselig slaar om og henter Argumenter fra de fysiske Personer. Denne Bemærkning maa tillige

tjene som Svar til den højtærede Indenrigsminister. Ændringsforslagets Tendens er: som sagt, den at sørge for, at de Pengeinstitutter, der ere nødvendige for Handel, Industri og Søfarts Fremme, blive stillede akkurat paa samme Maade som de, der ere tilstrækkelige for Landbrugserhvervenes Fremme. Saa kommer jeg endelig til de 2 sidste Ændringsforslag under Nr. 3 og 4 til § 6, ved hvilke jeg maa dvæle en lille Smule, udførligere. Thi medens de 2 andre Punkter hverken bleve angrebne af den højtærede Minister eller af andre Talere, saa vidt jeg mindes, under Lovforslagets 1ste Behandling, gjorde den højtærede Minister dette Punkt vedrørende Assurancespørgsmaalet til Genstand for en interessant Udvikling, som nøder mig til paa ny at begrunde Ændringsforslagets Nødvendighed. Den højtærede Minister sagde en Ting, som jeg underskriver, den var saa forfærdelig fornuftig, og det var dette, at man maa ikke paa analog Maade overføre Forholdene fra den ene Slags Forsikringsselskaber, nemlig Livsforsikringsselskaber og Personforsikringsselskaber, til den anden Slags, nemlig Brandforsikringsselskaber. Det er fuldstændig rigtigt. Ingen, der har beskæftiget sig noget med Forsikringsteori, vil benægte denne Sandhed, der oven i Købet er mere end en Sandhed: Det er en alvorlig Røffel. Det er en Røffel, den højtærede Minister giver Koncipisten af vedkommende Lovforslags Bestemmelser. Thi hvad er det nemlig, denne Koncipist har gjort. Han har taget de Bestemmelser, der rundt omkring i Europas Lande gælde for Livsforsikring og Personforsikring og analogt overført dem paa Brandforsikringen. Det skal jeg tillade mig nærmere at paavise det høje Ting. I Preussen findes den Bestemmelse, at Præmier for Syge- og Ulykkesforsikring, Alderdomsforsørgelse, Invaliditetsforsikring, Enke- og Børneforsørgelse og Pensionskasser, samt Livs- og Dødsforsikringer, der ikke overskride 600 Mark aarlig, ere fritagne for Skat. Det var altsaa alle Personforsikringer, der ere fritagne for Skat. I Sachsen er der efter Loven af 1900, der indfører Ændringer i Indkomstskatteloven af 1878, Fritagelse for Præmier til Syge- og Ulykkes-, Alderdoms- og Invaliditetsforsikring, Enke- og Børneforsørgelse, Pensions- og Begravelseskasser. Dertil kommer saa endvidere i Sachsen og en Del andre Lande Fritagelse for Præmier til Immobiliær Brandkasser. I Hessen ere fritagne for Skat: alle Bidrag til Syge- og Ulykkesforsikring, Alderdomsforsør-

gelse, Invaliditetsforsikring, Enke- og Børneforsørgelse og Pensionskasser. I Braunschweig forholder det sig som i Preussen. I Sachsen-Meiningen er der Fritagelse for dem, der ifølge Embedspligt er paalagt Aarsudgifter og endvidere Præmier for Syge-, Alderdoms- og Invaliditetsforsikring. I begge Schwartzburgerne fradrages i Indkomstskattens Beløb, der er skattepligtigt, de lovbestemte Bidrag til Syge-, Ulykkes-, Enke- og Børneforsørgelse og Pensionsforsikring. I Reuss den yngre Linie er der Fritagelse for alle ved Lov paabudte Aarsbidrag for Embeds- og Bestillingsmænd og for Enkeforsørgelse. I Reuss den ældre Linie er der Fritagelse for alle ved Lov paabudte Udgifter til Syge-, Ulykkes-, Alderdoms-, Invaliditets-, Enke- og Børneforsørgelse samt til Pensionskasser. Paa samme Maade forholder det sig i Hamborg, Lübeck og Bremen. I Østerrig ere fritagne for Skat alle Forsikringspræmier for enhver Art af Skader. Endvidere alle Livs- og Dødsforsikringer, for saa vidt det aarlige Bidrag ikke overstiger 100 Gylden. Endvidere Forsikringer af Ægtefæller og Børn indtil et aarligt Bidrag af 200 Gylden. I Holland trækkes fra Erhvervsskatten de Bidrag til Understøttelsesfonden, der udgives af Forretningsfolk for at ulykkes-, alderdoms- og sygeforsikre de i Forretningen beskæftigede. Altsaa, rundt omkring i Europa ere Skatteteknikere komne til det Resultat, at forskellige Arter af Personforsikring kan det være berettiget at unddrage Skattebyrden, men ingen Steder i Verden er man kommen eller vil man nogen Sinde komme til et Resultat som det, dette Lovforslag giver, nemlig at Brandforsikring skal være fritagen, men derimod ikke Personforsikring. Det er det, jeg tillader mig at kalde: en ejendommelig dansk Opfindelse, og den vil ogsaa vedblive at være dansk i den Betydning, at der ingen Mennesker er, der efterligne den. Der findes nok enkelte tyske Stater, hvor Brandforsikringsselskaber ogsaa fritages for Skattepligt, men vel at mærke sammen med Personforsikringspræmierne. Men dette, at Brandforsikringspræmier fritages for Skat, uden at samtidig Personforsikringspræmier fritages, findes ingen Steder i Verden og vil ganske sikkert heller aldrig findes noget Sted. Nu siges der, at Sagen er jo dog den, at Brandforsikringspræmien er en Driftsudgift og maa derfor være fri for at bebyrdes med Skat. Det er nu tvivlsomt, derom ere Skatteteknikerne paa ingen Maade enige, thi Gaar-

dens Drift gaar jo lige godt, hvad enten Gaarden er forsikret eller ikke, aldeles ligesom et Skib sejler lige godt, hvad enten det er forsikret eller ikke. Det kan være en Udgift, der kan sikre mod uheldigt Afbræk i Driften eller Sejladsen eller i Forretningen; men en Driftsudgift i Ordets egentlige Forstand er det dog neppe. Det er det i hvert Fald heller ikke efter det danske Lovforslag, thi se vi efter, viser det sig, at der i § 6 staar noget ganske andet. I § 6 e. staar der nemlig, at man fra den skattepligtige Indtægt kan fradrage Renter af Prioriteter og anden Gæld, samt hvad der er anvendt til blot Vedligeholdelse eller Forsikring af den skattepligtiges Ejendom. Det er altsaa kun Præmien for Forsikring af Ejendommen, af Gaarden, der fradrages, men ikke Præmien for Forsikring af Høsten eller af Redskaber eller af Indbo. Nu er det dog klart, at hvis Brandforsikringspræmien skal være en Driftsudgift, maa det være det samme, enten det er af Ejendommen alene eller det, der er i Ejendommen. Den Mand, der forsikrer det Korn, han har liggende i sin Lade, søger jo lige saa vel at holde sig skadesløs mod Afbræk i Driften som den, der forsikrer Laden, i hvilket Kornet ligger. Hvis dette derfor skulde være betragtet som en Driftsudgift, maatte det jo være alle Præmier for Tingsforsikring, som skulde være fri for Skat. Men det er jo kun Præmien for selve Ejendommen, der fritages for Skat. Det er ogsaa noget vanskeligt at indse, hvorledes Udgiften ved at brandforsikre sin Ejendom, sit Hus, skal være en Driftsudgift, medens Udgiften ved at forsikre sig mod Sygdom, ved at gaa ind i en Sygekasse eller en Ulykkesforsikringsforening, ikke er en Driftsudgift. Thi det at forsikre sig mod Ulykkestilfælde og Sygdom er jo lige saa vel at garantere sig mod Afbræk i Driften som det at forsikre sin Ejendom mod Brandskade. Denne Tanke er ogsaa ejendommelig, at Samfundet siger saaledes: Det vedrører aldeles ikke os, om I forsikre jer, jeres Liv, jeres Koner eller jeres Børn, om I gaa ind i en Begravelseskasse, en Sygekasse eller en Alderdomsforsørgelseskasse, om I skabe jer en Ulykkesforsikring eller Invaliditetsforsikring, vær saa god, gør hvad I ville, men hvis I forsikre jeres Ejendom mod Brandfare, saa belønner Staten jer ved at fritage jer for Skat af denne Udgift. Det er dette, jeg tidligere har karakteriseret som en ganske ejendommelig Opfattelse, dette, at Ejen-

dom staar højere i Statens Øjne end Liv. Man kan gøre, hvad man vil, enten forsikre sig i de forskellige Personsforsikringsanstalter eller lade være, Staten tager intet som helst Hensyn dertil. Men den belønner det, at man forsikrer sin Ejendom mod Brand- eller Hagelskade, mod Hagelskade dog kun for saa vidt den ødelægger Vinduer eller Tage, men ødelægger den Sæden, er det Beløb, man i saa Henseende har tegnet sig for, ikke fritaget for Skat. Det er det, som er det kuriøse ved det, og det er noget af det, som bevirker, at Koncipisten af Lovforslaget i Virkeligheden, som jeg sagde, inderlig har fortjent den Røffel, den højtærede Minister gav ham i sin Tale. I den Anledning kan jeg ikke undlade at beundre den højtærede Ministers Mod. I Folketingstidenden Sp. 4726 omtaler Ministeren dette Forhold og mener, at Brandforsikringspræmien er en Driftsudgift. Og derpaa siger den højtærede Minister følgende: „Det samme vil komme til at gælde f. Eks. om der Præmie, som en Arbejdsgiver udreder for at dække sine Forpligtelser med Hensyn til Udbetaling af Skadeserstatning til en Arbejder, som kommer til Skade i hans Bedrift.“ Nej, det er det, som det ikke vil, thi der staar udtrykkelig at læse i § 6, sidste Stykke, at Erhvervelse af Livsforsikring eller anden Personforsikring, selv om det betragtes som Driftsudgift, ikke maa fritages for Skat. Nu kan naturligvis den højtærede Minister gennemføre Loven paa sin egen Maade, men der kommer en anden Minister, som gennemfører Loven i Overensstemmelse med det, der staar i Stykket, og her staar, at enten vi ved Lov have tvunget Folk til at forsikre sig selv eller andre, er ganske ligegyldigt, de skulle betale Skat. Der staar: Den beregnede Skatteindtægt er skattepligtig uden Hensyn til, om den er anvendt til Forbedring af Ejendom, til Udvidelse af Næring eller Drift, eller — og det nævnes udtrykkeligt — til Erhvervelse af Livsforsikring eller anden Personforsikring. Altsaa selv om vi betragte Udgiften til Person- og Livsforsikring som en Driftsudgift, er det tydeligt bestemt i § 6, at den alligevel skal beskattes. Og nu er Forholdet, som jeg sidst talte om, det, at vi tvinge Embeds- og Bestillingsmænd til Personforsikring, vi tvinge Arbejdsgivere til Udgifter til Ulykkesforsikring, og samtidig tvinger man vedkommende Embedsmand og Arbejdsgiver til at erlægge Skat til Staten af et Beløb, som Staten har været saa venlig at disponere over paa Forhaand, og som de selv

aldrig have haft Raadighed over. Det er jo dog ogsaa utvivlsomt, at den højtærede Minister selv har set, hvor uheldig denne Bestemmelse er. Paa flere Steder i sin Tale kommer Ministeren jo tilbage til dette, at det jo kan være, at vi maa træffe Forandringer i Forholdet, og dermed er jeg selvfølgelig meget vel tilfreds. Men jeg vilde ganske vist finde det rigtigere, ogsaa for vor egen Skyld, om vi rettede disse Forhold, som vi se ere forkerte, og ikke søge at føre et Forsvar med meget subtile Grunde, som dog alligevel ere opfundne ad hoc, og som i og for sig ikke have principiel Betydning. Bliver Lovforslaget vedtaget, saaledes som det er paa dette Omraade, saa tror jeg, jeg kan sige, at det vil vække almindelig europæisk Opmærksomhed. Det er en Tankegang, en Argumentation, som aldrig nogen Sinde er kommen frem tidligere. Det er noget saa specifikt, forekommer det mig, det, man træffer Bestemmelse om her, at det ganske sikkert vil bevirke, at man rundt omkring i Verden, hvor man følger Skatteteknik med Opmærksomhed og drøfter skatte-tekniske Spørgsmaal, vil trække et meget stort Smil paa Læben. Dette Spørgsmaal om Assurance tog jeg kun med, fordi det blev opfattet i Analogi med de 2 andre Punkter, vi have omtalt, og som mine Medforslagsstillere og jeg her have søgt at forbedre gennem vore Ændringsforslag. Ikke i og for sig men tilsammen med de 2 andre Punkter vise disse Bestemmelser i Paragraffen hen til en Form af Lovgivning, som Ændringsforslagsstillerne ikke ønske skal blive gængs. Vi ønske ikke, at man ude omkring i Byerne eller paa Landet skal kunne sige, at vi her give Love, der sætte en ubillig og uretmæssig Grænse mellem de forskellige Erhverv, og da vi ikke ønske det, vilde vi sætte megen Pris paa at faa Ændringsforslagene vedtagne.

Benzon: Jeg skal ikke trætte det høje Ting længe. Det er indtil Trivialitet blevet gentaget hev, at der er gjort en Fejl ved at beskatte Aktieselskaber dobbelt. Der er ikke fremkommet Argumenter fra Modpartens Side, hvorimod der kun er fremført Undskyldninger, at det ikke betyder saa meget pekuniært osv., men nogen virkelig Grund til at fravige Folketingets Beslutning er der ikke fremført. Jeg kunde for saa vidt ganske slutte mig til det Ændringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen), og som fører Loven tilbage til den Form, den havde i

kornsskatter, vilde det betydelige Beløb, som Indkomst- og Formueskatten vil bringe Staten, kunne hjælpe baade Stat og Kommune til en langt bedre Status, end der vil blive efter de Skattelove, der her foreligge til anden Behandling. Foreløbig skal jeg indskrænke mig hertil.

Thomas Larsen: Naar jeg nu tager Ordet for at omtale de Ændringsforslag, der ere foreslaaede i Anledning af denne 2den Behandling af Skattelovene, skal jeg søge at fatte mig i stor Korthed. Der foreligger jo en hel Række Forslag, der nu ere anbefalede af det ærede Medlem for Valby (Oscar Hansen), det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Benzon), det ærede Medlem for Hurup (N. Andersen) og det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme). Angaaende det ærede Medlem for Esbjergs Forslag, som jo gaar ud paa at foreslaa en meget stor og omfattende Skatteplan, skal jeg ikke udtale mig synderlig, men henvise til den højtærede Finansministers Omtale af det samme eller et lignende Forslag forleden, til hvilken jeg ganske kan slutte mig. Ligeledes med Hensyn til de Ændringer, der ere stillede af adskillige og da navnlig af københavnske Medlemmer, kan jeg henvise til det Foredrag, som den højtærede Minister forleden holdt, hvor netop de samme Emner vare oppe til Drøftelse. Man kan sige, at der ved første Behandling næsten blev givet en Forhaandsbesvarelse af de Ændringer, som nu ligge paa Tingets Bord, hvorfor det vilde være ganske overflødigt at gaa nærmere ind paa en Realitetsbehandling. Jeg finder det dog rigtigt at gøre et Par Bemærkninger til det af det ærede Medlem for Valby omtalte Forhold, Beskatningen af Forsikringspræmier. Uagtet jeg henholder mig til den højtærede Finansministers Udtalelser forleden over for det ærede Medlem, er jeg dog maaske noget mildere stemt end Ministeren over for det ærede Medlems Forslag, idet det jo ret vel kan tænkes, at det kunde blive nødvendigt paa et senere Tidspunkt at foretage en Ændring i Loven paa dette Punkt. Det antydede, saa vidt jeg husker, ogsaa den højtærede Minister, og jeg vil ogsaa betone det. Jeg tror imidlertid ikke, at det er nødvendigt i Øjeblikket at foretage en saadan Forandring. Saa længe Forsikringen her hjemme i al Almindelighed hviler paa et rent individualistisk Grundlag, saa at det er den enkelte Person, der gennem sin Præmieforsikring søger at erhverve sig en fremtidig Fordel, der

kommer til at betyde for ham det samme som, hvis han lægger en Sum Penge aarlig op, synes det mig rimeligt, at ogsaa den Formueforøgelse, som han gennem sin Præmie skaffer til Veje, beskattes. Noget andet vilde det være, hvis vi gik over til en almindelig Invaliditetsforsikring, der blev almindelig, som Brandforsikring nu er det. I saa Fald vilde det ganske sikkert være nødvendigt at foretage en Ændring, men det tænker jeg ogsaa, at vi alle let vilde kunne blive enige om. Men paa dette Tidspunkt skal jeg anbefale ikke at vedtage det af det ærede Medlem stillede Forslag.

Det ærede Medlem for Hurup anbefalede et af ham stillet Forslag om, at indenlandske Aktieselskaber skulle fritages for Skat. Det samme Ændringsforslag i en noget anden Form har det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds nærmere begrundet. Jeg skal over for disse Ændringsforslag kun sige dette, at jeg tidligere gentagne Gange her i Salen personlig har udtalt, at denne Tanke om at fritage indenlandske Aktieselskaber for Beskatning til Staten tiltaler mig og, som ærede Medlemmer vide, har jeg ogsaa stemt for det. Men jeg vil dog sige, at efter den meget ringe finansielle Betydning, dette Forslag har, efter den meget ringe Betydning, det kan antages at faa over for de omhandlede Selskaber, og da dette Forslag nu flere Gange har været en Kastebold frem og tilbage mellem de to Ting, kan jeg nu ikke anbefale, at vi atter vende paa dette Punkt og foretage en Ændring, som kunde berede Skattelovens Gennemførelse Vanskeligheder. Jeg vil derfor ogsaa anbefale Tinget ikke at vedtage disse Ændringer.

Jeg vender mig derefter til de Ændringsforslag, der ere stillede af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg). Det er med en ikke ringe Forbavelse, at jeg har set Indholdet af disse Forslag, og jeg blev ikke mindre forbavset, da jeg hørte det ærede Medlem begrunde disse Forslag. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at han og hans Parti kunde nok have haft Lyst til at opstille nogle helt andre Rammer for Forslaget end de foreliggende; men da den højtærede Finansminister havde forsøgt noget saadant forgæves, vilde det ærede Medlem anse et saadant Forsøg fra sin Side for unyttigt. Det glædede mig at høre denne Tilslutning fra det ærede Medlems Side til Ministeriets Taktik, det glædede mig, fordi det synes mig at betegne en

at finde en baade principielt og praktisk holdbar Skillelinie, vil imidlertid blive meget vanskeligt, og derfor mener jeg, at den Distinktion, der er angiven her i Loven, er at foretrække, den synes mig at være mere praktisk anvendelig. — Dernæst foreslaas det fra samme Side, at Kreditforeninger og Kreditkasser, Spare- og Laanekasser ikke skulde undtages fra Skattepligt. Jeg maa gøre opmærksom paa, at disse Foreninger og Institutioner dog i deres Væsen ere ikke lidet forskellige fra Aktieselskaber, og der vil ved deres Beskatning navnlig ogsaa være den store Vanskelighed, at det ikke vil være let at angive, hvad disse Institutioners virkelige Indtægt er. Det forekommer mig, at naar saadanne Institutioner ere stillede anderledes end Aktieselskaber, er det begrundet i Forholdenes Natur. — Endelig er det samme ærede Medlem vendt tilbage til det Spørgsmaal, jeg omtalte forleden, nemlig om, hvorvidt Forsikringspræmien bør fradrages den skattepligtige Indtægt. Jeg tror, at jeg har behandlet dette Spørgsmaal forleden Dag saa indgaaende, at der er liden Anledning for mig til at optage en Diskussion derom paa ny. Men, da det ærede Medlem med en vis Iver, til Dels endog i ret kraftige Udtryk, har insisteret paa, at det, der findes derom i Loven, er forkert, skal jeg kortelig gøre opmærksom paa, at denne det ærede Medlems Opfattelse viser sig at bero paa en Række paafaldende Misforstaaelser fra hans Side. Det ærede Medlem fremdrog en hel Del Love fra nogle mindre tyske Stater, som give udtrykkelige Regler for, at Beløb, der udredes til Præmier for Livsforsikring o. lign. ere skattefrie, men derimod ikke nævner noget om, at det samme gælder for Brandassurancepræmier. Han tilføjede, at en Bestemmelse af denne sidste Art vil være noget for dansk Lovgivning ganske ejendommeligt, og at der ikke noget andet Sted i Verden vil findes noget tilsvarende. Denne det ærede Medlems Opfattelse beror paa en højst besynderlig Misforstaaelse. Alle de Smaastaters Love, som det ærede Medlem nævnede, kender jeg ganske vist ikke; men jeg kan aldeles trygt gaa ud fra, at hvis der i disse Love ikke siges noget om, at hvad der udredes til Brand- og Søassurance kan fradrages, naar Indtægterne skulle udfindes, er Grunden den, at det ikke falder noget Menneske paa Jorden ind, at det ikke skulde fradrages. Det er noget, der ikke behøver at siges; det er i og for sig ganske overflødigt, at

det staar her i Loven, thi det følger i den Grad af Sagens Natur, at der ikke kan være Tale om andet. Det ærede Medlems Misforstaaelse paa dette Punkt viser sig at hænge sammen med, at han ogsaa har læst Bestemmelsen i § 6 e forkert. Han tror, naar det her hedder, at der kan fradrages, hvad der er udredet i Forsikring af skattepligtig Ejendom, at dette da kun skal gælde for fast Ejendom. Nej, det gælder om al Ejendom. Det gælder ikke blot den faste Ejendom, men ogsaa Løsøre og Købmandsgods. Det ærede Medlem mener, at ved at stryge denne Bestemmelse vil man opnaa at stille Land og By mere paa samme Fod, idet han synes at opfatte det som en særlig Begunstigelse for Landboerne at have Lov til at fradrage Brandassurance af Bygninger. Men hvis det ærede Medlem som Frugt af sin Iver for at ændre Loven kom og fortalte Købmændene her i Byen, at det var lykkedes ham at udvirke for dem, at de fik Lov til at betale Skat af, hvad de udrede til Sø- og Brandassurance, vilde de gni de Øjnene og blive noget forundrede over den Present, som det ærede Medlem der bragte dem. Forholdet er saa ganske simpelt, noget som i den Grad følger af Sagens Natur, at det endog er overflødigt at sige det. Hvad Købmanden eller enhver anden Mand i sin Virksomhed udreder til Assurance, er en Del af hans Driftsomkostninger og maa selvfølgelig fradrages, naar man vilde finde Renindtægten, den skattepligtige Indtægt. Naar det ærede Medlem endelig læser Slutningsstykket i § 6 som værende i Strid med, hvad jeg forleden har udtalt, beror dette paa, at det ærede Medlem har misforstaaet dette Slutningsstykke. Den foregaaende Del af Paragraffen giver Bestemmelser om, hvorledes den skattepligtige Indkomst udfindes, hvilket Fradrag der kan gøres, hvilke Driftsomkostninger man kan trække fra, inden man kommer til den Indkomst, hvoraf der skal svares Skat. Derefter hedder det saa i sidste Stykke: „Den beregnede Skatteindtægt“ — den Indtægt, som i Henhold til de foregaaende Regler er udfundet — „er skatteplig uden Hensyn til, hvorledes den anvendes“ — altsaa uden Hensyn til, om man anvender den til at købe sig en Livsforsikring, eller man sætter Pengene i Sparekassen eller bruger dem paa en hvilken som helst anden Maade. Og naar der i andre Landes Lovgivninger findes Bestemmelser om, at hvad der udredes i Livsforsikringspræmier o. lign. skal være skattefrit, saa er Forholdet sikkerlig det,

at hvis der ikke i Loven stod noget udtrykkeligt derom, vilde man efter Forholdets Natur ikke kunne betragte den Slags Udgifter som skattefrie. Dette stemmer ogsaa med, hvad der er gældende Praksis f. Eks. ved Paaligningen af Indkomstskatten her i Kjøbenhavn. Resultatet bliver da det, at hvis man vedtog de to Ændringsforslag, som det ærede Medlem vedrørende dette Emne har stillet, saa vilde det i og for sig gøre hverken fra eller til med Hensyn til Lovens Forstaaelse. Thi hvad enten man siger, at det, der udredes til Brand- eller Søassurance, skal være skattefrit, eller man lader være med at sige det, og hvad enten man siger, at det, der udredes i Livsforsikringspræmie, skal beskattes, eller man ikke siger det, saa bliver Resultatet det samme. Saa længe der ikke er fastsat en udtrykkelig Regel, som staar i Strid med det, som følger af Forholdets Natur, saa vil det, som følger af sig selv, være det gældende. — Hermed har jeg omtalt alle de Ændringer, der ere stillede, og kan indskrænke mig hertil.

Bluhme: Da jeg ikke vil udsætte mig for, at det Ændringsforslag, jeg har stillet til Loven om Indkomst- og Formueskat, skulde blive forkastet, eftersom det hører nøje sammen med de andre Ændringsforslag, som jeg fremsætter til Forslaget om Ejendomsskyld, skal jeg hermed tage Forslaget tilbage.

Formanden: Det af Folketingsmanden for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) stillede Ændringsforslag Nr. 17 til det foreliggende Forslag er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Det er da bortfaldet.

Oscar Hansen: Der er ganske vist en Del Misforstaaelser i denne Sag, men de ere ikke paa min Side, men paa anden Side. Først er det en Misforstaaelse, naar den ærede Minister mener, at jeg kun har nævnet en Del mindre tyske Stater; Preussen er ikke nogen mindre tysk Stat, Østerrig ikke heller, og Holland er end ikke nogen tysk Stat, og England, som den ærede Minister nævnte sidst, er heller ikke bleven tysk endnu saa lidt som Italien. Dernæst er det en Misforstaaelse, naar den ærede Minister opfattede mine Ord, som om jeg mente, at der ikke i nogen Lovgivning fandtes fritagelser for Skattepligt af Brandassurancepræmier. Men jeg har paastaet, at der ikke er og sandsynligvis heller ikke vil komme noget Land, hvor

Brandassurancepræmien er fritagen for Skat, medens Personassurance er belagt med Skat. Det har jeg sagt, og det vedbliver jeg ganske vist at hævde.

I øvrigt skal jeg endnu gøre et Par Bemærkninger i Anledning af Ytringer fra den ærede Minister — jeg skal renoncere paa en mere fuldstændig Gennemgang. Der staar i § 6 e som fritaget for Skattepligt: „Hvad der er anvendt til blot Vedligeholdelse eller Forsikring af den skattepligtiges Ejendom.“ Enhver, der læser det, maa opfatte det saadan, at det, der er forsikret, er Ejendommen, saa det kan hverken ramme Løsøre eller Købmandsgods. Hvis det er Meningen, at denne Bestemmelse skulde ramme disse Ting, saaledes som den ærede Minister mener, hvorfor staar det der saa ikke? Men det er det ejendommelige, at alt, hvad der betragtes som „selvfølgelig“, det staar der ikke. Jeg antager, at dette sidste gælder om Statens Livsforsikringsanstalt, som ved særlig Lov er fritaget for visse Statsafgifter. Men det staar ikke omtalt i § 3. Der staar, at Kongen og fremmede Gesandtskaber og andre Udlandinge ere fritagne. Der staar ikke noget om Statsanstalten, fordi det er „selvfølgelig.“ Men nu er det saaledes, at hvad en mener er selvfølgelig, mener en anden ikke er det, og det var derfor heldigt at skrive i en Lov, hvad der er det rigtige. Som Vidnesbyrd skal jeg nævne den ærede Ministers gentagne stærke Pointering af, at det er selvfølgelig, at Udgifterne til Brandassurance og deslige ere Driftsudgifter. Men tager jeg i Mod sætning hertil det sidste Værk fra det statsvidenskabelige Universitet i Halle udgivet under Professor Conrads Ledelse, finder man det slet ikke saa selvfølgelig — det gør man vist i det hele taget slet ikke i Europa —, Forfatteren anser det oven i Købet som noget tvivlsomt noget, der er ved at indsnige sig i Lovene, som noget skadeligt noget, hvis det skal bevirke, at Livsforsikringspolicer ikke fritages. Den ærede Minister mener vel nu, at visse Udgifter til Livsforsikring, som ere paabudte ved Lov, falde ind under de Driftsudgifter, som ere omtalte i § 6 a. Men hvorfor staar det der saa ikke? I e. staar, at Forsikring af den skattepligtige Ejendom er fritagen. Men hvorfor staar der saa ikke i a., at Ulykkesforsikringspræmier ere undtagne? Jeg kunde blive ved paa flere Punkter endnu at paavise det ejendommelige, at det, der anses som „selvfølgelig“, skriver man ikke i Loven, men den bliver

der ved vanskelig at forstaa. Det kan ikke nytte den højtærede Minister at forsvare sig. De Forsikringspræmier, der paalægges ved Lov, kan man ikke paalægge Indkomstskat; det gælder ikke blot Ulykkesforsikring, men al anden Forsikring. Naar man har paabudt Ydelsen ved Lov at tegne en Forsikring, kan man ikke paalægge den Skat, thi man har unddraget Borgerne fri Raadighed over den. Jeg skal ikke gaa videre ind paa Enkeltheder. Det er jo ikke rimeligt, at det er muligt i et Øjeblik at blive enig om en Ting, der egentlig er et Udvalgsspørgsmaal, hvorom man kan tale sig rolig til Rette i et Udvalg, men ikke under Forhandlingerne i dette Ting. Dertil kommer, som gentagende betonet af den ærede Minister og det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (Thomas Larsen), at dette Tidspunkt er ubelejlighedsfuldt til at træffe Forandringer i Loven, og denne Udtalelse maa vel antages at ramme det store Flertals Mening. Den rent teoretiske Undersøgelse af dette Spørgsmaal, som virkelig ikke er saa nem, som man synes at antage, vil man derfor sikkert ikke med Udbytte kunne foretage her. Jeg beklager, at disse Pletter paa Lovforslaget, der er talt om, ogsaa sandsynligvis ville blive staaende efter Afstemningen, men jeg glæder mig over de Udtalelser fra Ministeren om, at der er Rimelighed for en Gang at komme til Ændringer paa disse Punkter, og det glæder mig, at dette ogsaa støttes af det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds, selv om vi ikke blive enige ved denne Lejlighed. Jeg maa endnu en Gang anbefale Ændringsforslagene til Vedtagelse, idet jeg bemærker, at de af den ærede Minister omtalte Misforstaaelser paa ingen Maade ere mine.

Borghjerg: Det glæder mig, at der er et af de Ændringsforslag, der ere stillede fra vor Side, der har vundet Tilslutning hos den høje Regering. Det er ikke noget, vi ere vante til. Desto glædeligere er det. Jeg haaber derfor ogsaa, at denne Ændring vil finde Tilslutning hos det høje Ting. Den højtærede Minister erklærede, at Ordet „derhos“ i § 23 var overflødig og derfor burde udgaa, men det er mere end overflødig, det er meningsløst. Men selv om det kun var overflødig, maatte det jo være en fortjenstfuld Handling at opdage det og bidrage til, at det kunde udgaa, thi skal man en Gang i et andet Liv aflægge Regnskab for hvert overflødig Ord, man har talet, hvor meget mere for-

tjenstfuldt maa det da være at faa et overflødig Ord fjernet af en Lov. Men det nævnte Ord er, som sagt, ikke blot overflødig, det er meningsløst, idet det — som jeg før udtalte — henviser til et foregaaende Stykke, som er udstemt i det andet Ting. Man har blot glemt at lade det gaa ud. Det, at det staaar der, er noget lignende som Goddag Mand — Økseskaft, eller noget lignende som: Ligervis som Løven er et grimmigt Dyr, saaledes lader ogsaa os vandre i et nyt Levned. Det er den Slags Ting, det ikke gaar an at have i en Lov. Paa dette Punkt have vi altsaa dog Haab om at kunne bidrage til at sætte vort Præg paa disse Love. Jeg kan desværre ikke tjene hverken den højtærede Minister eller Ordføreren for Flertallet i at tage de Ændringsforslag tilbage, vi have stillet. Jeg har ganske vist ikke noget Haab om, at vore Forslag blive vedtagne, men det vil gaa saaledes med de Ændringsforslag, der komme fra den Side, jeg hører til, at de ere ikke døde, fordi de falde her; de rejse sig ofte igen andetsteds, paa Valgtribunerne og rundt om i Befolkningen, og vi have ikke saa sjældent set Lovforslag falde her, som have rejst sig igen senere og ere vendte sejrrie tilbage. Jeg tror ogsaa, at de Ændringsforslag, vi have stillet, indeholde Principper, som ville vise sig saa stærke, at de komme igen, selv om de endnu en Gang forkastes fra dette Tings Side.

Naar den ærede Minister anker over den urimelige Højde, som Skatteprocenten har i det af os stillede Forslag, saa synes jeg ikke, at den er saa høj; jeg synes, den er ret beskeden. Den Procent, $3\frac{1}{2}$, hvortil vi ere naaede, er jo ikke saa stor i Forhold til Flertallets $2\frac{1}{2}$ pCt. Men, siger den højtærede Minister, 2 pro mille i Formueskat af de højeste Indtægter er det samme som 5 pCt. af Indtægten af hele Formuen, hvis man regner med en Rente af 4 pCt. Man naar altsaa ved en Indtægt, som i det hele stammer fra meget stor Formue, op til $8\frac{1}{2}$ pCt. Men er det saa forførdeligt? Det ærede Medlem for Sæby (Vilhelm Lassen) har henpeget paa Lande, hvor Procenten var ganske anderledes høj. Ganske vist fremhævede han dem ikke som lysende Eksempler, men tog Afstand fra dem. Jeg skal fremdeles henviser til bestaaende Skatteforhold her i Landet, idet det viser sig, at man af endogsaa ganske smaa Indtægter beregner en langt højere Skat. Ved de smaa Indtægter er man ikke bange for at lade denne høje Skat bestaa ganske uforandret til

§ 5

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 15 til § 6 af *Alfred Benzon, Alfred Christensen, Ottosen og Philipsen* (se foran)

forkastedes med 62 Stemmer mod 11.

Ændringsforslagene Nr. 13 og 14 til samme Paragraf af *Oscar Hansen, Alfred Christensen og Philipsen* (se foran) betragtedes som *forkastede* som Følge af Afstemningen over Ændringsforslag Nr. 11.

§ 6 og § 7

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 5 til § 8 af *Borgbjerg og Sigvald Olsen* (se foran)

forkastedes med 70 Stemmer mod 9.

Ændringsforslag Nr. 16 til samme Paragraf af *Alfred Benzon, Alfred Christensen, Ottosen og Philipsen* (se foran)

forkastedes med 63 Stemmer mod 6.

§§ 8 og 9

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 6 til § 10 af *Borgbjerg og Sigvald Olsen* (se foran)

forkastedes med 67 Stemmer mod 9.

§ 10

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 7 til § 11 af *Borgbjerg og Sigvald Olsen* (se foran) ansaas som *forkastet* som Følge af Afstemningen over Nr. 6.

§§ 11—22

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 8 til § 23 af *Borgbjerg og Sigvald Olsen* (se foran) ansaas som *forkastet* som Følge af Afstemningen over Nr. 6.

Ændringsforslag Nr. 8 subsidiært til § 23 af *Borgbjerg og Sigvald Olsen* (se foran)

forkastedes med 58 Stemmer mod 18.

§§ 23—40

vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 9 til § 41 af *Borgbjerg og Sigvald Olsen* (se foran) ansaas som *forkastet* som Følge af Afstemningen over Nr. 6.

§§ 41—50

vedtoges uden Afstemning.

Lovforslagets Overgang til 3die Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Mødet.

Det næste Møde holdes i Morgen Kl. 1, og Dagsordenen er da:

1) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Ejendomsskyld.

2) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Jordebogsafgiften i de tidligere slesvigske Distrikter.

3) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Ændringer i og Tillæg til de nugældende Regler for den kommunale Beskatning samt om Stats-tilskud til Kommunerne.

Mødet hævet Kl. 4. 5'.

XLIX.

Betænkning

over

- 1) Forslag til Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten,
- 2) Forslag til Lov om Ejendomsskyld,
- 3) Forslag til Lov om Ændringer i og Tillæg til de nugældende Regler for den kommunale Beskatning samt om Statstilskud til Kommunerne,
- 4) Forslag til Lov om Jordebogsafgiften i de tidligere slesvigske Distrikter.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 23. Marts 1903.)

Flertallet (Jørgen Berthelsen, Dalsgaard, Hey, K. Jensen, Madsen-Mygdal, Jens Rasmussen, Rottbøll og Sørensen-Egaa) bemærker med Hensyn til ovennævnte Lovforslag følgende:

Forslag til en hel eller delvis Reform paa Skattevæsenets Omraade har i den sidste Menneskealder mange Gange været forelagt Rigsdagen. Særlig i de sidste 7 Aar har Skattelovenes Behandling givet Stof til udførlige Betænkninger og udførlige Forhandlinger i begge Ting. I mangt og meget vil nærværende Udvalg kunne nøjes med at henvise til, hvad der fra de forskellige Sider saaledes foreligger, og man vil derfor her indskrænke sig til enkelte Bemærkninger om de af Regeringen forelagte Lovforslag og til en nærmere Redegørelse af de vigtigste af de nedenfor anførte Ændringsforslag, stillede af et Flertal og forskellige Mindretal i Udvalget.

Grundtanken i de af Regeringen forelagte Lovforslag er fuldstændig Afskrivning eller Ophævelse af alle nuværende faste Skatter til Stat og Kommune og Indførelse af 2 helt nye Skatter i Stedet. I

mange Aar har der været talt om den uretfærdige Hartkornsbeskatning, ikke blot af Hensyn til den stigende Kommunalbeskatning, men ogsaa som Grundlag for en Statsskat. Den nugældende Matrikul viste sig at være ufyldestgørende og forældet, allerede da den traadte i Kraft. I det sidste halve Aarhundrede har der derfor ofte været fremsat Krav, dels om en ny Matrikul, dels om Fiksering eller Ophævelse af Hartkornsskatten, og disse Krav ere navnlig i sidstnævnte Henseende med Aarene voksede i Styrke, fordi Uretfærdigheden ved denne Maalestok for Beskatningen er bleven stedse mere iøjnefaldende. Noget lignende gælder Bygningsafgiften. At denne skulde indeholde en passende eller blot nogenlunde retfærdig Beskatningsform, er der sikkert ingen, der vil hævde, og dens Mangler har der derfor ogsaa i stedse stigende Grad været anket over i mere end en Menneskealder.

Men alle disse Krav have hidtil baaret liden eller ingen Frugt. Den væsentligste Hindring for en Afløsning af de gamle Skatter har været den, at der skulde sæt-

tes noget i Stedet. Store Lag i Befolkningen have ønsket de gamle Skatter enten helt [eller delvist afløste af en Formue- og Indkomstskat, men dette Skatteprincip har hidtil mødt afgjort Modstand i andre Samfundslag, og denne Omstændighed har vel været Hovedgrunden til, at det ikke tidligere har været muligt at opnaa Enighed om en saadan Skat.

I Skattesagens Historie betegner Rigsdagssamlingen 1900—01 et Vendepunkt. I denne Samling fremkom der nemlig i Landstingets Udvalg fra det daværende Flertals Side Forslag om, at samtlige faste Skatter til Staten skulde bortfalde. Man erkendte, at disse Skatter hvilede paa „forældede Lovbestemmelser“, og samtidig foreslog man, at al Ligning paa Hartkorn baade til Sogne- og Amtskommunen skulde afskaffes og erstattes med en Ligning efter Værdien. Derved mente man, at der vilde „være gjort et stort Skridt til at afhjælpe de Klager, der i mere end en Menneskealder have lydt over Uretfærdigheden af den nu anvendte Basis for Skat af faste Ejendomme baade til Stat og til Kommune“.

Dette Forslag om at gaa bort fra det nuværende Grundlag for Beskatningen til Staten og Kommunen vandt almindelig Paaskønnelse baade i og uden for Rigsdagen. I det derefter følgende Fællesudvalg blev en Skattereform i den Retning, som det nævnte Forslag antyder, i Grunden anerkendt fra alle Sider, og den væsentligste Grund til, at man ikke allerede den Gang naaede til et Resultat, var Meningsforskel om Fordelingen af de Beløb, der af de gamle Skatter skulde kompenseres ved Skat paa Formue og Indkomst og ved en Ejendomsskyld efter Værdi.

Paa dette Grundlag have Skattelovsforhandlingerne paa Rigsdagen siden været førte. I Overensstemmelse hermed fremsatte den nuværende Regering i Efteraaret 1901 for Folketinget Forslag til en fuldstændig Ophævelse af de gamle Skatter baade til Stat og Kommune mod Indførelse af 2 helt ny Skatter, en Indkomst- og Formueskat og en Ejendomsskyld, be-

regnede til et Beløb af henholdsvis 8,280,000 Kr. og 3,146,250 Kr. Disse Forslag blev vedtagne af Folketinget, væsentlig i samme Skikkelse, som de vare forelagte af Regeringen. Men da Landstinget ikke naaede til at blive færdigt med Behandlingen af disse Lovforslag i forrige Samling, blev Forslagene ved Begyndelsen af nærværende Samling atter fremsatte for Landstinget i alt væsentligt med det samme Indhold, hvormed de vare bleven vedtagne af Folketinget den 11. Marts f. A.

I Forslag til Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten, gøres der i Bemærkningerne til Lovforslaget Rede for den sandsynlige finansielle Virkning af de 2 Lovforslag, hvorefter Statskassen vilde kunne paaregne en forøget aarlig Indtægt paa 831,250 Kr. Men da det samtidig fremsatte Forslag om den kommunale Beskatning m. v. indeholder Forslag om et Statstilskud til Amts- og Sognekommunerne paa $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og Forslag til Lov om Afløsning af Tienden derhos forudsætter et aarligt Tab for Statskassen paa ca. 1,650,000 Kr., bliver den finansielle Virkning af den samlede Skatterreform, saaledes som den er fremsat i Regeringens Lovforslag, en Indtægtsnedgang for Statskassen paa 3,319,000 Kr.

Lettelse i Skattebyrden i Forbindelse med et Statstilskud til Kommunerne har gennem de foregaaende Aars Forhandlinger om Skattelovene i større eller mindre Grad været stillet i Udsigt saa godt som fra alle Sider. Men ved Siden heraf maa det erkendes, at det nys nævnte Indtægts- tab for Statskassen vækker ikke ringe Betænkelighed under de forhaanden værende Forhold. I de foregaaende 3 Aar ere Statens Indtægter paa enkelte Omraader gaaede nedad med ret betydelige Beløb, medens der samtidig viser sig en ustandselig Vækst i Udgifterne. Hertil kommer, at der stadig melder sig ny Opgaver, der stille store Krav til Finanserne. En væsentlig Del af disse Opgaver ere af en saadan Beskaffenhed, at de ikke kunne afvises, de trænge paa med Styrke og maa løses i en nærmere Fremtid.

Dette
ket har h
Sider i U
liggende S
Indhold, a
ges Balanc
stændighe
Vanskeligh
tet der gi
kunne føre
muligt at
tagelig Ba
ny Skatter
tilskuddet

Efter
lertid Fle
høje Form
og at for
Øre til
Kroners E
nævnte Fe
stændighe
at Besætt
ikke maa
Ejendoms
vare flere
tænkte pa
til 1 pro m
lance har
mille høj
Flertallet
det til Ko

Naar
foreslaar,
Indkomsts
give følge

De n
gens For

Ejendoms
Indkomst

Hert
slag af U

Forøgelse

Dette Billede af Tilstanden i Øjeblikket har haft til Følge, at man fra alle Sider i Udvalget er enig om, at de foreliggende Skattelove maa gives et saadant Indhold, at der i alt væsentligt tilvejebringes Balance for Statskassen. Denne Omstændighed har forvoldt en ikke ringe Vanskelighed for Udvalgets Arbejde. Uagtet der gives flere Veje, der hver for sig kunne føre til Maalet, har det ikke været muligt at tilvejebringe en nogenlunde antagelig Balance uden enten at forhøje de ny Skatters Beløb eller indskrænke Stats-tilskuddet til Kommunerne.

Efter forskellige Overvejelser er imidlertid Flertallet blevet enig om at forhøje Formueskatten med $\frac{1}{10}$ pro mille og at forhøje Ejendomsskylden fra 75 Øre til 1 Kr. 10 Øre pr. Tusinde Kroners Ejendomsværdi. En Del af sidstnævnte Forhøjelse er begrundet i den Omstændighed, at hele Udvalget er enig om, at Besætning, Maskiner og Inventarium ikke maa medtages under Vurdering til Ejendomsskyld. Væsentlig af denne Grund vare flere Medlemmer til at begynde med betænke paa at gaa op med Ejendomsskylden til 1 pro mille, men Hensynet til finansiell Balance har gjort det nødvendigt at gaa $\frac{1}{10}$ pro mille højere op. Samtidig hermed har Flertallet maattet indskrænke Stats-tilskuddet til Kommunerne til $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr.

Naar hertil kommer, at Flertallet foreslaar, at Aktieselskaber medtages under Indkomstskatten, ville de nævnte Forslag give følgende Resultat:

De ny Statsskatter anslaaes i Regeringens Forslag til at ville indbringe:

	Kr.
Ejendomsskyld	3,146,250
Indkomst- og Formueskat	8,280,000
Tilsammen ...	11,426,250

Hertil kommer ifølge ovennævnte Forslag af Udvalgets Flertal:

	Kr.
Forøgelse i Ejendomsskylden ..	808,750
At overføre...	808,750

	Kr.
Overført...	808,750
$\frac{1}{10}$ pro mille i Formueskat....	500,000
Indkomstskat af Aktieselskaber	300,000
Tilsammen...	1,608,750
Hertil ovennævnte	11,426,250
Ny Skatter i alt...	13,035,000

Statskassen afgiver:

	Kr.
a. De nuværende faste Skatter.	10,595,000
b. Tilskud til Kommunerne....	1,500,000
c. Tab ved Tiendeafløsningen..	1,650,000
I alt...	13,745,000
Underskud...	710,000

Flertallet har imidlertid det Haab, at dette Underskud ikke vil blive virkeligt, men at der vil kunne paaregnes fuldstændig Balance for Statskassen, dels derved, at de ny Skatter formentlig, naar de ad Aare træde ud i Livet, ville indgaa med et noget større Beløb end paaregnet, dels ogsaa fordi det er sandsynligt, at Statskassens Bidrag i Anledning af Tiendeafløsningen vil blive noget mindre end anført.

Flertallet finder ingen Anledning til at komme ind paa en Undersøgelse af, hvorledes de ny Skatter ville fordele sig mellem By og Land. Hvad der her er Hovedsagen, er dette, at man ved det ny Skattesystem indfører Lighed i Beskatningen. En Indkomst- og Formueskat med fælles og ensartede Regler for By og Land og en Ejendomsskyld paa Grundlag af Vurdering af Jorden (Grunden) og Bygningerne i By som paa Land har det til Følge, at Skatten vil falde der, hvor Formuen, Indtægten og Værdierne findes, uden Hensyn til By og Land, og dette vil formentlig befindes at være i sin gode Orden.

Efter disse mere almindelige Betragtninger over Lovforslagene fremsættes dernæst nogle Bemærkninger i Anledning af de fremkomne Ændringsforslag.

- udgifter jfr. § 6 b.), samt Pension, Ventepenge, Gaver, Understøttelser, Klosterhævning, Livrente, Overlevelserente, Aftægt og deslige;
- d. af Tiender;
- e. af Rente eller Udbytte af alle Slags Obligationer, Aktier og andre inden- eller udenlandske Pengeeffekter, saa og af udestaaende Fordringer og af Kapitaler, udlaante her i Landet eller i Udlandet, med eller uden Pant, mod eller uden Forskrivning;
- f. af Lotterispil samt andet Spil og Væddemaal.

For de i § 2 Nr. 3—4 nævnte skattepligtige og for udenlandske Selskaber bliver kun den Indtægt at tage i Betragtning, der hidrører fra de under Nr. 3 og 4 nævnte Kilder.

§ 5.

Til Indkomst henregnes ikke:

- Formueforøgelse, der fremkommer ved, at de Formuegenstande, en skattepligtig ejer, stige i Værdi — medens der paa den anden Side ikke gives Fradrag i Indkomsten for deres Synken i Værdi — eller Indtægter, som hidrøre fra Salg af den skattepligtiges Ejendele (herunder indbefattet Værdipapirer), for saa vidt disse Salg ikke henhøre til vedkommendes Næringsvej, for Eksempel Handelsvirksomhed med faste Ejendomme, eller ere foretagne i Spekulationsøjemed, i hvilke Tilfælde den derved indvundne Handelsfortjeneste henregnes til Indkomsten, ligesom ogsaa eventuelt Tab kan fradrages i denne;
- Formueforøgelse, som hidrører fra Arv og Forskud paa saavel falden som ikke falden Arv eller fra Indgaaelse af Ægteskab, Udbetaling af Livsforsikringer, Brandforsikringer og deslige;
- de Indtægter, der hidrøre fra Kapitalforbrug eller Optagelse af Laan;
- Dagpenge og Rejsegodtgørelse, begge Dele under Udførelse af offentlige Hverv, der gør det nødvendigt for den paagældende at tage Ophold uden for hans Hjemstedskommune.

Den under a. og b. omhandlede Formueforøgelse, ligesom ogsaa den Formueformindskelse, der fremkommer ved Formuegenstandes Synken i Værdi, kommer derfor kun i Betragtning, for saa vidt som Formuens Udbytte derved er blevet forøget eller formindsket, og da kun med Beløbet af den saaledes fremkomne Udbytteforøgelse eller Udbytteformindskelse.

§ 6.

Ved Beregningen af den skattepligtige Indkomst bliver at fradrage:

- Driftsomkostninger, d. v. s. de Udgifter, som i Aarets Løb ere anvendte til at erhverve, sikre og vedligeholde Indkomsten, derunder ordinære Afskrivninger;
- fra Embedsindtægter de Udgifter til Kontorhold m. v., som Embedets Bestridelse har medført;
- Pensioner og andre Byrder, der paahvile et Embede;
- de Beløb, som i det paagældende Aar ere udredede i direkte Skatter, i Afgifter til Kommune eller Kirke, i Tiende, Fæste- og Forpagtningsafgifter, Aftægtsydelser og lignende Byrder;
- Renter af Prioriteter og anden Gæld, samt hvad der er anvendt til blot Vedligeholdelse eller Forsikring af den skattepligtiges Ejendom, For saa vidt Skatte-

ansættelsen kun omfatter Indtægter fra de i § 2 Nr. 3 og 4 nævnte Kilder, kunne kun de disse Kilder vedrørende Udgifter fradrages. Derimod kan der ikke fradrages, hvad der af den skattepligtige er anvendt til Afdrag paa hans Gæld, hvilket ogsaa gælder om Fideikommisbesidderes Afdrag paa Fideikommissets Gæld.

- f. For de i § 2 Nr. 5 nævnte her i Landet hjemmehørende Selskaber og Foreninger fradrages i den beregnede Indkomst 4 pCt. af den indbetalte Aktiekapital eller de indbetalte Selskabsandele, Andele af Garantifonds o. lign. For Forbrugs-, Produktions samt andre samvirkende Foreninger skal den skattepligtige dog kunne forlange de nævnte 4 pCt. beregnede enten efter det Beløb, til hvilket Foreningens Formue bliver at ansætte efter Reglerne i § 12 eller efter det 25-dobbelte Beløb af den gennemsnitlig i de sidste fem Driftsaar hafte efter Reglerne i denne Lov skattepligtige Indtægt. Godtgør et her i Landet hjemmehørende Selskab, at en vis Del af dets Bruttoindtægt hidrører fra Virksomhed i Udlandet, bortfalder dets Skattepligt for en forholdsvis tilsvarende Del af dets efter Fradrag af de forannævnte 4 pCt. fremkommende Nettoindtægt.

Det kan ved den i § 48 nævnte Vejledning fastsættes, hvorvidt og i hvilket Omfang der ved Opgørelsen af udenlandske Forsikringsselskabers skattepligtige Indkomst skal tages Hensyn til Reassurancer.

Den beregnede Skatteindtægt er skattepligtig uden Hensyn til, hvorledes den anvendes, altsaa hvad enten den benyttes til egen eller Families Underhold, Betjening, Nytte eller Behagelighed, eller til Formueforøgelse, til Forbedring af Ejendom, til Udvidelse af Næring eller Drift, til Gaver eller paa anden Maade, derunder indbefattet, hvad der af Indtægten anvendes til Erhvervelse af Livsforsikring eller anden Personforsikring.

§ 7.

Familieoverhovedet beskattes af hele Husstandens Indkomst. Til Husstanden henregnes den med Manden samlevende Hustru, selv om hun har Særformue, samt de af Familieoverhovedet økonomisk afhængige Børn, for saa vidt disse ikke have egen Husstand, herunder Pleje- og Adoptivbørn, derimod ikke andre Slægtninge, der ere optagne i en Familie, saa lidt som Personer, der mod Løn eller andet Vederlag ere antagne til Tjeneste eller anden Medhjælp.

Saafermt Hustruen har Særindtægt eller Særformue, kan det i fornødent Fald forlanges, at hun af sine Midler udreder den til hendes Særindkomst svarende Del af Skatten. Har Manden udredet dette Beløb, kan han forlange, at det godtgøres ham af Hustruen.

Hustru, der til Stadighed lever adskilt fra sin Mand, bliver at betragte som selvstændig skattepligtig Person med Hensyn til den Del af sin Indkomst, der ikke bestaar i Bidrag fra Manden.

§ 8.

I enhver Indkomst fradrages som skattefri: i København og Frederiksberg 800 Kr., i Købstadkommunerne samt i Marstal og Frederiksværk 700 Kr. og i Landkommunerne 600 Kr.; for hvert Barn, der ved Begyndelsen af det Kalenderaar, i hvilket Skatten ansættes, er under 15 Aar, og som efter § 7 ikke ansættes til selvstændig Skat, gives et yderligere Afdrag af 100 Kr. i København og Frederiksberg, 85 Kr. i Købstadkommunerne samt i Marstal og Frederiksværk og 70 Kr. i Landkommunerne.

13.3 Bilag 3: Data til selskabsskattesats i OECD og EU

Bilaget indeholder tre datasæt: data for selskabsskattesatsen i OECD i 2000, data for selskabsskattesatsen i OECD i 2017 og data for selskabsskattesatsen i EU i perioden fra 1995 til 2017. Dataene fra OECD er et udtræk fra OECD's skattedatabase.²⁴⁵ I den er der valgt *C. Corporate and capital income taxes* og *Table II.1 – Corporate income tax rates*. Dataene fra EU indgår i tabel 4 i rapporten, *Taxation trends in the European Union* i udgivelsen fra 2017. Både rapporten og data findes elektronisk på Europa-Kommissionens hjemmeside.²⁴⁶ Her er der valgt *Data on Taxation* og *Statutory tax rates*. Alle data er trukket den 31. august 2017.

Dataene er brugt til at dokumentere faldet i den gennemsnitlige selskabsskattesats blandt OECD-landene fra 2000 til 2017, faldet i den gennemsnitlige selskabsskattesats i EU fra 1995 til 2017, den gennemsnitlige selskabsskattesats i EU i 2017 og den gennemsnitlige selskabsskattesats i OECD i 2017. I hvert datasæt er der tilføjet en forklaring af de forskellige farvekoder samt OECD's og EU's egne kommentarer til indholdet i dataene.

Det bemærkes, at OECD og EU opgør selskabsskattesatsen for Ungarn forskelligt. I OECD's datasæt er selskabsskattesatsen 9,00 pct. i 2017, mens den er 10,8 pct. i 2017 i EU's datasæt. I kommentarerne til landene finder man den forklaring, at OECD ikke inkluderer en lokal selskabsskat, som EU har medtaget. I opgørelsen af den gennemsnitlige selskabsskattesats i EU er EU's måde anvendt, og i opgørelsen af den gennemsnitlige selskabsskattesats i OECD er OECD's måde anvendt. Det er, hvad de to organisationer selv hævder er skattesatsen inden for deres områder. Ændres selskabsskattesatsen for Ungarn til 9,0 i EU's datasæt, så de to datasæt er helt sammenlignelige falder den gennemsnitlige selskabsskattesats til 21,8 pct. Det ændrer ikke ved det overordnede resultat, at selskabsskattesatsen i EU ligger tæt på gennemsnittet i OECD, og at der er lande med en lavere skattesats.

²⁴⁵ <http://www.oecd.org/tax/tax-policy/tax-database.htm>

²⁴⁶ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/economic-analysis-taxation/taxation-trends-eu-union_en

Selskabsskattesats i OECD i 2000

Dataset: Table II.1. Statutory corporate income tax rate

Year 2000		Central government			Sub-central government corporate income tax rate	Combined corporate income tax rate
Corporate income tax rate		Corporate income tax rate	Corporate income tax rate exclusive of surtax	Corporate income tax rate less deductions for sub-national taxes		
Country						
Australia		34,00	..	34,00	..	34,00
Austria		34,00	..	34,00	..	34,00
Belgium		39,00	39,00	40,17	..	40,17
Canada		29,12	28,00	29,12	13,31	42,43
Chile	i	15,00	..	15,00	..	15,00
Czech Republic		31,00	..	31,00	..	31,00
Denmark		32,00	..	32,00	..	32,00
Estonia		26,00	..	26,00	..	26,00
Finland		29,00	..	29,00	..	29,00
France	i	37,76	33,33	37,76	..	37,76
Germany		42,20	40,00	35,02	17,01	52,03
Greece		40,00	..	40,00	..	40,00
Hungary	i	18,00	..	18,00	..	18,00
Iceland		30,00	..	30,00	..	30,00
Ireland		24,00	..	24,00	..	24,00
Israel		36,00	..	36,00	0,00	36,00
Italy	i	37,00	..	37,00	4,25	41,25
Japan		30,00	..	27,37	13,50	40,87
Korea		28,00	..	28,00	2,80	30,80
Latvia		25,00	..	25,00	..	25,00
Luxembourg		31,20	30,00	28,36	9,09	37,45
Mexico		35,00	..	35,00	..	35,00
Netherlands		35,00	..	35,00	..	35,00
New Zealand		33,00	..	33,00	..	33,00
Norway		28,00	..	28,00	..	28,00
Poland		30,00	..	30,00	..	30,00
Portugal		32,00	..	32,00	3,20	35,20
Slovak Republic		29,00	..	29,00	..	29,00
Slovenia		25,00	..	25,00	..	25,00
Spain		35,00	..	35,00	..	35,00
Sweden		28,00	..	28,00	..	28,00
Switzerland	i	8,50	..	6,38	18,54	24,93
Turkey		33,00	30,00	33,00	..	33,00
United Kingdom		30,00	..	30,00	..	30,00
United States		35,00	..	32,70	6,64	39,34

OECD gennemsnit

32,49 MIDDEL(H8:H42)

Note 1: Forklaring af farver

= Gennemsnitlig selskabsskattesats i OECD

Note 2: OECD's kommentarer til kolonner:

Corporate income tax rate: Shows the basic central government statutory (flat or top marginal) corporate income tax rate.

Corporate income tax rate less deductions for sub-national taxes: Shows the basic central government statutory corporate income tax rate (inclusive of surtax (if any)), adjusted (if applicable) to show the net rate where the central government provides a deduction in respect of sub-central income tax.

Sub-central government corporate income tax rate: Shows the basic sub-central (combined state/regional and local) statutory corporate income tax rate, inclusive of sub-central surtax (if any).

Combined corporate income tax rate: Shows the basic combined central and sub-central (statutory) corporate income tax rate given by the central government rate (less deductions for sub-national taxes) plus the sub-central rate.

Note 3: OECD's kommentarer til lande:

Australia has a non-calendar tax year, the rates shown are those in effect as of 1 July.

Chile: Individuals and legal entities that are not resident or domiciled in Chile are taxed on any income derived from Chilean sources, with a general tax rate of 35% (lower rates apply for some types of income and are available under double taxation agreements).

Estonia: From 1 January 2000, the corporate income tax is levied on distributed profits.

France: The standard corporate income tax rate is 33.33%. It is increased by a 10% surcharge (Contribution Additionnelle sur les Bénéfices), resulting in an effective tax rate of 36.66%. In addition, there is an additional surcharge of 3,3% (Contribution Sociale sur les Bénéfices) for companies with a turnover of at least EUR 7,630,000 on the part of their liable tax payments in excess of EUR 763,000 - resulting in an effective tax rate of 37.76% for companies that have profits above EUR 2,289,000 (assuming that this profit is entirely taxed at the standard rate). These are the rates applying to income earned in 2000, to be liquidated in 2001. The rates include surcharges, but do not include the local business tax (Taxe professionnelle) or the turnover based solidarity tax (Contribution de Solidarité).

Germany: The rates include the regional trade tax (Gewerbesteuer) and the surcharge.

Hungary: The rates do not include the turnover based local business tax.

Israel: Within the VAT law, Financial Institutions pay taxes on the combination of their wages and salaries and their profits. These amounts are deductible from profits in the assessment of corporate income tax.

Italy: The statutory combined corporate income tax rate includes the 4.25% regional business tax (Imposta Regionale sulle Attività Produttive; IRAP), which is a broader-based tax compared to CIT.

New Zealand: New Zealand has a non-calendar tax year, the rates shown are those in effect as of 1 April.

Switzerland: Adjusted central and sub-central tax rates are calculated by the Swiss Federal Tax Administration (see 'Quels taux effectifs et nominaux d'imposition des sociétés en Suisse pour le calcul des coins fiscaux. Le procédé de la déduction fiscale en Suisse'). Church taxes are included, but the results excluding church taxes are indicated as comments. The sum of central and local rates are deductible in the base, e.g $8.5/(1+0.085+0.24701)=6.381$ The rate is 6.439 without church tax. The sum of central and local rates are deductible in the base, e.g $24.701/(1+0.085+0.24701)=18.544$ The rate is 17.803 without church tax. The sum of central and local rates are deductible in the base, e.g $(8.5+24.701)/(1+0.085+0.24701)=24.93$ The rate is 24.240 without church tax.

United Kingdom: The United Kingdom has a non-calendar tax year, the rates shown are those in effect as of 6 April.

United States: The sub-central rate is a weighted average of corporate income tax rates for each of the 50 states plus the District of Columbia.

Selskabsskattesats i OECD i 2017

Dataset: Table II.1. Statutory corporate income tax rate

Country	Year	2017			Sub-central government corporate income tax rate	Combined corporate income tax rate
		Corporate income tax rate	Corporate income tax rate exclusive of surtax	Corporate income tax rate less deductions for sub-national taxes		
Australia		30,00	..	30,00	..	30,00
Austria		25,00	..	25,00	..	25,00
Belgium	i	33,00	33,00	33,99	..	33,99
Canada		15,00	..	15,00	11,70	26,70
Chile	i	25,00	..	25,00	..	25,00
Czech Republic		19,00	..	19,00	..	19,00
Denmark		22,00	..	22,00	..	22,00
Estonia		20,00	..	20,00	..	20,00
Finland		20,00	..	20,00	..	20,00
France		34,43	33,33	34,43	..	34,43
Germany		15,83	15,00	15,83	14,35	30,18
Greece		29,00	..	29,00	..	29,00
Hungary	i	9,00	..	9,00	..	9,00
Iceland	i	20,00	..	20,00	..	20,00
Ireland		12,50	..	12,50	..	12,50
Israel		24,00	..	24,00	0,00	24,00
Italy		24,00	..	23,91	3,90	27,81
Japan	i	23,40	..	22,59	7,38	29,97
Korea		22,00	..	22,00	2,20	24,20
Latvia		15,00	..	15,00	..	15,00
Luxembourg	i	20,33	19,00	20,33	6,75	27,08
Mexico		30,00	..	30,00	..	30,00
Netherlands	i	25,00	..	25,00	..	25,00
New Zealand		28,00	..	28,00	..	28,00
Norway		24,00	..	24,00	..	24,00
Poland	i	19,00	..	19,00	..	19,00
Portugal		28,00	21,00	28,00	1,50	29,50
Slovak Republic		21,00	..	21,00	..	21,00
Slovenia		19,00	..	19,00	..	19,00
Spain		25,00	..	25,00	..	25,00
Sweden		22,00	..	22,00	..	22,00
Switzerland	i	8,50	..	6,70	14,45	21,15
Turkey	i	20,00	..	20,00	..	20,00
United Kingdom		19,00	..	19,00	..	19,00
United States		35,00	..	32,90	6,01	38,91
EU gennemsnit						21,90
OECD gennemsnit						24,18

Se data fra EU

MIDDEL(H8:H42)

Note 1: Forklaring af farver

	= Lande med relativt lav skattesats
	= Skattesats i DK og gennemsnitlig selskabsskattesats i EU
	= Gennemsnitlig selskabsskattesats i OECD

Note 2: OECD's kommentarer til kolonner:

Corporate income tax rate: Shows the basic central government statutory (flat or top marginal) corporate income tax rate.

Corporate income tax rate less deductions for sub-national taxes: Shows the basic central government statutory corporate income tax rate (inclusive of surtax (if any)), adjusted (if applicable) to show the net rate where the central government provides a deduction in respect of sub-central income tax.

Sub-central government corporate income tax rate: Shows the basic sub-central (combined state/regional and local) statutory corporate income tax rate, inclusive of sub-central surtax (if any).

Combined corporate income tax rate: Shows the basic combined central and sub-central (statutory) corporate income tax rate given by the central government rate (less deductions for sub-national taxes) plus the sub-central rate.

Note 3: OECD's kommentarer til lande:

Australia: Australia has a non-calendar tax year, the rates shown are those in effect as of 1 July.

Belgium: A notional allowance for corporate equity (ACE) reduces the effective CIT rate. E.g. the effective tax rate is only half the nominal tax rate when the return on equity before tax is twice the notional interest rate (0,2370% in 2017).

Chile: Applicable to taxpayers adhered to the totally integrated with income attribution tax regime. Taxpayers under the partially integrated income tax system face a corporate tax rate of 25.5% in 2017 (27% from 2018).

Estonia: From 1 January 2000, the corporate income tax is levied on distributed profits.

France: The standard corporate income tax rate is 33.33%. It is increased by a 3,3% surcharge (Contribution Sociale sur les Bénéfices) for companies with a turnover of at least EUR 7,630,000 on the part of their liable tax payments in excess of EUR 763,000 - resulting in an effective tax rate of 34.43% for companies that have profits above EUR 2,289,000. It does not include the local business tax (Contribution économique territoriale, which replaced the former Taxe professionnelle from January 1st 2010). The CIT rate does not include the 3% additional contribution on distributed profits.

Germany: The rates include the regional trade tax (Gewerbesteuer) and the surcharge.

Hungary: The rates do not include the turnover based local business tax, the innovation tax, bank levy and surtax on the energy sector.

Iceland: In late 2011, the Icelandic Parliament passed Act No. 165/2011 on a new financial activities tax (FAT) as part of a general set of measures aimed at increasing tax revenues. The FAT, which is collected from financial institutions and insurance companies (excluding pension funds), comprises two components: (i) a levy on total remuneration paid to employees at a rate of 5.5% (decreased in 2014 from 6.75% previously) and (ii) a special income tax of 6% on institutions' corporate income tax base in excess of ISK 1 billion.

Israel: Within the VAT law, Financial Institutions pay taxes on the combination of their wages and salaries and their profits. These amounts are deductible from profits in the assessment of corporate income tax.

Japan: Japan has a non-calendar tax year, the rates shown are those in effect as of 1 April. The combined corporate income tax rate has been reduced from 32.11% (FY2015) to 29.97% (FY2016). For 'Corporation enterprise tax' (including 'Local special corporation surtax') which is a part of sub-central corporate income tax, the tax rate applicable to corporations with capital of over JPY 100 million is applied.

Luxembourg: The contribution to the unemployment fund is 7%.

Netherlands: Applies to taxable income over EUR 200,000.

New Zealand: New Zealand has a non-calendar tax year, the rates shown are those in effect as of 1 April.

Poland: There is no sub-central government tax, however local authorities (of each level) participate in tax revenue at a given percentage for each level of local authority.

Switzerland: Church taxes, which cannot be avoided by enterprises, are included. The sum of central and local rates is deductible from the base, e.g $8.5/(1+0.085+0.1832)=6.7$. The sum of central and local rates are deductible in the base, e.g $(8.5+18.36)/(1+0.085+0.1836)=21.17$. The sum of central and local rates are deductible in the base, e.g $18.32/(1+0.085+0.1832)=14.45$.

Turkey: Corporate income tax is applied at 20 % rate on corporate earnings, Taxpayers (only for income from commercial activities and agriculture in limited tax liability cases) pay advance tax at the rate of corporate tax, these payments are deducted from corporate tax of current period.

United Kingdom: The United Kingdom has a non-calendar tax year, the rates shown are those in effect as of 6 April.

United States: The sub-central rate is a weighted average of corporate income tax rates for each of the 50 states plus the District of Columbia.

Selskabsskattensats i EU i perioden fra 1995 til 2017

Table 3: Top statutory corporate income tax rates (including surcharges), 1995-2017 (%)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgium	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0
Bulgaria	40.0	40.0	40.2	37.0	34.3	32.5	28.0	23.5	23.5	19.5	15.0	15.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Czech Republic	41.0	39.0	39.0	39.0	35.0	31.0	31.0	31.0	31.0	28.0	26.0	24.0	24.0	24.0	21.0	20.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0
Denmark	34.0	34.0	34.0	34.0	32.0	32.0	30.0	30.0	30.0	30.0	28.0	28.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0
Germany	56.8	56.7	56.7	56.7	51.6	51.6	38.3	38.3	39.6	38.3	38.7	38.7	38.7	38.7	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2
Estonia	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	24.0	23.0	22.0	21.0	21.0	21.0	21.0	21.0	21.0	21.0	20.0	20.0	20.0
Ireland	40.0	38.0	36.0	32.0	28.0	24.0	20.0	16.0	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5
Greece	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0	37.5	35.0	35.0	35.0	32.0	29.0	25.0	35.0	35.0	24.0	20.0	20.0	20.0	20.0	29.0	29.0	29.0
Spain	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	32.5	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	28.0	25.0	25.0
France	36.7	36.7	41.7	41.7	40.0	37.8	36.4	35.4	35.4	35.4	35.0	34.4	34.4	34.4	34.4	34.4	36.1	36.1	38.0	38.0	38.0	34.4	34.4
Croatia	25.0	25.0	35.0	35.0	35.0	35.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0
Italy	52.2	53.2	53.2	41.3	41.3	41.3	40.3	40.3	38.3	37.3	37.3	37.3	37.3	31.4	31.4	31.4	31.4	31.3	31.3	31.3	31.3	31.3	27.8
Cyprus	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	29.0	28.0	28.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	12.5	12.5	12.5	12.5
Latvia	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	22.0	19.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0
Lithuania	29.0	29.0	29.0	29.0	29.0	24.0	24.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0
Luxembourg	40.9	40.9	39.3	37.5	37.5	37.5	37.5	30.4	30.4	30.4	29.6	29.6	29.6	28.6	28.6	28.6	28.6	28.6	28.6	28.6	28.6	28.6	28.6
Hungary	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	17.6	17.6	17.5	17.5	21.3	21.3	21.3	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6
Malta	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0
Netherlands	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	34.5	34.5	31.5	29.6	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5
Austria	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0
Poland	40.0	40.0	38.0	36.0	34.0	30.0	28.0	28.0	27.0	27.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0
Portugal	39.6	39.6	39.6	37.4	37.4	35.2	35.2	33.0	33.0	27.5	27.5	27.5	26.5	26.5	26.5	29.0	29.0	31.5	31.5	31.5	29.5	29.5	29.5
Romania	38.0	38.0	38.0	38.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0
Slovenia	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	23.0	22.0	22.0	21.0	20.0	20.0	18.0	17.0	17.0	17.0	19.0
Slovakia	40.0	40.0	40.0	40.0	29.0	29.0	29.0	25.0	25.0	25.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	23.0	22.0	22.0	22.0	21.0
Finland	25.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	29.0	29.0	29.0	29.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	24.5	24.5	24.5	24.5	20.0	20.0	20.0	20.0
Sweden	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	26.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	26.3	26.3	26.3	26.3	22.0	22.0	22.0	22.0	22.0
United Kingdom	33.0	33.0	31.0	31.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	28.0	28.0	28.0	28.0	24.0	23.0	21.0	20.0	20.0	19.0
Iceland	33.0	33.0	33.0	33.0	30.0	30.0	30.0	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0	15.0	15.0	18.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0
Finland	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	27.0	27.0	25.0	24.0
Simple averages	35.0	35.0	35.2	34.2	33.5	32.0	30.4	29.0	27.8	26.6	25.3	25.1	24.4	23.8	23.8	23.2	23.0	22.9	23.2	22.9	22.8	22.5	21.9
EA-19	35.8	35.9	36.0	34.9	34.4	33.3	32.1	30.4	28.7	27.8	26.7	26.6	25.7	25.1	25.3	24.5	24.4	24.3	25.0	24.7	24.6	24.3	24.1

Note 1: EU's generelle kommentarer:

1. The 'basic' (non-targeted) top rate is presented here; some countries apply small profits rates or special rates, e.g., in case the investment is financed through issuing new equity, or alternative rates for different sectors. Such targeted tax rates can be substantially lower than the effective top rate.
2. Existing surcharges and local taxes are included — when they are targeted to large enterprises or when their level varies, the top rate is used in the table (see country notes below).

Note 3: EU's kommentarer til lande:

Belgium: (a) A 3 % 'crisis' surcharge is applicable since 1993; (b) since 1.1.2006 Belgium applies a system of notional interest deduction (ACE) which reduces the 'effective tax rate' by several percentage points, depending on the difference between the rate of return and the rate of the notional interest deduction.

Cyprus: Public corporate bodies were subject to higher 25 % rate (2003–08). The 5 % surcharge levied on all companies (incl public bodies) with taxable income exceeding EUR 1.7 million in 2003 and 2004 is not included. In 2013, under the macro-financial adjustment programme and prior to the first disbursement of assistance, the corporate income tax rate was increased to 12.5 % (with effect on 1.1.2013).

France: 33.33 %; 34.43 % including 3.3 % additional social surcharge for large companies; 36.1 % (2011–12) and 38.0 % (2013–15) including the temporary surcharge (contribution exceptionnelle) for very large companies (turnover above EUR 250 million). Companies can benefit from a tax credit equal to 6 % (since 2014) of the payroll for (most) employees. The local business tax (contribution économique territoriale) is not included (capped to 3 % of value added).

Germany: The rate includes the solidarity surcharge of 5.5 % and the Berlin rate for the trade tax ('Gewerbesteuer': 14.35 %; in 2012 average trade tax rate for former federal territory was 13.825 % and 12.985 % for new Länder). From 1995 to 2000 the rates for Germany refer only to retained profits. For distributed profits lower rates applied. Until 2007 the trade tax was an allowable expense for the purpose of calculating the income on which corporation tax is payable. As from 2008 enterprises are subject to an overall tax burden of around 30 %.

Estonia: Corporate income tax is applied only on distributed profits, not earned profits.

Greece: The rate includes a special contribution introduced in 2009 (2008 income) on companies with net income above EUR 5 million. The contribution is levied at progressive rates, with the marginal rate reaching 10 %. In 2010 (2009 income) the contribution applies to income above EUR 100 000, top rate being 10 % (income above EUR 5 million).

Croatia: From 1st January 2017 the basic tax rate was reduced from 20% to 18% and to 12% for taxpayers whose annual revenues are below HRK 3 million.

Spain: During the whole period of the table, the exploration, research and exploitation of deposits and underground storage hydrocarbons entities have been applying an increased tax rate, which is 5 percentage points higher than the standard tax rate. Since 2015 a 30% nominal rate tax is applied to financial entities.

Hungary: Including the local business tax of maximum 2 % that applies on the gross operating profit (turnover minus costs) and which is deductible from the CIT. In the typical case of a local tax of 2 %, the total tax paid is $2 + (9 \times 0.98) = 10.82$. For energy providers and other utilities, a cca. 50 % CIT rate applies. An "Innovation tax" of 0.3 % is also due on the same base as the local business tax while micro and small enterprises are exempted from paying (not included in the calculation).

Ireland: 25 % for non-trading income, gains and profits from mining petroleum and land dealing activities. Until 2003, Ireland applied a 10 % CIT rate to qualifying manufacturing and services companies.

Italy: As from 1998 the rates for Italy include IRAP (rate 3.90 %), a local tax levied on a tax base broader than corporate income. As of 2012 10% of IRAP is deductible from CIT tax base (the figure in the table takes this deduction into account). The IRAP rate may vary up to 0.92 percentage point depending on location. From 2012, an ACE is in force, reducing the effective tax rate (see also previous note on Belgium).

Lithuania: A 'social tax' (applied as a surcharge) has been introduced in 2006 and 2007 (at 4 % and 3 % respectively). As from 2010, companies with up to ten employees and taxable income not exceeding LTL 500 000 (approx. EUR 144 810), benefit from a reduced tax rate of 5 %. As from 2012, the threshold has been increased to LTL 1 000 000 (about EUR 289 603) and from 2015 to EUR 300 000.

Luxembourg: Basic local tax (municipal business tax) is 3 % to be multiplied by a municipal factor ranging from 2 to 3.5. The rate in the table is for Luxembourg City.

Malta: The rate shown does not take into account the corporate tax refund system.

Portugal: As from 2007 the rate for Portugal includes the maximum 1.5 % rate of a municipal surcharge. As from 1.1.2014 the State tax is 3 % on taxable profits between EUR 1.5 and 7.5 million, 5 % on taxable profits between EUR 7.5 and 35 million and 7 % on profits exceeding EUR 35 million.

Slovakia: The standard CIT rate was reduced to 22 % on the 1.1.2014, together with the introduction of a minimum (lump sum) tax, whose value vary with turnover (EUR 480 for not VAT registered companies, EUR 960 if small VAT registered companies and EUR 2880 if annual turnover above EUR 500 000).

United Kingdom: Rates given are rates for the tax year starting in April.

Selskabsskattensats i EU i perioden fra 1995 til 2017 (Ungarns selskabsskattensats 9,0)

Table 3: Top statutory corporate income tax rates (including surcharges), 1995-2017 (%)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgium	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	40.2	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0
Bulgaria	40.0	40.0	40.2	37.0	34.3	32.5	28.0	23.5	23.5	19.5	15.0	15.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Czech Republic	41.0	39.0	39.0	35.0	32.0	31.0	31.0	31.0	31.0	28.0	26.0	24.0	24.0	21.0	20.0	20.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0
Denmark	34.0	34.0	34.0	34.0	32.0	32.0	30.0	30.0	30.0	30.0	28.0	28.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	24.5	24.5	23.5	22.0
Germany	56.8	56.7	56.7	56.0	51.6	38.3	38.3	38.3	39.6	39.3	38.7	38.7	38.7	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2	30.2
Estonia	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	24.0	23.0	22.0	21.0	21.0	21.0	21.0	21.0	21.0	21.0	20.0	20.0	20.0
Ireland	40.0	38.0	36.0	32.0	28.0	24.0	20.0	37.5	35.0	35.0	35.0	35.0	32.5	32.5	35.0	34.0	30.0	30.0	30.0	30.0	28.0	25.0	25.0
Greece	40.0	40.0	40.0	40.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0
Spain	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0
France	36.7	36.7	41.7	41.7	37.8	36.4	35.4	35.4	35.4	35.4	35.4	35.4	35.4	34.4	34.4	34.4	36.1	36.1	36.1	38.0	38.0	34.4	34.4
Croatia	25.0	25.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	18.0
Italy	52.2	53.2	41.3	41.3	40.3	40.3	40.3	40.3	38.3	37.3	37.3	37.3	37.3	31.4	31.4	31.4	31.4	31.3	31.3	31.3	31.3	31.3	27.8
Cyprus	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	29.0	28.0	28.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	12.5	12.5	12.5	12.5
Latvia	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	22.0	19.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0
Lithuania	29.0	29.0	29.0	29.0	29.0	24.0	24.0	24.0	15.0	15.0	15.0	19.0	19.0	19.0	20.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0
Luxembourg	40.9	40.9	39.3	37.5	37.5	37.5	37.5	30.4	30.4	30.4	30.4	29.6	29.6	29.6	28.6	28.6	28.8	28.8	28.8	29.2	29.2	29.2	27.1
Hungary	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	19.6	17.6	17.5	17.5	21.3	21.3	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6	20.6	9.0
Malta	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0
Netherlands	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	34.5	34.5	31.5	29.6	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.0
Austria	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	34.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0
Poland	40.0	40.0	36.0	34.0	30.0	28.0	27.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0
Portugal	39.6	39.6	37.4	37.4	35.2	35.2	33.0	33.0	33.0	27.5	27.5	27.5	26.5	26.5	26.5	29.0	29.0	31.5	31.5	31.5	29.5	29.5	29.5
Romania	38.0	38.0	38.0	38.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0
Slovenia	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	23.0	23.0	22.0	21.0	20.0	20.0	18.0	17.0	17.0	17.0	17.0	19.0
Slovakia	40.0	40.0	40.0	40.0	29.0	29.0	29.0	25.0	25.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	23.0	22.0	22.0	22.0	21.0
Finland	25.0	28.0	28.0	28.0	28.0	29.0	29.0	29.0	29.0	29.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	26.0	24.5	24.5	20.0	20.0	20.0	20.0
Sweden	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	26.3	26.3	26.3	26.3	22.0	22.0	22.0	22.0	22.0
United Kingdom	33.0	33.0	31.0	31.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	28.0	28.0	28.0	26.0	26.0	24.0	23.0	21.0	20.0	19.0
Iceland	33.0	33.0	33.0	33.0	30.0	30.0	30.0	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0	15.0	15.0	18.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0
Finland	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	28.0	27.0	27.0	25.0	24.0
Simple averages																							
EU-28	35.0	35.0	35.2	34.2	33.5	32.0	30.4	29.0	27.8	26.6	25.3	25.1	24.4	23.8	23.8	23.2	23.0	22.9	22.2	22.9	22.8	22.5	21.8
EA-19	35.8	35.9	36.0	34.9	34.4	33.3	32.1	30.4	28.7	27.8	26.7	26.6	25.7	25.1	25.3	24.5	24.4	24.3	24.7	24.6	24.3	24.1	24.1

Note 1: EU's gemenerle kommentarer:

- The 'basic' (non-targeted) top rate is presented here; some countries apply small profits rates or special rates, e.g., in case the investment is financed through issuing new equity, or alternative rates for different sectors. Such targeted tax rates can be substantially lower than the effective top rate.
- Existing surcharges and local taxes are included — when they are targeted to large enterprises or when their level varies, the top rate is used in the table (see country notes below).

Note 3: EU's kommentarer til lunde:

Belgium: (a) A 3 % 'crisis' surcharge is applicable since 1993; (b) since 1.1.2006 Belgium applies a system of notional interest deduction (ACE) which reduces the 'effective tax rate' by several percentage points, depending on the difference between the rate of return and the rate of the notional interest deduction.

Cyprus: Public corporate bodies were subject to higher 25 % rate (2003–08). The 5 % surcharge levied on all companies (incl public bodies) with taxable income exceeding EUR 1.7 million in 2003 and 2004 is not included. In 2013, under the macro-financial adjustment programme and prior to the first disbursement of assistance, the corporate income tax rate was increased to 12.5 % (with effect on 1.1.2013).

France: 33.33 %; 34.43 % including 3.3 % additional social surcharge for large companies; 36.1 % (2011–12) and 38.0 % (2013–15) including the temporary surcharge (contribution exceptionnelle) for very large companies (turnover above EUR 250 million). Companies can benefit from a tax credit equal to 6 % (since 2014) of the payroll for (most) employees. The local business tax (contribution économique territoriale) is not included (capped to 3 % of value added).

Germany: The rate includes the solidarity surcharge of 5.5 % and the Berlin rate for the trade tax ('Gewerbesteuer'; 14.35 %; in 2012 average trade tax rate for former federal territory was 13.825 % and 12.985 % for new Länder). From 1995 to 2000 the rates for Germany refer only to retained profits. For distributed profits lower rates applied. Until 2007 the trade tax was an allowable expense for the purpose of calculating the income on which corporation tax is payable. As from 2008 enterprises are subject to an overall tax burden of around 30 %.

Estonia: Corporate income tax is applied only on distributed profits, not earned profits.

Greece: The rate includes a special contribution introduced in 2009 (2008 income) on companies with net income above EUR 5 million. The contribution is levied at progressive rates, with the marginal rate reaching 10 %. In 2010 (2009 income) the contribution applies to income above EUR 100 000, top rate being 10 % (income above EUR 5 million).

Croatia: From 1st January 2017 the basic tax rate was reduced from 20% to 18% and to 12% for taxpayers whose annual revenues are below HRK 3 million.

Spain: During the whole period of the table, the exploration, research and exploitation of deposits and underground storage hydrocarbons entities have been applying an increased tax rate, which is 5 percentage points higher than the standard tax rate. Since 2015 a 30% nominal rate tax is applied to financial entities.

Hungary: Including the local business tax of maximum 2 % that applies on the gross operating profit (turnover minus costs) and which is deductible from the CIT. In the typical case of a local tax of 2 %, the total tax paid is 2 + (9 x 0.98) = 10.82. For energy providers and other utilities, a cca. 50 % CIT rate applies. An 'innovation tax' of 0.3 % is also due on the same base as the local business tax while micro and small enterprises are exempted from paying (not included in the calculation).

21.8 MIDDEL (N:Y:36)

Ireland: 25 % for non-trading income, gains and profits from mining petroleum and land dealing activities. Until 2003, Ireland applied a 10 % CIT rate to qualifying manufacturing and services companies.

Italy: As from 1998 the rates for Italy include IRAP (rate 3.90 %) a local tax levied on a tax base broader than corporate income. As of 2012 10% of IRAP is deductible from CIT tax base (the figure in the table takes this deduction into account). The IRAP rate may vary up to 0.92 percentage point depending on location. From 2012, an ACE is in force, reducing the effective tax rate (see also previous note on Belgium).

Lithuania: A 'social tax' (applied as a surcharge) has been introduced in 2006 and 2007 (at 4 % and 3 % respectively). As from 2010, companies with up to ten employees and taxable income not exceeding LTL 500 000 (approx. EUR 144 810), benefit from a reduced tax rate of 5 %. As from 2012, the threshold has been increased to LTL 1 000 000 (about EUR 289 603) and from 2015 to EUR 300 000.

Luxembourg: Basic local tax (municipal business tax) is 3 % to be multiplied by a municipal factor ranging from 2 to 3.5. The rate in the table is for Luxembourg City.

Malta: The rate shown does not take into account the corporate tax refund system.

Portugal: As from 2007 the rate for Portugal includes the maximum 1.5 % rate of a municipal surcharge. As from 1.1.2014 the State tax is 3 % on taxable profits between EUR 1.5 and 7.5 million, 5 % on taxable profits between EUR 7.5 and 35 million and 7 % on profits exceeding EUR 35 million.

Slovakia: The standard CIT rate was reduced to 22 % on the 1.1.2014, together with the introduction of a minimum (lump sum) tax, whose value vary with turnover (EUR 480 for not VAT registered companies and EUR 2880 if annual turnover above EUR 500 000).

United Kingdom: Rates given are rates for the tax year starting in April.

13.4 Bilag 4: De danske rentefradragsbegrænsningsregler (SEL §§ 11, 11 B og 11 C)

Bilaget indeholder lovteksten til de danske rentefradragsbegrænsningsregler. De består af SEL §§ 11, SEL 11 B og SEL 11 C. Lovteksterne er fra Karnov Group online.²⁴⁷

²⁴⁷ <https://www.karnovgroup.dk>

LBKG 2016-09-06 nr 1164**Selskabsskatteloven****§ 11**

Som senest ændret ved: **L 2014 1286 § 6 stk. 1 nr. 2**

I kraft: 2014-12-11

Hvis et selskab eller en forening

- 1) er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-2 b, 2 d-2 j, 3 a-5 b,
- 2) har gæld til juridiske personer som nævnt i [ligningslovens § 2, stk. 1](#), (kontrolleret gæld) og
- 3) selskabets eller foreningens fremmedkapital (gæld) set i forhold til selskabets egenkapital ved udløbet af indkomståret overstiger forholdet 4:1,

kan renteudgifter og kurstab, der vedrører den overskydende del af den kontrollerede gæld, ikke fradrages. Gæld til fysiske personer, der er selskabsdeltagere i selskaber og foreninger m.v. omfattet af [ligningslovens § 2, stk. 1](#), 2. pkt. (transparente enheder), anses ikke for kontrolleret gæld. Kurstab kan dog fradrages i kursgevinst på samme lån i efterfølgende indkomstår. Lån fra tredjemand, som den kontrollerende ejerkreds eller hermed koncernforbundne selskaber direkte eller indirekte har stillet sikkerhed for, anses som kontrolleret gæld. Fradragsbeskæringen bortfalder i det omfang, selskabet eller foreningen godtgør, at lignende finansiering kan opnås mellem uafhængige parter. Fradragsbeskæring finder alene sted, hvis den kontrollerede gæld overstiger 10 mio. kr. Fradragsbeskæringen finder endvidere alene sted for den del af den kontrollerede gæld, som skulle omkvalificeres til egenkapital, for at forholdet mellem fremmedkapital (gæld) og egenkapital ved indkomstårets udløb udgør 4:1. Er der såvel koncernintern kontrolleret gæld som kontrolleret gæld til tredjemand, foretages fradragsbeskæringen først for den koncerninterne kontrollerede gæld og dernæst for den kontrollerede gæld til tredjemand. Fradragsbeskæringen foretages først for dansk kontrolleret gæld og dernæst for udenlandsk kontrolleret gæld. Der foretages ikke fradragsbeskæring for beløb, der kan beskattes her i landet efter § 2, stk. 1, litra d.

Stk. 2. Som gæld anses gæld i henhold til fordringer omfattet af [kursgevinstloven](#) samt konvertible obligationer. Gælden opgøres som kursværdien ved indkomstårets udløb.

Stk. 3. Egenkapitalen opgøres ved indkomstårets udløb som værdien af aktiver opgjort til handelsværdi med fradrag af gæld efter stk. 2. Egenkapital indskudt af ejerkredsen medregnes kun i det omfang, den forbliver i selskabet i mindst 2 år.

Stk. 4. Kontrolleres flere danske koncernforbundne selskaber, jf. [kursgevinstlovens § 4, stk. 2](#), finder stk. 1-3 samlet anvendelse på aktiver og passiver i disse selskaber, og der bortses fra danske selskabers aktier i andre selskaber, der indgår i den samlede opgørelse, samt gæld og fordringer mellem disse. 1. pkt. finder kun anvendelse på danske selskaber, der også uden at inddrage de udenlandske aktionærer eller et eventuelt dansk ultimativt moderselskab kan anses for at være koncernforbundne.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder tilsvarende for skattepligtige omfattet af § 2, stk. 1, litra a. Ved opgørelsen af gæld og egenkapital efter stk. 2 og 3 indgår alene værdien af aktiver og gæld, der har tilknytning til det faste driftssted. Lån fra tredjemand anses som kontrolleret gæld, når hovedkontoret hæfter for lånet.

Stk. 6. Renter og kursgevinster medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for skattepligtige

omfattet af § 1 eller § 2, stk. 1, litra a, hvis debitor ikke kan få fradrag for de tilsvarende beløb efter stk. 1. Dette gælder dog ikke for renter af lån fra tredjemand, som den kontrollerende ejerkreds eller hermed koncernforbundne selskaber direkte eller indirekte har stillet sikkerhed for.

LBKG 2016-09-06 nr 1164**Selskabsskatteloven****§ 11 B**

Som senest ændret ved: **L 2015 202 § 3 stk. 1 nr. 4**

I kraft: 2015-03-01

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for selskaber, der er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-2 b, 2 d-2 j, 3 a-6, § 2, stk. 1, litra a og b, eller [kulbrinteskattelovens § 21, stk. 4](#), kan indkomstårets nettofinansieringsudgifter alene fradrages, i det omfang de ikke overstiger den skattemæssige værdi af selskabets aktiver ganget med standardrenten, jf. stk. 2. Beskæringen kan maksimalt nedsætte indkomstårets fradragsberettigede nettofinansieringsudgifter til et beløb på 21,3 mio. kr. Der sker dog ikke fradragsbeskæring, i det omfang nettofinansieringsudgifterne består af nettokurstab på fordringer, som overstiger indkomstårets nettorenteindtægter, jf. stk. 4. Uanset 3. pkt. sker der fradragsbeskæring af kurstab på fordringer, i det omfang kurstabet skyldes, at anskaffelsessummen er højere end den afaltede indfielsessum. Nettokurstab, der ikke beskæres efter 3. pkt., fremføres til modregning i skattepligtige nettogevinster på fordringer og nettorenteindtægter ved efterfølgende indkomstårs opgørelse af nettofinansieringsudgifterne. Opgørelserne efter 3.-5. pkt. udfærdiges samlet for sambeskattede selskaber, jf. stk. 8. Hvis nettofinansieringsudgifterne fradragsbeskæres, anses nettokurstab på gæld og finansielle kontrakter omfattet af [kursgevinstloven](#) altid for beskåret først.

Stk. 2. Standardrenten for 1 år beregnes på grundlag af et simpelt gennemsnit af den af Danmarks Nationalbank opgjorte kassekreditrente for ikkefinansielle selskaber i månederne juli, august og september førud for det til indkomståret svarende kalenderår. Den af Nationalbanken opgjorte månedlige kassekreditrente for ikkefinansielle selskaber opgøres i henhold til Den Europæiske Centralbanks forordning (EF) nr. 63/2002 af 20. december 2001 vedrørende statistik over de monetære finansielle institutioners rentesatser på indlån fra og udlån til husholdninger og ikkefinansielle selskaber (ECB/2001/18). Den af Nationalbanken opgjorte månedlige kassekreditrente for ikkefinansielle selskaber opgøres som et vægtet gennemsnit af den effektive rentesats for den udestående lånemasse opgjort med to decimaler. Det simple gennemsnit, jf. 1. pkt., opgøres med én decimal. Standardrenten offentliggøres senest den 15. december førud for det til indkomståret svarende kalenderår.

Stk. 3. Hvis selskabet opgør den skattepligtige indkomst efter [tonnageskatteloven](#), nedsættes beløbet i stk. 1 med den del, som den regnskabsmæssige værdi af egne aktiver tilknyttet tonnageskattet rederivirksomhed udgør af den samlede regnskabsmæssige værdi af egne aktiver.

Stk. 4. Selskabets nettofinansieringsudgifter består af en eventuel negativ sum af følgende indtægter og udgifter:

- 1) Skattepligtige renteindtægter og fradragsberettigede renteudgifter. Renteindtægter fra varedebitorer m.v. og renteudgifter til varekreditorer m.v. indgår dog ikke.
- 2) Provisioner og lign., der er fradragsberettigede efter [ligningslovens § 8, stk. 3](#), og tilsvarende skattepligtige provisioner m.v. Provisioner m.v. vedrørende varegæld m.v. eller varefordringer m.v. indgår dog ikke.
- 3) Skattepligtige gevinster og fradragsberettigede tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter omfattet af [kursgevinstloven](#). Gevinst og tab på varekreditorer og varedebitorer medregnes ikke. Tab og gevinst på udlån medregnes ikke, når den skattepligtige udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering og medkontrahenten ikke er koncernforbundet, jf. § 31 C. Tab og gevinst på obligationer udstedt til finansiering af udlån omfattet af 3. pkt. og finansielle kontrakter i tilknytning hertil medregnes ikke. Gevinst og tab på kontrakter (terminkontrakter m.v.), som tjener til sikring af driftsindtægter og driftsudgifter, herunder i sambeskattede selskaber, medregnes ikke. Urealiserede kursgevinster på en renteswap vedrørende lån med sikkerhed i fast ejendom medregnes ikke, men kan fremføres ved efterfølgende indkomstårs opgørelse af nettofinansieringsudgifter til modregning i urealiserede kurstab på samme kontrakt og i realiserede kurstab på samme kontrakt, der realiseres i det indkomstår, hvor kontrakten ophører. Gevinst og tab på terminkontrakter m.v. medregnes dog, hvis den skattepligtige udøver næring ved køb og salg af fordringer og finansielle kontrakter, driver næringsvirksomhed ved finansiering eller hvis medkontrahenten er koncernforbundet, jf. § 31 C.

- 4) En beregnet finansieringsomkostning ved finansielle leasingbetalinger medregnes hos leasingtager, mens leasinggiver medregner en beregnet finansieringsindtægt.
- 5) Skattepligtig fortjeneste og udnyttede tab ved afståelse af aktier m.v. omfattet af [aktieavancebeskatningsloven](#) samt skattepligtige udbytter og skattepligtige afståelsessummer omfattet af [ligningslovens § 16 B](#). Er summen efter 1. pkt. negativ, medregnes den ikke, men fremføres til modregning i efterfølgende indkomstår. 1. pkt. omfatter ikke afkast af lagerbeskattede næringsaktier omfattet af stk. 5, 7. pkt.
- 6) Uanset nr. 1-5 indgår finansieringsindtægter og -udgifter, der medregnes som følge af CFC-beskatning i § 32 eller som følge af genbeskatning efter § 15, stk. 8 og 9, i [lov nr. 426 af 6. juni 2005](#), ikke i opgørelsen af nettofinansieringsudgifter.

Stk. 5. Den skattemæssige værdi af selskabets aktiver opgøres ved indkomstårets udløb. Afskrivningsberettigede aktiver indgår med den nedskrevne værdi. Aktiver, der ikke er afskrivningsberettigede, indgår med anskaffelsessummen tillagt udgifter til forbedringer. Aktier m.v. omfattet af [aktieavancebeskatningsloven](#), jf. dog stk. 6, fordringer og finansielle kontrakter omfattet af [kursgevinstloven](#) samt præmieobligationer og likvide midler medregnes ikke ved opgørelsen af selskabets aktiver. Til aktiverne medregnes nettoværdien af gangværende arbejder for fremmed regning. Værdien af gangværende arbejder, næringsaktiver, varelagre og fordringer erhvervet ved salg af varer og andre næringsaktiver samt tjenesteydelser (varedebitorer m.v.) indgår i aktivopgørelsen, i det omfang hvormed værdien overstiger værdien af gæld opstået ved køb af varer og andre næringsaktiver samt tjenesteydelser (varekreditorer m.v.). Alene lagerbeskattede næringsaktier medregnes. Til aktiverne medregnes anskaffelsessummen på terminskontrakter m.v., som tjener til sikring af driftsindtægter og driftsudgifter, jf. stk. 4, nr. 3, 6. og 7. pkt. Ved opgørelsen af selskabets aktiver medregnes fremførselsberettigede underskud efter § 12. Der medregnes de underskud, der ville være fremførselsberettigede ultimo indkomståret uden indkomstårets fradragsbeskæring efter stk. 1 og § 11 C. Ved opgørelsen af et selskabs aktiver medregnes den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver hos leasingtageren. Leasinggiveren medregner ikke finansielt udleasede aktiver. Ved finansiell leasing mellem sambeskattede selskaber, jf. § 31 eller § 31 A, anvendes den skattemæssige værdi i stedet for den regnskabsmæssige værdi. Aktiver, der er omfattet af beskatning efter [tonnagebeskatningsloven](#), medregnes ikke. Aktiver, der er indskudt af udenlandske koncernforbundne enheder, jf. § 31 C, medregnes kun, i det omfang aktiverne forbliver i selskabet i mindst 2 år. Aktiverne medregnes dog altid, hvis koncernen har valgt international sambeskatning efter § 31 A.

Stk. 6. Til den skattemæssige værdi af selskabets aktiver efter stk. 5 medregnes 20 pct. pro anno, jf. dog stk. 12, af en samlet saldo for anskaffelsessummen for selskabets direkte ejede aktier i koncernforbundne selskaber, jf. § 31 C, som ikke indgår i sambeskatningen. For sambeskattede selskaber føres en samlet saldo hos administrationselskabet. Anskaffelsessummen for aktier, der er erhvervet fra et koncernforbundet selskab, jf. § 31 C, eller ved kapitalforhøjelse i et koncernforbundet selskab, jf. § 31 C, tillægges ikke saldoen, jf. dog 4. og 5. pkt. I det omfang det kan dokumenteres, at en kapitalforhøjelse i et direkte ejet selskab er sket med henblik på indirekte anskaffelse af aktier i et selskab fra et selskab uden for koncernen, jf. § 31 C, medregnes anskaffelsessummen på tidspunktet for den indirekte anskaffelse. Der kan maksimalt medregnes det mindste beløb af fem gange den indskudte kapital og det beløb, der ville kunne medregnes, hvis selskabet var erhvervet direkte af et selskab, der indgår i sambeskatningen. Saldoen nedsættes med:

- 1) Handelsværdien på anskaffelsestidspunktet af aktier i danske selskaber, faste driftssteder og faste ejendomme i Danmark, der ejes direkte eller indirekte af det direkte ejede selskab.
- 2) Handelsværdien på anskaffelsestidspunktet af selskabets udlejningsejendomme, kontanter, værdipapirer el.lign., jf. [aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 6](#). Der skal dog alene ske konsolidering med koncernforbundne datterselskaber, jf. § 31 C.
- 3) Værdien af efterfølgende direkte eller indirekte anskaffelser af aktier i danske selskaber, faste driftssteder og faste ejendomme i Danmark.
- 4) Afståelsessummen for aktier i det direkte ejede selskab og dette selskabs direkte eller indirekte ejede aktier i koncernforbundne selskaber, jf. § 31 C. Dette gælder dog ikke, hvis aktierne afstås til et selskab eller fast driftssted, der indgår i sambeskatningen. Afstås aktierne til et koncernforbundet selskab, som de sambeskattede selskaber eller faste driftssteder direkte eller indirekte ejer aktier i, nedsættes saldoen alene, i det omfang den direkte og indirekte ejerandel er mindre i det erhvervende selskab end i det afstående selskab. Afståelsessummen fratrækkes værdien af det afståede selskabs direkte eller indirekte ejede aktier i danske selskaber, faste driftssteder og faste ejendomme i Danmark. Indirekte afståelse gennem afståelse af et sambeskattet selskab eller fast driftssted og ophør af koncernforbindelse sidestilles med salg til handelsværdien.
- 5) Afståelsessummen for virksomhed i det direkte ejede selskab og virksomhed i dette selskabs direkte eller

indirekte ejede koncernföbundne selskaber, jf. § 31 C. Afstås virksomheden til et koncernföbundet selskab, som de sambeskattede selskaber eller fäste driftssteder direkte eller indirekte ejer aktier i, nedsættes saldoen alene, i det omfång den direkte og indirekte ejerandel er mindre i det erhvervende selskab end i det afstående selskab. Afståelsessummen för virksomheden fratrækkes værdien af virksomhedens direkte eller indirekte ejede aktier i danske selskaber, fäste driftssteder og fäste ejendomme i Danmark.

- 6) Udlodninger fra det direkte ejede selskab til sambeskattede selskaber og fäste driftssteder, der overstiger kontanter m.v. og afståelsessummer, der har nedsat saldoen efter nr. 2, 4 og 5.
- 7) Udlodninger af udbyttepræferenceaktier i det direkte ejede selskab eller selskaber, hvori dette selskab direkte eller indirekte ejer aktier, til koncernföbundne selskaber, jf. § 31 C, der ikke indgår i sambeskatningen, i det omfång de sambeskattede selskaber og fäste driftssteder har en mindre direkte eller indirekte ejerandel i det udbyttemodtagende selskab end i det udloddende selskab.
- 8) Tilskud fra det direkte ejede selskab eller selskaber, hvori dette selskab direkte eller indirekte ejer aktier, til selskaber og fäste driftssteder, der indgår i sambeskatningen, og til koncernföbundne selskaber, jf. § 31 C, der ikke indgår i sambeskatningen, i det omfång de sambeskattede selskaber og fäste driftssteder har en mindre direkte og indirekte ejerandel i det tilskudsmodtagende selskab end i det tilskudsgivende selskab.

Stk. 7. Hvis et selskab ikke beskattes i hele indkomståret, medregnes aktiver ved opgörelsen efter stk. 5 og 6 i förhold til, hvor stor en del beskatningsperioden udgör af et kalenderår. Belöbet i stk. 1, jf. stk. 3, justeres tilsvarende.

Stk. 8. Selskaber, der indgår i en sambeskatning efter § 31 eller § 31 A, opgör koncernens nettofinansieringsudgifter og den skattemæssige værdi af aktiverne samlet. Belöbet i stk. 1 gælder samlet för de sambeskattede selskaber. Indgår det tonnagebeskattede selskab i en sambeskatning, jf. §§ 31 og 31 A, finder stk. 3 samlet anvendelse på de sambeskattede selskaber, og der bortses fra aktier i sambeskattede selskaber samt gæld og fördringer mellem de sambeskattede selskaber. Hvis et selskab ikke indgår i sambeskatningen i hele indkomståret, medregnes ved opgörelsen efter 1. pkt. selskabets aktiver ved udlöbet af delperioden, jf. § 31, stk. 5, i förhold til hvor stor en del delperioden udgör af et kalenderår. Hvis der företages fradragsbeskæring efter stk. 1, fördeles beskæringen förholdsmæssigt på baggrund af, hvor meget det enkelte selskabs nettofinansieringsudgifter uden nettokurstab, der ikke beskæres efter stk. 1, 3. pkt., overstiger den skattemæssige værdi af selskabets aktiver, jf. stk. 5, ganget med standardrenten.

Stk. 9. Fradragsbeskæring efter stk. 1-8 företages efter en eventuel fradragsbeskæring efter § 11.

Stk. 10. Hvis et selskab i et indkomstår fradragsbeskæres efter stk. 1, vil beskärne nettokurstab på gæld og finansielle kontrakter omfattet af [kursgevinstloven](#) kunne fradrages i kursgevinster på gæld og finansielle kontrakter omfattet af [kursgevinstloven](#) i de 3 efterfölgende indkomstår. Uanset 1. pkt. kan beskärne urealiserede kurstab på en renteswap vedrörende lån med sikkerhed i fäst ejendom fremföres i kontraktens løbetid til fradrag i urealiserede kursgevinster på samme kontrakt og i realiserede kursgevinster på samme kontrakt, der realiseres i det indkomstår, hvor kontrakten ophörer. Ved fremförsel af kurstab modregnes de äldste kurstab först. Kurstab fremföres samlet för sambeskattede selskaber hos administrationsselskabet. Ved ophörsspaltning af administrationsselskabet fördeles de fremförselsberettigede kurstab förholdsmæssigt efter den skattemæssige værdi af aktiverne, jf. stk. 5 og 6, i de modtagende selskaber. Uanset 4. pkt. kan beskärne urealiserede kurstab på en renteswap fremföres i det selskab, der har indgäet renteswappen, hvis det pågældende selskab udtræder af sambeskatningen.

Stk. 11. Stk. 1-10 omfatter ikke livsförsikringsselskaber. Livsförsikringsselskaber kan som administrationsselskab i en sambeskatning fremföre beskärne kurstab, jf. stk. 10. De beskärne kurstab kan ikke modregnes i livsförsikringsselskabets kursgevinster.

Stk. 12. Ved anvendelse af stk. 6, 1. pkt., bruges de medregningsprocenter, som er anfört i 2.-9. pkt. For indkomståret 2010 udgör procenten 17,5. For indkomståret 2011 udgör procenten 15. For indkomståret 2012 udgör procenten 12,5. For indkomståret 2013 udgör procenten 10. For indkomståret 2014 udgör procenten 7,5. For indkomståret 2015 udgör procenten 5. For indkomståret 2016 udgör procenten 2,5. For indkomståret 2017 og senere indkomstår udgör procenten 0.

LBKG 2016-09-06 nr 1164**Selskabsskatteloven****§ 11 C**

Som senest ændret ved: **L 2014 1286 § 6 stk. 1 nr. 2**

I kraft: 2014-12-11

Den skattepligtige indkomst før nettofinansieringsudgifter, jf. § 11 B, stk. 4, for selskaber, der er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-2 b, 2 d-2 j, 3 a-6, § 2, stk. 1, litra a og b, eller [kulbrinteskattelovens § 21, stk. 4](#), kan maksimalt nedsættes med 80 pct. som følge af nettofinansieringsudgifterne efter eventuel fradragsbeskæring efter § 11 B. Den skattepligtige indkomst og nettofinansieringsudgifterne korrigeres for nettokurstab, der ikke beskæres efter § 11 B, stk. 1, 3. pkt. Beskæringen kan maksimalt nedsætte indkomstårets fradragsberettigede nettofinansieringsudgifter til beløbet efter § 11 B, stk. 1, jf. § 11 B, stk. 3 og stk. 7, 2. pkt. Er den skattepligtige indkomst før nettofinansieringsudgifter negativ, kan de fradragsberettigede nettofinansieringsudgifter ikke overstige beløbet i 3. pkt. Beskære nettofinansieringsudgifter efter 1.-4. pkt. kan fremføres til fradrag i efterfølgende indkomstår. Fremførte nettofinansieringsudgifter indgår i beregningen efter 1. pkt. i efterfølgende indkomstår.

Stk. 2. Selskaber, der indgår i en sambeskatning efter § 31 eller § 31 A, opgør den skattepligtige indkomst og nettofinansieringsudgifter samlet. Beløbet i § 11 B, stk. 1 gælder samlet for de sambeskattede selskaber. Hvis der foretages fradragsbeskæring, reduceres selskabernes fradragsberettigede nettofinansieringsudgifter forholdsmæssigt, i det omfang det enkelte selskabs nettofinansieringsudgifter overstiger 80 pct. af selskabets skattepligtige indkomst før nettofinansieringsudgifter. Hvis den tildelte fradragsbeskæring overstiger nettofinansieringsudgifterne i enkelte af selskaberne, fordeles den overskydende fradragsbeskæring forholdsmæssigt. Beskære finansieringsudgifter fremføres samlet for de sambeskattede selskaber hos administrationsselskabet. Ved ophørsspaltning af administrationsselskabet fordeles de fremførselsberettigede finansieringsudgifter forholdsmæssigt efter den skattemæssige værdi i de modtagende selskaber.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 omfatter ikke livsforsikringsselskaber. Livsforsikringsselskaber kan som administrationsselskab i en sambeskatning fremføre beskære nettofinansieringsudgifter. De beskære nettofinansieringsudgifter kan ikke modregnes i livsforsikringsselskabets indkomst.

13.5 Bilag 5: Direktiv 2016/1164/EU DA og EN

Bilaget indeholder lovteksten til Rådets direktiv (EU) 2016/1164. Lovteksten er vedlagt både på dansk og på engelsk. Lovteksterne er fra EU's portal Eur-Lex.²⁴⁸

²⁴⁸ <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

DIREKTIVER

RÅDETS DIREKTIV (EU) 2016/1164

af 12. juli 2016

om regler til bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse, der direkte indvirker på det indre markeds funktion

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 115,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) De nuværende politiske prioriteter inden for international beskatning understreger behovet for at sikre, at skatten betales der, hvor overskuddet genereres, og værdien skabes. Det er derfor særdeles vigtigt at genoprette tilliden til retfærdigheden af skattesystemerne og sætte regeringerne i stand til effektivt at udøve deres skattemæssige suverænitet. Disse nye politiske målsætninger er blevet omsat til konkrete henstillinger om tiltag som led i Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) initiativ om bekæmpelse af udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud (BEPS-initiativet). Det Europæiske Råd hilste dette arbejde velkommen i sine konklusioner fra møderne den 13.-14. marts 2013 og den 19.-20. december 2013. I sin meddelelse af 17. juni 2015 fremlagde Kommissionen som reaktion på behovet for en mere fair beskatning en handlingsplan for et fair og effektivt system for selskabsbeskatning i Den Europæiske Union.
- (2) De endelige rapporter om de 15 OECD-tiltag til bekæmpelse af BEPS blev offentliggjort den 5. oktober 2015. Dette resultat blev hilst velkommen af Rådet i dets konklusioner af 8. december 2015. Rådets konklusioner understregede behovet for at finde fælles, men fleksible, løsninger på EU-plan, som er i overensstemmelse med OECD's konklusioner vedrørende BEPS. Endvidere støttede konklusionerne en effektiv og hurtig koordineret gennemførelse af tiltagene til bekæmpelse af BEPS på EU-plan og fandt, at EU-direktiver, hvor det er hensigtsmæssigt, bør være det foretrukne instrument til gennemførelse af OECD's konklusioner vedrørende BEPS på EU-plan. Af hensyn til et velfungerende indre marked er det afgørende, at medlemsstaterne som minimum opfylder deres forpligtelser vedrørende BEPS, og at de mere generelt iværksætter tiltag til at bekæmpe metoder til

⁽¹⁾ Endnu ikke offentliggjort i EUT.⁽²⁾ Endnu ikke offentliggjort i EUT.

skatteundgåelse og sikre en fair og effektiv beskatning i Unionen på en tilstrækkelig sammenhængende og koordineret måde. I et marked med stærkt integrerede økonomier er der behov for fælles strategiske tilgange og koordinerede tiltag for at forbedre det indre markeds funktion og få maksimalt udbytte af BEPS-initiativets positive virkninger. Desuden kan alene en fælles ramme forhindre en fragmentering af markedet og bringe en ende på de nuværende mismatch og markedsforvridninger. Endelig vil nationale gennemførelsesbestemmelser, der følger en fælles linje i hele Unionen, give skattesubjekterne retssikkerhed for, at disse foranstaltninger er forenelige med EU-retten.

- (3) Det er nødvendigt at fastsætte regler for at øge det gennemsnitlige niveau af beskyttelse mod aggressiv skatteplanlægning i det indre marked. Eftersom disse regler skal kunne passe ind i 28 forskellige selskabsskattesystemer, bør de være begrænset til generelle bestemmelser, mens gennemførelsen heraf overlades til medlemsstaterne, da de har bedre forudsætninger for at forme reglernes specifikke indhold på en måde, der passer bedst til deres selskabsskattesystemer. Denne målsætning kan nås ved at skabe et minimumsniveau af beskyttelse for de nationale selskabsskattesystemer mod metoder til skatteundgåelse i hele Unionen. For at øge det indre markeds effektivitet som helhed i at bekæmpe metoder til skatteundgåelse er det derfor nødvendigt at koordinere medlemsstaternes reaktion med hensyn til at gennemføre indholdet af OECD's 15 tiltag til bekæmpelse af BEPS. Der bør derfor fastsættes et fælles minimumsniveau af beskyttelse af det indre marked på specifikke områder.
- (4) Det er nødvendigt at fastsætte regler, der gælder for alle skattesubjekter, som er selskabsskattepligtige i en medlemsstat. Fordi det ville medføre, at en bredere vifte af nationale skatter skulle omfattes, er det ikke hensigtsmæssigt at udvide dette direktivs anvendelsesområde til at omfatte typer af enheder, der ikke er selskabsskattepligtige i en medlemsstat, dvs. navnlig transparente enheder. Disse regler bør også finde anvendelse på de selskabsskattepligtige skattesubjekters faste driftssteder, som er beliggende i andre medlemsstater. Selskabsskattepligtige skattesubjekter kan være skattemæssigt hjemmehørende i en medlemsstat eller være etableret i henhold til en medlemsstats love. Hvis enheder, der er skattemæssigt hjemmehørende i et tredjeland, har faste driftssteder i en eller flere medlemsstater, bør disse driftssteder også være omfattet af disse regler.
- (5) Det er nødvendigt at fastsætte regler til bekæmpelse af udhuling af skattegrundlaget i det indre marked og af overførsel af overskud ud af det indre marked. For at bidrage til at nå dette mål er der behov for regler på følgende områder: en begrænsning af retten til fradrag for rentebetalinger, exitbeskatning, en generel regel om bekæmpelse af misbrug, regler om kontrollerede udenlandske selskaber og regler om håndtering af hybride mismatch. Hvis anvendelsen af disse regler giver anledning til dobbeltbeskatning, bør skattesubjekterne indrømme lettelse i form af et fradrag for den skat, der er betalt i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, alt efter omstændighederne. Reglerne bør derfor ikke alene sigte mod at bekæmpe metoder til skatteundgåelse, men også mod at undgå at skabe yderligere hindringer på markedet såsom dobbeltbeskatning.
- (6) For at nedbringe deres samlede skattetilsvær er koncerner i stigende grad involveret i BEPS ved hjælp af overdrevent høje rentebetalinger. Reglen om begrænsning af rentebetalinger er nødvendig for at bekæmpe sådanne metoder, idet den begrænser fradrag for skattesubjektets overstigende låneomkostninger. Der bør derfor fastsættes en sats for fradrag, der tager udgangspunkt i skattesubjektets skattepligtige resultat før renter, skat og af- og nedskrivninger (EBITDA). Medlemsstaterne kan mindske denne sats eller indføre frister eller begrænse størrelsen af uudnyttede låneomkostninger, som kan fremføres eller tilbageføres, for at sikre et højere beskyttelsesniveau. Da formålet er at fastsætte minimumsstandarder, kunne det være muligt for medlemsstaterne at indføre en alternativ foranstaltning under henvisning til skattesubjektets resultat før renter og skat (EBIT) og fastsat på en sådan måde, at den svarer til den EBITDA-baserede sats. Medlemsstaterne kan ud over reglen om begrænsning af rentebetalinger i dette direktiv også anvende målrettede regler til bekæmpelse af koncernintern lånefinansiering, navnlig regler om tynd kapitalisering. Indtægter, der er fritaget for skat, bør ikke modregnes fradragsberettigede låneomkostninger. Det skyldes, at der ved fastsættelsen af det fradragsberettigede rentebeløb alene bør tages hensyn til skattepligtig indkomst.
- (7) Hvis skattesubjektet indgår i en koncern, som indgiver lovpligtige konsoliderede regnskaber, kan der tages højde for den samlede koncerns gæld på verdensplan med henblik på at give skattesubjekterne ret til at fradrage overstigende låneomkostninger på større beløb. Det kan også være hensigtsmæssigt at fastsætte regler for en undtagelse fra bestemmelsen om egenkapitalandel, hvor reglen om begrænsning af rentebetalinger ikke finder anvendelse, hvis selskabet kan påvise, at dets egenkapitalandel i forhold til dets samlede aktiver stort set svarer til eller er højere end koncernens tilsvarende egenkapitalandel. Reglen om begrænsning af rentebetalinger bør gælde i forbindelse med et skattesubjekts overstigende låneomkostninger, uanset om omkostningerne skyldes nationalt stiftet gæld, grænseoverskridende gæld inden for Unionen eller gæld til et tredjeland, eller om de hidrører fra

tredjemand, tilknyttede selskaber eller er koncerninterne. Hvis en koncern omfatter mere end én enhed i en medlemsstat, kan medlemsstaten tage hensyn til den samlede situation for alle koncernenheder i selv samme medlemsstat, herunder et særskilt skattesystem for enheder, for at muliggøre overførsel af overskud eller rentefradragskapacitet mellem enheder i en koncern, såfremt den anvender regler, der begrænser retten til fradrag for rentebetalinger.

- (8) For at reducere reglernes administrative byrde og efterlevelseshynde uden i væsentlig grad at formindske deres skattemæssige virkning kan det være hensigtsmæssigt at fastsætte en safe harbour-regel om, at nettorenter altid er fradragsberettigede op til et bestemt beløb, hvis dette fører til et højere fradrag end den EBITDA-baserede sats. Medlemsstaterne kan nedsætte de fastsatte beløbstærskler for at sikre et højere beskyttelsesniveau for deres nationale skattegrundlag. Eftersom BEPS i princippet finder sted gennem overdrevent høje rentebetalinger mellem enheder, der er tilknyttede selskaber, er det på grund af de begrænsede risici for skatteundgåelse hensigtsmæssigt og nødvendigt at give mulighed for en eventuel udelukkelse af selvstændige enheder fra anvendelsesområdet for reglen om begrænsning af rentebetalinger. For at lette overgangen til den nye regel om begrænsning af rentebetalinger kan medlemsstaterne fastsætte en bedstefarklausul, som omfatter eksisterende lån, for så vidt deres vilkår ikke efterfølgende ændres, dvs. at bedstefarklausulen i tilfælde af en efterfølgende ændring ikke vil gælde for eventuelle forhøjelser af lånebeløb eller forlængelser af låns løbetid, men vil være begrænset til de oprindelige lånevilkår. Med forbehold af regler for statsstøtte kan medlemsstater også undlade at medtage overstigende låneomkostninger, der er påløbet lån, som anvendes til finansiering af et langsigtet offentligt infrastrukturprojekt, i betragtning af at sådanne finansieringsmuligheder kun udgør en lille eller slet ingen risiko for BEPS. Medlemsstaterne bør i denne forbindelse godtgøre, at finansieringsmuligheder for offentlige infrastrukturprojekter har særlige kendetegn, der berettiger til en sådan behandling i forhold til andre finansieringsmuligheder, der er omfattet af den restriktive regel.
- (9) Selv om det er almindeligt accepteret, at finansielle selskaber (dvs. finansieringsinstitutter og forsikringselskaber) også bør underlægges begrænsninger af retten til fradrag for rentebetalinger, er det også almindeligt anerkendt, at disse to sektorer har særlige kendetegn, som kræver en mere individuelt tilpasset tilgang. Eftersom drøftelserne på området endnu ikke hverken på internationalt plan eller EU-plan har givet tilstrækkelige resultater, er det indtil videre ikke muligt at fastsætte specifikke regler for finans- og forsikringssektorerne, og medlemsstaterne bør derfor kunne udelukke dem fra anvendelsesområdet for reglerne om begrænsning af rentebetalinger.
- (10) Exitskat har til formål at sikre, at en stat, såfremt et skattesubjekt flytter aktiver eller sit skattemæssige hjemsted ud af denne stats skattejurisdiktion, opkræver skat af den økonomiske værdi af enhver kapitalgevinst, der er skabt på dens område, selv om denne gevinst endnu ikke er blevet realiseret på udflytningstidspunktet. Det er derfor nødvendigt at præcisere de tilfælde, hvor skattesubjekter er omfattet af regler om exitskat og beskattes af urealiserede kapitalgevinster, som er opbygget i deres overførte aktiver. Det er også nyttigt at præcisere, at overførsel af aktiver, herunder kontantbeløb, mellem et moderselskab og dets datterselskaber falder uden for anvendelsesområdet for den påtænkte regel om exitbeskatning. For at beregne beløbene er det vigtigt, at markedsværdien af de overførte aktiver på aktivernes udflytningstidspunkt fastslås på grundlag af armslængdeprincippet. For at sikre forenelighed mellem reglen og anvendelsen af kreditmetoden er det hensigtsmæssigt at lade medlemsstaterne tage udgangspunkt i det tidspunkt, hvor retten til at beskatte de overførte aktiver er tabt. Retten til beskatning bør fastsættes på nationalt niveau. Det er også nødvendigt at give den modtagende stat mulighed for at bestride den værdi af de overførte aktiver, som exitstaten har fastsat, når den ikke afspejler en sådan markedsværdi. Medlemsstaterne kan med henblik herpå benytte sig af eksisterende tvistbilæggelsesmekanismer. Det er nødvendigt inden for Unionen at tage anvendelsen af exitbeskatning op til behandling og beskrive betingelserne for, hvornår den er i overensstemmelse med EU-retten. I sådanne situationer bør skattesubjekter have ret til enten at betale den beregnede exitskat øjeblikkeligt eller til at få henstand med betalingen af skatten ved betaling af afdrag over et vist antal år, eventuelt sammen med renter og en garanti.

Medlemsstaterne kan med henblik herpå anmode de berørte skattesubjekter om at opgive de nødvendige oplysninger i en erklæring. Der bør ikke opkræves exitskat, når overførslen af aktiver er midlertidig, og hensigten er, at aktiverne skal føres tilbage til den overførende enheds medlemsstat, såfremt overførslen sker med henblik på at opfylde tilsynsmæssige kapitalkrav eller af hensyn til likviditetsstyring, eller når det drejer sig om værdipapirfinansieringstransaktioner eller aktiver stillet som sikkerhed.

- (11) Skattesystemer indeholder generelle regler om bekæmpelse af misbrug for at bekæmpe skadelig skattepraksis, som endnu ikke er omfattet af specifikke bestemmelser. Generelle regler om bekæmpelse af misbrug har således til formål at dække huller og bør ikke påvirke anvendelsen af specifikke regler om bekæmpelse af misbrug. Inden for Unionen bør generelle regler om bekæmpelse af misbrug anvendes ved arrangementer, der ikke er reelle;

derudover bør skattesubjektet have ret til at vælge den skattemæssigt mest fordelagtige struktur til sin forretningsaktivitet. Det er desuden vigtigt at sikre, at generelle regler om bekæmpelse af misbrug anvendes ensartet i indenlandske sammenhænge, inden for Unionen og over for tredjelande, så anvendelsesområdet og resultaterne af anvendelsen ikke er forskelligt i indenlandske og grænseoverskridende situationer. Medlemsstaterne bør ikke forhindres i at pålægge sanktioner ved anvendelse af generelle regler om bekæmpelse af misbrug. Når medlemsstaterne vurderer, om et arrangement bør betragtes som ikkereelt, kan de tage hensyn til alle velbegrundede økonomiske årsager, herunder finansiell virksomhed.

- (12) Regler om kontrollerede udenlandske selskaber (CFC-regler) har til formål igen at henføre et kontrolleret datterselskabs lavt beskattede indkomst til moderselskabet. Moderselskabet bliver således skattepligtigt af den henførte indkomst i den stat, hvor det er skattemæssigt hjemmehørende. Afhængigt af den pågældende stats politiske prioriteter kan CFC-reglerne vedrøre hele det lavt beskattede datterselskab, særlige kategorier af indkomst eller blot indkomst, der kunstigt er blevet overført til datterselskabet. For at sikre, at CFC-reglerne er en forholdsmæssigt afpasset reaktion på BEPS-problemerne, er det navnlig afgørende, at medlemsstater, som begrænser deres CFC-regler til indkomst, der kunstigt er blevet overført til datterselskabet, præcist fokuserer på situationer, hvor størstedelen af de beslutningstagende funktioner, der genererede overført indkomst i det kontrollerede selskab, udføres i skattesubjektets medlemsstat. For at begrænse den administrative byrde og efterlevelseshæmsninger bør det også accepteres, at disse medlemsstater fritager visse enheder med lavt overskud eller lav fortjenstmargen, der medfører lavere risici for skatteundgåelse. Det er i overensstemmelse hermed nødvendigt, at CFC-reglerne udstrækkes til at omfatte overskud fra faste driftssteder, hvor dette overskud ikke er skattepligtigt, eller er skattefritaget i skattesubjektets medlemsstat. Der er imidlertid ingen grund til efter CFC-reglerne at beskatte overskud fra faste driftssteder, som nægtes skattefritagelse efter nationale regler, fordi disse faste driftssteder behandles, som om de var kontrollerede udenlandske selskaber. For at sikre et højere beskyttelsesniveau kan medlemsstaterne sænke tærsklen for kontrol eller anvende en højere tærskel ved sammenligning af den reelt betalte selskabsskat med den selskabsskat, der ville være blevet opkrævet i skattesubjektets medlemsstat. Medlemsstaterne kan i forbindelse med gennemførelse af CFC-reglerne i deres nationale lovgivning anvende en tilstrækkelig høj skattesatsfraktionstærskel.

Det er hensigtsmæssigt at tackle sådanne situationer både i tredjelande og i Unionen. Af hensyn til de grundlæggende frihedsrettigheder bør indkomstkategoriernes kombineres med en substansundtagelse, der tager sigte på i Unionen at begrænse reglernes virkninger til tilfælde, hvor CFC ikke viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet. Det er vigtigt, at skatteforvaltninger og skattesubjekter samarbejder om at samle de relevante oplysninger om faktiske forhold og omstændigheder for at afgøre, om fritagelsesreglen skal finde anvendelse. Det bør være acceptabelt, at medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelse af CFC-reglerne i deres nationale lovgivning anvender hvide, grå eller sorte lister over tredjelande, som er opstillet på grundlag af visse kriterier i dette direktiv og kan omfatte selskabsskatteniveau, eller anvender hvide lister over medlemsstater, som er opstillet på dette grundlag.

- (13) Hybride mismatch skyldes forskelle i den retlige kvalificering af betalinger (finansielle instrumenter) eller enheder, og disse forskelle bliver synlige i samspillet mellem retssystemerne i to jurisdiktioner. Sådanne mismatch fører ofte til dobbelt fradrag (dvs. et fradrag i begge stater) eller til, at der gives et fradrag i den ene stat, mens indkomsten ikke medregnes i skattegrundlaget i den anden. For at ophæve virkningerne af hybride mismatch-arrangementer er det nødvendigt at fastsætte regler, hvorved den ene af de to jurisdiktioner i et mismatch bør nægte fradrag for en betaling, der fører til sådan et resultat. I den forbindelse er det nyttigt at præcisere, at foranstaltninger til tackling af hybride mismatch i dette direktiv tager sigte på at tackle mismatchesituationer, der skyldes forskelle i den retlige kvalificering af et finansielt instrument eller en enhed og ikke har til formål at indvirke på de generelle kendetegn ved en medlemsstats skattesystem. Selv om medlemsstaterne inden for Gruppen vedrørende Adfærdskodeksen (erhvervsbeskatning) er blevet enige om retningslinjer for skattebehandling af hybride enheder og for hybride faste driftssteder i Unionen samt for skattebehandlingen af hybride enheder i forbindelse med tredjelande, er det stadig nødvendigt at vedtage bindende regler. Det er afgørende, at der arbejdes videre med hybride mismatch mellem medlemsstaterne og tredjelande samt med andre hybride mismatch, f.eks. dem, der omfatter faste driftssteder.
- (14) Det er nødvendigt at præcisere, at gennemførelsen af dette direktivs regler til bekæmpelse af skatteundgåelse ikke bør berøre skattesubjektets pligt til at overholde armslængdeprincippet eller medlemsstatens ret til at opregulere skattetilsvaret i overensstemmelse med armslængdeprincippet, hvis det er relevant.

- (15) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er blevet hørt i overensstemmelse med artikel 28, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 ⁽¹⁾. Retten til beskyttelse af personoplysninger i henhold til artikel 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF ⁽²⁾ gælder for behandlingen af personoplysninger inden for rammerne af nærværende direktiv.
- (16) Da hovedmålet for dette direktiv er at forbedre det indre markedes modstandsevne som helhed over for grænseoverskridende metoder til skatteundgåelse, kan dette ikke i tilstrækkelig grad opfyldes ved, at medlemsstaterne handler hver for sig. De nationale selskabsskattesystemer er meget forskellige, og selvstændige tiltag fra medlemsstaternes side ville blot gentage den eksisterende fragmentering i det indre marked inden for direkte beskatning. Dette ville således blot videreføre ineffektivitet og forvriddninger i spillet mellem forskellige nationale foranstaltninger. Resultatet heraf vil være manglende koordinering. Eftersom megen ineffektivitet i det indre marked primært giver anledning til problemer af grænseoverskridende karakter, bør foranstaltninger til afhjælpning heraf snarere vedtages på EU-plan. Det er derfor afgørende, at der vedtages løsninger, som fungerer for det indre marked som helhed, og dette kan bedre nås på EU-plan. Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål. Idet dette direktiv fastsætter et minimumsniveau for beskyttelse af det indre marked, har det udelukkende til formål at sikre det nødvendige minimum af koordinering inden for Unionen, der skal til for at opfylde dets mål.
- (17) Fire år efter ikrafttrædelsen af dette direktiv bør Kommissionen foretage en evaluering af dets gennemførelse og rapportere til Rådet herom. Medlemsstaterne bør meddele Kommissionen alle oplysninger, der er nødvendige for denne evaluering —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på alle skattesubjekter, som er selskabsskattepligtige i en eller flere medlemsstater, herunder faste driftssteder i en eller flere medlemsstater for enheder, der er skattemæssigt hjemmehørende i et tredjeland.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »låneomkostninger«: renteudgifter af alle former for gæld, andre udgifter, der økonomisk svarer til renter, og udgifter i forbindelse med fremskaffelsen af finansiering som defineret i national ret, herunder, men ikke kun, betalinger til overskudsafhængige lån, imputerede renter på instrumenter som konvertible obligationer og nulkuponobligationer, beløb under alternative finansieringsordninger såsom islamisk finansiering, finansieringsomkostningselementet ved finansielle leasingbetalinger, kapitaliserede renter medtaget i balanceværdien for et tilknyttet aktiv eller nedskrivninger af kapitaliserede renter, beløb, der måles i forhold til finansieringsafkast i henhold til regler for intern afregning, hvor det er relevant, fiktive rentebeløb under afledte finansielle instrumenter eller risikoafdækningsordninger med hensyn

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31).

til en enheds lån, visse gevinster og tab ved lån i udenlandsk valuta og instrumenter i forbindelse med fremskaffelse af finansiering, garantigebyrer for finansierungsordninger, gebyrer for ordninger og lignende omkostninger i forbindelse med lån af finansielle midler

- 2) »overstigende låneomkostninger«: det beløb, med hvilket et skattesubjekts fradragsberettigede låneomkostninger overstiger de skattepligtige renteindtægter og anden økonomisk tilsvarende skattepligtig indkomst, som skattesubjektet modtager i henhold til national ret
- 3) »skatteperiode«: skatteår, kalenderår eller enhver anden passende periode til skattemæssige formål
- 4) »tilknyttet selskab«:
 - a) en enhed, hvor skattesubjektet har direkte eller indirekte interesse i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 % eller mere eller har ret til at modtage 25 % eller mere af overskuddet i denne enhed
 - b) en enkeltperson eller enhed, som har direkte eller interesse i et skattesubjekt i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 % eller mere eller har ret til at modtage 25 % eller mere af skattesubjektets overskud.

Hvis en enkeltperson eller enhed har direkte eller indirekte interesse i et skattesubjekt og en eller flere enheder på 25 % eller mere, anses alle berørte enheder, herunder skattesubjektet, for tilknyttede selskaber.

I forbindelse med artikel 9, og hvis mismatchet omfatter en hybrid enhed, ændres denne definition, således at kravet om 25 % erstattes med et krav om 50 %

- 5) »finansielt selskab«: en af følgende enheder:
 - a) et kreditinstitut eller et investeringsselskab som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF ⁽¹⁾ eller en forvalter af alternative investeringsfonde (FAIF) som defineret i artikel 4, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU ⁽²⁾, eller et administrationsselskab for et institut for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitut) som defineret i artikel 2, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF ⁽³⁾
 - b) et forsikringsselskab som defineret i artikel 13, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF ⁽⁴⁾
 - c) et genforsikringsselskab som defineret i artikel 13, nr. 4), i direktiv 2009/138/EF
 - d) en arbejdsmarkedsrelateret pensionskasse, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/41/EF ⁽⁵⁾, medmindre en medlemsstat har besluttet ikke at anvende nævnte direktiv helt eller delvist på denne pensionskasse, jf. nævnte direktivs artikel 5, eller på en repræsentant for den arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasse, jf. nævnte direktivs artikel 19, stk. 1
 - e) pensionsinstitutter, som forvalter pensionsordninger, der betragtes som sociale sikringsordninger omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 ⁽⁶⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 ⁽⁷⁾ samt alle retlige enheder, der er oprettet med henblik på investering i sådanne ordninger

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF, og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF (EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010 (EUT L 174 af 1.7.2011, s. 1).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (EUT L 302 af 17.11.2009, s. 32).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT L 335 af 17.12.2009, s. 1).

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/41/EF af 3. juni 2003 om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed (EUT L 235 af 23.9.2003, s. 10).

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1).

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1).

- f) en alternativ investeringsfond (AIF), der forvaltes af en FAIF som defineret i artikel 4, stk. 1, litra b), i direktiv 2011/61/EU, eller en AIF, der er underkastet tilsyn i henhold til gældende national ret
 - g) et investeringsinstitut, jf. artikel 1, stk. 2, i direktiv 2009/65/EF
 - h) en central modpart som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 ⁽¹⁾
 - i) en værdipapircentral som defineret i artikel 2, stk. 1, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 909/2014 ⁽²⁾
- 6) »overførsel af aktiver«: en handling, hvorved en medlemsstat mister retten til at beskatte de overførte aktiver, mens aktiverne forbliver under det samme skattesubjekts retmæssige eller økonomiske ejerskab
- 7) »flytning af skattemæssigt hjemsted«: en handling, hvorved et skattesubjekt ophører med at være skattemæssigt hjemmehørende i en medlemsstat, idet det bliver skattemæssigt hjemmehørende i en anden medlemsstat eller i et tredjeland
- 8) »flytning af en virksomhed, der videreføres af et fast driftssted«: en handling, hvorved et skattesubjekt ophører med at have en skattepligtig tilstedeværelse i en medlemsstat og opnår en sådan tilstedeværelse i en anden medlemsstat eller et tredjeland, uden at skattesubjektet bliver skattemæssigt hjemmehørende i medlemsstaten eller tredjelandet
- 9) »hybridt mismatch«: en situation mellem et skattesubjekt i en medlemsstat og et tilknyttet selskab i en anden medlemsstat eller et struktureret arrangement mellem parter i medlemsstater, hvor følgende resultat skyldes forskelle i den retlige kvalificering af et finansielt instrument eller en finansiell enhed:
- a) den samme betaling eller de samme udgifter eller tab fradrages i både den medlemsstat, som betalingen stammer fra, hvor udgifterne er pådraget, eller tabene er lidt, og i en anden medlemsstat (»dobbelt fradrag«), eller
 - b) en betaling fradrages i den medlemsstat, som betalingen stammer fra, mens samme betaling ikke medregnes skattemæssigt i den anden medlemsstat (»fradrag uden medregning«).

Artikel 3

Minimumsniveau af beskyttelse

Dette direktiv er ikke til hinder for anvendelsen af nationale eller aftalebaserede bestemmelser, der har til formål at sikre et højere beskyttelsesniveau for nationale selskabsskattegrundlag.

KAPITEL II

FORANSTALTNINGER TIL BEKÆMPELSE AF SKATTEUNDGÅELSE

Artikel 4

Regel om begrænsning af rentebetalinger

1. Overstigende låneomkostninger er fradragsberettigede i den skatteperiode, hvor de påløber, men kun op til 30 % af skattesubjektets resultat før renter, skat og af- og nedskrivninger (EBITDA).

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 909/2014 af 23. juli 2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler samt om ændring af direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU samt forordning (EU) nr. 236/2012 (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 1).

I forbindelse med denne artikel kan medlemsstaterne også behandle følgende som et skattesubjekt:

- a) en enhed, der har tilladelse eller er forpligtet til at anvende reglerne på vegne af en koncern som defineret i henhold til national skatteret
- b) en enhed i en koncern som defineret i henhold til national skatteret, som ikke skattemæssigt konsoliderer sine medlemmers resultater.

Under sådanne omstændigheder kan overstigende låneomkostninger og EBITDA beregnes på koncernplan, og de omfatter resultaterne for alle dens medlemmer.

2. EBITDA beregnes ved at lægge beløbene justeret for skat for overstigende låneomkostninger samt beløbene justeret for skat for af- og nedskrivninger til den selskabsskattepligtige indkomst i skattesubjektets medlemsstat. Indkomst, der er fritaget for skat, udelukkes fra et skattesubjekts EBITDA.

3. Uanset stk. 1 kan et skattesubjekt gives ret:

- a) til fradrag af overstigende låneomkostninger op til 3 000 000 EUR
- b) til fuldt fradrag af overstigende låneomkostninger, hvis skattesubjektet er en selvstændig enhed.

I forbindelse med stk. 1, andet afsnit, gælder beløbet på 3 000 000 EUR for hele koncernen.

I forbindelse med første afsnit, litra b), forstås ved selvstændig enhed et skattesubjekt, der ikke i regnskabsmæssig henseende er en del af en koncern og ikke har noget tilknyttet selskab eller fast driftssted.

4. Medlemsstaterne kan undtage overstigende låneomkostninger fra anvendelsesområdet for stk. 1 i forbindelse med:

- a) lån, som er optaget inden den 17. juni 2016, men undtagelsen omfatter ikke efterfølgende ændringer af sådanne lån
- b) lån, som anvendes til finansiering af et langsigtet offentligt infrastrukturprojekt, hvor den projektansvarlige, låneomkostningerne, aktiverne og indtægterne alle befinder sig i Unionen.

I forbindelse med første afsnit, litra b), forstås ved langsigtet offentligt infrastrukturprojekt et projekt om levering, opgradering, drift og/eller vedligeholdelse af et stort aktiv, som en medlemsstat anser for at være i offentlighedens interesse.

Hvis første afsnit, litra b), finder anvendelse, udelukkes enhver indkomst fra et langsigtet offentligt infrastrukturprojekt fra skattesubjektets EBITDA, og enhver udelukket overstigende låneomkostning medtages ikke i koncernens overstigende låneomkostninger i forhold til tredjeparter, som er omhandlet i stk. 5, litra b).

5. Hvis skattesubjektet i regnskabsmæssig henseende er medlem af en koncern, kan skattesubjektet gives ret til enten:

- a) fuldt fradrag af sine overstigende låneomkostninger, hvis det kan påvise, at dets egenkapitalandel i forhold til dets samlede aktiver svarer til eller er højere end koncernens tilsvarende egenkapitalandel, og på følgende betingelser:
 - i) skattesubjektets egenkapitalandel i forhold til dets samlede aktiver anses for at svare til koncernens tilsvarende egenkapitalandel, hvis skattesubjektets egenkapitalandel i forhold til dets samlede aktiver er op til to procentpoint lavere, og
 - ii) alle aktiver og passiver er værdiansat efter den samme metode, der anvendes i det konsoliderede regnskab, der er omhandlet i stk. 8,

eller

- b) fradrag af overstigende låneomkostninger til et beløb, der overstiger det beløb, som det i henhold til stk. 1 ville have ret til at fradrage. Denne højere grænse for retten til fradrag af overstigende låneomkostninger vedrører i regnskabsmæssig henseende den koncern, som skattesubjektet er medlem af, og beregnes i to trin:
 - i) først fastsættes koncernens andel ved at dividere koncernens overstigende låneomkostninger i forhold til tredjeparter med koncernens EBITDA, og
 - ii) derefter multipliceres koncernens andel med skattesubjektets EBITDA, der beregnes i henhold til stk. 2.
- 6. Skattesubjektets medlemsstat kan fastsætte regler for enten:
 - a) fremførsel, uden tidsbegrænsning, af overstigende låneomkostninger, som i henhold til stk. 1-5 ikke kan fradrages i den indeværende skatteperiode
 - b) fremførsel, uden tidsbegrænsning, og tilbageførsel, i højst tre år, af overstigende låneomkostninger, som i henhold til stk. 1-5 ikke kan fradrages i den indeværende skatteperiode, eller
 - c) fremførsel, uden tidsbegrænsning, af overstigende låneomkostninger og, i højst fem år, af uudnyttet rentefradragskapacitet, som i henhold til stk. 1-5 ikke kan fradrages i den indeværende skatteperiode.
- 7. Medlemsstaterne kan undtage finansielle selskaber fra anvendelsesområdet for stk. 1-6, herunder hvis sådanne finansielle selskaber i regnskabsmæssig henseende er en del af en koncern.
- 8. I forbindelse med denne artikel omfatter koncernen i regnskabsmæssig henseende alle de enheder, der fuldt ud indgår i de konsoliderede regnskaber, som er udarbejdet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards eller en medlemsstats nationale regnskabssystem. Skattesubjektet kan gives ret til at anvende konsoliderede regnskaber, der er udarbejdet i henhold til andre regnskabsstandarder.

Artikel 5

Exitbeskatning

- 1. Et skattesubjekt er skattepligtigt af et beløb svarende til markedsværdien af de overførte aktiver på aktivernes udflytningstidspunkt, minus deres skattemæssige værdi, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:
 - a) et skattesubjekt overfører aktiver fra sit hovedsæde til sit faste driftssted i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, for så vidt som den medlemsstat, hvor hovedsædet er beliggende, på grund af overførslen ikke længere har ret til at beskatte de overførte aktiver
 - b) et skattesubjekt overfører aktiver fra sit faste driftssted i en medlemsstat til sit hovedsæde eller et andet fast driftssted i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, for så vidt som den medlemsstat, hvor det faste driftssted er beliggende, på grund af overførslen ikke længere har ret til at beskatte de overførte aktiver
 - c) et skattesubjekt flytter sit skattemæssige hjemsted til en anden medlemsstat eller til et tredjeland, med undtagelse af de aktiver der i praksis reelt forbliver knyttet til et fast driftssted i den første medlemsstat
 - d) et skattesubjekt overfører den virksomhed, som dets faste driftssted viderefører, fra en medlemsstat til en anden medlemsstat eller til et tredjeland, for så vidt som den medlemsstat, hvor det faste driftssted er beliggende, på grund af overførslen ikke længere har ret til at beskatte de overførte aktiver.
- 2. Et skattesubjekt gives ret til at få henstand med betalingen af den exitskat, der er omhandlet i stk. 1, ved at betale afdrag over fem år i følgende situationer:
 - a) et skattesubjekt overfører aktiver fra sit hovedsæde til sit faste driftssted i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen)

- b) et skattesubjekt overfører aktiver fra sit faste driftssted i en medlemsstat til sit hovedsæde eller et andet fast driftssted i en anden medlemsstat eller et tredjeland, som er part i EØS-aftalen
- c) et skattesubjekt flytter sit skattemæssige hjemsted til en anden medlemsstat eller til et tredjeland, som er part i EØS-aftalen
- d) et skattesubjekt overfører den virksomhed, som dets faste driftssted viderefører, til en anden medlemsstat eller et tredjeland, som er part i EØS-aftalen.

Dette stykke finder anvendelse på tredjelande, som er parter i EØS-aftalen, hvis de har indgået en aftale med skattesubjektets medlemsstat eller med Unionen om gensidig bistand ved inddrivelse af skattekrav svarende til den gensidige bistand, der er omhandlet i Rådets direktiv 2010/24/EU ⁽¹⁾.

3. Hvis et skattesubjekt får henstand med betalingen, jf. stk. 2, kan der opkræves renter i overensstemmelse med lovgivningen i skattesubjektets eller det faste driftssteds medlemsstat, alt efter omstændighederne.

Hvis der er en påviselig og reel risiko for manglende inddrivelse, kan skattesubjektet tillige pålægges pligt til at stille sikkerhed som betingelse for at få henstand med betalingen efter stk. 2.

Andet afsnit finder ikke anvendelse, hvis lovgivningen i skattesubjektets eller det faste driftssteds medlemsstat giver mulighed for at opkræve den skyldige skat gennem et andet skattesubjekt, der er medlem af den samme koncern og er skattemæssigt hjemmehørende i den pågældende medlemsstat.

4. Hvis stk. 2 finder anvendelse, ophæves henstanden øjeblikkeligt, og den skyldige skat kan inddrives i følgende situationer:

- a) de overførte aktiver eller den virksomhed, der videreføres af skattesubjektets faste driftssted, sælges eller afhændes på anden måde
- b) de overførte aktiver overføres efterfølgende til et tredjeland
- c) skattesubjektets skattemæssige hjemsted eller den virksomhed, der videreføres af dets faste driftssted, flyttes efterfølgende til et tredjeland
- d) skattesubjektet går konkurs eller afvikles
- e) skattesubjektet opfylder ikke sine forpligtelser i forbindelse med afdrag og bringer ikke sin situation i overensstemmelse med reglerne inden for et rimeligt tidsrum, der ikke må overstige 12 måneder.

Litra b) og c) finder ikke anvendelse på tredjelande, som er parter i EØS-aftalen, hvis de har indgået en aftale med skattesubjektets medlemsstat eller med Unionen om gensidig bistand ved inddrivelse af skattekrav svarende til den gensidige bistand, der er omhandlet i direktiv 2010/24/EU.

5. Hvis aktiverne, det skattemæssige hjemsted eller den virksomhed, der videreføres af et fast driftssted, overføres eller flyttes til en anden medlemsstat, anvender denne medlemsstat den værdi, der blev fastslået af skattesubjektets eller det faste driftssteds medlemsstat, som aktivernes skattemæssige indgangsværdi, medmindre denne ikke afspejler markedsværdien.

6. I forbindelse med stk. 1-5 er »markedsværdien« det beløb, et aktiv kan handles for, eller for hvilket gensidige fordringer mellem villige, ikkeforbundne købere og sælgere kan opgøres i en direkte transaktion.

7. Forudsat at aktiverne inden for en periode på 12 måneder skal føres tilbage til den overførende enheds medlemsstat, finder denne artikel ikke anvendelse på overførsler af aktiver i forbindelse med værdipapirfinansiering, aktiver stillet som sikkerhed, eller hvis overførslen af aktiver sker med henblik på at opfylde tilsynsmæssige kapitalkrav eller af hensyn til likviditetsstyring.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2010/24/EU af 16. marts 2010 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger (EUT L 84 af 31.3.2010, s. 1).

Artikel 6

Generel regel om bekæmpelse af misbrug

1. Ved beregning af selskabsskattetilsvaret ser en medlemsstat bort fra arrangementer eller serier af arrangementer, der er tilrettelagt med det hovedformål, eller der som et af hovedformålene har, at opnå en skattefordel, som virker mod formålet og hensigten med gældende skatteret, og som ikke er reelle under hensyntagen til alle relevante faktiske forhold og omstændigheder. Et arrangement kan omfatte flere trin eller dele.
2. Med hensyn til stk. 1 betragtes arrangementer eller serier af arrangementer som værende ikke reelle, i det omfang de ikke er tilrettelagt af velbegrundede kommercielle årsager, der afspejler den økonomiske virkelighed.
3. Hvis der ses bort fra arrangementer eller serier af arrangementer, jf. stk. 1, beregnes skattetilsvaret i overensstemmelse med national ret.

Artikel 7

Regler for kontrollerede udenlandske selskaber (CFC-regler)

1. Et skattesubjekts medlemsstat behandler en enhed eller et fast driftssted, hvis overskud ikke er skattepligtigt eller er skattefritaget i den pågældende medlemsstat, som et kontrolleret udenlandsk selskab, hvis følgende betingelser er opfyldt:
 - a) skattesubjektet har, hvis der er tale om enhed, selv eller sammen med sine tilknyttede selskaber en direkte eller indirekte interesse på mere end 50 % af stemmerettighederne eller ejer direkte eller indirekte mere end 50 % af kapitalen eller har ret til at modtage mere end 50 % af overskuddet i denne enhed, og
 - b) den reelle selskabsskat, som enheden eller det faste driftssted har betalt af sit overskud, er lavere end forskellen mellem den selskabsskat, der ville være blevet pålagt enheden eller det faste driftssted i henhold til det gældende selskabsskattesystem i skattesubjektets medlemsstat, og den reelle selskabsskat, som enheden eller det faste driftssted har betalt af sit overskud.

I forbindelse med første afsnit, litra b), tages et kontrolleret udenlandsk selskabs faste driftssted, som ikke er skattepligtigt eller er skattefritaget i det kontrollerede udenlandske selskabs jurisdiktion, ikke i betragtning. Endvidere forstås ved selskabsskat, som ville være blevet pålagt i skattesubjektets medlemsstat, den selskabsskat, som beregnes i henhold til reglerne i skattesubjektets medlemsstat.

2. Hvis en enhed eller et fast driftssted behandles som et kontrolleret udenlandsk selskab i henhold til stk. 1, skal medlemsstaten i skattegrundlaget medregne følgende:
 - a) enhedens ikkeudloddede indkomst eller indkomst fra det faste driftssted, der stammer fra følgende kategorier:
 - i) renter eller anden indkomst fra finansielle aktiver
 - ii) royalties eller anden indkomst fra intellektuelle ejendomsrettigheder
 - iii) dividende og indkomst fra afhændelse af andele
 - iv) indkomst fra finansiel leasing
 - v) indkomst fra forsikrings- og bankvirksomhed samt anden finansiel virksomhed
 - vi) indkomst fra faktureringselskaber, der opnår indkomst fra salg og tjenesteydelser på varer og tjenesteydelser, der købes af og sælges til tilknyttede selskaber, og som bidrager med ingen eller ringe økonomisk værdi.

Dette litra finder ikke anvendelse, når det kontrollerede udenlandske selskab viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet, der understøttes af personale, udstyr, aktiver og lokaler, som det fremgår af de relevante faktiske forhold og omstændigheder.

Hvis det kontrollerede udenlandske selskab er hjemmehørende eller beliggende i et tredjeland, der ikke er part i EØS-aftalen, kan medlemsstaterne beslutte at undlade at anvende foregående afsnit,

eller

- b) enhedens ikkeudloddede indkomst eller indkomst fra faste driftssteder, der hidrører fra arrangementer, der ikke er reelle, og som udelukkende er oprettet med det hovedformål at opnå en skattefordel.

I forbindelse med dette litra betragtes et arrangement eller en serie af arrangementer som ikkereelle, i det omfang enheden eller det faste driftssted ikke ville eje aktiverne eller ikke ville have påtaget sig den risiko, der genererer alle eller dele af dens indkomst, hvis den ikke havde været kontrolleret af et selskab, hvor de ledelsesopgaver, som vedrører disse aktiver og risici, varetages og er medvirkende til skabelsen af den kontrollerede enheds indkomst.

3. Hvis et skattesubjekts skattegrundlag efter reglerne i en medlemsstat beregnes i henhold til stk. 2, litra a), kan medlemsstaten vælge ikke at behandle en enhed eller et fast driftssted som et kontrolleret udenlandsk selskab i henhold til stk. 1, hvis en tredjedel eller mindre af den indkomst, der tilfalder enheden eller det faste driftssted, falder ind under en af kategorierne i stk. 2, litra a).

Hvis et skattesubjekts skattegrundlag efter reglerne i en medlemsstat beregnes i henhold til stk. 2, litra a), kan medlemsstaten vælge ikke at behandle finansielle selskaber som kontrollerede udenlandske selskaber, hvis en tredjedel eller mindre af enhedens indkomst fra kategorierne i stk. 2, litra a), hidrører fra transaktioner med skattesubjektet eller dets tilknyttede selskaber.

4. Medlemsstaterne kan undtage en enhed eller et fast driftssted fra anvendelsesområdet for stk. 2, litra b),

- a) med et regnskabsmæssigt overskud på højst 750 000 EUR og ikkedriftsmæssige indtægter på højst 75 000 EUR eller
- b) hvis regnskabsmæssige overskud udgør højst 10 % af enhedens eller det faste driftsstedes driftsomkostninger for den pågældende skatteperiode.

I forbindelse med første afsnit, litra b), må driftsomkostningerne ikke omfatte omkostninger til varer, der sælges uden for det land, hvor enheden er skattemæssigt hjemmehørende, eller hvor det faste driftssted er beliggende, og betalinger til tilknyttede selskaber.

Artikel 8

Beregning af det kontrollerede udenlandske selskabs indkomst

1. Hvis artikel 7, stk. 2, litra a), finder anvendelse, beregnes den indkomst, der medregnes i skattesubjektets skattegrundlag, i overensstemmelse med selskabsskatte reglerne i den medlemsstat, hvor skattesubjektet er skattemæssigt hjemmehørende eller beliggende. Enhedens eller det faste driftsstedes tab medregnes ikke i skattegrundlaget, men kan fremføres i henhold til national ret og tages med i beregningen i efterfølgende skatteperioder.

2. Hvis artikel 7, stk. 2, litra b), finder anvendelse, begrænses den indkomst, der skal medregnes i skattesubjektets skattegrundlag, til de beløb, der genereres gennem aktiver og risici, som knytter sig til de ledelsesopgaver, der varetages af det kontrollerende selskab. Henføringen af det kontrollerede udenlandske selskabs indkomst beregnes i overensstemmelse med armslængdeprincippet.

3. Den indkomst, der skal medregnes i skattegrundlaget, beregnes i forhold til skattesubjektets interesser i enheden som defineret i artikel 7, stk. 1, litra a).

4. Indkomsten medregnes i den skatteperiode for skattesubjektet, hvor enhedens skatteår ophører.

5. Hvis enheden udlodder overskud til skattesubjektet, og dette udloddede overskud medregnes i skattesubjektets skattepligtige indkomst, fradrages de indkomstbeløb, som tidligere var medregnet i skattegrundlaget i henhold til artikel 7, i skattegrundlaget, når den skyldige skat beregnes for det udloddede overskud, for at sikre, at der ikke sker dobbeltbeskatning.
6. Hvis skattesubjektet afhænder sine interesser i enheden eller i den virksomhed, der udøves af det faste driftssted, og dele af provenuet fra afhændelsen, som tidligere var medregnet i skattegrundlaget i henhold til artikel 7, fradrages det pågældende beløb i skattegrundlaget ved beregningen af den skyldige skat af dette provenu, for at sikre, at der ikke sker dobbeltbeskatning.
7. Skattesubjektets medlemsstat giver mulighed for at fradrage den skat, som enheden eller det faste driftssted har betalt, i skattesubjektets skattetilsvær i det land, hvor det har sit skattemæssige hjemsted eller er beliggende. Fradraget beregnes i overensstemmelse med national ret.

Artikel 9

Hybride mismatch

1. I det omfang et hybridt mismatch fører til dobbelt fradrag, gives fradraget kun i den medlemsstat, som en sådan betaling stammer fra.
2. I det omfang et hybridt mismatch fører til et fradrag uden medregning, nægter betalerens medlemsstat fradrag af en sådan betaling.

KAPITEL III

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 10

Evaluerings

1. Kommissionen foretager senest den 9. august 2020 en evaluering af dette direktivs gennemførelse, navnlig indvirkningen af artikel 4, og rapporterer til Rådet herom. Kommissionens rapport ledsages om nødvendigt af et lovgivningsforslag.
2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen alle oplysninger, der er nødvendige for evalueringen af dette direktivs gennemførelse.
3. De medlemsstater, der er omhandlet i artikel 11, stk. 6, sender inden den 1. juli 2017 Kommissionen alle de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere effektiviteten af de nationale målrettede regler for forebyggelse af risici for udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud (BEPS).

Artikel 11

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 31. december 2018 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 1. januar 2019.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Hvor der i dette direktiv nævnes et monetært beløb i euro (EUR), kan medlemsstater, der ikke har euroen som valuta, vælge at beregne den tilsvarende værdi i national valuta den 12. juli 2016.

4. Uanset artikel 5, stk. 2, kan Estland, så længe det ikke beskatter ikkeudloddet overskud, betragte en overførsel af aktiver af monetær eller ikkemonetær art, herunder kontanter, fra et fast driftssted beliggende i Estland til et hovedsæde eller et andet fast driftssted i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, der er part i EØS-aftalen, som overskudsudlodning og opkræve indkomstskat, uden at skattesubjekterne gives ret til at få henstand med betalingen af en sådan skat.

5. Uanset stk. 1 vedtager og offentliggør medlemsstaterne senest den 31. december 2019 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme artikel 5. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 1. januar 2020.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

6. Uanset artikel 4 kan medlemsstater, der har nationale målrettede regler for forebyggelse af risici for BEPS den 8. august 2016, som er lige så effektive som reglen om begrænsning af rentebetalinger i dette direktiv, anvende disse målrettede regler indtil udgangen af det første hele skatteår efter datoen for offentliggørelse af aftalen mellem OECD's medlemmer på det officielle websted om en minimumsstandard med hensyn til BEPS-aktion 4, dog senest indtil den 1. januar 2024.

Artikel 12

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 13

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. juli 2016.

På Rådets vegne

P. KAŽIMÍR

Formand

I

(Legislative acts)

DIRECTIVES

COUNCIL DIRECTIVE (EU) 2016/1164

of 12 July 2016

laying down rules against tax avoidance practices that directly affect the functioning of the internal market

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union, and in particular Article 115 thereof,

Having regard to the proposal from the European Commission,

After transmission of the draft legislative act to the national parliaments,

Having regard to the opinion of the European Parliament ⁽¹⁾,Having regard to the opinion of the European Economic and Social Committee ⁽²⁾,

Acting in accordance with a special legislative procedure,

Whereas:

- (1) The current political priorities in international taxation highlight the need for ensuring that tax is paid where profits and value are generated. It is thus imperative to restore trust in the fairness of tax systems and allow governments to effectively exercise their tax sovereignty. These new political objectives have been translated into concrete action recommendations in the context of the initiative against base erosion and profit shifting (BEPS) by the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). The European Council has welcomed this work in its conclusions of 13-14 March 2013 and 19-20 December 2013. In response to the need for fairer taxation, the Commission, in its communication of 17 June 2015 sets out an action plan for fair and efficient corporate taxation in the European Union.
- (2) The final reports on the 15 OECD Action Items against BEPS were released to the public on 5 October 2015. This output was welcomed by the Council in its conclusions of 8 December 2015. The Council conclusions stressed the need to find common, yet flexible, solutions at the EU level consistent with OECD BEPS conclusions. In addition, the conclusions supported an effective and swift coordinated implementation of the anti-BEPS measures at the EU level and considered that EU directives should be, where appropriate, the preferred vehicle for implementing OECD BEPS conclusions at the EU level. It is essential for the good functioning of the internal

⁽¹⁾ Not yet published in the Official Journal.⁽²⁾ Not yet published in the Official Journal.

market that, as a minimum, Member States implement their commitments under BEPS and more broadly, take action to discourage tax avoidance practices and ensure fair and effective taxation in the Union in a sufficiently coherent and coordinated fashion. In a market of highly integrated economies, there is a need for common strategic approaches and coordinated action, to improve the functioning of the internal market and maximise the positive effects of the initiative against BEPS. Furthermore, only a common framework could prevent a fragmentation of the market and put an end to currently existing mismatches and market distortions. Finally, national implementing measures which follow a common line across the Union would provide taxpayers with legal certainty in that those measures would be compatible with Union law.

- (3) It is necessary to lay down rules in order to strengthen the average level of protection against aggressive tax planning in the internal market. As these rules would have to fit in 28 separate corporate tax systems, they should be limited to general provisions and leave the implementation to Member States as they are better placed to shape the specific elements of those rules in a way that fits best their corporate tax systems. This objective could be achieved by creating a minimum level of protection for national corporate tax systems against tax avoidance practices across the Union. It is therefore necessary to coordinate the responses of Member States in implementing the outputs of the 15 OECD Action Items against BEPS with the aim to improve the effectiveness of the internal market as a whole in tackling tax avoidance practices. It is therefore necessary to set a common minimum level of protection for the internal market in specific fields.
- (4) It is necessary to establish rules applicable to all taxpayers that are subject to corporate tax in a Member State. Considering that it would result in the need to cover a broader range of national taxes, it is not desirable to extend the scope of this Directive to types of entities which are not subject to corporate tax in a Member State; that is, in particular, transparent entities. Those rules should also apply to permanent establishments of those corporate taxpayers which may be situated in other Member State(s). Corporate taxpayers may be resident for tax purposes in a Member State or be established under the laws of a Member State. Permanent establishments of entities resident for tax purposes in a third country should also be covered by those rules if they are situated in one or more Member State.
- (5) It is necessary to lay down rules against the erosion of tax bases in the internal market and the shifting of profits out of the internal market. Rules in the following areas are necessary in order to contribute to achieving that objective: limitations to the deductibility of interest, exit taxation, a general anti-abuse rule, controlled foreign company rules and rules to tackle hybrid mismatches. Where the application of those rules gives rise to double taxation, taxpayers should receive relief through a deduction for the tax paid in another Member State or third country, as the case may be. Thus, the rules should not only aim to counter tax avoidance practices but also avoid creating other obstacles to the market, such as double taxation.
- (6) In an effort to reduce their global tax liability, groups of companies have increasingly engaged in BEPS, through excessive interest payments. The interest limitation rule is necessary to discourage such practices by limiting the deductibility of taxpayers' exceeding borrowing costs. It is therefore necessary to fix a ratio for deductibility which refers to a taxpayer's taxable earnings before interest, tax, depreciation and amortisation (EBITDA). Member States could decrease this ratio or place time limits or restrict the amount of unrelieved borrowing costs that can be carried forward or back to ensure a higher level of protection. Given that the aim is to lay down minimum standards, it could be possible for Member States to adopt an alternative measure referring to a taxpayer's earnings before interest and tax (EBIT) and fixed in a way that it is equivalent to the EBITDA-based ratio. Member States could in addition to the interest limitation rule provided by this Directive also use targeted rules against intra-group debt financing, in particular thin capitalisation rules. Tax exempt revenues should not be set off against deductible borrowing costs. This is because only taxable income should be taken into account in determining how much interest may be deducted.
- (7) Where the taxpayer is part of a group which files statutory consolidated accounts, the indebtedness of the overall group at worldwide level may be considered for the purpose of granting taxpayers entitlement to deduct higher amounts of exceeding borrowing costs. It may also be appropriate to lay down rules for an equity escape provision, where the interest limitation rule does not apply if the company can demonstrate that its equity over total assets ratio is broadly equal to or higher than the equivalent group ratio. The interest limitation rule should apply in relation to a taxpayer's exceeding borrowing costs without distinction of whether the costs originate in

debt taken out nationally, cross-border within the Union or with a third country, or whether they originate from third parties, associated enterprises or intra-group. Where a group includes more than one entity in a Member State, the Member State may consider the overall position of all group entities in the same State, including a separate entity taxation system to allow the transfer of profits or interest capacity between entities within a group, when applying rules that limit the deductibility of interest.

- (8) To reduce the administrative and compliance burden of the rules without significantly diminishing their tax effect, it may be appropriate to provide for a safe harbour rule so that net interest is always deductible up to a fixed amount, when this leads to a higher deduction than the EBITDA-based ratio. Member States could reduce the fixed monetary threshold in order to ensure a higher level of protection of their domestic tax base. Since BEPS in principle takes place through excessive interest payments among entities which are associated enterprises, it is appropriate and necessary to allow the possible exclusion of standalone entities from the scope of the interest limitation rule given the limited risks of tax avoidance. In order to facilitate the transition to the new interest limitation rule, Member States could provide for a grandfathering clause that would cover existing loans to the extent that their terms are not subsequently modified, i.e. in case of a subsequent modification, the grandfathering would not apply to any increase in the amount or duration of the loan but would be limited to the original terms of the loan. Without prejudice to State aid rules, Member States could also exclude exceeding borrowing costs incurred on loans used to fund long-term public infrastructure projects considering that such financing arrangements present little or no BEPS risks. In this context, Member States should properly demonstrate that financing arrangements for public infrastructure projects present special features which justify such treatment vis-à-vis other financing arrangements subject to the restrictive rule.
- (9) Although it is generally accepted that financial undertakings, i.e. financial institutions and insurance undertakings, should also be subject to limitations to the deductibility of interest, it is equally acknowledged that these two sectors present special features which call for a more customised approach. As the discussions in this field are not yet sufficiently conclusive in the international and Union context, it is not yet possible to provide specific rules in the financial and insurance sectors and Member States should therefore be able to exclude them from the scope of interest limitation rules.
- (10) Exit taxes have the function of ensuring that where a taxpayer moves assets or its tax residence out of the tax jurisdiction of a State, that State taxes the economic value of any capital gain created in its territory even though that gain has not yet been realised at the time of the exit. It is therefore necessary to specify cases in which taxpayers are subject to exit tax rules and taxed on unrealised capital gains which have been built in their transferred assets. It is also helpful to clarify that transfers of assets, including cash, between a parent company and its subsidiaries fall outside the scope of the envisaged rule on exit taxation. In order to compute the amounts, it is critical to fix a market value for the transferred assets at the time of exit of the assets based on the arm's length principle. In order to ensure the compatibility of the rule with the use of the credit method, it is desirable to allow Member States to refer to the moment when the right to tax the transferred assets is lost. The right to tax should be defined at national level. It is also necessary to allow the receiving State to dispute the value of the transferred assets established by the exit State when it does not reflect such a market value. Member States could resort to this effect to existing dispute resolution mechanisms. Within the Union, it is necessary to address the application of exit taxation and illustrate the conditions for being compliant with Union law. In those situations, taxpayers should have the right to either immediately pay the amount of exit tax assessed or defer payment of the amount of tax by paying it in instalments over a certain number of years, possibly together with interest and a guarantee.

Member States could request, for this purpose, the taxpayers concerned to include the necessary information in a declaration. Exit tax should not be charged when the transfer of assets is of a temporary nature and the assets are set to revert to the Member State of the transferor, where the transfer takes place in order to meet prudential capital requirements or for the purpose of liquidity management or when it comes to securities' financing transactions or assets posted as collateral.

- (11) General anti-abuse rules (GAARs) feature in tax systems to tackle abusive tax practices that have not yet been dealt with through specifically targeted provisions. GAARs have therefore a function aimed to fill in gaps, which

should not affect the applicability of specific anti-abuse rules. Within the Union, GAARs should be applied to arrangements that are not genuine; otherwise, the taxpayer should have the right to choose the most tax efficient structure for its commercial affairs. It is furthermore important to ensure that the GAARs apply in domestic situations, within the Union and vis-à-vis third countries in a uniform manner, so that their scope and results of application in domestic and cross-border situations do not differ. Member States should not be prevented from applying penalties where the GAAR is applicable. When evaluating whether an arrangement should be regarded as non-genuine, it could be possible for Member States to consider all valid economic reasons, including financial activities.

- (12) Controlled foreign company (CFC) rules have the effect of re-attributing the income of a low-taxed controlled subsidiary to its parent company. Then, the parent company becomes taxable on this attributed income in the State where it is resident for tax purposes. Depending on the policy priorities of that State, CFC rules may target an entire low-taxed subsidiary, specific categories of income or be limited to income which has artificially been diverted to the subsidiary. In particular, in order to ensure that CFC rules are a proportionate response to BEPS concerns, it is critical that Member States that limit their CFC rules to income which has been artificially diverted to the subsidiary precisely target situations where most of the decision-making functions which generated diverted income at the level of the controlled subsidiary are carried out in the Member State of the taxpayer. With a view to limiting the administrative burden and compliance costs, it should also be acceptable that those Member States exempt certain entities with low profits or a low profit margin that give rise to lower risks of tax avoidance. Accordingly, it is necessary that the CFC rules extend to the profits of permanent establishments where those profits are not subject to tax or are tax exempt in the Member State of the taxpayer. However, there is no need to tax, under the CFC rules, the profits of permanent establishments which are denied the tax exemption under national rules because these permanent establishments are treated as though they were controlled foreign companies. In order to ensure a higher level of protection, Member States could reduce the control threshold, or employ a higher threshold in comparing the actual corporate tax paid with the corporate tax that would have been charged in the Member State of the taxpayer. Member States could, in transposing CFC rules into their national law, use a sufficiently high tax rate fractional threshold.

It is desirable to address situations both in third countries and within the Union. To comply with the fundamental freedoms, the income categories should be combined with a substance carve-out aimed to limit, within the Union, the impact of the rules to cases where the CFC does not carry on a substantive economic activity. It is important that tax administrations and taxpayers cooperate to gather the relevant facts and circumstances to determine whether the carve-out rule is to apply. It should be acceptable that, in transposing CFC rules into their national law, Member States use white, grey or black lists of third countries, which are compiled on the basis of certain criteria set out in this Directive and may include the corporate tax rate level, or use white lists of Member States compiled on that basis.

- (13) Hybrid mismatches are the consequence of differences in the legal characterisation of payments (financial instruments) or entities and those differences surface in the interaction between the legal systems of two jurisdictions. The effect of such mismatches is often a double deduction (i.e. deduction in both states) or a deduction of the income in one state without inclusion in the tax base of the other. To neutralise the effects of hybrid mismatch arrangements, it is necessary to lay down rules whereby one of the two jurisdictions in a mismatch should deny the deduction of a payment leading to such an outcome. In this context, it is useful to clarify that measures aimed to tackle hybrid mismatches in this Directive are aimed to tackle mismatch situations attributable to differences in the legal characterisation of a financial instrument or entity and are not intended to affect the general features of the tax system of a Member State. Although Member States have agreed guidance, in the framework of the Group of the Code of Conduct on Business Taxation, on the tax treatment of hybrid entities and hybrid permanent establishments within the Union as well as on the tax treatment of hybrid entities in relations with third countries, it is still necessary to enact binding rules. It is critical that further work is undertaken on hybrid mismatches between Member States and third countries, as well as on other hybrid mismatches such as those involving permanent establishments.
- (14) It is necessary to clarify that the implementation of the rules against tax avoidance provided in this Directive should not affect the taxpayers' obligation to comply with the arm's length principle or the Member State's right to adjust a tax liability upwards in accordance with the arm's length principle, where applicable.

- (15) The European Data Protection Supervisor was consulted in accordance with Article 28(2) of Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁾. The right to protection of personal data according to Article 8 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union as well as Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council ⁽²⁾ applies to the processing of personal data carried out within the framework of this Directive.
- (16) Considering that a key objective of this Directive is to improve the resilience of the internal market as a whole against cross-border tax avoidance practices, this cannot be sufficiently achieved by the Member States acting individually. National corporate tax systems are disparate and independent action by Member States would only replicate the existing fragmentation of the internal market in direct taxation. It would thus allow inefficiencies and distortions to persist in the interaction of distinct national measures. The result would be lack of coordination. Rather, by reason of the fact that much inefficiency in the internal market primarily gives rise to problems of a cross-border nature, remedial measures should be adopted at Union level. It is therefore critical to adopt solutions that function for the internal market as a whole and this can be better achieved at Union level. Thus, the Union may adopt measures, in accordance with the principle of subsidiarity as set out in Article 5 of the Treaty on European Union. In accordance with the principle of proportionality, as set out in that Article, this Directive does not go beyond what is necessary in order to achieve that objective. By setting a minimum level of protection for the internal market, this Directive only aims to achieve the essential minimum degree of coordination within the Union for the purpose of materialising its objectives.
- (17) The Commission should evaluate the implementation of this Directive four years after its entry into force and report to the Council thereon. Member States should communicate to the Commission all information necessary for this evaluation.

HAS ADOPTED THIS DIRECTIVE:

CHAPTER I

GENERAL PROVISIONS

Article 1

Scope

This Directive applies to all taxpayers that are subject to corporate tax in one or more Member States, including permanent establishments in one or more Member States of entities resident for tax purposes in a third country.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Directive, the following definitions apply:

- (1) 'borrowing costs' means interest expenses on all forms of debt, other costs economically equivalent to interest and expenses incurred in connection with the raising of finance as defined in national law, including, without being limited to, payments under profit participating loans, imputed interest on instruments such as convertible bonds and zero coupon bonds, amounts under alternative financing arrangements, such as Islamic finance, the finance cost element of finance lease payments, capitalised interest included in the balance sheet value of a related asset, or the amortisation of capitalised interest, amounts measured by reference to a funding return under transfer pricing rules where applicable, notional interest amounts under derivative instruments or hedging arrangements related to an

⁽¹⁾ Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2000 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data by the Community institutions and bodies and on the free movement of such data (OJ L 8, 12.1.2001, p. 1).

⁽²⁾ Directive 95/46/EC of the European Parliament and the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (OJ L 281, 23.11.1995, p. 31).

entity's borrowings, certain foreign exchange gains and losses on borrowings and instruments connected with the raising of finance, guarantee fees for financing arrangements, arrangement fees and similar costs related to the borrowing of funds;

- (2) 'exceeding borrowing costs' means the amount by which the deductible borrowing costs of a taxpayer exceed taxable interest revenues and other economically equivalent taxable revenues that the taxpayer receives according to national law;
- (3) 'tax period' means a tax year, calendar year or any other appropriate period for tax purposes;
- (4) 'associated enterprise' means:
 - (a) an entity in which the taxpayer holds directly or indirectly a participation in terms of voting rights or capital ownership of 25 percent or more or is entitled to receive 25 percent or more of the profits of that entity;
 - (b) an individual or entity which holds directly or indirectly a participation in terms of voting rights or capital ownership in a taxpayer of 25 percent or more or is entitled to receive 25 percent or more of the profits of the taxpayer;

If an individual or entity holds directly or indirectly a participation of 25 percent or more in a taxpayer and one or more entities, all the entities concerned, including the taxpayer, shall also be regarded as associated enterprises.

For the purposes of Article 9 and where the mismatch involves a hybrid entity, this definition is modified so that the 25 percent requirement is replaced by a 50 percent requirement.

- (5) 'financial undertaking' means any of the following entities:
 - (a) a credit institution or an investment firm as defined in point (1) of Article 4(1) of Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁾ or an alternative investment fund manager (AIFM) as defined in point (b) of Article 4(1) of Directive 2011/61/EU of the European Parliament and of the Council ⁽²⁾ or an undertaking for collective investment in transferable securities (UCITS) management company as defined in point (b) of Article 2(1) of Directive 2009/65/EC of the European Parliament and of the Council ⁽³⁾;
 - (b) an insurance undertaking as defined in point (1) of Article 13 of Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council ⁽⁴⁾;
 - (c) a reinsurance undertaking as defined in point (4) of Article 13 of Directive 2009/138/EC;
 - (d) an institution for occupational retirement provision falling within the scope of Directive 2003/41/EC of the European Parliament and of the Council ⁽⁵⁾, unless a Member State has chosen not to apply that Directive in whole or in part to that institution in accordance with Article 5 of that Directive or the delegate of an institution for occupational retirement provision as referred to in Article 19(1) of that Directive;
 - (e) pension institutions operating pension schemes which are considered to be social security schemes covered by Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council ⁽⁶⁾ and Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council ⁽⁷⁾ as well as any legal entity set up for the purpose of investment of such schemes;

⁽¹⁾ Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on markets in financial instruments amending Council Directives 85/611/EEC and 93/6/EEC and Directive 2000/12/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 93/22/EEC (OJ L 145, 30.4.2004, p. 1).

⁽²⁾ Directive 2011/61/EU of the European Parliament and of the Council of 8 June 2011 on Alternative Investment Fund Managers and amending Directives 2003/41/EC and 2009/65/EC and Regulations (EC) No 1060/2009 and (EU) No 1095/2010 (OJ L 174, 1.7.2011, p. 1).

⁽³⁾ Directive 2009/65/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS) (OJ L 302, 17.11.2009, p. 32).

⁽⁴⁾ Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance (Solvency II) (OJ L 335, 17.12.2009, p. 1).

⁽⁵⁾ Directive 2003/41/EC of the European Parliament and of the Council of 3 June 2003 on the activities and supervision of institutions for occupational retirement provision (OJ L 235, 23.9.2003, p. 10).

⁽⁶⁾ Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems (OJ L 166, 30.4.2004, p. 1).

⁽⁷⁾ Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 laying down the procedure for implementing Regulation (EC) No 883/2004 on the coordination of social security systems (OJ L 284, 30.10.2009, p. 1).

- (f) an alternative investment fund (AIF) managed by an AIFM as defined in point (b) of Article 4(1) of Directive 2011/61/EU or an AIF supervised under the applicable national law;
 - (g) UCITS in the meaning of Article 1(2) of Directive 2009/65/EC;
 - (h) a central counterparty as defined in point (1) of Article 2 of Regulation (EU) No 648/2012 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁾;
 - (i) a central securities depository as defined in point (1) of Article 2(1) of Regulation (EU) No 909/2014 of the European Parliament and of the Council ⁽²⁾.
- (6) 'transfer of assets' means an operation whereby a Member State loses the right to tax the transferred assets, whilst the assets remain under the legal or economic ownership of the same taxpayer;
- (7) 'transfer of tax residence' means an operation whereby a taxpayer ceases to be resident for tax purposes in a Member State, whilst acquiring tax residence in another Member State or third country;
- (8) 'transfer of a business carried on by a permanent establishment' means an operation whereby a taxpayer ceases to have taxable presence in a Member State whilst acquiring such presence in another Member State or third country without becoming resident for tax purposes in that Member State or third country;
- (9) 'hybrid mismatch' means a situation between a taxpayer in one Member State and an associated enterprise in another Member State or a structured arrangement between parties in Member States where the following outcome is attributable to differences in the legal characterisation of a financial instrument or entity:
- (a) a deduction of the same payment, expenses or losses occurs both in the Member State in which the payment has its source, the expenses are incurred or the losses are suffered and in another Member State ('double deduction'); or
 - (b) there is a deduction of a payment in the Member State in which the payment has its source without a corresponding inclusion for tax purposes of the same payment in the other Member State ('deduction without inclusion').

Article 3

Minimum level of protection

This Directive shall not preclude the application of domestic or agreement-based provisions aimed at safeguarding a higher level of protection for domestic corporate tax bases.

CHAPTER II

MEASURES AGAINST TAX AVOIDANCE

Article 4

Interest limitation rule

1. Exceeding borrowing costs shall be deductible in the tax period in which they are incurred only up to 30 percent of the taxpayer's earnings before interest, tax, depreciation and amortisation (EBITDA).

⁽¹⁾ Regulation (EU) No 648/2012 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on OTC derivatives, central counterparties and trade repositories (OJ L 201, 27.7.2012, p. 1).

⁽²⁾ Regulation (EU) No 909/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on improving securities settlement in the European Union and on central securities depositories and amending Directives 98/26/EC and 2014/65/EU and Regulation (EU) No 236/2012 (OJ L 257, 28.8.2014, p. 1).

For the purpose of this Article, Member States may also treat as a taxpayer:

- (a) an entity which is permitted or required to apply the rules on behalf of a group, as defined according to national tax law;
- (b) an entity in a group, as defined according to national tax law, which does not consolidate the results of its members for tax purposes.

In such circumstances, exceeding borrowing costs and the EBITDA may be calculated at the level of the group and comprise the results of all its members.

2. The EBITDA shall be calculated by adding back to the income subject to corporate tax in the Member State of the taxpayer the tax-adjusted amounts for exceeding borrowing costs as well as the tax-adjusted amounts for depreciation and amortisation. Tax exempt income shall be excluded from the EBITDA of a taxpayer.

3. By derogation from paragraph 1, the taxpayer may be given the right:

- (a) to deduct exceeding borrowing costs up to EUR 3 000 000;
- (b) to fully deduct exceeding borrowing costs if the taxpayer is a standalone entity.

For the purposes of the second subparagraph of paragraph 1, the amount of EUR 3 000 000 shall be considered for the entire group.

For the purposes of point (b) of the first subparagraph, a standalone entity means a taxpayer that is not part of a consolidated group for financial accounting purposes and has no associated enterprise or permanent establishment.

4. Member States may exclude from the scope of paragraph 1 exceeding borrowing costs incurred on:

- (a) loans which were concluded before 17 June 2016, but the exclusion shall not extend to any subsequent modification of such loans;
- (b) loans used to fund a long-term public infrastructure project where the project operator, borrowing costs, assets and income are all in the Union.

For the purposes of point (b) of the first subparagraph, a long-term public infrastructure project means a project to provide, upgrade, operate and/or maintain a large-scale asset that is considered in the general public interest by a Member State.

Where point (b) of the first subparagraph applies, any income arising from a long-term public infrastructure project shall be excluded from the EBITDA of the taxpayer, and any excluded exceeding borrowing cost shall not be included in the exceeding borrowing costs of the group vis-à-vis third parties referred to in point (b) of paragraph 5.

5. Where the taxpayer is a member of a consolidated group for financial accounting purposes, the taxpayer may be given the right to either:

- (a) fully deduct its exceeding borrowing costs if it can demonstrate that the ratio of its equity over its total assets is equal to or higher than the equivalent ratio of the group and subject to the following conditions:
 - (i) the ratio of the taxpayer's equity over its total assets is considered to be equal to the equivalent ratio of the group if the ratio of the taxpayer's equity over its total assets is lower by up to two percentage points; and
 - (ii) all assets and liabilities are valued using the same method as in the consolidated financial statements referred to in paragraph 8;

or

- (b) deduct exceeding borrowing costs at an amount in excess of what it would be entitled to deduct under paragraph 1. This higher limit to the deductibility of exceeding borrowing costs shall refer to the consolidated group for financial accounting purposes in which the taxpayer is a member and be calculated in two steps:
 - (i) first, the group ratio is determined by dividing the exceeding borrowing costs of the group vis-à-vis third-parties over the EBITDA of the group; and
 - (ii) second, the group ratio is multiplied by the EBITDA of the taxpayer calculated pursuant to paragraph 2.
- 6. The Member State of the taxpayer may provide for rules either:
 - (a) to carry forward, without time limitation, exceeding borrowing costs which cannot be deducted in the current tax period under paragraphs 1 to 5;
 - (b) to carry forward, without time limitation, and back, for a maximum of three years, exceeding borrowing costs which cannot be deducted in the current tax period under paragraphs 1 to 5; or
 - (c) to carry forward, without time limitation, exceeding borrowing costs and, for a maximum of five years, unused interest capacity, which cannot be deducted in the current tax period under paragraphs 1 to 5.
- 7. Member States may exclude financial undertakings from the scope of paragraphs 1 to 6, including where such financial undertakings are part of a consolidated group for financial accounting purposes.
- 8. For the purpose of this Article, the consolidated group for financial accounting purposes consists of all entities which are fully included in consolidated financial statements drawn up in accordance with the International Financial Reporting Standards or the national financial reporting system of a Member State. The taxpayer may be given the right to use consolidated financial statements prepared under other accounting standards.

Article 5

Exit taxation

- 1. A taxpayer shall be subject to tax at an amount equal to the market value of the transferred assets, at the time of exit of the assets, less their value for tax purposes, in any of the following circumstances:
 - (a) a taxpayer transfers assets from its head office to its permanent establishment in another Member State or in a third country in so far as the Member State of the head office no longer has the right to tax the transferred assets due to the transfer;
 - (b) a taxpayer transfers assets from its permanent establishment in a Member State to its head office or another permanent establishment in another Member State or in a third country in so far as the Member State of the permanent establishment no longer has the right to tax the transferred assets due to the transfer;
 - (c) a taxpayer transfers its tax residence to another Member State or to a third country, except for those assets which remain effectively connected with a permanent establishment in the first Member State;
 - (d) a taxpayer transfers the business carried on by its permanent establishment from a Member State to another Member State or to a third country in so far as the Member State of the permanent establishment no longer has the right to tax the transferred assets due to the transfer.
- 2. A taxpayer shall be given the right to defer the payment of an exit tax referred to in paragraph 1, by paying it in instalments over five years, in any of the following circumstances:
 - (a) a taxpayer transfers assets from its head office to its permanent establishment in another Member State or in a third country that is party to the Agreement on the European Economic Area (EEA Agreement);

- (b) a taxpayer transfers assets from its permanent establishment in a Member State to its head office or another permanent establishment in another Member State or a third country that is party to the EEA Agreement;
- (c) a taxpayer transfers its tax residence to another Member State or to a third country that is party to the EEA Agreement;
- (d) a taxpayer transfers the business carried on by its permanent establishment to another Member State or a third country that is party to the EEA Agreement.

This paragraph shall apply to third countries that are party to the EEA Agreement if they have concluded an agreement with the Member State of the taxpayer or with the Union on the mutual assistance for the recovery of tax claims, equivalent to the mutual assistance provided for in Council Directive 2010/24/EU ⁽¹⁾.

3. If a taxpayer defers the payment in accordance with paragraph 2, interest may be charged in accordance with the legislation of the Member State of the taxpayer or of the permanent establishment, as the case may be.

If there is a demonstrable and actual risk of non-recovery, taxpayers may also be required to provide a guarantee as a condition for deferring the payment in accordance with paragraph 2.

The second subparagraph shall not apply where the legislation in the Member State of the taxpayer or of the permanent establishment provides for the possibility of recovery of the tax debt through another taxpayer which is member of the same group and is resident for tax purposes in that Member State.

4. Where paragraph 2 applies, the deferral of payment shall be immediately discontinued and the tax debt becomes recoverable in the following cases:

- (a) the transferred assets or the business carried on by the permanent establishment of the taxpayer are sold or otherwise disposed of;
- (b) the transferred assets are subsequently transferred to a third country;
- (c) the taxpayer's tax residence or the business carried on by its permanent establishment is subsequently transferred to a third country;
- (d) the taxpayer goes bankrupt or is wound up;
- (e) the taxpayer fails to honour its obligations in relation to the instalments and does not correct its situation over a reasonable period of time, which shall not exceed 12 months.

Points (b) and (c) shall not apply to third countries that are party to the EEA Agreement if they have concluded an agreement with the Member State of the taxpayer or with the Union on the mutual assistance for the recovery of tax claims, equivalent to the mutual assistance provided for in Directive 2010/24/EU.

5. Where the transfer of assets, tax residence or the business carried on by a permanent establishment is to another Member State, that Member State shall accept the value established by the Member State of the taxpayer or of the permanent establishment as the starting value of the assets for tax purposes, unless this does not reflect the market value.

6. For the purposes of paragraphs 1 to 5, 'market value' is the amount for which an asset can be exchanged or mutual obligations can be settled between willing unrelated buyers and sellers in a direct transaction.

7. Provided that the assets are set to revert to the Member State of the transferor within a period of 12 months, this Article shall not apply to asset transfers related to the financing of securities, assets posted as collateral or where the asset transfer takes place in order to meet prudential capital requirements or for the purpose of liquidity management.

⁽¹⁾ Council Directive 2010/24/EU of 16 March 2010 concerning mutual assistance for the recovery of claims relating to taxes, duties and other measures (OJ L 84, 31.3.2010, p. 1).

*Article 6***General anti-abuse rule**

1. For the purposes of calculating the corporate tax liability, a Member State shall ignore an arrangement or a series of arrangements which, having been put into place for the main purpose or one of the main purposes of obtaining a tax advantage that defeats the object or purpose of the applicable tax law, are not genuine having regard to all relevant facts and circumstances. An arrangement may comprise more than one step or part.
2. For the purposes of paragraph 1, an arrangement or a series thereof shall be regarded as non-genuine to the extent that they are not put into place for valid commercial reasons which reflect economic reality.
3. Where arrangements or a series thereof are ignored in accordance with paragraph 1, the tax liability shall be calculated in accordance with national law.

*Article 7***Controlled foreign company rule**

1. The Member State of a taxpayer shall treat an entity, or a permanent establishment of which the profits are not subject to tax or are exempt from tax in that Member State, as a controlled foreign company where the following conditions are met:
 - (a) in the case of an entity, the taxpayer by itself, or together with its associated enterprises holds a direct or indirect participation of more than 50 percent of the voting rights, or owns directly or indirectly more than 50 percent of capital or is entitled to receive more than 50 percent of the profits of that entity; and
 - (b) the actual corporate tax paid on its profits by the entity or permanent establishment is lower than the difference between the corporate tax that would have been charged on the entity or permanent establishment under the applicable corporate tax system in the Member State of the taxpayer and the actual corporate tax paid on its profits by the entity or permanent establishment.

For the purposes of point (b) of the first subparagraph, the permanent establishment of a controlled foreign company that is not subject to tax or is exempt from tax in the jurisdiction of the controlled foreign company shall not be taken into account. Furthermore the corporate tax that would have been charged in the Member State of the taxpayer means as computed according to the rules of the Member State of the taxpayer.

2. Where an entity or permanent establishment is treated as a controlled foreign company under paragraph 1, the Member State of the taxpayer shall include in the tax base:
 - (a) the non-distributed income of the entity or the income of the permanent establishment which is derived from the following categories:
 - (i) interest or any other income generated by financial assets;
 - (ii) royalties or any other income generated from intellectual property;
 - (iii) dividends and income from the disposal of shares;
 - (iv) income from financial leasing;
 - (v) income from insurance, banking and other financial activities;
 - (vi) income from invoicing companies that earn sales and services income from goods and services purchased from and sold to associated enterprises, and add no or little economic value;

This point shall not apply where the controlled foreign company carries on a substantive economic activity supported by staff, equipment, assets and premises, as evidenced by relevant facts and circumstances.

Where the controlled foreign company is resident or situated in a third country that is not party to the EEA Agreement, Member States may decide to refrain from applying the preceding subparagraph.

or

- (b) the non-distributed income of the entity or permanent establishment arising from non-genuine arrangements which have been put in place for the essential purpose of obtaining a tax advantage.

For the purposes of this point, an arrangement or a series thereof shall be regarded as non-genuine to the extent that the entity or permanent establishment would not own the assets or would not have undertaken the risks which generate all, or part of, its income if it were not controlled by a company where the significant people functions, which are relevant to those assets and risks, are carried out and are instrumental in generating the controlled company's income.

- 3. Where, under the rules of a Member State, the tax base of a taxpayer is calculated according to point (a) of paragraph 2, the Member State may opt not to treat an entity or permanent establishment as a controlled foreign company under paragraph 1 if one third or less of the income accruing to the entity or permanent establishment falls within the categories under point (a) of paragraph 2.

Where, under the rules of a Member State, the tax base of a taxpayer is calculated according to point (a) of paragraph 2, the Member State may opt not to treat financial undertakings as controlled foreign companies if one third or less of the entity's income from the categories under point (a) of paragraph 2 comes from transactions with the taxpayer or its associated enterprises.

- 4. Member States may exclude from the scope of point (b) of paragraph 2 an entity or permanent establishment:

- (a) with accounting profits of no more than EUR 750 000, and non-trading income of no more than EUR 75 000; or
- (b) of which the accounting profits amount to no more than 10 percent of its operating costs for the tax period.

For the purpose of point (b) of the first subparagraph, the operating costs may not include the cost of goods sold outside the country where the entity is resident, or the permanent establishment is situated, for tax purposes and payments to associated enterprises.

Article 8

Computation of controlled foreign company income

- 1. Where point (a) of Article 7(2) applies, the income to be included in the tax base of the taxpayer shall be calculated in accordance with the rules of the corporate tax law of the Member State where the taxpayer is resident for tax purposes or situated. Losses of the entity or permanent establishment shall not be included in the tax base but may be carried forward, according to national law, and taken into account in subsequent tax periods.

- 2. Where point (b) of Article 7(2) applies, the income to be included in the tax base of the taxpayer shall be limited to amounts generated through assets and risks which are linked to significant people functions carried out by the controlling company. The attribution of controlled foreign company income shall be calculated in accordance with the arm's length principle.

- 3. The income to be included in the tax base shall be calculated in proportion to the taxpayer's participation in the entity as defined in point (a) of Article 7(1).

- 4. The income shall be included in the tax period of the taxpayer in which the tax year of the entity ends.

5. Where the entity distributes profits to the taxpayer, and those distributed profits are included in the taxable income of the taxpayer, the amounts of income previously included in the tax base pursuant to Article 7 shall be deducted from the tax base when calculating the amount of tax due on the distributed profits, in order to ensure there is no double taxation.

6. Where the taxpayer disposes of its participation in the entity or of the business carried out by the permanent establishment, and any part of the proceeds from the disposal previously has been included in the tax base pursuant to Article 7, that amount shall be deducted from the tax base when calculating the amount of tax due on those proceeds, in order to ensure there is no double taxation.

7. The Member State of the taxpayer shall allow a deduction of the tax paid by the entity or permanent establishment from the tax liability of the taxpayer in its state of tax residence or location. The deduction shall be calculated in accordance with national law.

Article 9

Hybrid mismatches

1. To the extent that a hybrid mismatch results in a double deduction, the deduction shall be given only in the Member State where such payment has its source.

2. To the extent that a hybrid mismatch results in a deduction without inclusion, the Member State of the payer shall deny the deduction of such payment.

CHAPTER III

FINAL PROVISIONS

Article 10

Review

1. The Commission shall evaluate the implementation of this Directive, in particular the impact of Article 4, by 9 August 2020 and report to the Council thereon. The report by the Commission shall, if appropriate, be accompanied by a legislative proposal.

2. Member States shall communicate to the Commission all information necessary for evaluating the implementation of this Directive.

3. Member States referred to in Article 11(6) shall communicate to the Commission before 1 July 2017 all information necessary for evaluating the effectiveness of the national targeted rules for preventing base erosion and profit shifting risks (BEPS).

Article 11

Transposition

1. Member States shall, by 31 December 2018, adopt and publish the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive. They shall communicate to the Commission the text of those provisions without delay.

They shall apply those provisions from 1 January 2019.

When Member States adopt those provisions, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. Member States shall determine how such reference is to be made.

2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.

3. Where this Directive mentions a monetary amount in euros (EUR), Member States whose currency is not the euro may opt to calculate the corresponding value in the national currency on 12 July 2016.

4. By way of derogation from Article 5(2), Estonia may, for as long as it does not tax undistributed profits, consider a transfer of assets in monetary or non-monetary form, including cash, from a permanent establishment situated in Estonia to a head office or another permanent establishment in another Member State or in a third country that is a party to the EEA Agreement as profit distribution and charge income tax, without giving taxpayers the right to defer the payment of such tax.

5. By way of derogation from paragraph 1, Member States shall, by 31 December 2019, adopt and publish, the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with Article 5. They shall communicate to the Commission the text of those provisions without delay.

They shall apply those provisions from 1 January 2020.

When Member States adopt those provisions, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. Member States shall determine how such reference is to be made.

6. By way of derogation from Article 4, Member States which have national targeted rules for preventing BEPS risks at 8 August 2016, which are equally effective to the interest limitation rule set out in this Directive, may apply these targeted rules until the end of the first full fiscal year following the date of publication of the agreement between the OECD members on the official website on a minimum standard with regard to BEPS Action 4, but at the latest until 1 January 2024.

Article 12

Entry into force

This Directive shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Article 13

Addressees

This Directive is addressed to the Member States.

Done at Brussels, 12 July 2016.

For the Council
The President
P. KAŽIMÍR